

SPRAWOZDANIE

Z WYKONANIA BUDŻETU PAŃSTWA

ZA OKRES OD DNIA 1 STYCZNIA DO DNIA 31 GRUDNIA 2025 R.

INFORMACJA O WYKONANIU WYDATKÓW
W UKŁADZIE ZADANIOWYM

Rada Ministrów
Warszawa
2026

Spis treści

Wprowadzenie.....	5
Funkcja 1. Zarządzanie państwem	7
Funkcja 2. Bezpieczeństwo wewnętrzne i porządek publiczny.....	22
Funkcja 3. Edukacja, wychowanie i opieka.....	34
Funkcja 4. Zarządzanie finansami państwa i mieniem państwowym	39
Funkcja 6. Polityka gospodarcza kraju	51
Funkcja 7. Gospodarka przestrzenna, budownictwo i mieszkalnictwo	65
Funkcja 8. Kultura fizyczna.....	72
Funkcja 9. Kultura i dziedzictwo narodowe.....	77
Funkcja 10. Szkolnictwo wyższe i nauka	84
Funkcja 11. Bezpieczeństwo zewnętrzne i nienaruszalność granic.....	92
Funkcja 12. Środowisko	100
Funkcja 13. Zabezpieczenie społeczne i wspieranie rodziny.....	114
Funkcja 14. Rynek pracy	125
Funkcja 15. Polityka zagraniczna	134
Funkcja 16. Sprawy obywatelskie.....	143
Funkcja 17. Kształtowanie rozwoju regionalnego kraju	156
Funkcja 18. Sprawiedliwość	163
Funkcja 19. Transport i infrastruktura transportowa	178
Funkcja 20. Zdrowie	191
Funkcja 21. Polityka rolna i rybacka	203
Funkcja 22. Koordynacja działalności oraz obsługa administracyjna i techniczna..	218
Aneksy tabelaryczne	219

Wprowadzenie

Informacja o wykonaniu wydatków w układzie zadaniowym w roku 2025 (dalej *Informacja*) stanowi wykonanie przepisu art. 182 ust. 2 pkt 5 i ust. 6 ustawy o finansach publicznych (dalej uofp) nakładającego na Radę Ministrów obowiązek przedłożenia tego dokumentu Sejmowi oraz Najwyższej Izbie Kontroli wraz z rocznym sprawozdaniem z wykonania ustawy budżetowej. Informacja przedstawia omówienie i zestawienie planowanych i poniesionych wydatków oraz planowanych i osiągniętych wartości mierników stopnia realizacji celów sporządzane w układzie zadań budżetowych, o których mowa w art. 2 pkt 3 ustawy o finansach publicznych (art. 182 ust. 6 uofp).

Materiały na potrzeby opracowania *Informacji* zostały przygotowane zgodnie z przepisami określonymi w rozporządzeniu Ministra Finansów z dnia 28 grudnia 2011 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej w układzie zadaniowym, wydanym na podstawie art. 41 uofp, określającym rodzaje, formy i terminy oraz sposoby sporządzania sprawozdań z wykonania planów finansowych w układzie zadaniowym przez jednostki budżetowe, państwowe fundusze celowe, agencje wykonawcze, instytucje gospodarki budżetowej oraz państwowe osoby prawne.

Sposób i zakres danych zaprezentowanych w sprawozdaniu jest adekwatny do ustaleń metodologicznych dotyczących podstawowych zagadnień planowania budżetowego w układzie zadaniowym, określonych w odniesieniu do 2025 r. przepisami rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 13 lipca 2025 r. w sprawie szczegółowego sposobu i zakresu oraz trybu i terminów opracowania materiałów do projektu ustawy budżetowej.

Niniejsza *Informacja* została opracowana na podstawie materiałów sprawozdawczych dysponentów, sporządzonych zgodnie z rozporządzeniem Ministra Finansów w sprawie sprawozdawczości budżetowej w układzie zadaniowym, jak również w oparciu o dodatkowe, szczegółowe komentarze i dane statystyczne przygotowane przez dysponentów, wskazujące na uwarunkowania oraz ryzyka wpływające na odchylenia wykonanych wartości mierników od wartości założonych w planie na rok 2025.

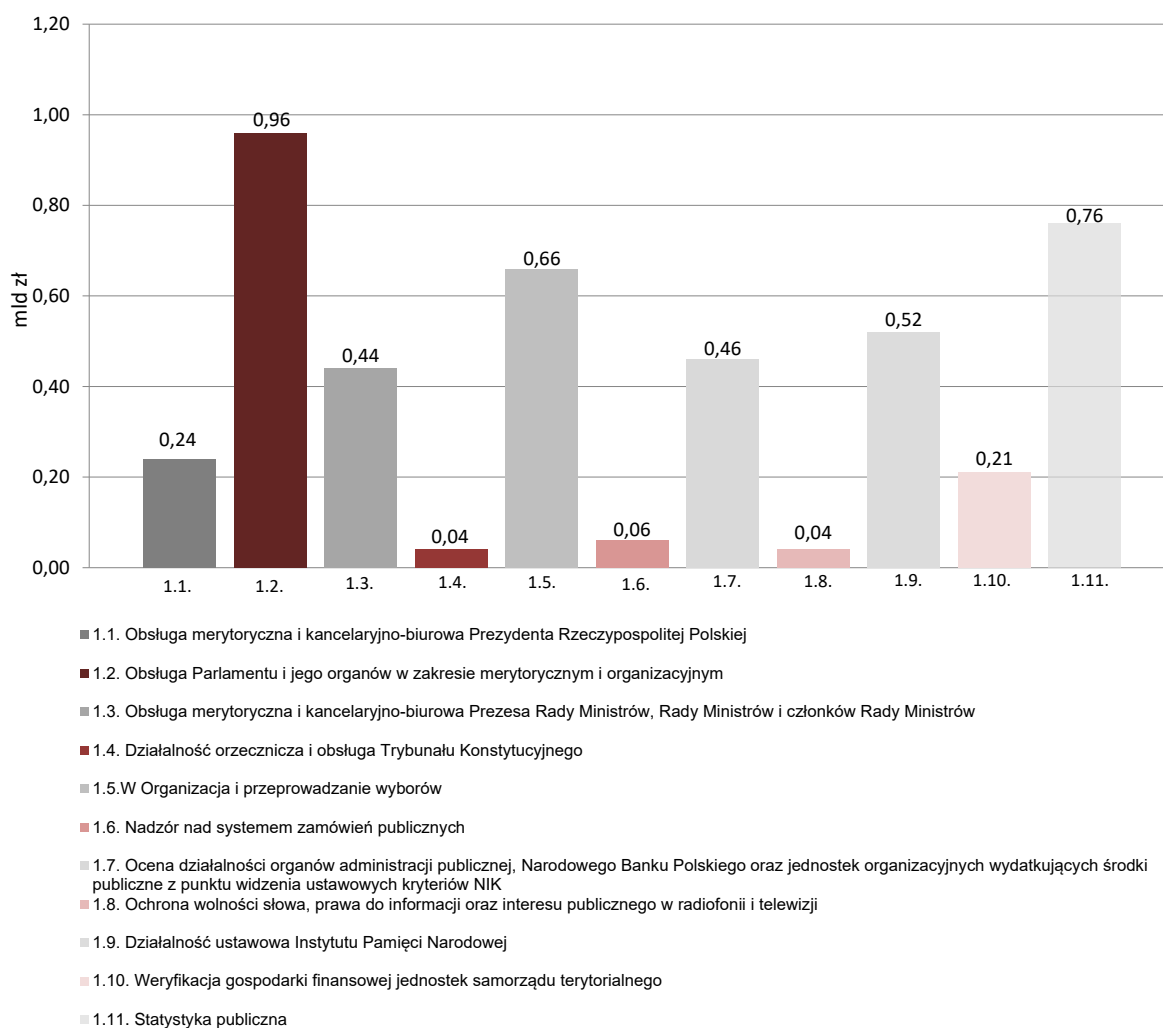
Funkcja 1.

Zarządzanie państwem

W zakresie funkcji realizowane były zadania mające na celu wypełnianie najistotniejszych postanowień Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej, określających podstawowe zasady ustroju demokratycznego. Funkcja obejmowała sprawy dotyczące zagwarantowania prawidłowego funkcjonowania organów władzy ustawodawczej, wykonawczej i sądowniczej, a także realizację zadań przez te instytucje państwa, które miały istotny – ogólny wpływ na sprawne oraz przejrzyste i praworządne funkcjonowanie państwa. Ponadto w funkcji ujęte zostały zadania związane z koordynacją polityki właścicielskiej, dotyczącej zarządzania mieniem państwowym.

Na realizację zadań z zakresu funkcji 1. w 2025 r. wydatkowano środki budżetowe w wysokości **4.390.162 tys. zł**, w tym z budżetu środków europejskich 6.298 tys. zł.

Wykres 1: Wydatki budżetu państwa i budżetu środków europejskich (w mld zł)

Zadanie 1.1. Obsługa merytoryczna i kancelaryjno-biurowa Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej

Realizacja zadania polegała na zapewnieniu funkcjonowania instytucji pomocniczej Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej – Kancelarii Prezydenta RP. Działalność wykonywana w ramach zadania miała zagwarantować sprawną i efektywną obsługę Urzędu Prezydenta RP (prawną, merytoryczną, organizacyjną, gospodarczą, finansową, kancelaryjno-biurową oraz techniczną) w realizacji jego konstytucyjnych i ustawowych kompetencji – dotyczących m.in. reprezentacji państwa na arenie międzynarodowej, sprawowania zwierzchnictwa nad Siłami Zbrojnymi RP, nadawania orderów i odznaczeń państwowych, nadawania obywatelstwa polskiego oraz stosowania prawa łaski. W zakresie zadania realizowana była także obsługa urzędu Biura Bezpieczeństwa Narodowego.

Zadanie realizowane było przez **Kancelarię Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej** i Centrum Obsługi Kancelarii Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej.

Wydatki budżetu państwa i budżetu środków europejskich na zadanie 1.1. w 2025 r.

Wydatki (w tys. zł)	Plan wg ustawy budżetowej na 2025 r.		Wykonanie w 2025 r.	
	BP	BŚE	BP	BŚE
	257.577	0	244.699	0

Zgodnie z „Katalogiem funkcji, zadań, podzadań i działań”, o którym mowa w § 7 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 13 lipca 2025 r. w sprawie szczegółowego sposobu i zakresu oraz trybu i terminów opracowania materiałów do projektu ustawy budżetowej, ze względu na charakter zadania publicznego, odstąpiono od definiowania celów i pomiaru miernika w zakresie Kancelarii Prezydenta RP.

Inne jednostki sektora finansów publicznych

Zadanie realizowane było również przez **Centrum Obsługi Kancelarii Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej**, które w 2025 r. w ramach zadania poniosło wydatki w wysokości 112,76 mln zł.

Zadanie 1.2. Obsługa Parlamentu i jego organów w zakresie merytorycznym i organizacyjnym

Realizacja zadania dotyczyła wykonywania czynności organizacyjnych, technicznych i doradczych związanych z działalnością Parlamentu. Zadanie obejmowało takie rodzaje działalności jak np.: przygotowanie i obsługę posiedzeń Sejmu i Senatu oraz posiedzeń komisji sejmowych i senackich, udzielanie wsparcia merytorycznego parlamentarzystom (w procesie legislacyjnym oraz podejmowaniu inicjatyw ustawodawczych), jak również zapewnianie posłom i senatorom technicznych, organizacyjnych oraz finansowych warunków wykonywania mandatu, a także prowadzenie spraw socjalno-bytowych parlamentarzystów.

Zadanie realizowane było przez **Kancelarię Sejmu** i **Kancelarię Senatu**.

Wydatki budżetu państwa i budżetu środków europejskich na zadanie 1.2. w 2025 r.

Wydatki (w tys. zł)	Plan wg ustawy budżetowej na 2025 r.		Wykonanie w 2025 r.	
	BP	BŚE	BP	BŚE
	1.020.357	0	957.849	0

Zgodnie z „Katalogiem funkcji, zadań, podzadań i działań”, o którym mowa w § 7 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 13 lipca 2025 r. w sprawie szczegółowego sposobu i zakresu oraz trybu i terminów opracowania materiałów do projektu ustawy budżetowej, ze względu na charakter zadania publicznego, odstąpiono od definiowania celów i pomiaru miernika w zakresie Kancelarii Sejmu i Kancelarii Senatu.

Zadanie 1.3. Obsługa merytoryczna i kancelaryjno-biurowa Prezesa Rady Ministrów, Rady Ministrów i członków Rady Ministrów

Zadanie polegało na realizacji działań związanych z zapewnieniem sprawnej i efektywnej obsługi Prezesa Rady Ministrów oraz innych organów opiniotwórczo-doradczych i pomocniczych PRM i RM, jak również związanych z tworzeniem i ogłaszaniem prawa. Zadanie realizowane było m.in. poprzez: obsługę działalności legislacyjnej Prezesa Rady Ministrów, Rady Ministrów i członków Rady Ministrów, obsługę prawną Rady Ministrów i Prezesa Rady Ministrów, redagowanie i udostępnianie Dziennika Ustaw RP oraz Dziennika Urzędowego RP „Monitor Polski”, prowadzenie działalności szkoleniowej. W ramach zadania rozpatrywane były również skargi, wnioski i petycje. Zadanie obejmowało także zarządzanie korpusem służby cywilnej oraz podnoszenie jakości pracy w urzędach administracji publicznej, nadzór nad członkami służby cywilnej i ich rozwój zawodowy. W zakresie tego obszaru działań znajdowało się zapewnienie przygotowania członków korpusu służby cywilnej, w tym słuchaczy Krajowej Szkoły Administracji Publicznej im. Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej Lecha Kaczyńskiego, do prawidłowego wykonywania zadań w urzędach administracji publicznej.

Zadanie realizowane było przez **Kancelarię Prezesa Rady Ministrów, Rządowe Centrum Legislacji**, Centrum Obsługi Administracji Rządowej, Instytut Europy Środkowej, Instytut Współpracy Polsko-Węgierskiej im. Wacława Felczaka, Instytut Zachodni im. Zygmunta Wojciechowskiego, Krajową Szkołę Administracji Publicznej im. Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej Lecha Kaczyńskiego, Ośrodek Studiów Wschodnich im. Marka Karpia oraz Polski Instytut Ekonomiczny.

Wydatki budżetu państwa i budżetu środków europejskich na zadanie 1.3. w 2025 r.

Wydatki (w tys. zł)	Plan wg ustawy budżetowej na 2025 r.		Wykonanie w 2025 r.	
	BP	BŚE	BP	BŚE
	468.155	0	440.058	0

Zgodnie z „Katalogiem funkcji, zadań, podzadań i działań”, o którym mowa w § 7 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 13 lipca 2026 r. w sprawie szczegółowego

sposobu i zakresu oraz trybu i terminów opracowania materiałów do projektu ustawy budżetowej, ze względu na charakter zadania publicznego, odstąpiono od definiowania celów i pomiaru miernika w zakresie Kancelarii Prezesa Rady Ministrów oraz jednostek podległych, a także Rządowego Centrum Legislacji.

Inne jednostki sektora finansów publicznych

Zadanie realizowane/finansowane było również przez:

1. **Centrum Obsługi Administracji Rządowej**, które w 2025 r. w ramach zadania poniosło wydatki w wysokości 111,90 mln zł;
2. **Instytut Europy Środkowej**, który w 2025 r. w ramach zadania poniósł wydatki w wysokości 7,04 mln zł;
3. **Instytut Współpracy Polsko-Węgierskiej im. Wacława Felczaka**, który w 2025 r. w ramach zadania poniósł wydatki w wysokości 3,82 mln zł;
4. **Instytut Zachodni im. Zygmunta Wojciechowskiego**, który w 2025 r. w ramach zadania poniósł koszty w wysokości 10,53 mln zł;
5. **Krajową Szkołę Administracji Publicznej im. Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej Lecha Kaczyńskiego**, która w 2025 r. w ramach zadania poniosła koszty w wysokości 24,10 mln zł;
6. **Ośrodek Studiów Wschodnich im. Marka Karpia**, który w 2025 r. w ramach zadania poniósł wydatki w wysokości 20,54 mln zł;
7. **Polski Instytut Ekonomiczny**, który w 2025 r. w ramach zadania poniósł wydatki w wysokości 17,65 mln zł.

Zadanie 1.4. Działalność orzecznicza i obsługa Trybunału Konstytucyjnego

Zadanie obejmowało działalność orzeczniczą Trybunału Konstytucyjnego w zakresie zgodności przepisów prawa uchwalanych przez władzę ustawodawczą oraz wydawanych przez centralne organy państwa, a także obsługi technicznej w zakresie organizacyjnym i merytorycznym. Realizacja zadania dotyczyła poprawy stanu zgodności stanowionego prawa z Konstytucją RP i ratyfikowanymi umowami międzynarodowymi poprzez m.in. kontrolę hierarchicznej zgodności aktów prawnych, przy jednoczesnym zwiększaniu sprawności rozpatrywania spraw przesyłanych do Trybunału Konstytucyjnego od uprawnionych podmiotów w procesie kontroli konstytucyjności prawa (dzięki wsparciu obsługi merytorycznej i organizacyjnej Trybunału Konstytucyjnego).

Zadanie realizowane było przez **Trybunał Konstytucyjny**.

Wydatki budżetu państwa i budżetu środków europejskich na zadanie 1.4. w 2025 r.

Wydatki (w tys. zł)	Plan wg ustawy budżetowej na 2025 r.		Wykonanie w 2025 r.	
	BP	BŚE	BP	BŚE
	35.266	0	36.296	0

Zgodnie z „Katalogiem funkcji, zadań, podzadań i działań”, o którym mowa w § 7 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 13 lipca 2025 r. w sprawie szczegółowego

sposobu i zakresu oraz trybu i terminów opracowania materiałów do projektu ustawy budżetowej, ze względu na charakter zadania publicznego, odstąpiono od definiowania celów i pomiaru miernika w zakresie Trybunału Konstytucyjnego.

Zadanie 1.5.W Organizacja i przeprowadzanie wyborów

Zakres zadania dotyczy organizacji w Rzeczypospolitej Polskiej wyborów do Sejmu i Senatu, wyborów Prezydenta RP, wyborów do Parlamentu Europejskiego, wyborów do rad gmin, rad powiatów i sejmików województw, wyborów wójtów, burmistrzów i prezydentów miast, wyborów uzupełniających, przedterminowych i ponownych. Zadanie dotyczy także przeprowadzania referendów o zasięgu regionalnym oraz ogólnokrajowym. Prowadzona była koordynacja organizacji wyborów realizowana przez jednostki Krajowego Biura Wyborczego na szczeblu centralnym i poprzez delegatury KBW. Finansowana była działalność lokalnych organów wyborczych. Prowadzono również sprawy związane z ustanawianiem zarządów komisarycznych. Ponadto w zadaniu ujęto finansowanie partii politycznych – subwencje i dotacje dla partii politycznych i komitetów wyborczych (a także kontrolę finansowania partii politycznych i kampanii wyborczych).

Zadanie realizowane było przez **Krajowe Biuro Wyborcze**, Ministerstwo Finansów oraz Wojewodów.

Wydatki budżetu państwa i budżetu środków europejskich na zadanie 1.5.W w 2025 r.

Wydatki (w tys. zł)	Plan wg ustawy budżetowej na 2025 r.		Wykonanie w 2025 r.	
	BP	BŚE	BP	BŚE
	204.940	0	662.863	0

Zgodnie z „Katalogiem funkcji, zadań, podzadań i działań”, o którym mowa w § 7 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 13 lipca 2025 r. w sprawie szczegółowego sposobu i zakresu oraz trybu i terminów opracowania materiałów do projektu ustawy budżetowej, ze względu na charakter zadania publicznego lub kategorię wydatków, odstąpiono od definiowania celów i pomiaru miernika w zakresie Krajowego Biura Wyborczego.

Zadanie 1.6. Nadzór nad systemem zamówień publicznych

Realizacja zadania zapewniała kontrolę procesu udzielania zamówień publicznych zgodnie z ustawą z dnia 11 września 2019 r. - Prawo zamówień publicznych, co wpłynęło na wykrywanie nieprawidłowości, oraz sprawne i skuteczne funkcjonowanie systemu środków ochrony prawnej w zakresie postępowania odwoławczego. Prowadzone były pozakontrolne działania w zakresie przestrzegania zasad systemu zamówień publicznych polegające na upowszechnianiu wiedzy z zakresu zamówień publicznych i tematyki okołozamówieniowej, organizacji wydarzeń edukacyjnych, a także prowadzeniu działalności wydawniczej we wskazanym obszarze.

Zadanie realizowane było przez **Urząd Zamówień Publicznych**.

Celem określonym dla zadania było utrzymanie standardów działań ukierunkowanych na zapewnienie przestrzegania procedur wydatkowania środków publicznych.

Wydatki budżetu państwa i budżetu środków europejskich na zadanie 1.6. w 2025 r.

Wydatki (w tys. zł)	Plan wg ustawy budżetowej na 2025 r.		Wykonanie w 2025 r.	
	BP	BŚE	BP	BŚE
	57.875	0	62.373	0

Do pomiaru stopnia realizacji celu zadania wykorzystywany był miernik:

Odsetek wszczętych kontroli fakultatywnych oraz udzielonych odpowiedzi w stosunku do liczby wniosków (w %)

Wartości miernika	Plan wg ustawy budżetowej na 2025 r.	Wykonanie w 2025 r.
	90	95

Komentarz:

Działania dotyczą przede wszystkim zamówień o wartości niższej od progów unijnych, określonych przepisami prawa, stanowiących jednocześnie przeważającą część rynku zamówień publicznych w Polsce. W obszarze działalności kontrolnej kluczowe jest jej nieprzerwane realizowanie, w szczególności w zakresie obligatoryjnych kontroli uprzednich zamówień współfinansowanych ze środków UE.

Osiągnięcie wyższego poziomu realizacji miernika jest zjawiskiem pozytywnym z punktu widzenia funkcjonowania systemu zamówień publicznych. Oznacza to bowiem, że Urząd Zamówień Publicznych rozpatrzył w referencyjnym okresie większy odsetek wniosków o kontrolę niż to było pierwotnie zakładane.

Na wyższe wykonanie miernika wpływ miało podniesienie efektywności procesu kontrolnego. Osiągnięto to dzięki zmianom w zakresie metodologii prowadzenia czynności kontrolnych, a także działaniom zarządczym umożliwiającym sprawne rozpatrywanie wpływających wniosków, w tym w szczególności działaniom związanym z priorytetyzacją realizowanych zadań.

W ramach zadania uruchamiano środki z rezerw celowych.

Zadanie 1.7. Ocena działalności organów administracji publicznej, Narodowego Banku Polskiego oraz jednostek organizacyjnych wydających środki publiczne z punktu widzenia ustawowych kryteriów NIK

Zadanie obejmowało działania służące ocenie sprawności funkcjonowania państwa oraz skuteczności gospodarowania środkami publicznymi poprzez wskazywanie zagrożeń wystąpienia nieprawidłowości, nierzetelności i braku uczciwości w realizacji zadań publicznych. Celem oceny było zapewnienie możliwości jak najlepszego wypełniania przez państwo jego obowiązków wobec obywateli, jak również wzmocnienie dbałości o przestrzeganie prawa i reguł gospodarności. Osiągnięciu tych celów sprzyjało stosowanie nowoczesnych metod planowania, programowania i przeprowadzania kontroli, opartych

na jednolitych standardach i metodyce, z udziałem technik informatycznych, a także stałe doskonalenie metodycznych podstaw kontroli.

Zadanie realizowane było przez **Najwyższą Izbę Kontroli**.

Celem określonym dla zadania było **wspieranie działań wpływających na sprawne funkcjonowanie państwa i pozytywne oddziaływanie na skuteczność wykonywania zadań finansowanych ze środków publicznych**.

Wydatki budżetu państwa i budżetu środków europejskich na zadanie 1.7. w 2025 r.

Wydatki (w tys. zł)	Plan wg ustawy budżetowej na 2025 r.		Wykonanie w 2025 r.	
	BP	BŚE	BP	BŚE
	471.710	0	461.608	0

Do pomiaru stopnia realizacji celu zadania wykorzystywane były mierniki:

Procent wydatków publicznych poddanych badaniu w danym roku w ramach kontroli wykonania budżetu państwa (w %)

Wartości miernika	Plan wg ustawy budżetowej na 2025 r.	Wykonanie w 2025 r.
	≥ 15	16

Komentarz:

Miernik odnosi się do istotnego elementu działalności NIK, jakim jest kontrola wykonania budżetu państwa. Jej wyniki umożliwiają wywiązanie się z konstytucyjnego obowiązku przedłożenia Sejmowi „Analizy wykonania budżetu państwa i założeń polityki pieniężnej” wraz z absolutorium dla Rady Ministrów.

Miernik pozwala na pomiar rezultatów zadań w zakresie oceny działalności organów administracji publicznej oraz Narodowego Banku Polskiego.

Głównymi czynnikami, które w 2025 r. wpłynęły na osiągniętą wartość miernika były:

- 1) odpowiednie założenia, co do wielkości badanych prób, na etapie opracowania programu kontroli,
- 2) wprowadzenie konieczności uzgadniania z departamentem koordynującym, tj. Departamentem Budżetu i Finansów w NIK, każdego przypadku odstąpienia od badania określonej wielkości zrealizowanych wydatków.

Prowadzony był też bieżący nadzór nad realizacją przyjętego założenia odnośnie do wielkości próby zbadanych wydatków przez poszczególne jednostki organizacyjne NIK oraz Departament Budżetu i Finansów w NIK z wykorzystaniem Systemu Monitorowania Postępowania Kontrolnego (SMOK II).

Odsetek wniosków pokontrolnych przyjętych do realizacji przez adresatów wystąpień pokontrolnych (w %)

Wartości miernika	Plan wg ustawy budżetowej na 2025 r.	Wykonanie w 2025 r.
	≥ 65	85

Komentarz:

Miernik ten obejmuje wszystkie obszary działalności kontrolnej NIK istotne z punktu widzenia pozytywnego oddziaływania na skuteczność wykonywania zadań finansowanych ze środków publicznych. Osiągnięta wartość pozwala na ocenę skuteczności realizacji celu, przy założeniu, że przyjęte do realizacji wnioski pokontrolne przyczyniają się do sprawnego funkcjonowania państwa. Miernik został wykonany na wyższym poziomie w stosunku do minimalnego poziomu wykonania przyjętego w planie. Realizację miernika wspierały m.in. takie działania jak:

- 1) stały monitoring wykorzystania wniosków sformułowanych w wystąpieniach pokontrolnych oraz wykonania wartości miernika,
- 2) realizacja przez kierowników jednostek kontrolowanych obowiązku informacyjnego o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków sformułowanych w wystąpieniach pokontrolnych oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań, zgodnie z art. 62 ustawy o NIK.

W 2025 r. realizowano także kontrole doraźne sprawdzające badanie stanu realizacji wniosków pokontrolnych z kontroli przeprowadzonych w latach poprzednich w ramach kontroli planowych.

Zadanie 1.8. Ochrona wolności słowa, prawa do informacji oraz interesu publicznego w radiofonii i telewizji

Zadanie dotyczyło realizacji kompetencji ustawowych Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji (KRRiT), wynikających z art. 6 ustawy o radiofonii i telewizji, w ramach działalności ukierunkowanej na ochronę wolności słowa, prawa do informacji oraz interesu publicznego w radiofonii i telewizji. W ramach zadania wydawane były rozstrzygnięcia w sprawach koncesji na rozpowszechnianie programów, sprawowana była kontrola działalności nadawców publicznych i komercyjnych oraz opiniowane były projekty aktów prawnych. Prowadzone były rejestry programów rozpowszechnianych wyłącznie w systemie teleinformatycznym i programów rozprowadzanych, jak również wykazy audiowizualnych usług medialnych na żądanie oraz platform udostępniania wideo. Określane były opłaty abonamentowe oraz podział wpływów z tych opłat między spółki publicznego radia i telewizji. Organizowane były badania treści i odbioru usług medialnych, realizowana była współpraca z innymi organami państwowymi i innymi instytucjami w zakresie edukacji medialnej, a także z Komisją Europejską i organami regulacyjnymi z państw członkowskich UE i państw kandydujących (Albania) właściwymi w sprawach usług medialnych i platform udostępniania wideo.

Zadanie realizowane było przez **Krajową Radę Radiofonii i Telewizji** oraz Krajowy Instytut Mediów w likwidacji.

Celami określonymi dla zadania były:

- **zapewnienie odbiorcom dostępu do pluralistycznej oferty, swobody wypowiedzi oraz debaty publicznej w mediach;**
- **działania na rzecz rozwoju mediów audiowizualnych w Polsce;**
- **nadzór regulacyjny i finansowanie mediów publicznych.**

Wydatki budżetu państwa i budżetu środków europejskich na zadanie 1.8. w 2025 r.

Wydatki (w tys. zł)	Plan wg ustawy budżetowej na 2025 r.		Wykonanie w 2025 r.	
	BP	BŚE	BP	BŚE
	46.164	0	38.496	0

Do pomiaru stopnia realizacji celu zadania wykorzystywane były mierniki:

Liczba rozpatrzonych spraw związanych ze sposobem prowadzenia debaty publicznej i swobody wypowiedzi w mediach (w tym: skarg i wniosków, oświadczeń i stanowisk KRRiT oraz innych aktywności podejmowanych na rzecz wspierania swobody wypowiedzi i debaty publicznej w mediach), w odniesieniu do liczby spraw o tym charakterze przekazanych do KRRiT oraz zaplanowanych w KRRiT do realizacji (w %)

Wartości miernika	Plan wg ustawy budżetowej na 2025 r.	Wykonanie w 2025 r.
	98	98

Komentarz:

Wartość docelowa miernika jest mierzona procentem rozpatrzonych skarg i wniosków wpływających do KRRiT oraz aktywności organu dotyczącej sytuacji na rynku mediów audiowizualnych w zakresie debaty publicznej i swobody wypowiedzi w mediach.

W 2025 roku wykonano założoną w planie wartość miernika w ramach realizacji planu pracy KRRiT i Biura KRRiT na ten rok.

Rozpatrzono 121 spraw związanych ze sposobem prowadzenia debaty publicznej i swobody wypowiedzi w mediach. Pozostałe rozpatrzone sprawy wynikały z sygnalizowanych przez odbiorców programów kwestii odnoszących się do pluralizmu, obiektywizmu, rzetelności i swobodnego głoszenia poglądów, w szczególności w audycjach informacyjnych i publicystycznych. Większość takich spraw dotyczyła sposobu prowadzenia w mediach kampanii wyborczej, w szczególności prezentowania kandydatów na Prezydenta RP, organizacji debat wyborczych, równego dostępu kandydatów do udziału w audycjach publicystycznych oraz stosowania przez nadawców udogodnień dla osób z niepełnosprawnościami wzroku i słuchu przy transmitowaniu debat.

1) Relacja zadań wykonanych w porównaniu do zaplanowanych w planie pracy KRRiT i Biura KRRiT (w %)

2) Procentowy udział sumy zadań wykonanych do sumy zadań zaprojektowanych w danym roku oraz w planie pracy KRRiT i Biura KRRiT dotyczących nadzoru regulacyjnego i finansowania mediów publicznych

Wartości miernika	Plan wg ustawy budżetowej na 2025 r.	Wykonanie w 2025 r.
	1) 100	1) 99,2
	2) 100	2) 100

Komentarz:

Wartość mierników została ustalona na podstawie zadań zaplanowanych w planie pracy KRRiT i Biura KRRiT, w tym w zakresie nadzoru regulacyjnego i finansowania mediów publicznych.

Na wykonanie planowanej wartości miernika wpłynęły w dużej mierze następujące działania:

- 1) współpraca z instytucjami zajmującymi się obszarem mediów audiowizualnych (udział w spotkaniach, bieżące przekazywanie opinii i stanowisk w sprawach projektowanych przepisów dotyczących mediów audiowizualnych znajdujących się we właściwości KRRiT),
- 2) podnoszenie kompetencji merytorycznych związanych z dostępem do aktualnych badań i raportów, w szczególności w związku z przygotowaniem Sprawozdania z działalności KRRiT oraz sporządzeniem Informacji o podstawowych problemach radiofonii i telewizji w 2024 r., przedkładanej do Sejmu, Senatu, Prezydenta RP i Prezesa Rady Ministrów, dotyczącej sytuacji na rynku mediów audiowizualnych oraz przedstawiającej działalność KRRiT w tym obszarze,
- 3) zorganizowanie badań rynkowych na temat wpływu AI na funkcjonowanie mediów audiowizualnych i konferencji poświęconej temu tematowi.

Niepełne wykonanie planowanej wartości pierwszego miernika wynika z faktu trwających konsultacji z Komisją Europejską dotyczących notyfikacji aktualizacji rozporządzenia KRRiT w sprawie listy ważnych wydarzeń.

Inne jednostki sektora finansów publicznych

Zadanie realizowane/finansowane było również przez **Krajowy Instytut Mediów w likwidacji**, który w 2025 r. w ramach zadania poniósł wydatki w wysokości 25,61 mln zł.

Zadanie 1.9. Działalność ustawowa Instytutu Pamięci Narodowej

W ramach zadania Instytut realizował działalność statutową (archiwalną, śledczą, lustracyjną i edukacyjną) określoną w ustawie o Instytucie Pamięci Narodowej – Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu (IPN). Ustawowym zadaniem IPN jest poszukiwanie miejsc spoczynku osób poległych w walkach o niepodległość i zjednoczenie Państwa Polskiego, poległych w walce z systemem totalitarnym lub wskutek represji totalitarnych i czystek etnicznych w okresie od 8 listopada 1917 r. do 31 lipca 1990 r. Działalność archiwalna dotyczyła ewidencjonowania, gromadzenia, przechowywania, opracowywania, zabezpieczania, udostępniania i publikowania dokumentów organów bezpieczeństwa państwa, wytworzonych oraz gromadzonych od 22 lipca 1944 r. do 31 lipca 1990 r., a także organów bezpieczeństwa Trzeciej Rzeszy Niemieckiej i Związku Socjalistycznych Republik Radzieckich, dotyczących zbrodni popełnionych na osobach narodowości polskiej lub obywatelach polskich innych narodowości oraz poległych w walce z systemem totalitarnym lub wskutek represji totalitarnych i czystek etnicznych w okresie od 8 listopada 1917 r. do 31 lipca 1990 r. Działalność śledcza polegała na prowadzeniu postępowań w zakresie ścigania zbrodni nazistowskich, komunistycznych i innych przestępstw stanowiących zbrodnie przeciwko pokojowi, ludzkości lub zbrodni wojennych, popełnionych na osobach narodowości polskiej lub obywatelach polskich innych narodowości oraz postępowań o czyny z art. 54 i 55 ustawy o IPN. W ramach działalności lustracyjnej przygotowywane i publikowane były informacje dotyczące funkcjonariuszy organów bezpieczeństwa państwa, osób rozpracowywanych, funkcjonariuszy państwowych i partyjnych w latach 1944-1990 oraz osób publicznych, prowadzony był rejestr oświadczeń lustracyjnych oraz

przygotowywane i prowadzone były postępowania lustracyjne. Ponadto IPN realizował działalność edukacyjną obejmującą m.in. działalność wydawniczą, wystawienniczą, naukową, badawczą i dokumentacyjną.

Zadanie realizowane było przez **Instytut Pamięci Narodowej – Komisję Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu**.

Celami określonymi dla zadania były:

- upowszechnianie wiedzy o najnowszej historii Polski na podstawie zgromadzonego materiału archiwalnego i ściganie zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu;
- prowadzenie działalności edukacyjnej i badań naukowych oraz popularyzacja ich wyników;
- poszukiwanie miejsc spoczynku osób poległych w walkach o niepodległość i zjednoczenie Państwa Polskiego.

Wydatki budżetu państwa i budżetu środków europejskich na zadanie 1.9. w 2025 r.

Wydatki (w tys. zł)	Plan wg ustawy budżetowej na 2025 r.		Wykonanie w 2025 r.	
	BP	BŚE	BP	BŚE
	522.890	0	517.783	0

Do pomiaru stopnia realizacji celu zadania wykorzystywane były mierniki:

Liczba zrealizowanych wniosków o udostępnienie dokumentów (w szt.)

Wartości miernika	Plan wg ustawy budżetowej na 2025 r.	Wykonanie w 2025 r.
	43.310	43.331

Komentarz:

Pion archiwalny IPN prowadzi działalność szerzącą wiedzę o zadaniach Instytutu m.in. poprzez organizację konferencji dotyczącej materiałów pozyskanych do zasobu Instytutu, organizację warsztatów edukacyjnych, promowanie działalności w mediach społecznościowych, informując przy tym o możliwości składania wniosków i warunkach zapoznania się z materiałami zgromadzonymi w zasobie.

Realizacja miernika jest uzależniona od liczby wpływających wniosków o udostępnienie dokumentów od wnioskodawców wszystkich kategorii.

W celu wzmocnienia efektów realizacji zadania Archiwum IPN prowadziło działalność szerzącą wiedzę o zadaniach Instytutu, informując przy tym o możliwości i warunkach zapoznania się z materiałami zgromadzonymi w zasobie. Podjęto także działania zmierzające do pośredniego zwiększenia liczby wnioskodawców przez rozpropagowanie wiedzy o materiałach archiwalnych znajdujących się w zasobie oraz o działalności, jaką prowadzi np. poprzez organizowanie warsztatów, konferencji czy wydarzeń kulturalnych.

Liczba zrealizowanych przedsięwzięć (w szt.)

	Plan wg ustawy budżetowej na 2025 r.	Wykonanie w 2025 r.
Wartości miernika	1) 4.970 ^{*)} 2) 99 ^{**)}	1) 5.788 ^{*)} 2) 90 ^{**)}

Komentarz:

Instytut Pamięci Narodowej przyjął pomiar swojej działalności odnoszący się do dwóch aspektów działalności Instytutu.

Pierwsza z wartości, prezentowanych dla tego miernika, dotyczy przedsięwzięć z zakresu działalności edukacyjnej i badań naukowych oraz popularyzacji ich wyników.

Na wyższe wykonanie miernika w 2025 r. w zakresie działalności edukacyjnej i badań naukowych oraz popularyzacji ich wyników, wpłynęło zainteresowanie działalnością ustawową Instytutu m.in.: organizacją wystaw, konferencji oraz wydarzeń edukacyjnych. Podejmowano działania związane z organizacją wydarzeń m.in. Dnia Darczyńcy, którego celem jest uhonorowanie osób, które aktywnie włączyły się we wzbogacenie narodowego zasobu archiwalnego najcenniejszymi rodzinnymi pamiątkami. W 2025 r. zainicjowano działania w zakresie prowadzenia prac badawczych, kwerend archiwalnych, odnotowano także zwiększoną liczbę zadań (nagrań audio oraz publikacji prasowych) zrealizowanych w Centralnym Przystanku Historia im. Prezydenta Lecha Kaczyńskiego. W obszarze działalności wydawniczej, w szczególności w związku z odnotowaną popularnością tego rodzaju wydawnictw broszurowych, podjęto decyzję o dodruku łącznie 69 publikacji (co także wpłynęło na osiągniętą wartość miernika). W ramach prowadzenia działań w zakresie edukacji publicznej utrzymywano współpracę z organizacjami oraz placówkami edukacyjnymi w Polsce i na całym świecie, a także poszerzono grono odbiorców o nowe placówki. W 2025 r. Instytut koncentrował się na swoich działaniach poprzez prowadzenie warsztatów, prelekcji, udział w targach gamingowych oraz spotkaniach, w czasie których wykorzystywano skrzynie zawierające immersyjne projekty. Forma ta cieszyła się znacznym zainteresowaniem wśród szkół oraz podczas obchodów, wydarzeń historycznych i edukacyjnych, a także w trakcie wizyt w Oddziałach i Delegaturach Instytutu, gdzie prezentowano projekty.

Na wykonanie wartości mierników wpłynęła również realizacja większej liczby działań we współpracy z podmiotami zewnętrznymi, a także prowadzenie działań cyklicznych przybliżających historyczne rocznice, postaci czy wydarzenia. Ponadto kontynuowanie koncertów, podczas których zaprezentowano kolędy i pastorałki, przede wszystkim patriotyczne, które przywracają pamięć o ważnych wydarzeniach w historii Polski (23 koncerty), a także rozpoczęcie współpracy przy projekcie „Melduję Tobie Polsko” w wykonaniu Przemysława Tejkowskiego, Monodram o Witoldzie Pileckim (13 spektakli). Zrealizowano także projekty, takie jak: Kongres Pamięci Żołnierzy Wyklętych oraz projekt Centralnego Wolontariatu IPN.

W zakresie drugiej z wartości miernika, w 2025 r. wystąpiło niższe, w stosunku do planowanego, wykonanie, które wynikało w szczególności z: braku uzyskania zgód na realizację prac poszukiwawczych (pozwoleń od dysponentów terenów, w tym pozwoleń urzędowych) lub braku możliwości organizacji odpowiedniego zaplecza bądź sprzętu. W takich sytuacjach zachodziła konieczność odwołania prac, bądź przeniesienia ich na następny rok kalendarzowy.

Działaniami mającymi na celu wzmocnienie efektów realizacji zadania była w szczególności optymalizacja organizacji Biura Poszukiwań i Identyfikacji IPN, która umożliwiła podjęcie dodatkowych działań poszukiwawczych oraz dodatnie wyniki badań naukowych dzięki większej skuteczności w typowaniu miejsc spoczynku osób, które straciły życie wskutek walk z narzuconym systemem totalitarnym.

^{*)} Przedsięwzięcia Biura Edukacji Narodowej, Wydawnictwa IPN, Biura Przystanków Historia, Biura Wydarzeń Kulturalnych, Biura Rzecznika Prasowego, Biura Współpracy Międzynarodowej, Biura Nowych Technologii, Biura Badań Historycznych oraz Biura Prezesa, a także Archiwum IPN.

^{**)} Przedsięwzięcia Biura Poszukiwań i Identyfikacji.

Zadanie 1.10. Weryfikacja gospodarki finansowej jednostek samorządu terytorialnego

W ramach zadania Regionalne Izby Obrachunkowe sprawowały nadzór nad działalnością jednostek samorządu terytorialnego w zakresie spraw finansowych oraz dokonywały kontroli gospodarki finansowej i zamówień publicznych jednostek samorządu terytorialnego, związków międzygminnych, stowarzyszeń powiatów, samorządowych jednostek organizacyjnych, w tym samorządowych osób prawnych, a także innych podmiotów – w zakresie wykorzystywania przez nie dotacji przyznawanych z budżetów jednostek samorządu terytorialnego. RIO opracowywały raporty, analizy i opinie w sprawach określonych ustawami. W zakresie objętym nadzorem i kontrolą prowadziły działalność informacyjną, instruktażową oraz szkoleniową.

Zadanie realizowane było przez **Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji**.

Celem określonym dla zadania było **zapewnienie prawidłowego funkcjonowania jednostek samorządu terytorialnego w zakresie gospodarki finansowej**.

Wydatki budżetu państwa i budżetu środków europejskich na zadanie 1.10. w 2025 r.

Wydatki (w tys. zł)	Plan wg ustawy budżetowej na 2025 r.		Wykonanie w 2025 r.	
	BP	BŚE	BP	BŚE
	208.230	0	208.195	0

Do pomiaru stopnia realizacji celu zadania wykorzystywany był miernik:

Odsetek wniosków pokontrolnych przyjętych do realizacji przez kierowników podmiotów kontrolowanych – adresatów wystąpień pokontrolnych w danym roku (w %)

Wartości miernika	Plan wg ustawy budżetowej na 2025 r.	Wykonanie w 2025 r.
	≥ 92	99

Komentarz:

Miernik prezentuje efekt działalności 16 Regionalnych Izb Obrachunkowych (RIO). Przyjmuje się, że w wyniku podjęcia działań kontrolnych i skierowanych na podstawie ich wyników wystąpień pokontrolnych weryfikowana jest poprawność gospodarki finansowej jednostek samorządu terytorialnego (również, gdy kontrolą objęte są podmioty spoza sektora publicznego, korzystające z dotacji ze środków jednostek samorządu terytorialnego). Realizacja miernika ma wpływ na usuwanie ze sfery finansów publicznych działań niepożądanych, niezgodnych z prawem i ma istotne znaczenie dla zapewnienia prawidłowego funkcjonowania jst podlegających kontroli i nadzorze izb.

Na realizację wartości miernika oddziaływały, w poszczególnych RIO, takie czynniki jak:

- 1) przyjęcie większej niż zakładano liczby wniosków do realizacji przez jednostki kontrolowane,
- 2) stała analiza tematyki kontroli kompleksowej i wybór najistotniejszych zagadnień do kontroli (obciążonych największym ryzykiem dla finansów publicznych),
- 3) monitoring wykonania planu kontroli, a w konsekwencji wydanych zaleceń pokontrolnych,

- 4) kilkustopniowa weryfikacja wystąpień pokontrolnych pod kątem zasadności formułowania wniosków i właściwie zastosowanej podstawy prawnej (bieżący kontakt z Zespołami Radców Prawnych), kierowanych do jst,
- 5) precyzyjnie i zrozumiale formułowane ustalenia i wnioski pokontrolne, niestanowiące przeszkód do ich przyjęcia i realizacji przez kierowników jednostek kontrolowanych,
- 6) informacje o wynikach kontroli, w tym stwierdzonych nieprawidłowościach, upowszechniano dodatkowo poprzez materiały informacyjne, instruktażowe i szkoleniowe przygotowywane z myślą o pracownikach jst,
- 7) odpowiednie przygotowanie kadry inspektorów – bieżące szkolenia i instruktaż inspektorów kontroli,
- 8) wsparcie postępowań kontrolnych i realizacji ustawowych zadań mające na celu rozwój i unowocześnienie metodyki kontroli, przy wykorzystaniu własnych doświadczeń, jak i rozwiązań przyjętych w innych RIO lub innych organach kontroli państwowej – w tym w szczególności w zakresie wsparcia technicznego (infrastruktura IT).

Zadanie 1.11. Statystyka publiczna

Zadanie obejmowało działalność Głównego Urzędu Statystycznego i jednostek mu podległych lub nadzorowanych. Zadanie ukierunkowane było na zapewnienie bezpieczeństwa informacyjnego kraju. Realizacja zadania umożliwiała funkcjonowanie statystyki publicznej. Przeprowadzane były prace naukowo-badawcze i szkoleniowo-edukacyjne wspomagające działalność służb statystyki publicznej. Działania ujęte w zadaniu polegały m.in. na zbieraniu, gromadzeniu oraz opracowywaniu danych statystycznych, w oparciu o spójną metodologię Europejskiego Systemu Statystycznego (tj. tak, aby zapewnić potrzeby zarówno odbiorców krajowych, jak i międzynarodowych – poprzez porównywalność wyników). W ramach zadania udostępniane i rozpowszechniane były także wynikowe informacje statystyczne oraz prowadzono krajowe rejestry urzędowe dotyczące podmiotów gospodarki narodowej i podziału terytorialnego kraju.

Zadanie realizowane było przez **Główny Urząd Statystyczny**.

Celami określonymi dla zadania były:

- dostarczenie zgodnych z potrzebami użytkowników rzetelnych, obiektywnych i systematycznych informacji o sytuacji gospodarczej, demograficznej, społecznej i środowiska naturalnego kraju;
- zapewnienie użytkownikom dostępu do informacji o podmiotach gospodarki narodowej oraz możliwości identyfikacji jednostek podziału terytorialnego.

Wydatki budżetu państwa i budżetu środków europejskich na zadanie 1.11. w 2025 r.

Wydatki (w tys. zł)	Plan wg ustawy budżetowej na 2025 r.		Wykonanie w 2025 r.	
	BP	BŚE	BP	BŚE
	765.157	8.485	753.643	6.298

Do pomiaru stopnia realizacji celu zadania wykorzystywane były mierniki:

1) Wskaźnik realizacji krajowych zobowiązań Prezesa GUS dotyczących publikowania "Komunikatów i obwieszczeń Prezesa GUS" oraz międzynarodowych transmisji danych do Eurostatu, wynikających z zapisów ustawowych i aktów prawnych UE (w %)

2) Wskaźnik realizacji zobowiązań Prezesa GUS dotyczących krajowych rejestrów urzędowych w zakresie ich kompletności (w %)

	Plan wg ustawy budżetowej na 2025 r.	Wykonanie w 2025 r.
Wartości miernika	1) 100	1) 100
	2) 100	2) 100
<p>Komentarz:</p> <p>Pierwszy z ww. mierników umożliwia ocenę realizacji zadań wynikających ze zobowiązań prawnych, dotyczących dostarczenia użytkownikom wynikowych informacji statystycznych. Drugi miernik ma natomiast za zadanie określić poziom realizacji zobowiązań Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego (GUS) dotyczących krajowych rejestrów urzędowych w zakresie ich kompletności – takie założenie zostało przyjęte ze względu na specyfikę oraz zasady prowadzenia krajowego rejestru urzędowego podmiotów gospodarki narodowej REGON i krajowego rejestru urzędowego podziału terytorialnego kraju TERYT.</p> <p>Do pełnego wykonania wartości mierników przyczyniły się m.in.:</p> <ol style="list-style-type: none">1) stałe monitorowanie jednostek w zakresie terminowości przekazywania danych,2) monitorowanie wewnętrznych procesów przetwarzania i przygotowania danych statystycznych,3) nadzór nad bezpieczeństwem teleinformatycznym przez administratorów sieci,4) terminowa realizacja wniosków aktualizujących rejestr REGON składanych przez podmioty oraz generowanych w oparciu o dane administracyjne,5) terminowe wprowadzanie zmian w systemach rejestru TERYT. <p>W ramach zadania uruchamiano środki z rezerw celowych.</p>		

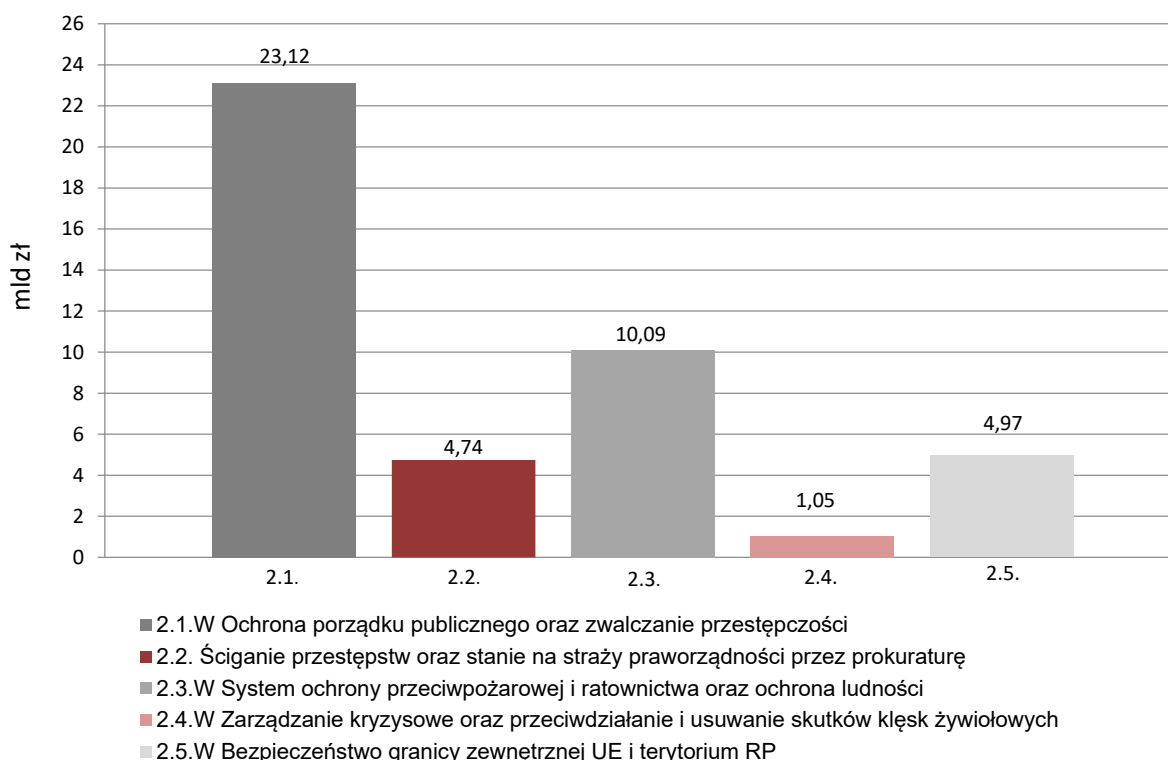
Funkcja 2.

Bezpieczeństwo wewnętrzne i porządek publiczny

Funkcja obejmuje swoim zakresem funkcjonowanie służb państwowych – bezpieczeństwa powszechnego i porządku publicznego – ukierunkowane na zapobieganie i zmniejszanie przestępczości (w tym np. przestępczości zorganizowanej, zwalczanie korupcji i zagrożeń terrorystycznych, zwalczanie handlu ludźmi i przestępstw motywowanych uprzedzeniami), a także na zapewnienie bezpieczeństwa granicy zewnętrznej Unii Europejskiej i terytorium RP oraz sprawy związane z zapobieganiem i łagodzeniem skutków katastrof naturalnych lub spowodowanych działalnością człowieka. Zapewniane było bezpieczeństwo najważniejszych osób, urządzeń i obiektów w państwie. Ponadto prowadzono działalność w zakresie ochrony przeciwpożarowej, jak również – działania ratownicze na wodzie i w terenie górskim, a także dotyczące poprawy bezpieczeństwa na drogach.

Na realizację zadań z zakresu funkcji 2. w 2025 r. wydatkowano środki budżetowe w wysokości **43.970.686 tys. zł**, w tym z budżetu środków europejskich 111.252 tys. zł.

Wykres 2: Wydatki budżetu państwa i budżetu środków europejskich (w mld zł)

Zadanie 2.1.W Ochrona porządku publicznego oraz zwalczanie przestępczości

ZADANIE PRIORYTETOWE

Zadanie dotyczyło szerokiego obszaru działalności publicznej ukierunkowanej na zapewnienie ochrony porządku publicznego – życia i zdrowia ludzi oraz mienia przed bezprawnymi działaniami naruszającymi te dobra, a jednocześnie mającej na celu zwalczanie przestępczości. Realizowane były działania polegające m.in. na wykonywaniu służby prewencyjnej – patrolowej i obchodowej, służące zapewnieniu bezpieczeństwa i porządku w miejscach publicznych oraz w środkach publicznego transportu i komunikacji publicznej, w ruchu drogowym i na wodach przeznaczonych do powszechnego korzystania. Inicjowane i organizowane były działania mające na celu zapobieganie popełnianiu przestępstw i wykroczeń oraz zjawiskom kryminogennym. Gromadzone oraz przetwarzane i przekazywane (uprawnionym podmiotom) były informacje kryminalne, a także wykonywana była koordynacja działań na rzecz poprawy bezpieczeństwa powszechnego w porządku publicznym. Zadanie obejmowało rozpoznawanie, zapobieganie i wykrywanie przestępstw i wykroczeń. Zwalczanie i zapobieganie przestępczości dotyczyło m.in. zjawiska korupcji, przestępczości gospodarczej, procederu handlu ludźmi, przestępczości zorganizowanej o zasięgu krajowym i międzynarodowym (m.in. o charakterze ekonomicznym i narkotykowym), przestępstw motywowanych nienawiścią, jak też zagrożeń terrorystycznych. W zakresie zwalczania przestępstwa handlu ludźmi podejmowane działania wynikały bezpośrednio z konieczności realizacji Krajowego Planu Działań Przeciwko Handlowi Ludźmi na lata 2025-2027. Prowadzone były szeroko zakrojone działania informacyjne i promocyjne skierowane do społeczeństwa, mające na celu podnoszenie świadomości na temat zagrożeń związanych z handlem ludźmi, w tym kampanie informacyjne, opracowanie, wydruk i dystrybucja materiałów edukacyjnych oraz inne działania z zakresu profilaktyki przestępczości. Realizowane były również działania o charakterze międzynarodowym i koordynacyjnym. Ponadto zapewniane było bezpieczeństwo naczelnych organów państwa, obiektów i urządzeń o szczególnym znaczeniu, konwojowanie oraz nadzór nad zatrzymanymi, a także stosowanie zabezpieczeń policyjnych, poszukiwanie osób zaginionych i ukrywających się przed organami ścigania. Realizowane były zadania związane z operacjami policyjnymi podejmowanymi w celu zapewnienia porządku i bezpieczeństwa podczas organizowanych zgromadzeń publicznych oraz imprez masowych.

Zadanie realizowane było przez **Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji**, Centralne Biuro Antykorupcyjne, Agencję Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Wojewodów, Centrum Usług Logistycznych, Fundusz Modernizacji Bezpieczeństwa Publicznego i Ochrony Ludności oraz **Fundusz Wsparcia Policji**.

Celem określonym dla zadania było **zapewnienie bezpieczeństwa obywateli**.

Wydatki budżetu państwa i budżetu środków europejskich na zadanie 2.1.W w 2025 r.

Wydatki (w tys. zł)	Plan wg ustawy budżetowej na 2025 r.		Wykonanie w 2025 r.	
	BP	BŚE	BP	BŚE
	22.220.827	118.487	23.084.689	36.312

Do pomiaru stopnia realizacji celu zadania wykorzystywany był miernik:

Wskaźnik wykrywalności przestępstw ogółem (w %)

Wartości miernika	Plan wg ustawy budżetowej na 2025 r.	Wykonanie w 2025 r.
	≥ 68	72,76

Komentarz:

Miernik pozostaje w bezpośrednim związku z ustawowymi zadaniami Policji: inicjowaniem i organizowaniem działań mających na celu zapobieganie popełnianiu przestępstw, ochroną życia i zdrowia obywateli oraz mienia przed bezprawnymi zamachami naruszającymi te dobra, zapewnianiem bezpieczeństwa i porządku publicznego, wykrywaniem przestępstw oraz ściganiem i zatrzymywaniem sprawców tych przestępstw, odzyskiwaniem mienia utraconego w wyniku popełnionych przestępstw.

Dane wykorzystane do wyliczenia wartości miernika dotyczą przestępstw wymienionych w kodeksie karnym i innych ustawach zawierających przepisy karne, a następnie zarejestrowanych w Krajowym Systemie Informacyjnym Policji. Uzyskana wartość miernika dotyczy czynności operacyjno-rozpoznawczych i dochodzeniowo-śledczych w związku z zapobieganiem przestępczości i jej zwalczaniem, przede wszystkim w zakresie: przestępczości gospodarczej, środowiskowej, narkotykowej, przestępstw pospolitych, efektywności zwalczania korupcji oraz skuteczności poszukiwań osób zaginionych i osób ukrywających się przed organami ścigania.

Wpływ na osiągnięcia w 2025 r. wartość miernika miały w szczególności: prowadzenie współpracy z innymi służbami oraz współpracy międzynarodowej w zakresie przeciwdziałania i zwalczania przestępczości, jak też stałe podnoszenie świadomości społecznej, a ponadto praca operacyjno-rozpoznawcza i dochodzeniowo-śledcza Policji, doskonalenie umiejętności praktycznych oraz podnoszenie merytorycznego poziomu przygotowania policjantów w zakresie prowadzenia śledztw i dochodzeń oraz prowadzenia form pracy operacyjnej, a także wykorzystywanie nowoczesnych środków technicznych i technologii w procesie wykrywczym.

Działaniami mającymi na celu wzmocnienie efektów realizacji zadania były w 2025 r. m.in. bieżące analizy osiąganych wyników przez poszczególne garnizony Policji oraz działania ukierunkowane na zwiększenie efektywności i skuteczności prowadzonych czynności dochodzeniowo-śledczych.

Istotnymi działaniami kontynuowanymi w ramach zadania w roku 2025 były prace nad rozwojem Elektronicznego Rejestru Czynności Dochodzeniowo-Śledczych (ERCDŚ), polegające na budowie modułu Elektronicznego Rejestru Badań Kryminalistycznych (e-RBK) umożliwiającego włączenie laboratoriów kryminalistycznych Komend Wojewódzkich Policji (KWP), Komendy Stołecznej Policji (KSP) oraz Centralnego Laboratorium Kryminalistycznego Policji (CLKP) w elektroniczny obieg informacji w ERCDŚ oraz współpraca z Prokuraturą Krajową w zakresie wymiany danych przetwarzanych w policyjnym systemie informatycznym ERCDŚ i prokuratorskim systemie informatycznym PROK-SYS.

W ramach zadania uruchamiano środki z rezerw celowych.

Inne jednostki sektora finansów publicznych

Zadanie realizowane/finansowane było również przez:

1. **Centrum Usług Logistycznych**, które w 2025 r. w ramach zadania poniosło wydatki w wysokości 58,72 mln zł;
2. **Fundusz Modernizacji Bezpieczeństwa Publicznego i Ochrony Ludności**, z którego w 2025 r. w ramach zadania poniesiono wydatki w wysokości 1,77 mln zł;
3. **Fundusz Wsparcia Policji**, z którego w 2025 r. w ramach zadania poniesiono wydatki w wysokości 129,89 mln zł.

Zadanie 2.2. Ściganie przestępstw oraz stanie na straży praworządności przez prokuraturę

Zadanie dotyczyło działalności prokuratury zapewniającej poszanowanie praw obywateli oraz ujawnianie przestępstw i ściganie ich sprawców. W szczególności realizacja tego zadania następowała poprzez prowadzenie lub nadzorowanie postępowań przygotowawczych w sprawach karnych oraz sprawowanie funkcji oskarżyciela publicznego przed sądami, a także koordynowanie działalności w zakresie ścigania przestępstw lub przestępstw skarbowych, prowadzonej przez inne organy państwowe. Realizowane działania obejmowały również wytaczanie powództw w sprawach cywilnych oraz składanie wniosków i udział w postępowaniu sądowym w sprawach cywilnych, z obszaru prawa pracy i ubezpieczeń społecznych, jeżeli tego wymagała ochrona praworządności, interesu społecznego, własności lub praw obywateli oraz zaskarżanie do sądu niezgodnych z prawem decyzji administracyjnych i udział w postępowaniu sądowym w sprawach zgodności z prawem takich decyzji. Dodatkowo podejmowano środki zmierzające do prawidłowego i jednolitego stosowania prawa w postępowaniu sądowym, administracyjnym, w sprawach o wykroczenia oraz w innych postępowaniach przewidzianych przez ustawę.

Zadanie realizowane było przez **Prokuraturę Krajową** i Ministerstwo Obrony Narodowej.

Celem określonym dla zadania było **zagwarantowanie bezpieczeństwa państwa i obywateli**.

Wydatki budżetu państwa i budżetu środków europejskich na zadanie 2.2. w 2025 r.

Wydatki (w tys. zł)	Plan wg ustawy budżetowej na 2025 r.		Wykonanie w 2025 r.	
	BP	BŚE	BP	BŚE
	4.715.485	0	4.736.935	0

Do pomiaru stopnia realizacji celu zadania wykorzystywany był miernik:

Wskaźnik pozostałości spraw karnych

Wartości miernika	Plan wg ustawy budżetowej na 2025 r.	Wykonanie w 2025 r.
	1,40	1,37

Komentarz:

Planowana na 2025 r. wartość miernika uwzględniała utrzymanie się wysokiego poziomu wpływu spraw karnych do powszechnych jednostek organizacyjnych prokuratury, na wszystkich szczeblach. Osiągnięcie zakładanego wyniku możliwe było m.in. dzięki stałemu monitorowaniu poziomu wpływu spraw do poszczególnych jednostek prokuratury, bieżącej analizie uwarunkowań zewnętrznych mogących mieć wpływ na terminowość rozpoznawania spraw oraz wprowadzaniu rozwiązań organizacyjnych zapewniających efektywną realizację zadań ustawowych.

Czynniki wpływające na wykonanie miernika nie uzasadniały podejmowania dodatkowych działań o charakterze nadzorczym/kontrolnym lub naprawczym.

W ramach zadania uruchamiano środki z rezerw celowych.

Zadanie 2.3.W System ochrony przeciwpożarowej i ratownictwa oraz ochrona ludności

W ramach zadania realizowanego przez jednostki Państwowej Straży Pożarnej (PSP) oraz organizacje społeczne wykonujące swoje kompetencje, na podstawie ustaw: o ochronie przeciwpożarowej, o bezpieczeństwie i ratownictwie w górach i na zorganizowanych terenach narciarskich, o bezpieczeństwie osób przebywających na obszarach wodnych oraz prawo o stowarzyszeniach (jednostki OSP, podmioty uprawnione do wykonywania ratownictwa górskiego oraz podmioty uprawnione do wykonywania ratownictwa wodnego), prowadzona była działalność w zakresie ochrony przeciwpożarowej oraz działania ratownicze na wodzie i w terenie górskim na obszarze całego kraju. W szczególności zapewniano funkcjonowanie systemu ratowniczego i gaśniczego, do czego niezbędne były: koordynacja działań związanych z ochroną przeciwpożarową, wykonywanie interwencji ratowniczo-gaśniczych, przygotowanie zawodowe na potrzeby ochrony przeciwpożarowej i ratownictwa, a ponadto – zagwarantowanie optymalizacji organizacji sieci Krajowego Systemu Ratowniczo-Gaśniczego. Bezpośrednie zapobieganie (rozpoznawanie i przeciwdziałanie) zagrożeniom pożarowym oraz poważnym awariom przemysłowym uzupełniało propagowanie ochrony przeciwpożarowej. Jednocześnie w zadanie wpisuje się ochrona ludności i obrona cywilna realizowana na podstawie ustawy o ochronie ludności i obronie cywilnej, Działania realizowane w tym zakresie miały na celu wzmacnianie odporności państwa i budowanie odporności społeczeństwa na wszelkiego rodzaju zagrożenia.

Zadanie realizowane było przez **Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji, Wojewodów oraz Fundusz Wsparcia Państwowej Straży Pożarnej.**

Celem określonym dla zadania było **zwiększenie sprawności interwencji ratowniczych jednostek ochrony przeciwpożarowej tworzących Krajowy System Ratowniczo-Gaśniczy.**

Wydatki budżetu państwa i budżetu środków europejskich na **zadanie 2.3.W w 2025 r.**

Wydatki (w tys. zł)	Plan wg ustawy budżetowej na 2025 r.		Wykonanie w 2025 r.	
	BP	BŚE	BP	BŚE
	5.471.312	83.621	10.018.593	74.938

Do pomiaru stopnia realizacji celu zadania wykorzystywany był miernik:

Odsetek interwencji ratowniczych, w których jednostka Krajowego Systemu Ratowniczo-Gaśniczego dotarła na miejsce zdarzenia w czasie krótszym niż 15 minut (w %)

Wartości miernika	Plan wg ustawy budżetowej na 2025 r.	Wykonanie w 2025 r.
	≥ 90	89,59

Komentarz:

Jednym z podstawowych oczekiwań społecznych w stosunku do służb ratowniczych jest zwiększenie odsetka interwencji ratowniczych, w których jednostka krajowego systemu ratowniczo-gaśniczego (ksrg) dotarła na miejsce zdarzenia w czasie krótszym niż 15 minut.

W wyliczeniu wartości miernika uwzględniono 442.084 zdarzeń (pożarów i miejscowych zagrożeń) zarejestrowanych w okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2025 roku. W 89,59% interwencji ratowniczych jednostka ksrg dotarła na miejsce zdarzenia w czasie krótszym niż 15 minut.

Realizacji wartości miernika w 2025 r. sprzyjały takie czynniki jak: stałe utrzymywanie minimalnych stanów osobowych w Jednostkach Ratowniczo Gaśniczych Państwowej Straży Pożarnej (JRG PSP), poprawa dyspozycyjności jednostek Ochotniczej Straży Pożarnej (OSP) włączonych do ksrg, wzrost liczby OSP włączonych do ksrg.

Natomiast niekorzystny wpływ na poziom wykonania miernika miały takie czynniki jak:

- 1) wystąpienie jednocześnie wielu interwencji na obszarze chronionym. W takich sytuacjach czas dotarcia jednostek ksrg do miejsca zdarzenia uległ nieznacznemu wydłużeniu, zwłaszcza gdy przyczyny interwencji wiązały się z nagłymi i nieprzewidzianymi zjawiskami atmosferycznymi,
- 2) w roku 2025 nastąpił wzrost liczby interwencji związanych z zabezpieczeniem lądowarów śmigłowców Lotniczego Pogotowia Ratunkowego (o 15%), z pomocą jednostkom systemu Państwowe Ratownictwo Medyczne (o 18%) oraz tzw. „izolowanych zdarzeń ratownictwa medycznego”, czyli zdarzeń pozostających lub będących we właściwościach Państwowego Ratownictwa Medycznego (PRM), podczas których ratownicy jednostek ochrony przeciwpożarowej (JOP) uczestniczyli w realizacji medycznych działań ratowniczych (MDR) do czasu przejęcia odpowiedzialności za poszkodowanego przez przybyły na miejsce Zespół Ratownictwa Medycznego (ZRM) lub Lotniczy Zespół Ratownictwa Medycznego (LZRM) (o 40%). O ponad 30% w stosunku do roku 2024 wzrosła liczba interwencji związanych z uwolnieniem tlenku węgla (np. ze względu na niesprawną instalację wentylacyjną w obiekcie lub niesprawne urządzenia grzewcze). Dysponowanie sił i środków ksrg do zdarzeń tego typu zawsze odbywa się priorytetowo względem zdarzeń, w których nie zachodzi potrzeba ratowania życia lub zdrowia, ze względu na: krótkie czasy dolotu LZRM i ciężki stan poszkodowanych wymagających transportu, konieczność wsparcia ZRM w udzielaniu pomocy osobom znajdującym się w stanie nagłego zagrożenia zdrowotnego,

czy wysoką toksyczność tlenku węgla i możliwość narażenia na jego działanie wielu osób (np. w budynkach wielokondygnacyjnych),

- 3) jednoczesne występowanie znacznej liczby zdarzeń na danym obszarze,
- 4) wzrost liczby pożarów obiektów wielkopowierzchniowych.

W celu wzmocnienia efektów zadania w 2025 r. realizowane były następujące działania:

- 1) przeprowadzono inspekcje gotowości operacyjnej w 14 JRG PSP oraz 9 inspekcji gotowości operacyjnej stanowisk kierowania Komend Wojewódzkich oraz stanowisk kierowania Komend Powiatowych/Miejskich PSP. Ponadto przeprowadzono 3 inspekcje pododdziałów Centralnego Odvodu Operacyjnego,
- 2) Komendant Główny PSP włączył do kserg 316 jednostek OSP (w tym 86 nowych jednostek oraz 230 jednostek włączonych ponownie) oraz dwie jednostki wojskowej straży pożarnej (stan jednostek OSP włączonych do kserg na dzień 31.12.2025 r. wynosi 5.238).

Ponadto:

- 1) opracowano nową metodykę budowy planu sieci jednostek OSP przewidzianych do włączenia do kserg. Celem metodyki jest określenie poziomu zabezpieczenia operacyjnego w gminach oraz wskazanie kierunków rozwoju sieci jednostek OSP oraz kserg,
- 2) prowadzono nadzór nad realizacją Zbiorczego planu sieci jednostek OSP przewidzianych do włączenia do kserg w latach 2025-2028.

W ramach zadania uruchamiano środki z rezerw celowych.

Inne jednostki sektora finansów publicznych

Zadanie realizowane/finansowane było również przez **Fundusz Wsparcia Państwowej Straży Pożarnej**, z którego w 2025 r. w ramach zadania poniesiono wydatki w wysokości 97,24 mln zł.

Zadanie 2.4.W Zarządzanie kryzysowe oraz przeciwdziałanie i usuwanie skutków klęsk żywiołowych

W tym obszarze ujęta została działalność państwa polegająca m.in. na koordynacji przedsięwzięć z zakresu zarządzania kryzysowego i przeciwdziałania zagrożeniom, w tym terrorystycznym, a także – działań administracji rządowej i samorządowej mających na celu przeciwdziałanie wystąpieniu skutków klęsk żywiołowych (oraz ich usuwanie), wspieranie jednostek samorządu terytorialnego w zakresie odbudowy komunalnej infrastruktury technicznej zniszczonej w wyniku klęsk żywiołowych, a także zapewnienie ochrony przeciwpowodziowej. W ramach zadania podejmowane były m.in. przedsięwzięcia polegające na utrzymaniu centrum zarządzania kryzysowego oraz funkcjonowania monitoringu zagrożeń, a także działania w zakresie testowania planów zarządzania kryzysowego przeprowadzanych przez administrację publiczną w zakresie zarządzania kryzysowego. Zapewniany był spójny obieg informacji, planowania i koordynacji działań na poziomie krajowym i wojewódzkim w zakresie zarządzania kryzysowego oraz optymalne warunki techniczne i organizacyjne związane z eksploatacją sieci komunikacyjnych służb ratowniczych. W ramach zadania finansowane było funkcjonowanie i rozwój systemu powiadamiania ratunkowego – SPR (numer 112) oraz system ostrzegania o zagrożeniach (ALERT RCB).

Zadanie realizowane było przez **Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji**, Kancelarię Prezesa Rady Ministrów, Ministerstwo Infrastruktury, Ministerstwo Aktywów Państwowych oraz Wojewodów.

Celami określonymi dla zadania były:

- usuwanie skutków klęsk żywiołowych;
- zrealizowanie do 2025 roku programów mających na celu zapobieganie wystąpienia skutków klęsk żywiołowych;
- zapewnienie spójnego obiegu informacji, planowania i koordynacji działań na poziomie krajowym w zakresie zarządzania kryzysowego.

Wydatki budżetu państwa i budżetu środków europejskich na zadanie 2.4.W w 2025 r.

Wydatki (w tys. zł)	Plan wg ustawy budżetowej na 2025 r.		Wykonanie w 2025 r.	
	BP	BŚE	BP	BŚE
	517.478	496	1.046.967	2

Do pomiaru stopnia realizacji celu zadania wykorzystywane były mierniki:

1) Liczba zrealizowanych przez podmioty publiczne zadań związanych z usuwaniem skutków klęsk żywiołowych oraz liczba podmiotów prywatnych poszkodowanych w wyniku działania żywiołu, którym udzielono pomocy z budżetu państwa (w szt.)

2) Liczba zrealizowanych poprzez podmioty publiczne w ramach programów zadań związanych z zapobieganiem wystąpienia skutków klęsk żywiołowych (w szt.)

Wartości miernika	Plan wg ustawy budżetowej na 2025 r.		Wykonanie w 2025 r.	
	1) 365		1) 2.409	
	2) 87		2) 87	

Komentarz:

Mierniki obrazują pomoc udzielaną przez Państwo związaną z zapobieganiem i usuwaniem skutków klęsk żywiołowych.

Udzielanie wsparcia osobom poszkodowanym przez klęski żywiołowe wpływa na społeczeństwo poprzez budowanie zaufania do państwa, jak i możliwość szybkiego zapewnienia potrzeb bytowych osób poszkodowanych. Jednocześnie realizacja zadania oddziałuje na rzeczywistość społeczno-gospodarczą (odbudowa infrastruktury technicznej samorządów, jak i infrastruktury prewencyjnej wpływa pozytywnie na obrót gospodarczy i działalność firm budowlanych).

Wykonanie pierwszego miernika wynika z większego niż zakładano zakresu szkód wyrządzonych przez klęski żywiołowe (kontynuacja działań związanych z usuwaniem skutków powodzi z września 2024 r.) oraz udzielenia pomocy większej niż pierwotnie planowano liczbie podmiotów prywatnych i jednostek samorządu terytorialnego.

W zakresie drugiego miernika wykonanie wartości odzwierciedla zrealizowanie zadań przez Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie w zakresie Projektu Ochrony Przeciwpowodziowej w Dorzeczu Odry i Wisły. W ramach tego projektu zrealizowano m.in. zadania:

- przebudowy mostów drogowych: na Warcie w Kostrzynie nad Odrą, a także w Krośnie Odrzańskim (wraz z dojazdami),
- ochrony przeciwpowodziowe dolin rzek: Nysy Kłodzkiej (Kłodzko, Bystrzyca Kłodzka, Długopole Zdrój, Międzyzlesie), Białej Łądeckiej (Stronie Śląskie, Łądek Zdrój), Bystrzycy Dusznickiej (Polanica Zdrój, Szczytna na rzece Kamienny Potok),
- zwiększenia zabezpieczenia powodziowego w dolinie rzeki Serafy – zbiornik Malinówka 3,
- modernizacji i wdrożenia: systemów informatycznych wspomagających pracę operacyjną Centrów Operacyjnych Kraków i Wrocław wraz z dostawami niezbędnego sprzętu i oprogramowania, a także systemów pomiarów hydrologicznych, sterowania i teletechnicznych na obiektach hydrotechnicznych RZGW Kraków i RZGW Wrocław.

W 2025 r. podejmowano następujące działania o charakterze nadzorczym oraz kontrolnym:

- 1) cykliczne posiedzenia Komitetów Roboczych oraz Komitetów Sterujących,
- 2) aktualizowanie Mapy Drogowej wraz z Tabelą Ryzyk.

W ramach zadania uruchamiano środki z rezerw celowych.

Ewaluacja systemu zarządzania kryzysowego w latach 2021-2030 (w %)

Wartości miernika	Plan wg ustawy budżetowej na 2025 r.	Wykonanie w 2025 r.
	50	51,38

Komentarz:

Wartość miernika jest prezentowana w ujęciu narastającym i odzwierciedla procentowy postęp realizacji celu w perspektywie do roku 2030.

Ocenie punktowej podlegają:

- 1) szkolenie i ćwiczenia administracji publicznej oraz komunikacja kryzysowa,
- 2) utrzymanie centrum zarządzania kryzysowego i monitoring zdarzeń,
- 3) procedury zarządzania kryzysowego, ochrona infrastruktury krytycznej i współpraca międzynarodowa.

Na realizację zadania wpływ miały m.in. następujące działania:

- 1) przygotowanie i publikacja Poradnika bezpieczeństwa (współpraca RCB, MON i MSWiA) oraz kampania społeczna w mediach,
- 2) utrzymywanie niejawnych systemów teleinformatycznych oraz jawnych systemów łączności i systemów teleinformatycznych,
- 3) zatwierdzenie 38 planów ochrony infrastruktury krytycznej (IK), aktualizacja jednolitego wykazu IK oraz wykazu osób do kontaktu w zakresie ochrony infrastruktury krytycznej oraz w zakresie cyberbezpieczeństwa. Ponadto organizacja Krajowego Forum Ochrony Infrastruktury Krytycznej oraz seminariów cyberbezpieczeństwa, a także udział w wojewódzkich i systemowych forach ochrony IK,
- 4) zebranie zaktualizowanych raportów cząstkowych przekazanych przez ministrów, kierowników urzędów centralnych i wojewodów na potrzeby prac nad „Raportem o zagrożeniach bezpieczeństwa narodowego” (edycja 2026 r.),
- 5) opracowanie i prowadzenie międzyresortowego procesu uzgodnienia projektu nowego zarządzenia Prezesa Rady Ministrów w sprawie wykazu przedsięwzięć i procedur reagowania NATO,
- 6) koordynacja polskiego scenariusza ćwiczenia CMX25 (cykliczne ćwiczenia NATO Crisis Management Exercises) oraz opracowanie Raportu końcowego z ćwiczenia CMX25 (przyjęty przez Radę Ministrów w dniu 23.12.2025 r.),

- 7) posiedzenia zespołu roboczego Rządowego Zespołu Zarządzania Kryzysowego do spraw wczesnej identyfikacji zagrożeń hybrydowych oraz wsparcia koordynacji działań w tym obszarze dotyczące:
 - zagrożeń hybrydowych w kontekście wyborów prezydenckich (10.04.2025 r.),
 - podsumowania zagrożeń hybrydowych zidentyfikowanych w 2025 r. i projekcji zagrożeń hybrydowych na 2026 r. (9.12.2025 r.),
- 8) seria treningów Impuls (cykliczne treningi zarządzania kryzysowego szczebla wojewódzkiego oraz centralnego, organizowane przez Rządowe Centrum Bezpieczeństwa),
- 9) uzgadnianie/opiniowanie planów zarządzania kryzysowego (ministerstw, urzędów centralnych i urzędów wojewódzkich) w związku z obowiązywaniem od 4 sierpnia 2025 r. nowego Krajowego Planu Zarządzania Kryzysowego,
- 10) organizacja szkoleń z rzecznikami prasowymi wojewodów i szefami działów komunikacji ministerstw w zakresie komunikacji w działaniach rutynowych, jak i w kontekście sytuacji kryzysowych.

W ramach zadania uruchamiano środki z rezerw celowych.

Zadanie 2.5.W Bezpieczeństwo granicy zewnętrznej UE i terytorium RP

W zakresie zadania znajdowały się dwa powiązane ze sobą rodzaje działalności państwa związane z zapewnieniem bezpieczeństwa granic i terytorium Polski. Pierwszym rodzajem działalności była ochrona granicy państwowej, będącej jednocześnie zewnętrzną granicą Unii Europejskiej, przy jednoczesnym sprawnym wykonywaniu odprawy granicznej. Zwalczane były przestępstwa i wykroczenia, których ściganie stanowiło właściwość Straży Granicznej. W szczególności zadanie dotyczyło takich działań instytucji publicznych jak: rozbudowa systemu ochrony granicy państwowej przy wykorzystaniu stacjonarnych i mobilnych urządzeń nadzoru, jak też utrzymanie sprawności sprzętu wykorzystywanego do kontroli granic, utrzymanie, modernizacja i rozbudowa przejść granicznych. Drugim rodzajem działalności ujętym w zadaniu (bardzo ważnym, w związku z narastającym napływem uchodźców) było realizowanie polityki migracyjnej i azylowej oraz spraw cudzoziemców, do czego przyczyniało się m.in.: koordynowanie działań dotyczących migracji, ocena legalności pobytu cudzoziemców, pomoc socjalna udzielana cudzoziemcom oraz funkcjonowanie struktury migracyjno-azylowej, jak też prowadzenie postępowań w sprawach cudzoziemców.

Zadanie realizowane było przez **Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji**, Kancelarię Prezesa Rady Ministrów, Wojewodów, Fundusz Modernizacji Bezpieczeństwa Publicznego i Ochrony Ludności oraz **Fundusz Wsparcia Straży Granicznej**.

Celem określonym dla zadania było **zwiększenie sprawności zapewnienia bezpieczeństwa granicy zewnętrznej UE i terytorium RP**.

Wydatki budżetu państwa i budżetu środków europejskich na zadanie 2.5.W w 2025 r.

Wydatki (w tys. zł)	Plan wg ustawy budżetowej na 2025 r.		Wykonanie w 2025 r.	
	BP	BŚE	BP	BŚE
	3.930.948	277	4.972.249	0

Do pomiaru stopnia realizacji celu zadania wykorzystywany był miernik:

Wskaźnik sprawności funkcjonowania systemu zintegrowanego zarządzania granicą i migracjami (w %)

Wartości miernika	Plan wg ustawy budżetowej na 2025 r.	Wykonanie w 2025 r.
	≥ 88	94,36

Komentarz:

Miernik pozwala na ocenę wyników realizacji ustawowych zadań przez Straż Graniczną (SG), związanych z zapewnieniem bezpieczeństwa granic i terytorium Polski, odzwierciedla też graniczno-migracyjny charakter tej formacji. Zbudowany jest z mierników cząstkowych podzadań i działań, co umożliwia syntetyczną ocenę w ramach zadania związanego z ochroną granicy państwowej, kontrolą ruchu granicznego na odcinku granicy zewnętrznej UE oraz kontrolą legalności pobytu, pracy cudzoziemców przebywających na terytorium RP oraz ze stopniem wyszkolenia funkcjonariuszy pełniących służbę.

W 2025 r. miały miejsce pozytywne, jak i negatywne odchylenia części składowych miernika, w wyniku czego miernik osiągnął wartość 94,36%, wobec planowanej ≥ 88%. Wyższe w stosunku do planowanego wyniki osiągnięto w odniesieniu do – najistotniejszych w tym zadaniu budżetowym – działań związanych z: organizacją ochrony granicy oraz oceną legalności pobytu cudzoziemców, a także organizacją powrotów cudzoziemców. W przypadku działań takich jak zwalczanie przestępstw i wykroczeń pozostających we właściwości Straży Granicznej (m.in. z uwagi na zmianę sposobu działania sprawców związanych z nielegalną migracją), a także koordynacja działań i realizacja polityki migracyjnej i azylowej odnotowano wyniki nieco niższe w stosunku do zaplanowanych.

Na realizację miernika wpływ miały czynniki takie, jak m.in.:

- 1) specyfika prowadzonych postępowań przygotowawczych przez SG, w szczególności ich złożoność, stopień skomplikowania, czas trwania i dynamika prowadzenia oraz nierównomierność ich wszczynania i zakańczania w skali roku oraz zmiana sposobu działania sprawców przestępstw i wykroczeń związanych z nielegalną migracją (przede wszystkim na polsko-białoruskim odcinku granicy państwowej) wpływająca na zmniejszenie efektywności prowadzenia postępowań przygotowawczych. Wartość miernika w dużej mierze zależała również od czynników zewnętrznych, niezależnych od funkcjonowania formacji,
- 2) konieczność realizacji dodatkowych zadań związanych z ochroną granicy państwowej, w związku z kryzysem migracyjnym na granicy z Białorusią.

Głównymi działaniami o charakterze nadzorczym/kontrolnym lub naprawczym były następujące działania, w związku z utrzymującym się zjawiskiem wzmożonej nielegalnej migracji obywateli państw trzecich, o nieuregulowanym statusie prawnym, z terytorium Republiki Białorusi:

- realizacja prac związanych z rozbudową i modernizacją systemu perymetrii i wykorzystania dronów wzdłuż granicy z Republiką Białorusi – przedsięwzięcie pn. „Budowa zabezpieczenia granicy państwowej z Białorusią na odcinku rzeki Bug w Nadbużańskim Oddziale Straży Granicznej”,
- zwiększenie sił i środków na polsko-białoruskim odcinku granicy państwowej Podlaskiego OSG poprzez delegację funkcjonariuszy KGSG w ramach nieetatowego pododdziału odwodowego oraz terenowych jednostek organizacyjnych SG, ośrodków szkolenia SG Policji i żołnierzy Polskich Sił Zbrojnych do wsparcia ochrony granicy,
- wprowadzenie strefy buforowej – czasowego zakazu przebywania na określonym obszarze w strefie nadgranicznej przyległej do granicy państwowej z Republiką Białorusi

(rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 12 czerwca 2024 r.) – zakaz przebywania był siedmiokrotnie przedłużany (za każdym razem o 90 dni) i nadal obowiązuje, zasięg strefy wynosi łącznie 78,29 km,

- realizacja działań mających na celu dokonywanie stosownych modyfikacji istniejących struktur pionu operacyjno-śledczego w oparciu o przekazywane propozycje oddziałów Straży Granicznej (w związku z poziomem nasilenia przestępczości granicznej związanej przede wszystkim z utrzymującą się presją migracyjną na polsko-białoruskim odcinku granicy państwowej, prowadzona jest na bieżąco ocena wydolności struktur pionu operacyjno-śledczego),
- prowadzenie zintensyfikowanych czynności identyfikacyjno-powrotowych wobec cudzoziemców przebywających w strzeżonych ośrodkach dla cudzoziemców,
- prowadzenie dialogu z państwami pochodzenia cudzoziemców w celu przyspieszenia procedur powrotowych na poziomie krajowym i unijnym.

Najważniejszymi inicjatywami podjętymi w 2025 r., aby poprawić/wzmocnić rezultaty realizacji zadania budżetowego były:

- 1) prace związane z budową, wdrażaniem i rozwojem centralnych systemów informatycznych,
- 2) monitoring poziomu ukończenia placówek SG oraz opiniowanie wniosków dotyczących zmian organizacyjno-etatowych – działanie ciągłe,
- 3) doskonalenie Systemu Wczesnego Ostrzegania o zaistnieniu sytuacji nadzwyczajnej na granicy polsko-ukraińskiej i polsko-białoruskiej,
- 4) analiza możliwości wdrażania nowych rozwiązań i technologii oraz systemów teleinformatycznych, pozwalających na wzmocnienie ochrony granicy „zielonej”,
- 5) prowadzenie wizytacji w ramach monitoringu weryfikującego realizację zadań, sporządzanie zaleceń mających na celu podniesienie poziomu efektywności i skuteczności działań pionu operacyjno-śledczego SG,
- 6) modernizacja i doposażenie – w ramach pozyskanych środków z Funduszu Azylu, Migracji i Integracji – strzeżonych ośrodków dla cudzoziemców, jak również prowadzenie szkoleń podnoszących kwalifikacje funkcjonariuszy i pracowników cywilnych Straży Granicznej w zakresie operacji powrotowych, zarządzania procedurami oraz ich wdrażania,
- 7) doposażenie oddziałów SG w nowy sprzęt w ramach zakupów centralnych m.in. kamer termowizyjnych, montaż wież obserwacyjnych, zakup systemu optoelektronicznego,
- 8) podejmowanie działań zmierzających do budowy nowego Zautomatyzowanego Systemu Radarowego Nadzoru polskich obszarów morskich 2.0. na bazie istniejącej infrastruktury,
- 9) oddanie do użytku systemu ochrony perymetrycznej AMSTA przeznaczonego do weryfikacji zdarzeń w bezpośredniej bliskości granicy państwowej łącznie na odcinku 419 km (w Podlaskim OSG – 247 km, w Nadbużańskim OSG – 172 km).

W ramach zadania uruchamiano środki z rezerw celowych.

Inne jednostki sektora finansów publicznych

Zadanie realizowane/finansowane było również przez:

1. **Fundusz Modernizacji Bezpieczeństwa Publicznego i Ochrony Ludności**, z którego w 2025 r. w ramach zadania nie poniesiono żadnych wydatków;
2. **Fundusz Wsparcia Straży Granicznej**, z którego w 2025 r. w ramach zadania poniesiono koszty w wysokości 15,97 mln zł.

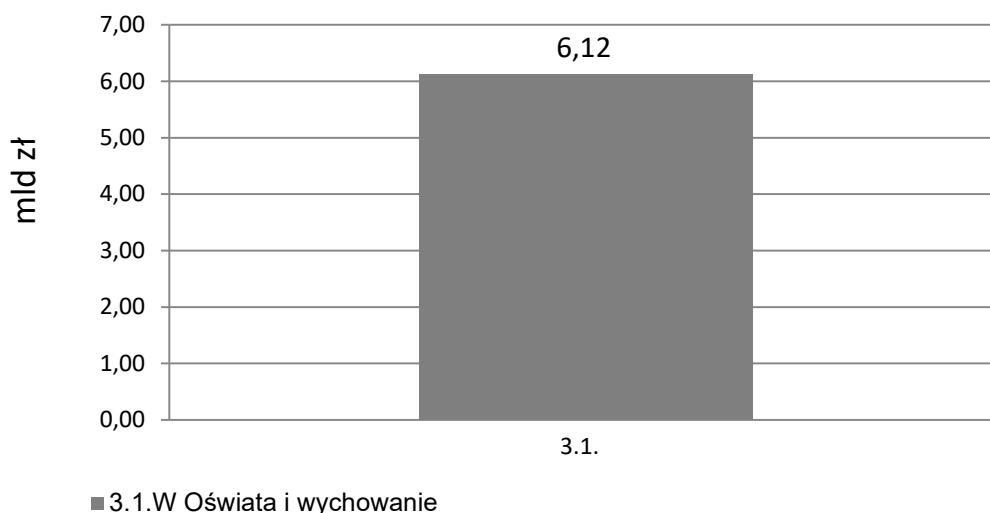
Funkcja 3.

Edukacja, wychowanie i opieka

Funkcja obejmowała zadania dotyczące edukacji, wychowania i opieki, umożliwiające zapewnienie powszechnego dostępu do nauki, podnoszenie jakości kształcenia i kwalifikacji zawodowych społeczeństwa, w tym zapewnienie dostępu do wysokiej jakości edukacji włączającej. Jednocześnie wspierana była funkcja wychowawcza, opiekuńcza oraz profilaktyczna realizowana przez przedszkola, szkoły i placówki m.in. poprzez wyrównywanie szans edukacyjnych dzieci i młodzieży. Ważne były w szczególności działania zorientowane na podnoszenie poziomu kształcenia zawodowego oraz edukacji włączającej. Realizowano także działania mające na celu dopasowanie umiejętności i kwalifikacji społeczeństwa do zmian cywilizacyjnych, w szczególności obejmujące upowszechnianie i zwiększanie efektywności uczenia się przez całe życie dla wszystkich grup wiekowych.

Na realizację zadań z zakresu funkcji 3. w 2025 r. wydatkowano środki budżetowe w wysokości **6.120.735 tys. zł**, w tym z budżetu środków europejskich 323.733 tys. zł.

Wykres 3: Wydatki budżetu państwa i budżetu środków europejskich (w mld zł)

Zadanie 3.1.W Oświata i wychowanie

ZADANIE PRIORYTETOWE

Zadanie dotyczyło m.in. zapewnienia funkcjonowania szkół kształcących na poziomie podstawowym i ponadpodstawowym, udzielania pomocy materialnej dla uczniów, a także zwiększania powszechności wysokiej jakości edukacji przedszkolnej. W ramach zadania prowadzone były działania związane ze wspieraniem przedszkoli, szkół i placówek w zakresie zapewnienia wysokiej jakości kształcenia i wychowania oraz rzeczywistego włączenia dzieci i młodzieży z uwzględnieniem zróżnicowania ich potrzeb (w tym wynikających z niepełnosprawności) oraz zwiększania dostępności edukacji dla wszystkich dzieci i uczniów.

Ponadto w zadaniu realizowane były działania w zakresie kształcenia zawodowego młodzieży i osób dorosłych, prowadzonego w szkołach i placówkach systemu oświaty, w tym działania mające na celu dalsze dopasowanie systemu kształcenia zawodowego do potrzeb nowoczesnej gospodarki, poprzez poprawę jakości i efektywności kształcenia zawodowego. W ramach zadania podejmowane były działania związane z wdrażaniem mechanizmów włączania wszystkich kluczowych partnerów kształcenia zawodowego w działania służące systematycznemu dostosowywaniu tego kształcenia do potrzeb rynku pracy.

W obszarze zadania prowadzone były również doksztalcenie i doskonalenie kadry nauczycielskiej oraz nadzór pedagogiczny nad publicznymi i niepublicznymi szkołami i placówkami oświatowymi. Zapewniana była realizacja zadań związanych z prowadzeniem przedszkoli, szkół i placówek oświatowych, a także dotowanie z budżetów jednostek samorządu terytorialnego przedszkoli, szkół i placówek publicznych i niepublicznych prowadzonych przez osoby prawne inne niż jednostki samorządu terytorialnego oraz osoby fizyczne. W zakresie zadania odbywało się kształcenie i przygotowanie młodzieży zagrożonej wykluczeniem społecznym. Ponadto w zadaniu ujęte było również funkcjonowanie szkół artystycznych, szkół i placówek rolniczych, szkół leśnych oraz morskich i żeglugi śródlądowej. Organizowana była także międzynarodowa wymiana dzieci i młodzieży, w tym w ramach programu Erasmus+ oraz Europejskiego Korpusu Solidarności. Programy te realizowane są na wszystkich poziomach edukacyjnych, w tym w obszarze kształcenia i szkolenia zawodowego oraz edukacji dorosłych, zarówno w odniesieniu do uczniów, jak i nauczycieli. Realizowane były zadania na rzecz kształcenia dzieci obywateli polskich czasowo przebywających za granicą oraz wspomagania nauczania języka polskiego wśród Polonii i Polaków za granicą. Prowadzone było także wspieranie uczenia się przez całe życie, w tym rozwój Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji i zapewnienie monitorowania efektywności wykonywania zadań przez szkoły i placówki oświatowe w drodze badań edukacyjnych. Zadanie dotyczyło również koordynowania przez ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania działań z zakresu polityki młodzieżowej. Poza powyższymi przykładami w ramach zadania przyznano dotacje celowe organom prowadzącym publiczne szkoły podstawowe w dwóch edycjach programu inwestycyjnego pn. „Mała szkoła – wsparcie publicznych szkół podstawowych prowadzonych przez jednostki samorządu terytorialnego”. Celem programu było wsparcie finansowe zadań inwestycyjnych, polegające na dofinansowaniu zadań własnych jednostek samorządu terytorialnego, związanych z prowadzeniem szkół podstawowych. Minister Edukacji uruchomił programy dotacyjne i przedsięwzięcie, którego celem było uatrakcyjnienie procesu edukacyjnego dzieci i młodzieży poprzez umożliwienie im aktywnego uczestnictwa w kulturze, poznawanie miejsc

pamięci i dziedzictwa narodowego oraz osiągnięć nauki, a także rozwijanie kompetencji społecznych, kulturowych i twórczych.

Zadanie realizowane było przez **Ministerstwo Edukacji Narodowej**, Ministerstwo Infrastruktury, Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego, Ministerstwo Obrony Narodowej, Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej, Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi, Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej, Ministerstwo Klimatu i Środowiska, Wojewodów, Fundusz Promocji Kultury oraz Instytut Rozwoju Języka Polskiego im. świętego Maksymiliana Marii Kolbego.

Celami określonymi dla zadania były:

- podnoszenie dostępności, jakości oraz efektywności kształcenia i wychowania;
- zapewnienie uczniom szkół podstawowych dostępu do bezpłatnych podręczników lub materiałów edukacyjnych oraz materiałów ćwiczeniowych.

Wydatki budżetu państwa i budżetu środków europejskich na **zadanie 3.1.W w 2025 r.**

Wydatki (w tys. zł)	Plan wg ustawy budżetowej na 2025 r.		Wykonanie w 2025 r.	
	BP	BŚE	BP	BŚE
	4.875.422	477.393	5.797.002	323.733

Do pomiaru stopnia realizacji celu zadania wykorzystywane były mierniki:

Odsetek dzieci w wieku 3-5 lat objętych wychowaniem przedszkolnym (w %)

Wartości miernika	Plan wg ustawy budżetowej na 2025 r.	Wykonanie w 2025 r.
	92,00	95,00 ^{*)}
Komentarz: Miernik pozwala na dokonywanie analiz porównawczych w dostępie do wychowania przedszkolnego dzieci, które ze względu na swój wiek (3-5 lat) mogą korzystać z tej formy wychowania. Pomiar miernika dokonywany jest wg danych na 30 września danego roku, zaś wstępne wyniki udostępniane są w połowie listopada danego roku. Wskaźnik osiągnął założoną wartość. Wielkość poziomu odchylenia od założonej wartości jest niewielka, może wynikać z indywidualnych decyzji rodziców dzieci, ponieważ edukacja przedszkolna 3-5 lat nie jest obowiązkowa. W ramach zadania uruchamiano środki z rezerw celowych.		

^{*)} Wstępne dane za 2025 r. Ostateczna wartość miernika będzie dostępna w III kwartale 2026 r. (lipiec-sierpień).

Liczba uczniów, którzy ukończyli szkołę ponadpodstawową w relacji do wszystkich uczniów, którzy ją rozpoczęli (w %)

Wartości miernika	Plan wg ustawy budżetowej na 2025 r.	Wykonanie w 2025 r.
	84,00	79,70

Komentarz:

Ustawa o systemie oświaty określa zasady oceniania i klasyfikowania, które uwzględniają elementy wsparcia ucznia w pokonywaniu trudności w nauce i dające szansę na ukończenie szkoły w planowanym czasie, tj.:

- 1) jawność wymagań edukacyjnych niezbędnych do otrzymania śródrocznych i rocznych ocen klasyfikacyjnych,
- 2) dostosowanie wymagań edukacyjnych do indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych ucznia,
- 3) jawność ustalonej przez nauczyciela oceny,
- 4) możliwość podwyższenia przewidywanej rocznej oceny klasyfikacyjnej,
- 5) możliwość przystąpienia do egzaminu klasyfikacyjnego – w przypadku, gdy nauczyciel nie może ustalić rocznej oceny klasyfikacyjnej w związku z licznymi nieobecnościami ucznia na zajęciach,
- 6) możliwość przystąpienia do egzaminu poprawkowego – w przypadku uzyskania przez ucznia niedostatecznej rocznej oceny klasyfikacyjnej z nie więcej niż dwóch obowiązkowych zajęć edukacyjnych.

Osiągnięta wartość miernika (niższa od zakładanej liczba uczniów, którzy w przewidywanym czasie ukończyli szkołę ponadpodstawową) wskazuje na zmniejszenie skuteczności oddziaływań szkoły w realizacji jej zadań dydaktycznych w roku szkolnym 2024/2025. Należy przy tym podkreślić, że wartość miernika uzależniona jest od liczby absolwentów szkół ponadpodstawowych, na którą wpływ mają, oprócz działań szkoły, również czynniki zewnętrzne (np. sytuacje losowe lub indywidualne decyzje i zaangażowanie w proces uczenia kształcących się osób).

W roku szkolnym 2025/2026 realizowane są działania wspierające uczniów w osiągnięciu wymagań określonych w podstawie programowej kształcenia ogólnego i zawodowego. Do działań tych należą:

- rozwijanie bazy bezpłatnych, powszechnie dostępnych i sprawdzonej jakości cyfrowych e-materiałów edukacyjnych, w tym do nauczania i uczenia się j. polskiego, matematyki, języków obcych i przedmiotów przyrodniczych, umożliwiających każdemu naukę w dowolnym miejscu i czasie, za pośrednictwem dowolnego urządzenia. Zasoby te są publikowane na Zintegrowanej Platformie Edukacyjnej (www.zpe.gov.pl),
- oferta szkoleń dla nauczycieli realizowanych przez Ośrodek Rozwoju Edukacji w Warszawie oraz publiczne placówki doskonalenia nauczycieli na terenie całego kraju,
- oferta bezpłatnych podyplomowych studiów doskonalących dla nauczycieli, w szczególności nauczycieli matematyki,
- realizacja we współpracy z zespołem Politechniki Warszawskiej pilotażowego projektu pn. Wsparcie edukacji matematycznej z użyciem narzędzia AI zeszyt.online.

W ramach zadania uruchamiano środki z rezerw celowych.

Odsetek szkół, w których uczniom został zapewniony dostęp do bezpłatnych podręczników lub materiałów edukacyjnych oraz materiałów ćwiczeniowych przeznaczonych do obowiązkowych zajęć edukacyjnych z zakresu kształcenia ogólnego (w %)

Wartości miernika	Plan wg ustawy budżetowej na 2025 r.	Wykonanie w 2025 r.
	95,00	97,22

Komentarz:

Pomiar rezultatów zadania odnosi się bezpośrednio do skuteczności realizacji celu dotyczącego zapewnienia uczniom szkół z zakresu kształcenia ogólnego dostępu do bezpłatnych podręczników

lub materiałów edukacyjnych oraz materiałów ćwiczeniowych. Miernik nawiązuje do kompleksowych zmian w sferze dotyczącej podręczników szkolnych, których celem jest zapewnienie uczniom objętym obowiązkiem szkolnym dostępu do bezpłatnych podręczników oraz innych materiałów edukacyjnych, jak również materiałów ćwiczeniowych. Zmiany te zapoczątkowane zostały od roku szkolnego 2014/2015.

Wartość miernika może zależeć od czynników niezależnych od Ministerstwa Edukacji i Nauki, a w szczególności – od decyzji organów prowadzących szkoły podstawowe inne niż samorządowe.

Osiągnięta wartość miernika jest uzależniona od decyzji podejmowanych przez dyrektorów szkół. Dodatkowo przepisy ustawy o systemie oświaty dopuszczają możliwość realizowania programu nauczania bez zastosowania podręcznika – decyduje o tym nauczyciel.

W ramach zadania uruchamiano środki z rezerw celowych.

Inne jednostki sektora finansów publicznych

Zadanie realizowane/finansowane było również przez:

1. **Fundusz Promocji Kultury**, z którego w 2025 r. w ramach zadania poniesiono wydatki w wysokości 14,01 mln zł;
2. **Instytut Rozwoju Języka Polskiego im. św. Maksymiliana Marii Kolbego**, który w 2025 r. w ramach zadania poniósł wydatki w wysokości 84,59 mln zł.

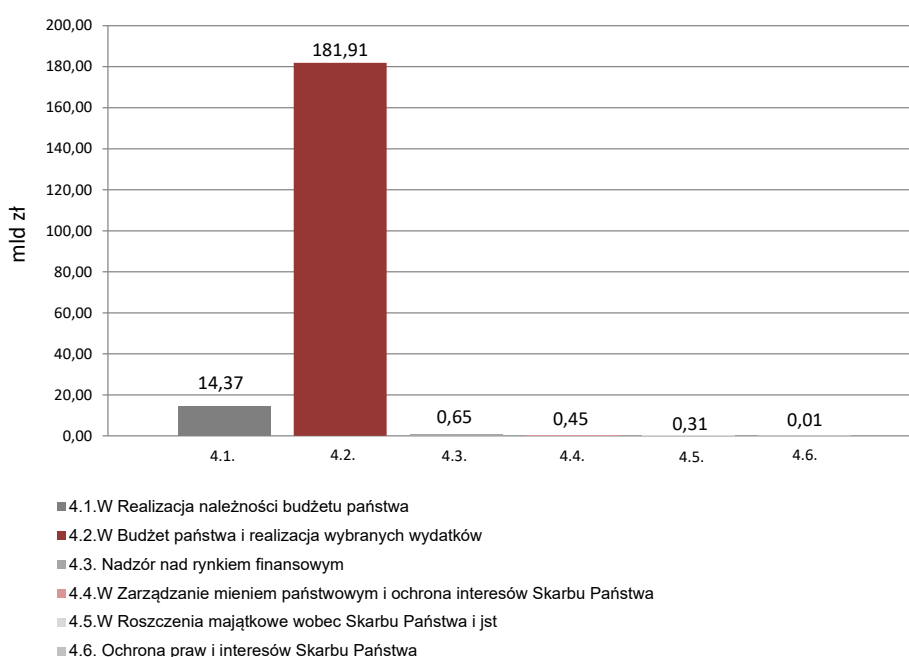
Funkcja 4.

Zarządzanie finansami państwa i mieniem państwowym

Funkcja obejmowała zadania związane z zarządzaniem finansami publicznymi, których realizacja umożliwiała efektywne zaspokajanie potrzeb w zakresie finansowania wszystkich polityk państwa w sposób bezpieczny, stabilny i zrównoważony. W funkcji zostały ujęte rezerwy celowe i ogólna, składka do budżetu UE, subwencja dla jednostek samorządu terytorialnego oraz koszty obsługi długu. Na etapie wykonania ustawy budżetowej rezerwy: ogólna i celowe przenoszone były do innych zadań budżetowych w ramach właściwych funkcji z przeznaczeniem na ich realizację. W obrębie funkcji realizowane były działania związane z zapewnieniem dochodów publicznych dla budżetu państwa z tytułu podatków i należności niepodatkowych pobieranych przez organy Krajowej Administracji Skarbowej oraz związane z zarządzaniem długiem publicznym. Prowadzone były także działania kontrolne i administracyjne, jak również nadzór nad rynkami: kapitałowym, ubezpieczeniowym, emerytalnym i bankowym. Ponadto w funkcji ujęto działalność na rzecz ochrony interesów Skarbu Państwa oraz zarządzanie mieniem państwowym, a także sprawy z zakresu roszczeń majątkowych wobec Skarbu Państwa i jednostek samorządu terytorialnego. W ramach funkcji inicjowano politykę państwa w zakresie wykorzystania mienia państwowego w celu zapewnienia jego racjonalnego i efektywnego wykorzystania oraz zwiększenia jego wartości.

Na realizację zadań z zakresu funkcji 4. w 2025 r. wydatkowano środki budżetowe w wysokości **197.690.806 tys. zł**, w tym z budżetu środków europejskich 5.584 tys. zł.

Wykres 4: Wydatki budżetu państwa i budżetu środków europejskich (w mld zł)

Zadanie 4.1.W Realizacja należności budżetu państwa

ZADANIE PRIORYTETOWE

Realizacja zadania zapewniała wpływ dochodów dla budżetu państwa z tytułu podatków i należności niepodatkowych. Zadanie to było realizowane m.in. poprzez pobór przez organy Krajowej Administracji Skarbowej należności podatkowych i niepodatkowych budżetu państwa. W ramach zadania prowadzona była realizacja należności z tytułu opłat i kar, dokonywany był ponadto pobór należności wynikających ze zgłoszeń celnych. Wydawane były także interpretacje indywidualne i udzielana była informacja podatkowa. Zadanie obejmowało prowadzenie postępowań egzekucyjnych w zakresie zaległości podatkowych i niepodatkowych, jak też czynności sprawdzających, wykonywanie kontroli celno-skarbowej i kontroli podatkowej, opracowanie koncepcji oraz rozwiązań wspomagających optymalizację działania administracji skarbowej, a także pobór opłaty elektronicznej i opłaty za przejazd od pojazdów poruszających się po sieci dróg płatnych. Obszar ten obejmował również identyfikowanie istotnych nieprawidłowości zagrażających interesom finansowym budżetu państwa, audyty i kontrole w ramach środków pochodzących z UE i innych funduszy, jak również działania obejmujące zwalczanie przestępczości ekonomicznej, w tym działania związane z przeciwdziałaniem zagrożeniom bezpieczeństwa finansowego państwa oraz ochronę ekonomicznych interesów UE. Zapewniana była ochrona rynku przed przemytem towarów oraz obszaru celnego przed napływem towarów o znaczeniu strategicznym. W ramach zadania prowadzona była także kontrola urządzania gier hazardowych. Celem działań realizowanych w zadaniu było zagwarantowanie wywiązywania się z obowiązków podatkowych i celnych przez podatników, zwiększenie dyscypliny podatników w wypełnieniu obowiązków podatkowych, ujawnianie uszczupień podatkowych i wyciąganie konsekwencji prawnych wobec ich sprawców, a także upowszechnianie wiedzy w zakresie finansów publicznych, budżetu i instytucji finansowych oraz edukacja finansowa. Jednocześnie dążono do ujednolicenia procesów zwiększających przejrzystość i spójność prawa oraz monitorowano obsługę zgłoszeń w celu zidentyfikowania i wyeliminowania złych praktyk.

Zadanie realizowane było przez **Ministerstwo Finansów**, Wojewodów oraz Fundusz Edukacji Finansowej.

Celami określonymi dla zadania były:

- **zapewnienie dochodów dla budżetu państwa z tytułu podatków i należności niepodatkowych pobieranych przez organy KAS;**
- **budowanie przyjaznej Administracji Skarbowej;**
- **ułatwienie legalnej działalności gospodarczej i usunięcie barier biurokratycznych.**

Wydatki budżetu państwa i budżetu środków europejskich na zadanie 4.1.W w 2025 r.

Wydatki (w tys. zł)	Plan wg ustawy budżetowej na 2025 r.		Wykonanie w 2025 r.	
	BP	BŚE	BP	BŚE
	14.126.273	110.058	14.367.702	3.046

Do pomiaru stopnia realizacji celu zadania wykorzystywane były mierniki:

Wskaźnik realizacji wpływów (w %)

Wartości miernika	Plan wg ustawy budżetowej na 2025 r.	Wykonanie w 2025 r.
	≥ 100	92,85
Komentarz: <p>Wskaźnik mierzy realizację poboru przez organy Krajowej Administracji Skarbowej (KAS) dochodów z tytułu podatków i innych należności, w porównaniu do prognozy dochodów ujętej w ustawie budżetowej. Działania jednostek KAS w ramach realizacji działania koncentrowały się na zapobieganiu wyłudzeniom podatkowym, poprawie sprawności identyfikowania nieprawidłowości działań podatników, szybkości reakcji na te nieprawidłowości, a także zwalczaniu przestępczości ekonomicznej.</p> <p>Opis obiektywnych i zewnętrznych uwarunkowań realizacji działań został przedstawiony w rozdziale 4.5. Informacja o realizacji programów wieloletnich w Omówieniu do Sprawozdania z wykonania budżetu państwa za okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2025 r. – „4.4.2. Modernizacja Krajowej Administracji Skarbowej w latach 2023-2025”.</p> <p>W 2025 r. w ramach realizacji zadania podejmowano następujące działania:</p> <ol style="list-style-type: none">1) monitorowanie stopnia realizacji poboru podatków i należności budżetowych,2) prowadzenie działań prewencyjnych,3) skuteczne prowadzenie egzekucji zaległości podatkowych i innych należności budżetu państwa,4) monitorowanie skuteczności prowadzonych postępowań egzekucyjnych,5) dokonywanie usprawnień w realizacji poszczególnych procesów poboru i egzekucji. <p>Na osiągniętą wartość miernika wpływ miało, niższe niż zakładane, wykonanie w 2025 roku dochodów budżetu państwa z tytułu:</p> <ul style="list-style-type: none">– CIT – wyniosło 63,69 mld zł i w porównaniu do planu było niższe o 7,03 mld zł,– PIT – wyniosło 28,75 mld zł i w porównaniu do planu było niższe o 2,98 mld zł,– VAT – wyniosło 321,65 mld zł i w porównaniu do planu było niższe o 27,88 mld zł,– akcyzy – wyniosło 92,52 mld zł i w porównaniu do planu było niższe o 5,62 mld zł. <p>Wpływy z tytułu podatków i cła (bez pomniejszenia o udziały JST) zrealizowane w 2025 r. przez organy KAS były o 68,93 mld zł wyższe niż w 2024 r. Pomimo tego nie udało się zrealizować dochodów w kwocie zaplanowanej w ustawie budżetowej.</p> <p>W ramach zadania uruchamiano środki z rezerw celowych.</p>		

Czas trwania postępowań podatkowych wszczętych na wniosek podatnika (w dniach)

Wartości miernika	Plan wg ustawy budżetowej na 2025 r.	Wykonanie w 2025 r.
	< 24	17
Komentarz: <p>Wskaźnik mierzy czas trwania postępowań wszczętych na wniosek podatnika. Realizacja miernika na zaplanowanym poziomie wpływa na wizerunek organów podatkowych, które niezwłocznie powinny załatwić każdy wniosek podatnika.</p> <p>Miernik został zrealizowany na zaplanowanym poziomie. Jednym z czynników, które mogły mieć wpływ na korzystny wynik realizacji zadania w 2025 r. było bieżące dostosowywanie przez organy</p>		

Krajowej Administracji Skarbowej organizacji pracy w celu utrzymania ciągłości i terminowości realizacji zadań. Na realizację miernika miały również wpływ:

- 1) realizacja zadań koncentrujących się na współpracy z organami KAS, m.in. w zakresie identyfikacji istotnych problemów związanych ze stosowaniem przepisów prawa podatkowego,
- 2) opracowywanie i wysyłanie podległym organom podatkowym pism i wyjaśnień, stanowiących odpowiedzi na zgłaszane przez te organy problemy, a także przekazywanie wytycznych i zaleceń podległym jednostkom.

W ramach zadania uruchamiano środki z rezerw celowych.

Czas obsługi zgłoszenia celnego wyliczany w imporcie oraz eksporcie (w min.)

Wartości miernika	Plan wg ustawy budżetowej na 2025 r.	Wykonanie w 2025 r.
	≤ 45	46,7

Komentarz:

Wartość miernika odzwierciedla poziom wykorzystania ułatwień przez klientów KAS oraz usprawnienia odpraw standardowych. Obrazuje także sprawność działania jednostek KAS w odniesieniu do obsługi kontrahentów (podatników). Miernik umożliwia określenie czasu obsługi klienta jednostki KAS w obszarze przywózowych i wywózowych odpraw celnych, a więc pośrednio także określenie poziomu szybkiej i sprawnej obsługi. Pomiar ten przyczynia się do ujednolicenia czynności i procesów w urzędach celno-skarbowych, zwiększenia ich przejrzystości oraz spójności stosowania prawa, monitorowania czasu obsługi zgłoszeń w procedurach dopuszczania do obrotu i wywozu oraz zidentyfikowania i wyeliminowania złych praktyk, a także pozwala na ocenę jak kształtuje się proces obsługi przedsiębiorcy dokonującego zgłoszeń celnych z wykorzystaniem systemów informatycznych.

Algorytm miernika dotyczy czasu liczonego w minutach – w imporcie od momentu przesłania zgłoszenia do systemu, do momentu otrzymania informacji o zakończeniu czynności weryfikacyjnych i gotowości organu do zwolnienia towaru pod warunkiem uiszczenia/zabezpieczenia należności, a w eksporcie – od momentu kiedy przesłano zgłoszenie do systemu do czasu otrzymania informacji o zwolnieniu towaru.

Wydłużony czas obsługi zgłoszenia celnego jest wynikiem zwiększenia liczby czynności związanych z wprowadzonymi sankcjami, jak i zakazem przywozu określonych towarów w związku z wojną w Ukrainie oraz wdrożeniem produkcyjnym nowej wersji systemu AIS (obsługa importu) – wdrożenie nowych rozwiązań mogło wpłynąć na czasowe/przejściowe wydłużenie czasu obsługi zgłoszenia celnego.

Najważniejszymi działaniami/czynnikami wspierającymi realizację zadania były:

- 1) monitorowanie stanu kadrowego w obszarze odpraw celnych,
- 2) monitorowanie czasu obsługi zgłoszeń celnych z wykorzystaniem aplikacji „Czasy”,
- 3) automatyzacja obsługi zgłoszeń – obejmowanie automatyczną obsługą zgłoszeń grona wiarygodnych importerów i eksporterów, uprzednio zweryfikowanych przez pion kontrolny MF,
- 4) monitorowanie prawidłowości działania pełnego automatu w procedurach standardowych.

W ramach zadania uruchamiano środki z rezerw celowych.

Inne jednostki sektora finansów publicznych

Zadanie realizowane/finansowane było również przez Fundusz Edukacji Finansowej, z którego w 2025 r. w ramach zadania poniesiono wydatki w wysokości 36,43 mln zł.

Zadanie 4.2.W Budżet państwa i realizacja wybranych wydatków

ZADANIE PRIORYTETOWE

Zadanie obejmowało działania mające na celu przygotowanie, opracowanie, wykonanie, kontrolę realizacji oraz przygotowanie sprawozdań z wykonania budżetu państwa. Ponadto w ramach zadania prowadzone były operacje związane z zarządzaniem długiem Skarbu Państwa, polegające w szczególności na zarządzaniu i obsłudze skarbowych papierów wartościowych, kredytów i pożyczek oraz innych instrumentów finansowych, jak również poręczeń i gwarancji Skarbu Państwa. W zadaniu tym ujmowane były rezerwy: ogólna i celowe, które na etapie wykonania ustawy budżetowej przenoszone były do innych zadań budżetowych w ramach właściwych funkcji z przeznaczeniem na ich realizację, jak też subwencja dla jednostek samorządu terytorialnego. Ponadto realizowana była płatność składki członkowskiej do budżetu UE.

Zadanie realizowane było przez Ministerstwo Finansów, Biuro Rady Fiskalnej oraz Wojewodów.

Celami określonym dla zadania były:

- zapewnienie realizacji planu finansowego państwa, zgodnie z obowiązującą ustawą budżetową;
- zapewnienie spójnej polityki budżetowej z krajowymi i unijnymi ramami fiskalnymi oraz transparentności finansów publicznych.

Wydatki budżetu państwa i budżetu środków europejskich na zadanie 4.2.W w 2025 r.

Wydatki (w tys. zł)	Plan wg ustawy budżetowej na 2025 r.		Wykonanie w 2025 r.	
	BP	BŚE	BP	BŚE
	247.981.923	87.798.996	181.903.360	2.538

Do pomiaru stopnia realizacji celu zadania wykorzystywane były mierniki:

Relacja osiągniętego na koniec roku deficytu budżetu państwa do jego maksymalnego limitu planowanego w ustawie budżetowej (w %)

Wartości miernika	Plan wg ustawy budżetowej na 2025 r.	Wykonanie w 2025 r.
	≤ 100	95,5
Komentarz: Miernik umożliwia obiektywne monitorowanie założeń przyjętych dla budżetu państwa. Wyliczenie wartości miernika odbywa się poprzez odniesienie danych zawartych w rocznym sprawozdaniu z wykonania ustawy budżetowej do danych z ustawy budżetowej na rok, którego dotyczy		

to sprawozdanie. Czynnikiem wpływającym na osiągniętą wartość miernika jest wykonanie prognozy dochodów budżetu państwa. Działaniem wpływającym na ograniczenie wystąpienia ryzyka niezrealizowania prognozy dochodów budżetu państwa jest monitoring realizacji harmonogramu wydatków i dochodów budżetu państwa.

Poziom wykonania miernika wynika z niższego wykonania dochodów oraz wydatków budżetu państwa w stosunku do planu zawartego w ustawie budżetowej na rok 2025.

Niższe, od planowanego, wykonanie dochodów budżetu państwa w 2025 r. wynikało przede wszystkim z mniej korzystnych od prognoz uwarunkowań makroekonomicznych, w tym niższego tempa wzrostu PKB oraz wyraźnego wyhamowania dynamiki cen, co ograniczyło nominalną bazę podatkową. W konsekwencji po stronie dochodowej odnotowano niższe wykonanie dochodów w stosunku do założeń ustawy budżetowej na 2025 r., w szczególności z podatku VAT, PIT i CIT.

Jednocześnie po stronie wydatkowej budżetu państwa wystąpiły naturalne oszczędności wynikające z procesów gospodarowania finansami publicznymi. Przedmiotowe czynniki wpłynęły na faktyczną wielkość deficytu budżetu państwa.

W ramach zadania uruchamiano środki z rezerw celowych.

Relacja państwowego długu publicznego do PKB (w %)

Wartości miernika	Plan wg ustawy budżetowej na 2025 r.	Wykonanie w 2025 r.
	nie większa niż 60	48,9

Komentarz:

Miernik umożliwia Ministrowi Finansów sprawowanie kontroli nad zasadą stanowiącą, że państwowy dług publiczny nie może przekroczyć 60% wartości rocznego PKB, wynikającą z art. 216 pkt 5 Konstytucji RP oraz art. 74 uofp.

Na koniec 2025 r. wielkość państwowego długu publicznego w relacji do PKB ukształtowała się poniżej wartości referencyjnej, co oznacza pełną realizację zadania.

Zmiany jakie zaszły w poziomie i strukturze długu publicznego w 2025 r. oraz jego relacji do PKB były wynikiem sytuacji finansowej jednostek sektora finansów publicznych, w tym głównie poziomu potrzeb pożyczkowych budżetu państwa, sytuacji finansowej jednostek samorządu terytorialnego oraz sytuacji makroekonomicznej (tempa wzrostu PKB, poziomu kursów walutowych i stóp procentowych).

W 2025 r. zarządzanie długiem publicznym odbywało się na podstawie „Strategii zarządzania długiem sektora finansów publicznych w latach 2025-2028” (przyjętej przez Radę Ministrów we wrześniu 2024 r.) oraz Strategii zarządzania długiem sektora finansów publicznych w latach 2026-2029 (przyjętej przez Radę Ministrów we wrześniu 2025 r.). Celem tej Strategii jest sfinansowanie potrzeb pożyczkowych budżetu państwa w sposób zapewniający minimalizację kosztów obsługi długu w długim horyzoncie czasu przy przyjętych ograniczeniach związanych z ryzykiem. Utrzymane zostały również zadania służące realizacji celu Strategii związane z rozwojem rynku finansowego, tj. zapewnienie płynności, efektywności i przejrzystości rynku skarbowych papierów wartościowych oraz zadanie dotyczące efektywnego zarządzania płynnością budżetu państwa.

W ramach monitorowania poziomu długu publicznego sporządzano:

- 1) informacje miesięczne o wysokości i strukturze zadłużenia SP,
- 2) informacje kwartalne o wysokości i strukturze państwowego długu publicznego,
- 3) kwartalne prognozy wykonania relacji państwowego długu publicznego na koniec 2025 r. wraz z analizą wrażliwości.

Zadanie 4.3. Nadzór nad rynkiem finansowym

W ramach tego zadania sprawowany był nadzór nad rynkiem bankowym, emerytalnym, ubezpieczeniowym, kapitałowym oraz nadzór w zakresie finansowych instrumentów wspierania eksportu i przedsiębiorczości. W zadaniu ujęto w szczególności tworzenie i koordynację regulacji dotyczących rynków finansowych. Celem nadzoru nad rynkiem finansowym jest zapewnienie funkcjonowania tego rynku, jego stabilności, bezpieczeństwa oraz przejrzystości, budowania zaufania do rynku finansowego, a także zapewnienie ochrony uczestników tego rynku.

Zadanie realizowane było przez **Urząd Komisji Nadzoru Finansowego**, Ministerstwo Finansów oraz Polską Agencję Nadzoru Audytowego.

Celem określonym dla zadania było **zapewnienie zgodności postępowań podmiotów nadzorowanych z regulacjami rynku finansowego oraz ochrona interesów uczestników rynku finansowego**.

Wydatki budżetu państwa i budżetu środków europejskich na **zadanie 4.3** w 2025 r.

Wydatki (w tys. zł)	Plan wg ustawy budżetowej na 2025 r.		Wykonanie w 2025 r.	
	BP	BŚE	BP	BŚE
	1.061.604	0	647.675	0

Do pomiaru stopnia realizacji celu zadania wykorzystywane były mierniki:

1) Liczba zakończonych postępowań administracyjnych dotyczących rynku finansowego w stosunku do liczby wniosków o przeprowadzenie tych postępowań złożonych przez nadzorowane podmioty (w %)

2) Liczba zakończonych postępowań inspekcyjnych w podmiotach nadzorowanych w stosunku do liczby postępowań inspekcyjnych planowanych (w %)

Wartości miernika	Plan wg ustawy budżetowej na 2025 r.	Wykonanie w 2025 r.
	1) 90 2) 99	1) 95 2) 94

Komentarz:

Mierniki dotyczą działalności Urzędu Komisji Nadzoru Finansowego (UKNF). Poziom wykonania wartości mierników pozwala na ocenę sprawności realizacji czynności nadzorczych sprawowanych względem nadzorowanych podmiotów całego rynku finansowego, a jednocześnie o poziomie ochrony uczestników rynku finansowego. Realizacja mierników uwarunkowana była m.in. wydajnością i jakością prowadzonych postępowań administracyjnych. Miało to szczególne znaczenie dla utrzymania stabilności i bezpieczeństwa na rozwijającym się rynku finansowym, który cały czas się rozwija i coraz więcej podmiotów podlega nadzorowi KNF.

W 2025 roku w zakresie pierwszego miernika osiągnięto wyższą, w stosunku do planowanej, wartość miernika. Wpływ na ten wzrost miała liczba zakończonych postępowań administracyjnych wszczętych w latach poprzednich, a także sukcesywne realizowanie procesu podnoszenia efektywności działania urzędu między innymi poprzez skracanie czasu prowadzenia postępowań administracyjnych z jednoczesnym zachowaniem wszystkich rygorów wynikających z przepisów kpa i przepisów ustaw

sektorowych oraz wnikliwej oceny wniosków i zgromadzonego materiału dowodowego. Na realizację zadania w 2025 r. wpływ miała w szczególności bieżąca kontrola terminowości prowadzonych postępowań administracyjnych.

Na nieznacznie niższą niż planowana wartość miernika liczby zakończonych postępowań inspekcyjnych w podmiotach nadzorowanych w stosunku do liczby postępowań inspekcyjnych planowanych wpłynęła złożoność problemów, które ujawnione zostały w toku kontroli. Problemy te podlegały szczegółowemu badaniu i ocenie, wpływając na wydłużenie terminów trwania kontroli. Dodatkowo, zdarzały się utrudnienia prowadzenia kontroli po stronie podmiotów kontrolowanych, które polegały przede wszystkim na niskiej jakości przekazywanych danych oraz informacji, a także na wydłużaniu terminów sporządzania materiałów dla kontrolerów.

Inne jednostki sektora finansów publicznych

Zadanie realizowane/finansowane było również przez:

1. **Polska Agencja Nadzoru Audytowego**, która w 2025 r. w ramach zadania poniosła wydatki w wysokości 44,47 mln zł;
2. **Urząd Komisji Nadzoru Finansowego**, który w 2025 r. w ramach zadania poniósł wydatki w wysokości 572,06 mln zł.

Zadanie 4.4.W Zarządzanie mieniem państwowym i ochrona interesów Skarbu Państwa

W zadaniu tym ujęte zostały sprawy z zakresu trzech obszarów odnoszących się do: zarządzania mieniem państwowym, ochrony interesów Skarbu Państwa oraz wsparcia finansowo-kapitałowego udzielanego wybranym podmiotom, niebędącego pomocą publiczną. Pierwszy z obszarów dotyczył takich działań jak prowadzenie zbiorczej ewidencji mienia Skarbu Państwa, zarządzanie i gospodarowanie mieniem Skarbu Państwa (w tym także przez jednostki samorządu terytorialnego), regulacji stanu prawnego nieruchomości w postępowaniach administracyjnych. W ramach drugiego obszaru wykonywane było zastępstwo procesowe i rozstrzyganie sporów dotyczących praw i interesów Skarbu Państwa. Zapewniano zastępstwo procesowe Skarbu Państwa przed sądami, trybunałami i innymi organami orzekającymi w stosunkach międzynarodowych, a także – przed Sądem Najwyższym, sądami powszechnymi, administracyjnymi i polubownymi. Prowadzony był też m.in. nadzór nad czynnościami prawnymi państwowych osób prawnych oraz rozstrzygane były spory dotyczące praw i interesów Skarbu Państwa między państwowymi jednostkami organizacyjnymi nieposiadającymi osobowości prawnej oraz spory kompetencyjne w zakresie reprezentacji procesowej Skarbu Państwa, a także spory między innymi niż Skarb Państwa państwowymi osobami prawnymi, osobami prawnymi z udziałem Skarbu Państwa lub państwowymi osobami prawnymi.

Zadanie realizowane było przez **Prokuratorię Generalną Rzeczypospolitej Polskiej**, Ministerstwo Rozwoju i Technologii, Ministerstwo Obrony Narodowej, Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji, Wojewodów, Agencję Mienia Wojskowego, Fundusz Reprywatyzacji, Krajowy Ośrodek Wsparcia Rolnictwa oraz Zasób Własności Rolnej Skarbu Państwa.

Celami określonymi dla zadania były:

- efektywne zarządzanie mieniem Skarbu Państwa;
- ochrona praw i interesów Skarbu Państwa w ramach postępowań prowadzonych przez PGRP.

Wydatki budżetu państwa i budżetu środków europejskich na zadanie 4.4.W w 2025 r.

Wydatki (w tys. zł)	Plan wg ustawy budżetowej na 2025 r.		Wykonanie w 2025 r.	
	BP	BŚE	BP	BŚE
	402.979	0	451.012	0

Do pomiaru stopnia realizacji celu zadania wykorzystywane były mierniki:

1) Stosunek liczby wydanych przez Prezesa PGRP rozstrzygnięć w terminie do ogólnej liczby złożonych do Prezesa PGRP wniosków o wyrażenie zgody na dokonanie czynności prawnych w zakresie rozporządzania składnikami aktywów trwałych (w %)

2) Stosunek liczby spraw zakończonych prawomocnie, pomniejszonej o liczbę spraw przegranych z powodu błędów formalnych radców PGRP do liczby spraw zakończonych prawomocnie (w %)

Wartości miernika	Plan wg ustawy budżetowej na 2025 r.	Wykonanie w 2025 r.
	1) 85	1) 100
	2) 99	2) 100

Komentarz:

Mierniki służą do oceny realizacji zadań Prokuraturii Generalnej RP w zakresie zastępstwa procesowego. Pierwszy z mierników dotyczy aspektu terminowości wydawania opinii, który ma istotne znaczenie dla podmiotów wnioskujących. Drugi miernik odnosi się do oceny skuteczności prowadzenia spraw. Oba mierniki zostały w 2025 r. wykonane w wysokości wyższej od założonej w planie.

Uwarunkowaniami realizacji zadania były:

- 1) wspomaganie radców przez pozostałe służby merytoryczne,
- 2) wzrastające doświadczenie radców oraz referendarzy w prowadzeniu skomplikowanych spraw,
- 3) regulaminowe procedury zabezpieczające przed uchybieniem terminu przez radcę lub referendarza.

W celu podniesienia skuteczności działania w 2025 r. realizowano m.in. działania ukierunkowane na podnoszenie kwalifikacji pracowników PGRP oraz zapewniono ocenę realizacji zadań i czynności przez radców i referendarzy (wizytacje). Ponadto funkcjonował program umożliwiający ewidencję opinii.

W ramach zadania uruchamiano środki z rezerw celowych.

Inne jednostki sektora finansów publicznych

Zadanie realizowane/finansowane było również przez:

1. **Agencję Mienia Wojskowego**, która w 2025 r. w ramach zadania poniosła wydatki w wysokości 452,35 mln zł;
2. **Fundusz Reprywatyzacji**, z którego w 2025 r. w ramach zadania poniesiono wydatki w wysokości 15,33 mln zł;
3. **Krajowy Ośrodek Wsparcia Rolnictwa**, który w 2025 r. w ramach zadania poniósł wydatki w wysokości 427,79 mln zł;
4. **Zasób Własności Rolnej Skarbu Państwa**, który w 2025 r. w ramach zadania poniósł wydatki w wysokości 594,43 mln zł.

Zadanie 4.5.W Roszczenia majątkowe wobec Skarbu Państwa i jst

W ramach zadania ujęto działania umożliwiające wywiązywanie się państwa ze zobowiązań Skarbu Państwa w stosunku do obywateli. Środki publiczne przeznaczone były w szczególności na realizację wypłat: rekompensat z Funduszu Rekompensacyjnego osobom uprawnionym na podstawie ustawy z dnia 8 lipca 2005 r. o realizacji prawa do rekompensaty z tytułu pozostawienia nieruchomości poza obecnymi granicami Rzeczypospolitej Polskiej, odszkodowań i zadośćuczynień osobom uprawnionym zgodnie z przepisami art. 56 ust. 1 ustawy z dnia 30 sierpnia 1996 r. o komercjalizacji i niektórych uprawnieniach pracowników, tworzącej państwowy fundusz celowy pn. Fundusz Reprywatyzacji, którego środki przeznaczone były na zaspokajanie roszczeń byłych właścicieli mienia przejętego przez Skarb Państwa oraz usuwanie skutków prawnych decyzji reprywatyzacyjnych wydanych z naruszeniem prawa. Zaspokajane były też pozostałe roszczenia wobec Skarbu Państwa.

Zadanie realizowane było przez **Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji**, **Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi, Wojewodów**, **Fundusz Rekompensacyjny** oraz **Fundusz Reprywatyzacji**.

Celami określonymi dla zadania były:

- wywiązywanie się ze zobowiązań Skarbu Państwa w stosunku do obywateli;
- zadośćuczynienie stratom doznany przez obywateli w wyniku wypędzenia z byłego terytorium RP.

Wydatki budżetu państwa i budżetu środków europejskich na zadanie 4.5.W w 2025 r.

Wydatki (w tys. zł)	Plan wg ustawy budżetowej na 2025 r.		Wykonanie w 2025 r.	
	BP	BŚE	BP	BŚE
	156.631	0	307.559	0

Do pomiaru stopnia realizacji celu zadania wykorzystywane były mierniki:

Wskaźnik zaspokojonych roszczeń (w %)

Wartości miernika	Plan wg ustawy budżetowej na 2025 r.	Wykonanie w 2025 r.
	100	100

Komentarz:

Realizacja roszczeń majątkowych wobec Skarbu Państwa (w tym wobec jednostek samorządu terytorialnego) polegała na realizacji wypłat odszkodowań zasądzanych przez sądy powszechne z tytułu niezgodnej z prawem nacjonalizacji, przekazywanych do realizacji przez właściwe organy administracji państwowej reprezentujące Skarb Państwa w tych postępowaniach, a także wypłat odszkodowań lub zadośćuczynień, o których mowa w art. 33 ustawy z dnia 9 marca 2017 r. o szczególnych zasadach usuwania skutków prawnych decyzji repywatyzacyjnych dotyczących nieruchomości warszawskich wydanych z naruszeniem prawa oraz realizacji porozumień z jednostkami samorządu terytorialnego w sprawie dotacji celowych na rzecz tych jednostek. Dotacje te przeznaczone były na dofinansowanie zaspokajania, przez te jednostki, roszczeń byłych właścicieli mienia przejętego, wynikających z prawomocnych wyroków i ugód sądowych oraz ostatecznych decyzji administracyjnych wydanych w związku z nacjonalizacją mienia (art. 56 ust. 1 ustawy o komercjalizacji i niektórych uprawnieniach pracowników).

Wypłaty odszkodowań dokonywane były na podstawie wniosków właściwych organów administracji państwowej reprezentujących Skarb Państwa w postępowaniach sądowych i administracyjnych. Wszystkie wnioski kwalifikujące się do wypłaty zostały zrealizowane, wobec czego wartość miernika wykonana została na zaplanowanym poziomie.

Wskaźnik wypłaty rekompensat (w %)

Wartości miernika	Plan wg ustawy budżetowej na 2025 r.	Wykonanie w 2025 r.
	98	98,37

Komentarz:

Realizacja zadania polega na zaspokajaniu roszczeń z tytułu pozostawienia nieruchomości poza obecnymi granicami Rzeczypospolitej Polskiej i stanowi wykonanie zobowiązań ustawowych nałożonych na Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji. Miernik pozwala na weryfikację stopnia realizacji wypłaty rekompensat dla wszystkich osób uprawnionych, których dane wpłynęły do MSWiA. Wartość miernika dotyczyła stopnia realizacji bieżących wypłat rekompensat osobom uprawnionym na podstawie ustawy z dnia 8 lipca 2005 r. o realizacji prawa do rekompensaty z tytułu pozostawienia nieruchomości poza obecnymi granicami Rzeczypospolitej Polskiej.

Podstawowym uwarunkowaniem realizacji zadania było systematyczne przekazywanie do Banku Gospodarstwa Krajowego (BGK) danych osób uprawnionych przy pomocy sprawnie działającego Systemu Informatycznego Rejestrów.

Na wartość osiągniętego miernika w roku 2025 (nieznaczne odchylenie od planu) wpływ miała konieczność dopełnienia procedur pod koniec roku kalendarzowego. Termin przekazania danych z MSWiA do BGK, następuje – co do zasady – w ostatnich dniach każdego miesiąca w danym roku. Natomiast w miesiącu grudniu – z uwagi na koniec roku kalendarzowego – dane przesłane przez wojewodów do MSWiA są przesyłane wcześniej, tj. ok. 20 grudnia, a dane zgromadzone po 20 grudnia są przesyłane do BGK przez MSWiA w styczniu kolejnego roku. Weryfikacja merytoryczna decyzji wojewodów potwierdzających prawo do rekompensaty, wymaga przekazania dokumentacji przez wojewodów i pogłębionej analizy akt sprawy, z uwagi na czasochłonność tego procesu, dane z decyzji przesłane pod koniec roku, przekazywane są zatem do BGK przez MSWiA w styczniu kolejnego roku lub zwracane do wojewodów w przypadku stwierdzonych nieprawidłowości.

Inne jednostki sektora finansów publicznych

Zadanie realizowane/finansowane było również przez:

1. **Fundusz Rekompensacyjny**, z którego w 2025 r. w ramach zadania poniesiono wydatki w wysokości 95,90 mln zł;
2. **Fundusz Reprywatyzacji**, z którego w 2025 r. w ramach zadania poniesiono wydatki w wysokości 121,48 mln zł.

Zadanie 4.6. Ochrona praw i interesów Skarbu Państwa

ZADANIE PRIORYTETOWE

W ramach zadania prowadzone były sprawy związane z nadzorem nad spółkami z udziałem Skarbu Państwa m.in. wykonywanie prawa głosu oraz innych praw korporacyjnych i majątkowych wspólnika/akcjonariusza, jak również obowiązków wspólnika/akcjonariusza. Zadanie obejmowało ponadto procesy zbywania akcji lub udziałów należących do Skarbu Państwa, wnoszenia akcji lub udziałów, jako wkładu niepieniężnego na utworzenie lub podwyższenie kapitału zakładowego spółki z udziałem Skarbu Państwa, jak również obejmowania za wkład pieniężny akcji/udziałów w spółce z udziałem Skarbu Państwa. Realizowane były przedsięwzięcia mające na celu wzmocnienie ochrony interesów Skarbu Państwa oraz długoterminowy wzrost wartości spółek z udziałem Skarbu Państwa, a także wsparcie i monitoring pozyskiwania przez spółki z udziałem Skarbu Państwa zewnętrznych środków inwestycyjnych. W ramach zadania podejmowane były czynności mające na celu optymalizację współpracy pomiędzy spółkami z udziałem Skarbu Państwa oraz tworzenie warunków prawno-organizacyjnych. Ponadto zapewniono obsługę ministra właściwego do spraw aktywów państwowych w zakresie zadań związanych z zarządzaniem mieniem państwowym, w tym wykorzystania państwowego funduszu celowego, tj. Funduszu Inwestycji Kapitałowych, w celu finansowania procesów inwestycyjnych w spółkach z udziałem Skarbu Państwa, dążąc do trwałego wzrostu wartości tych spółek.

Zadanie realizowane było przez **Ministerstwo Aktywów Państwowych** oraz Fundusz Inwestycji Kapitałowych.

Celem określonym dla zadania było **zapewnienie właściwego nadzoru właścicielskiego w spółkach z udziałem Skarbu Państwa, w których prawa z akcji/udziałów wykonuje minister właściwy do spraw aktywów państwowych.**

Wydatki budżetu państwa i budżetu środków europejskich na zadanie 4.6. w 2025 r.

Wydatki (w tys. zł)	Plan wg ustawy budżetowej na 2025 r.		Wykonanie w 2025 r.	
	BP	BŚE	BP	BŚE
	13.536	0	7.915	0

Do pomiaru stopnia realizacji celu zadania wykorzystywany był miernik:

Wykonywanie praw z akcji/udziałów w związku z Walnym Zgromadzeniem (WZ)/Zgromadzeniem Wspólników (ZW) spółek z udziałem Skarbu Państwa, w których prawa z akcji i udziałów wykonuje minister właściwy do spraw aktywów państwowych (w %)

Wartości miernika	Plan wg ustawy budżetowej na 2025 r.	Wykonanie w 2025 r.
	≥ 80	100,50
Komentarz: Wykonana wartość miernika odzwierciedla stopień zaangażowania Skarbu Państwa reprezentowanego przez ministra właściwego do spraw aktywów państwowych w prowadzenie spraw związanych z nadzorem nad spółkami z udziałem Skarbu Państwa w obszarze wykonywania prawa głosu wspólnika/akcjonariusza podczas zwołanych i przeprowadzonych w 2025 roku walnych zgromadzeń wspólników lub zgromadzeń wspólników spółek Skarbu Państwa. Osiągnięty wskaźnik wykonania miernika świadczy o zapewnieniu prawidłowego nadzoru właścicielskiego i ochrony praw i interesów Skarbu Państwa w obszarze właściwym dla Ministra Aktywów Państwowych. Na realizację zadania wpływ miały następujące czynniki: 1) realizacja zadań zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa, w szczególności z ustawą z dnia 15 września 2000 r. Kodeks spółek handlowych oraz ustawą z dnia 16 grudnia 2016 r. o zasadach zarządzania mieniem państwowym, 2) stosowanie opracowanych przez KPRM „Zasad nadzoru właścicielskiego nad spółkami z udziałem Skarbu Państwa”. W ramach zadania uruchamiano środki z rezerw celowych.		

Inne jednostki sektora finansów publicznych

Zadanie realizowane/finansowane było również przez **Fundusz Inwestycji Kapitałowych**, z którego w 2025 r. w ramach zadania poniesiono wydatki w wysokości 3.616,49 mln zł.

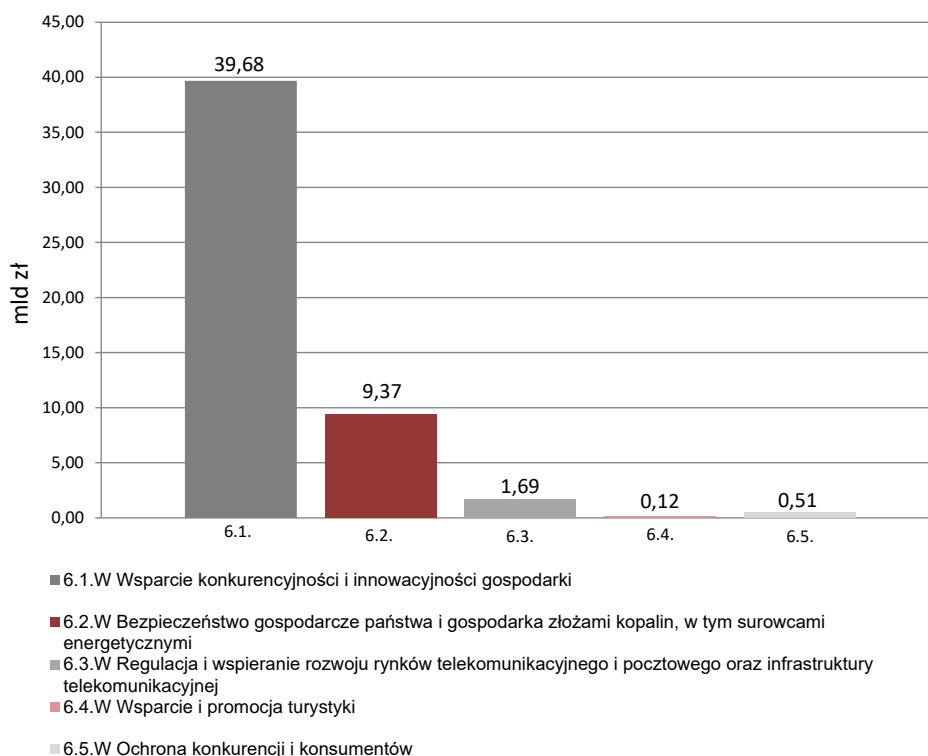
Funkcja 6.

Polityka gospodarcza kraju

Funkcja obejmowała zadania, których realizacja zapewniała stabilny i zrównoważony rozwój polskiej gospodarki. Zadania państwa były zorientowane na wsparcie wzrostu konkurencyjności, wydajności i innowacyjności gospodarki, dążyły do tworzenia optymalnych warunków prawnych i organizacyjnych dla jej rozwoju, w tym dla funkcjonowania przedsiębiorstw (m.in. MSP). W ramach tej funkcji realizowane były działania związane m.in. ze współpracą gospodarczą z zagranicą, ochroną konkurencji i konsumentów, z bezpieczeństwem gospodarczym państwa, a także – z gospodarką złożami kopalin, polityką energetyczną, rozwojem energetyki jądrowej oraz z ochroną własności przemysłowej. W szczególności realizowany był nadzór nad rynkiem energetycznym, bezpieczeństwem jądrowym i ochroną radiologiczną, a ponadto zapewniane były stabilne dostawy paliw i energii (bezpieczeństwo energetyczne kraju). W ramach funkcji realizowane były działania dotyczące regulacji i wspierania rozwoju rynków telekomunikacyjnego i pocztowego oraz infrastruktury telekomunikacyjnej, a także zadanie wspierające i promujące turystykę w Polsce.

Na realizację zadań z zakresu funkcji 6. w 2025 r. wydatkowano środki budżetowe w wysokości **51.375.986 tys. zł**, w tym z budżetu środków europejskich 7.514.405 tys. zł.

Wykres 6: Wydatki budżetu państwa i budżetu środków europejskich (w mld zł)

Zadanie 6.1.W Wsparcie konkurencyjności i innowacyjności gospodarki

ZADANIE PRIORYTETOWE

W ramach zadania kreowane były efektywne, stabilne i sprzyjające rozwojowi warunki prawno-organizacyjne dla przedsiębiorców. Wdrażane były inicjatywy, których celem było m.in. zwiększenie dostępu przedsiębiorców do kapitału, pobudzanie konkurencyjności i przedsiębiorczości, stymulowanie innowacyjności wraz z ochroną jej efektów prawami własności przemysłowej, zapewnienie warunków do tworzenia nowych miejsc pracy. Podejmowane były czynności mające na celu wzmocnienie pozytywnego wizerunku Polski oraz polskich interesów gospodarczych za granicą, a także wzrost polskiego eksportu.

Zadanie realizowane było przez **Ministerstwo Rozwoju i Technologii**, Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej, Urząd Patentowy Rzeczypospolitej Polskiej, Główny Urząd Miar, Polski Komitet Normalizacyjny, Wojewodów, Fundusz Rekompensat Pośrednich Kosztów Emisji, Narodowe Centrum Badań i Rozwoju, Polską Agencję Kosmiczną, Polską Agencję Rozwoju Przedsiębiorczości, Polskie Centrum Akredytacji oraz Urząd Dozoru Technicznego.

Celem określonym dla zadania był **wzrost wydajności i konkurencyjności gospodarki**.

Wydatki budżetu państwa i budżetu środków europejskich na **zadanie 6.1.W** w 2025 r.

Wydatki (w tys. zł)	Plan wg ustawy budżetowej na 2025 r.		Wykonanie w 2025 r.	
	BP	BŚE	BP	BŚE
	36.105.076	1.789.621	37.331.610	2.349.763

Do pomiaru stopnia realizacji celu zadania wykorzystywane były mierniki:

Produktywność siły roboczej (w %)

Wartości miernika	Plan wg ustawy budżetowej na 2025 r.	Wykonanie w 2025 r.
	≥ 2,6	3,0 ^{*)}

Komentarz:

Produktywność siły roboczej jest jednym z kluczowych czynników długookresowego wzrostu gospodarczego oraz bardzo ważnym miernikiem konkurencyjności kraju. Wartość miernika zależy od realnego wzrostu PKB oraz liczby zatrudnionych w polskiej gospodarce.

Wstępne dane (kwartalne PKB) pozwalają szacować wartość tego wskaźnika w 2025 roku (5 letnia średnia) na 3,0-3,1%. Wyższa od planowanej wartości minimalnej realizacja miernika to skutek przede wszystkim rewizji danych dotyczących zatrudnienia w latach 2021-2022 (w wyniku czego wartości roczne wzrostu produktywności zrewidowano z 4,3% do 3,9% w 2021 roku oraz z 1,7% do 4,1% w roku 2022) oraz nieznacznie wyższego spadku zatrudnienia w roku 2024,

co spowodowało wyższy wzrost wskaźnika wzrostu produktywności w roku 2024 (3,9%) wobec szacowanych 2,8% w momencie planowania wskaźnika.

Dynamika produktywności w 2025 roku jest zgodna z oczekiwaniami formułowanymi w trakcie prognozowania wskaźnika – różnica wynosi +0,02 p.p. (praktycznie bez wpływu na wysokość 5-letniej średniej). Celem wykorzystania we wskaźniku 5-letniej średniej jest uodpornienie go na wpływ wahań cyklicznych oraz przejściowych szoków, które nie powinny wpływać na ocenę przebiegu procesów strukturalnych w gospodarce, będących przedmiotem działań Ministra Rozwoju i Technologii. Wskaźnik powinien być zatem interpretowany w szerszym kontekście, uwzględniającym sytuację na rynku pracy, zaburzenia podaży, czy konieczność głębszych dostosowań po szokach jakie dotknęły gospodarkę.

Dynamika produktywności w 2025 roku (3,6%) kształtowała się powyżej długookresowego celu stawianego przed prowadzącymi politykę strukturalną (powyżej 3%) i był to czwarty, w ostatnich 5 latach, taki wynik. Jedynie w 2023 roku wskutek zaburzeń związanych z napięciami geopolitycznymi, widocznymi szczególnie w łańcuchach dostaw oraz na rynkach surowców, dynamika ta była niższa, choć wciąż dodatnia (0,2%).

W okresie ostatnich 5 lat średnie tempo wzrostu produktywności w całej UE wyniosło 1,3%, zaś w strefie euro 1,1%. Zbliżone do Polski tempo wzrostu odnotowała Rumunia, nieznacznie wyższe zaś Cypr i Chorwacja.

Rewizja przeprowadzona w kwietniu 2026 roku nie spowodowała istotnej zmiany osiągniętej wartości miernika. Dane nie są ostateczne, mogą podlegać dalszym rewizjom.

*) Wstępne dane za 2025 r.

PKB per capita (w relacji do UE-27) (w %)

Wartości miernika	Plan wg ustawy budżetowej na 2025 r.	Wykonanie w 2025 r.
	≥ 81	81 ^{*)}

Komentarz:

Miernik jest jednym z najważniejszych wskaźników skuteczności polityki gospodarczej państwa. Analiza trendu miernika pozwala wnioskować o stabilności i zrównoważonym rozwoju gospodarki, a także intensywności procesu konwergencji gospodarek państw członkowskich.

Metodologia obliczania wskaźnika PKB w PPS (tj. z uwzględnieniem siły nabywczej walut) ustalona została w European System of Accounts ESA'2010 i jest stosowana przez Eurostat dla wszystkich krajów unijnych. Wskaźnik PKB per capita w PPS (UE-27=100) jest wskaźnikiem złożonym, obliczanym przez Eurostat przy wykorzystaniu następujących wielkości:

- 1) PKB krajów członkowskich oraz UE-27 w cenach rynkowych (w EUR),
- 2) parytetów siły nabywczej walut (wskaźniki ilustrujące różnice w poziomach cen, konstruowanych przez Eurostat w oparciu o badania cen w krajach członkowskich),
- 3) PKB krajów członkowskich oraz UE-27 w cenach porównywalnych, eliminujących efekt z tytułu różnic w sile nabywczej walut, wyrażony w sztucznej walucie PPS (Purchasing Power Standard),
- 4) liczby ludności obliczanej zgodnie z zasadami ESA'2010.

Wstępne dane wskazują, że wartość wykonana miernika osiągnie planowaną wartość minimalną i wyniesie 81%. Szacunki dotyczące PKB i liczby ludności podlegały znaczącym rewizjom, w szczególności w 2025 roku zostały zrewidowane wstępne dane za 2024 rok. W momencie planowania wskaźnika na 2025 rok, wartość bazowa dla 2023 roku wynosiła 78% (77,5%), obecnie szacunek ten jest niższy 77% (76,9%). Pomimo tego tempo konwergencji realnej powinno utrzymać się na wysokim poziomie.

W ciągu ostatnich 10 lat poziom PKB per capita według parytetu siły nabywczej w Polsce wzrósł o 11,5 p.p., znacznie szybciej niż w dużych krajach regionu, jak Czechy (wzrost o 3,9 p.p.), Węgry (wzrost o 6,5 p.p.) i Słowacja (spadek o 3,3 p.p.). W ostatnich dwóch latach poziom ten w Polsce wzrósł o 4,4 p.p., wolniej jedynie od Irlandii i Bułgarii, a znacznie szybciej niż dla Czech (wzrost o 1,3 p.p.), Słowacji (wzrost o 0,5 p.p.) i Węgier (spadek o 0,7 p.p.). Świadczy to o trwałym charakterze konwergencji realnej polskiej gospodarki.

Rewizja przeprowadzona w kwietniu 2026 roku nie spowodowała istotnej zmiany osiągniętej wartości miernika. Dane nie są ostateczne, mogą podlegać dalszym rewizjom.

*) Wstępne dane za 2025 r.

Inne jednostki sektora finansów publicznych

Zadanie realizowane/finansowane było również przez:

1. **Fundusz Rekompensat Pośrednich Kosztów Emisji**, z którego w 2025 r. w ramach zadania poniesiono wydatki w wysokości 2.917,38 mln zł;
2. **Narodowe Centrum Badań i Rozwoju**, które w 2025 r. w ramach zadania poniosło wydatki w wysokości 8,78 mln zł;
3. **Polską Agencję Kosmiczną**, która w 2025 r. w ramach zadania poniosła wydatki w wysokości 75,45 mln zł;
4. **Polską Agencję Rozwoju Przedsiębiorczości**, która w 2025 r. w ramach zadania poniosła wydatki w wysokości 1.776,69 mln zł;
5. **Polskie Centrum Akredytacji**, które w 2025 r. w ramach zadania poniosło wydatki w wysokości 35,62 mln zł;
6. **Urząd Dozoru Technicznego**, który w 2025 r. w ramach zadania poniósł wydatki w wysokości 635,59 mln zł.

Zadanie 6.2.W Bezpieczeństwo gospodarcze państwa i gospodarka złożami kopalin, w tym surowcami energetycznymi

ZADANIE PRIORYTETOWE

W ramach zadania realizowane były przedsięwzięcia umożliwiające pokrycie perspektywnego zapotrzebowania odbiorców na paliwa gazowe, ciekłe i stałe, energię oraz wodór, w sposób technicznie i ekonomicznie uzasadniony, przy zachowaniu wymagań ochrony środowiska. Przedsięwzięcia obejmowały w głównej mierze przygotowanie regulacji, dokumentów programowych oraz systemów wsparcia na rzecz: zrównoważonego rozwoju sektora energetyki, przejścia na gospodarkę niskoemisyjną i wodorową oraz zapewnienia bezpieczeństwa energetycznego kraju. W ramach działań z zakresu regulacji i rozwoju rynków energii podejmowane były czynności i opracowywane dokumenty wdrażające w sposób praktyczny ww. regulacje i strategie. Były one nakierowane na usprawnienie rozwoju systemów oraz sieci elektroenergetycznych, gazowych, rurociągów (w tym służących do transportu ropy naftowej i jej pochodnych) oraz tworzenie sieci wodorowych (m.in. uzgadnianie planów rozwoju i egzekwowanie ich przygotowania). Działania te obejmowały również zapewnienie funkcjonowania systemów energetycznych w warunkach kryzysowych, zagrożenia dostaw paliw gazowych, ciekłych i energii elektrycznej (plany wprowadzania ograniczeń, ustalanie ilości zapasów obowiązkowych gazu i interwencyjnych ropy i paliw ciekłych, łagodzenie skutków wzrostu cen dla szczególnych kategorii odbiorców). Monitorowane było wypełnianie obowiązków wynikających z przyjętych

regulacji w sektorze energetycznym oraz skutki wdrażania tych regulacji. Prowadzona była również współpraca w ramach UE w zakresie projektów infrastrukturalnych o charakterze wspólnotowym, mająca na celu dywersyfikację dostaw paliw (gazowych, ciekłych, oraz ropy naftowej) i bezpieczeństwo systemu energii elektrycznej. Realizacja powyższych działań była w wysokim stopniu zależna od prowadzenia inwestycji w zakresie infrastruktury sieciowej, dążących do umożliwienia przyłączania nowych źródeł energii odnawialnej i kogeneracyjnych oraz poprawy efektywności energetycznej, w tym realizacji działań mających na celu rozwój i modernizację sieci dystrybucyjnej i przesyłowej w kierunku sieci inteligentnych oraz umożliwiającej wykorzystywanie usług elastyczności, także na poziomie sieci OSD. Ponadto prowadzone były prace nad reformą systemu wydawania warunków przyłączenia do sieci elektroenergetycznej w celu jego usprawnienia, uporządkowania i zapewnienia efektywnego wykorzystania istniejącej infrastruktury. Istotne były także inicjatywy zapewniające wzrost udziału odnawialnych źródeł energii w bilansie paliwowo-energetycznym, w tym biopaliw, biopłynów oraz wodoru, a także tworzenie warunków do rozwoju energetyki jądrowej w Polsce oraz gospodarowanie rezerwami strategicznymi i zapasami ropy naftowej i produktów naftowych oraz zapasami gazu ziemnego. Realizowano następujące działania: „Kształtowanie warunków dla funkcjonowania górnictwa węgla kamiennego” oraz „Wspieranie i monitoring górnictwa niewęglowego”. Środki publiczne przeznaczono na finansowanie zadań wynikających z ustawy z dnia 7 września 2007 r. o funkcjonowaniu górnictwa węgla kamiennego takich jak: dopłaty do redukcji zdolności produkcyjnych, wypłaty urlopów górniczych i dla pracowników zakładu przeróbki mechanicznej węgla, wypłaty rent, dotacje na zadania związane z zabezpieczeniem kopalń sąsiednich przed zagrożeniem wodnym, gazowym oraz pożarowym w trakcie i po zakończeniu likwidacji kopalni, naprawianie szkód wywołanych ruchem zakładu górniczego w trakcie i po zakończeniu likwidacji zakładu górniczego. Ponadto finansowano zadania wynikające z ustawy z dnia 30 sierpnia 2013 r. o dotacji przeznaczonej dla niektórych podmiotów.

Działanie te miały wpływ na stabilne funkcjonowanie górnictwa węgla kamiennego, zapewniając tym samym bezpieczeństwo energetyczne państwa.

Zadanie realizowane było przez **Ministerstwo Energii**, Ministerstwo Infrastruktury, Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji, Ministerstwo Klimatu i Środowiska, Ministerstwo Aktywów Państwowych, Urząd Regulacji Energetyki, Państwową Agencję Atomistyki, Wojewodów, Fundusz Wypłaty Różnicy Ceny, Fundusz Zapasów Interwencyjnych oraz Rządową Agencję Rezerw Strategicznych.

Celami określonymi dla zadania były:

- **zapewnienie odpowiedniego wolumenu mocy pozwalającego na bezpieczne funkcjonowanie systemu elektroenergetycznego;**
- **zabezpieczenie potrzeb rynku w zakresie dostaw surowca krajowego;**
- **zwiększenie bezpieczeństwa energetycznego kraju w wyniku dywersyfikacji struktury energii elektrycznej poprzez wprowadzenie energetyki jądrowej.**

Wydatki budżetu państwa i budżetu środków europejskich na zadanie 6.2.W w 2025 r.

Wydatki (w tys. zł)	Plan wg ustawy budżetowej na 2025 r.		Wykonanie w 2025 r.	
	BP	BŚE	BP	BŚE
	5.156.064	3.259.376	4.213.628	5.159.961

Do pomiaru stopnia realizacji celu zadania wykorzystywane były mierniki:

Liczba przeprowadzonych aukcji głównych i aukcji dodatkowych rynku mocy w danym roku (w szt.)

Wartości miernika	Plan wg ustawy budżetowej na 2025 r.	Wykonanie w 2025 r.
	5	5

Komentarz:

Głównym mechanizmem odpowiadającym za zapewnienie odpowiedniego wolumenu mocy pozwalającego na bezpieczne funkcjonowanie systemu elektroenergetycznego jest rynek mocy. Zawieranie umów na rynku mocy odbywa się w wyniku konkurencyjnego procesu – aukcji mocy, w których wybierane są jednostki pozwalające na zapewnienie wymaganej mocy w systemie elektroenergetycznym po najniższej cenie. W aukcjach mogą uczestniczyć krajowe i zagraniczne jednostki wytwórcze, magazyny energii i odbiorcy zdolni do redukcji swojego zapotrzebowania na polecenie operatora systemu przesyłowego.

Podstawowe aukcje mocy dzielą się na aukcje główne, które mają miejsce w grudniu piątego roku poprzedzającego rok dostaw (w 2025 roku miała miejsce aukcja główna na rok dostaw 2030) oraz aukcje dodatkowe na poszczególne kwartały roku dostaw, które mają miejsce w marcu roku poprzedzającego rok dostaw (w 2025 roku miały miejsce aukcje dodatkowe na poszczególne kwartały roku dostaw 2026).

Warunkiem przeprowadzenia aukcji jest wydanie rozporządzenia Ministra właściwego ds. energii w sprawie parametrów tych aukcji. Aukcje główne i dodatkowe w 2025 roku odbywały się w oparciu o dwa rozporządzenia:

- 1) rozporządzenie Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 26 lipca 2024 r. w sprawie parametrów aukcji głównej dla roku dostaw 2029 oraz parametrów aukcji dodatkowych dla roku dostaw 2026, a także parametrów aukcji wstępnych do tych aukcji – w przypadku aukcji dodatkowych,
- 2) rozporządzenie Ministra Energii z dnia 1 sierpnia 2025 r. w sprawie parametrów aukcji głównej dla roku dostaw 2030 oraz parametrów aukcji dodatkowych dla roku dostaw 2027, a także parametrów aukcji wstępnych do tych aukcji – w przypadku aukcji głównej.

Liczba przeprowadzonych aukcji głównych (zgodnie z algorytmem wyliczenia miernika) wynosi – 1 szt., a aukcji dodatkowych – 4 szt.

Roczne wydobycie węgla kamiennego (w tonach)

Wartości miernika	Plan wg ustawy budżetowej na 2025 r.	Wykonanie w 2025 r.
	48,0 mln	42,8 mln

Komentarz:

Osiągnięta wartość miernika wynika z szeregu czynników strukturalnych, regulacyjnych i rynkowych, w szczególności transformacji energetycznej oraz zmieniającego się miksu energetycznego. W ostatnich latach systematycznie rośnie udział odnawialnych źródeł energii, co wpływa na zapotrzebowanie na energię wytwarzaną z węgla (zwłaszcza w okresach wysokiej generacji z OZE). Należy mieć na względzie także wzrastającą rolę gazu jako paliwa przejściowego.

Wpływ na poziom wykonania miernika ma także realizacja założeń Umowy Społecznej dotyczącej transformacji sektora górnictwa węgla kamiennego oraz wybranych procesów transformacji województwa śląskiego z maja 2021 r., która przewiduje stopniowe, rozłożone w czasie wygaszanie zdolności wydobywczych w perspektywie do 2049 r., jak też uwarunkowania techniczne i geologiczne oraz zdarzenia losowe, okresowo ograniczające wydobywanie i obniżające zdolności produkcyjne części kopalń.

Stopień realizacji, w danym roku, przygotowań do wdrożenia energetyki jądrowej (w %)*)

Wartości miernika	Plan wg ustawy budżetowej na 2025 r.	Wykonanie w 2025 r.
	90	100

Komentarz:

Program Polskiej Energetyki Jądrowej (PPEJ) stanowi kluczowy element wdrażania energetyki jądrowej i określa niezbędne działania prowadzące do osiągnięcia tego celu. Stopień wykonania działań zaplanowanych w PPEJ (prezentowany w ujęciu rocznym) prezentuje miernik, który odzwierciedla postępy we wdrażaniu kluczowych elementów programu oraz umożliwia bieżącą analizę ich zgodności z harmonogramem.

Realizacja PPEJ opiera się na określonych celach i terminach. Każde działanie przewidziane w rocznym planie stanowi integralną część procesu przygotowawczego i wdrożeniowego. Program zakłada coroczną realizację konkretnych podzadań w takich obszarach, jak wsparcie polskiego przemysłu, działania edukacyjno-informacyjne, rozwój zasobów ludzkich na potrzeby energetyki jądrowej oraz analizy wspierające wdrażanie programu i związane z jego aktualizacją. Realizacja tych podzadań – zwłaszcza w obszarze komunikacji i edukacji społecznej – wpływa na budowanie wiedzy, zrozumienia i akceptacji społecznej dla energetyki jądrowej, co stanowi jeden z kluczowych warunków realizacji całego programu.

Wartość miernika zadania budżetowego dotyczy stopnia realizacji działań wykonanych przez ministra właściwego ds. gospodarki surowcami energetycznymi, natomiast wartość analogicznego miernika dla programu wieloletniego uwzględnia działania zarówno ministra właściwego ds. gospodarki surowcami energetycznymi, jak również działania realizowane przez Państwową Agencję Atomistyki.

W 2025 r. wartość miernika osiągnęła poziom wyższy niż zakładany, wynikało to z intensyfikacji działań realizowanych w ramach PPEJ. Szczegółowy opis realizacji Programu został przedstawiony w rozdziale 4.5. Informacja o realizacji programów wieloletnich w Omówieniu do Sprawozdania z wykonania budżetu państwa za okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2025 r.

W ramach zadania uruchomiano środki z rezerw celowych.

*) Nowy miernik od 2025 r.

Inne jednostki sektora finansów publicznych

Zadanie realizowane/finansowane było również przez:

1. **Fundusz Wypłaty Różnicy Ceny**, z którego w 2025 r. w ramach zadania poniesiono wydatki w wysokości 299,87 mln zł;
2. **Fundusz Zapasów Interwencyjnych**, z którego w 2025 r. w ramach zadania poniesiono wydatki w wysokości 1.122,37 mln zł;
3. **Rządowa Agencja Rezerw Strategicznych**, która w 2025 r. w ramach zadania poniosła wydatki w wysokości 2.542,57 mln zł.

Zadanie 6.3.W Regulacja i wspieranie rozwoju rynków telekomunikacyjnego i pocztowego oraz infrastruktury telekomunikacyjnej

Zadanie dotyczyło działań z zakresu regulacji i rozwoju rynku telekomunikacyjnego i infrastruktury telekomunikacyjnej oraz rynku pocztowego. Realizacja działalności państwa związana z rynkiem telekomunikacyjnym obejmowała tworzenie ram prawnych zapewniających właściwe funkcjonowanie tego rynku, a także wspieranie realizacji projektów sprzyjających inwestycjom telekomunikacyjnym oraz stymulujących rozwój nowoczesnych technik i technologii telekomunikacyjnych. Przedsięwzięcia te umożliwiają dostęp do coraz szerszego zakresu usług telekomunikacyjnych, a w szczególności zwiększają dostępność szerokopasmowego Internetu. Jednocześnie realizacja zadań publicznych w zakresie wspierania rozwoju rynku pocztowego obejmowała m.in. działania regulacyjne dotyczące jego funkcjonowania z uwzględnieniem rozwoju konkurencyjności na tym rynku (w tym działania w zakresie transgranicznych usług doręczania paczek), zapewnienie badania jakości usług pocztowych oraz prowadzenie kontroli podmiotów działających na rynku pocztowym. W ramach zadania – celem zapewnienia dostępu do powszechnych usług pocztowych, operatorowi wyznaczonemu przekazano dotację na finansowanie kosztu netto obowiązku świadczenia usług powszechnych, a także dotowano usługi pocztowe ustawowo zwolnione z opłat. Dodatkowo w 2025 r. przekazano operatorowi wyznaczonemu dotację celową na zwrot kosztów inwestycyjnych poniesionych w latach 2020-2024 na budowę i modernizację infrastruktury oraz kosztów oprogramowania systemu teleinformatycznego służącego do realizacji publicznej usługi rejestrowanego doręczenia elektronicznego i publicznej usługi hybrydowej.

Zadanie realizowane było przez **Ministerstwo Cyfryzacji, Ministerstwo Aktywów Państwowych**, Urząd Komunikacji Elektronicznej oraz Fundusz Szerokopasmowy.

Celami określonym dla zadania były:

- **wzrost dostępności usług telekomunikacyjnych dla społeczeństwa oraz zwiększanie ich wykorzystania;**
- **wzrost dostępności usług pocztowych dla społeczeństwa oraz zwiększenie ich wykorzystania.**

Wydatki budżetu państwa i budżetu środków europejskich na zadanie 6.3.W w 2025 r.

Wydatki (w tys. zł)	Plan wg ustawy budżetowej na 2025 r.		Wykonanie w 2025 r.	
	BP	BŚE	BP	BŚE
	1.612.806	334	1.687.890	1.978

Do pomiaru stopnia realizacji celu zadania wykorzystywane były mierniki:

Odsetek gospodarstw domowych w zasięgu dostępu do Internetu o przepustowości dosyłowej łączy wynoszącej co najmniej 100 Mb/s, z możliwością jej zwiększenia do przepustowości mierzonej w gigabitach

Wartości miernika	Plan wg ustawy budżetowej na 2025 r.	Wykonanie w 2025 r.
	86	87,10
<p>Komentarz:</p> <p>Rozwój Internetu szerokopasmowego przyczynia się do zmniejszenia wykluczenia cyfrowego poprzez wzrost dostępu do informacji o pracy, nauce, kulturze oraz ma pośredni wpływ na przyspieszenie rozwoju gospodarczego Polski. Miernik pozwala określić stopień dostępności do Internetu szerokopasmowego i monitoruje proces zmniejszania się dystansu, jaki dzieli w tym obszarze Polskę od innych państw członkowskich UE, umożliwia również ocenę działań podejmowanych na rzecz rozwoju społeczeństwa informacyjnego.</p> <p>W roku 2025 Ministerstwo Cyfryzacji realizowało szereg przedsięwzięć, które przyczyniły się do pozytywnego odchylenia osiągniętej wartości miernika, były to m.in.:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) wdrażanie Ogólnopolskiej Sieci Edukacyjnej (OSE), 2) prowadzenie Systemu Informacyjnego o Dostępie do Usług Stacjonarnego Internetu Szerokopasmowego (SIDUSIS) oraz portalu internet.gov.pl, 3) kontynuowanie realizacji projektów dofinansowywanych w ramach Funduszu Szerokopasmowego, 4) prace legislacyjne służące regulacji rynku telekomunikacyjnego, 5) współpraca z instytucjami UE oraz organizacjami międzynarodowymi w zakresie telekomunikacji, 6) realizacja projektów współfinansowanych ze środków unijnych w ramach Programu Operacyjnego Polska Cyfrowa, 7) prowadzenie Systemu Informacyjnego o Instalacjach Wytwarzających Promieniowanie Elektromagnetyczne, 8) realizacja funkcji Instytucji Odpowiedzialnej za Inwestycję dla inwestycji C1.1.1 Dostęp do sieci szerokopasmowej oraz Instytucji Odpowiedzialnej za Reformy C1.1 Ułatwienie rozwoju infrastruktury sieciowej w celu zapewnienia powszechnego dostępu do szybkiego internetu i C1.2 Podniesienie poziomu dostępności i wykorzystania nowoczesnej łączności przewodowej i bezprzewodowej na potrzeby społeczne i gospodarcze Krajowego Planu Odbudowy. 		

Liczba zapewnianych przez operatora wyznaczonego: placówek pocztowych (1), nadawczych skrzynek pocztowych (2) według stanu na koniec roku (w szt.)

Wartości miernika	Plan wg ustawy budżetowej na 2025 r.	Wykonanie w 2025 r.
	1) 7.620	1) 7.620
	2) 9.000	2) 5.688
<p>Komentarz:</p> <p>Sprawne funkcjonowanie usług powszechnych warunkuje m.in. zapewnienie przez operatora wyznaczonego infrastruktury pocztowej. Elementami tej infrastruktury umożliwiającymi użytkownikom nadanie lub odbiór przesyłki pocztowej są placówki pocztowe i nadawcze skrzynki pocztowe.</p>		

Sposób rozmieszczenia i liczba placówek pocztowych operatora wyznaczonego oraz minimalny procentowy udział nadawczych skrzynek pocztowych operatora wyznaczonego, umieszczanych w sposób i w miejscu umożliwiającym korzystanie z nich osobom z niepełnosprawnościami, poruszającym się za pomocą wózka inwalidzkiego, w szczególności nadawczych skrzynek pocztowych instalowanych w placówce pocztowej lub na nieruchomości użytkowanej przez tę placówkę są uregulowane przepisami rozporządzenia Ministra Administracji i Cyfryzacji z dnia 29 kwietnia 2013 r. w sprawie warunków wykonywania usług powszechnych przez operatora wyznaczonego. Minimalna liczba placówek niezbędna do spełnienia wymagań nałożonych na operatora wyznaczonego wynosi ok. 6.720 placówek.

Operator wyznaczony, którym obecnie jest Poczta Polska S.A., wg stanu na dzień 31.12.2025 r. posiadał 7.620 placówek pocztowych. Osiągnięta wartość miernika w zakresie placówek pocztowych jest wyższa od minimalnej wielkości wynikającej z przepisów ww. rozporządzenia.

W przypadku miernika odnoszącego się do liczby nadawczych skrzynek pocztowych wskazać należy, iż różnica jego wykonania wobec wartości planowanej wynikała przede wszystkim z:

- braku zasadności utrzymywania nierentownych skrzynek nadawczych (brak lub znikoma liczba przesyłek nadawanych za ich pośrednictwem),
- wyników przeprowadzonych analiz obciążenia poszczególnych skrzynek,
- konieczności racjonalizacji kosztów operacyjnych i logistycznych.

W sytuacji trwałego braku wykorzystania danej skrzynki podejmowane były decyzje o jej likwidacji w celu zapewnienia efektywności kosztowej realizacji usługi powszechnej (operator wyznaczony nie jest zobowiązany do utrzymywania określonej liczby skrzynek nadawczych). Podejmowane działania miały na celu zachowanie zgodności z obowiązującymi regulacjami w zakresie realizacji obowiązków operatora wyznaczonego, przy jednoczesnym zapewnieniu racjonalnego gospodarowania środkami.

Źródłem danych do wyliczenia wartości miernika w 2025 roku są informacje uzyskane bezpośrednio od operatora wyznaczonego, na podstawie których opracowywany jest raport o stanie rynku pocztowego za rok ubiegły. Raport ten przekazywany jest przez Prezesa Urzędu Komunikacji Elektronicznej do ministra właściwego do spraw łączności do 31 maja każdego roku.

W ramach zadania uruchomiano środki z rezerw celowych.

Inne jednostki sektora finansów publicznych

Zadanie realizowane/finansowane było również przez **Fundusz Szerokopasmowy**, z którego w 2025 r. w ramach zadania poniesiono wydatki w wysokości 163,51 mln zł.

Zadanie 6.4.W Wsparcie i promocja turystyki

ZADANIE PRIORYTETOWE

Rozwój turystyki jest istotnym wskaźnikiem rozwoju cywilizacyjnego społeczeństw, który przyczynia się do podnoszenia jakości życia, do odkrywania najcenniejszych zasobów kulturowych i środowiskowych, których eksponowanie poprawia konkurencyjność poszczególnych regionów. Polityka państwa w obszarze turystyki realizowana była poprzez podejmowanie działań na rzecz wzmocnienia rozwoju konkurencyjności oraz innowacyjności polskiej turystyki. Prowadzone były działania na rzecz pozytywnego wizerunku Polski, promujące jej atrakcyjność turystyczną. Rozwojowi sektora gospodarki turystycznej w Polsce służyło tworzenie markowych produktów turystycznych opartych na potencjale kulturowym i przyrodniczym kraju oraz koncentracja działań promocyjnych, zarówno w kraju jak i na rynkach zagranicznych.

Zadanie realizowane było przez **Ministerstwo Sportu i Turystyki**, Wojewodów oraz Polską Organizację Turystyczną.

Celem określonym dla zadania było **wzmacnianie rozwoju konkurencyjności polskiej turystyki**.

Wydatki budżetu państwa i budżetu środków europejskich na **zadanie 6.4.W w 2025 r.**

Wydatki (w tys. zł)	Plan wg ustawy budżetowej na 2025 r.		Wykonanie w 2025 r.	
	BP	BŚE	BP	BŚE
	117.687	0	116.388	0

Do pomiaru stopnia realizacji celu zadania wykorzystywany był miernik:

Wpływy z turystyki w danym roku (w mld PLN)

Wartości miernika	Plan wg ustawy budżetowej na 2025 r.	Wykonanie w 2025 r.
	81,30	95,0

Miernik pn. Wpływy z turystyki w danym roku (w mld PLN), będący iloczynem liczby podróży i wartości przeciętnych wydatków na poszczególne rodzaje podróży, osiągnął w 2025 r. większą niż planowano wartość ze względu na dobrą koniunkturę turystyczną na świecie. Miernik odzwierciedla efekty działań podejmowanych na rzecz kształtowania wizerunku Polski jako atrakcyjnego miejsca wypoczynku.

Wartość miernika zależy przy tym od wielu czynników zewnętrznych, np. kursu walut, inflacji, wydarzeń politycznych oraz innych nieprzewidywalnych zdarzeń (np. klęski żywiołowe, wojna w Ukrainie), które mogą wpłynąć na poziom ruchu turystycznego w Polsce.

Miernik jest obliczany na podstawie danych uzyskanych w ramach prowadzenia badań statystycznych statystyki publicznej z turystyki realizowanych przez GUS.

Inne jednostki sektora finansów publicznych

Zadanie realizowane/finansowane było również przez **Polską Organizację Turystyczną**, która w 2025 r. w ramach zadania poniosła wydatki w wysokości 97,42 mln zł.

Zadanie 6.5.W Ochrona konkurencji i konsumentów

W celu ochrony konkurencji i konsumentów, władze publiczne przeciwdziałały praktykom ograniczającym konkurencję, praktykom naruszającym zbiorowe interesy konsumentów oraz stosowaniu niedozwolonych postanowień wzorców umów, a także przeciwdziałały antykonkurencyjnym koncentracjom przedsiębiorców i ich związków.

Ponadto właściwe organy administracji w celu ograniczenia zatorów płatniczych na rynku, przeciwdziałały praktykom nadmiernego opóźniania się ze spełnianiem świadczeń pieniężnych w transakcjach handlowych.

W celu poprawy funkcjonowania łańcucha dostaw produktów rolnych i spożywczych, właściwe organy administracji podejmowały działania związane z przeciwdziałaniem praktykom nieuczciwie wykorzystującym przewagę kontraktową.

Właściwe organy administracji prowadziły także monitoring pomocy publicznej udzielanej przedsiębiorcom.

W ramach zadania prowadzone były działania zmierzające do eliminowania zagrożeń i nieprawidłowości wynikających z niezgodności produktów nieżywnościowych, paliw oraz usług z wymaganiami określonymi w przepisach, bądź deklarowanych przez przedsiębiorców.

Zadanie obejmowało także działania w zakresie ochrony interesów klientów podmiotów rynku finansowego, które dotyczą osób ubezpieczających, ubezpieczonych, uposażonych lub uprawnionych z umów ubezpieczenia, członków funduszy emerytalnych, uczestników pracowniczych programów emerytalnych, osób otrzymujących emeryturę kapitałową lub osób przez nie uposażonych.

Zadanie realizowane było przez **Urząd Ochrony Konkurencji i Konsumentów**, Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi, Urząd Komunikacji Elektronicznej, Wojewodów oraz Rzecznika Finansowego.

Celem określonym dla zadania było **podnoszenie dobrobytu konsumentów poprzez ochronę oraz tworzenie warunków dla funkcjonowania konkurencji**.

Wydatki budżetu państwa i budżetu środków europejskich na **zadanie 6.5.W w 2025 r.**

Wydatki (w tys. zł)	Plan wg ustawy budżetowej na 2025 r.		Wykonanie w 2025 r.	
	BP	BŚE	BP	BŚE
	505.503	0	512.066	2.703

Do pomiaru stopnia realizacji celu zadania wykorzystywany był miernik:

Stosunek liczby podjętych działań w celu zapewnienia skutecznej ochrony konkurencji i konsumentów do przeciętnego zatrudnienia

Wartości miernika	Plan wg ustawy budżetowej na 2025 r.	Wykonanie w 2025 r.
	14	13

Komentarz:

Miernik odnosi się do ochrony rynku przed praktykami ograniczającymi konkurencję lub naruszającymi zbiorowe interesy konsumentów, która jest zapewniana przez Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów.

Miernik został wykonany na poziomie zbliżonym do założonego w planie, a na jego realizację miały wpływ m.in.:

- 1) liczba wpływających wniosków o wydanie istotnych poglądów w sprawach oraz sygnałów konsumenckich o nieprawidłowościach (w trybie art. 31d ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów),
- 2) zmiany przepisów dotyczących pomocy de minimis,
- 3) czynniki zewnętrzne tj.: zmiany przepisów unijnych, wystąpienie sytuacji nadzwyczajnych oraz inicjatywy na poziomie europejskim,
- 4) liczba notyfikacji przekazywanych przez organy nadzoru rynku państw członkowskich UE poprzez unijne systemy wymiany informacji o produktach niebezpiecznych i niezgodnych,

- 5) działania przedsiębiorców skutkujące przedłużeniem procedury (np. nieodebranie korespondencji, brak reakcji na pisma kierowane do przedsiębiorców),
- 6) skomplikowane stany faktyczne prowadzonych spraw,
- 7) działania miękkie, które były kierowane do przedsiębiorców mające na celu sygnalizację zauważonych nieprawidłowości w ich dyscyplinie płatniczej,
- 8) rosnąca świadomość uczestników obrotu gospodarczego dotyczącego kompetencji Prezesa Urzędu w zakresie zwalczania problemów zatorów płatniczych, co skutkuje spływającymi systematycznie zawiadomieniami o wystąpieniach opóźnień w płatnościach w transakcjach handlowych oraz zapytaniami w kwestii stosowania przepisów ustawy o przeciwdziałaniu nadmiernym opóźnieniom w transakcjach handlowych,
- 9) postępowania administracyjne w sprawach nadmiernych opóźnień w stosunku do spółek, których praktyki płatnicze względem dostawców (w szczególności z sektora MŚP) wzbudziły największe podejrzenia co do generowania zatorów płatniczych.

Główne działania o charakterze nadzorczym/kontrolnym lub naprawczym podjęte w 2025 r. to m.in.:

- 1) odpowiedni dobór i usprawnienie podejmowanych czynności (m.in. systematyczne usprawnienie procesu pozyskiwania i weryfikacji materiału dowodowego),
- 2) dostosowanie czynności procesowych i wzmocnienie argumentacji Prezesa Urzędu w prowadzonych postępowaniach, w związku z rozwijającym się orzecznictwem sądowo-administracyjnym w obszarze zatorów płatniczych,
- 3) wprowadzenie dodatkowych procesów przetwarzania danych liczbowych wynikających z zapisów finansowo-księgowych,
- 4) przypominanie stronom postępowań, aby na bieżąco informowały o działaniach mających wpływ na przebieg postępowania,
- 5) wyznaczanie stronom krótszych terminów na udzielenie odpowiedzi na wezwanie Prezesa UOKiK,
- 6) monitoring rynku (przeprowadzony na szeroką skalę) pod kątem wdrożenia Dyrektywy Omnibus – w każdym przypadku zaobserwowania nieprawidłowości następowała niezwłoczna reakcja, uzależniona od charakteru problemu (wezwanie na podstawie art. 49a ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, wszczęcie postępowań w sprawach naruszenia zbiorowych interesów konsumentów).

W ramach zadania uruchamiano środki z rezerw celowych.

Inne jednostki sektora finansów publicznych

Zadanie realizowane/finansowane było również przez **Rzecznika Finansowego**, który w 2025 r. w ramach zadania poniósł wydatki w wysokości 62,93 mln zł.

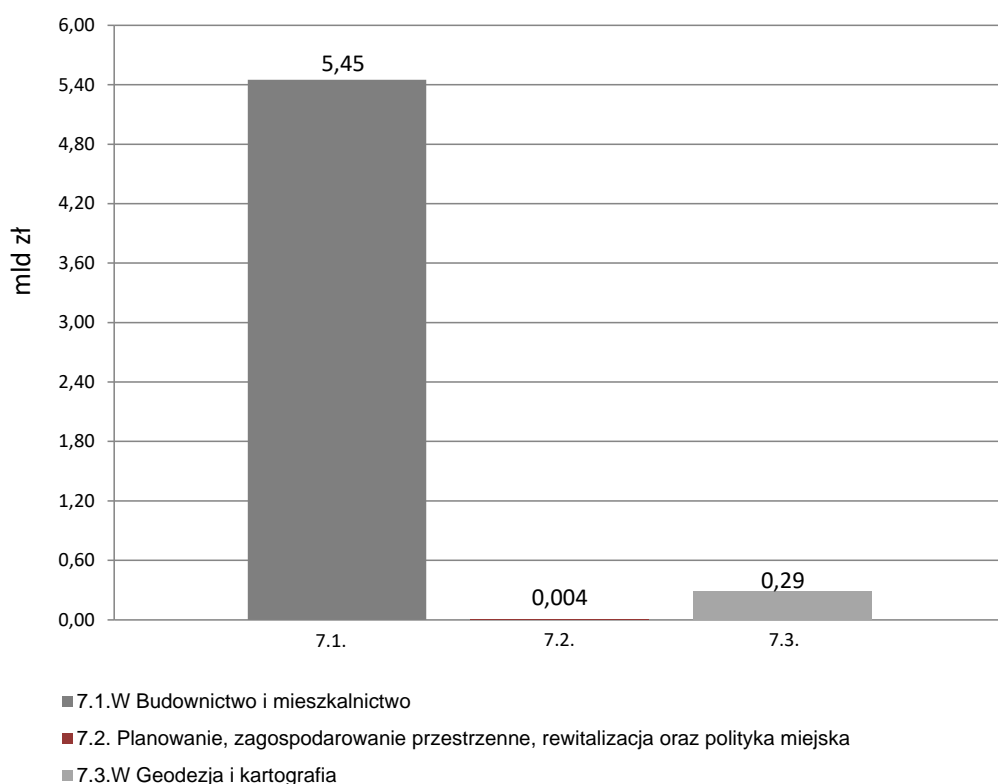
Funkcja 7.

Gospodarka przestrzenna, budownictwo i mieszkalnictwo

Polityka państwa w ramach funkcji obejmowała realizację rządowych programów polityki mieszkaniowej umożliwiających wsparcie nowych inwestycji w budownictwie mieszkaniowym oraz inwestycji zapobiegających degradacji fizycznej istniejącego zasobu, jak również realizację innych ustawowo określonych zobowiązań w zakresie finansowania mieszkalnictwa. Realizowane były również działania zmierzające do poprawy stanu technicznego istniejących zasobów, ze szczególnym uwzględnieniem przedsięwzięć mających na celu poprawę efektywności energetycznej. W zakres funkcji wchodziły ponadto zadania związane z zagospodarowaniem przestrzennym, geodezją i kartografią, systemem informacji przestrzennej, polityką miejską i rewitalizacją, gospodarką nieruchomościami oraz nadzorem architektoniczno-budowlanym.

Na realizację zadań z zakresu funkcji 7. w 2025 r. wydatkowano środki budżetowe w wysokości **5.739.627 tys. zł**, w tym z budżetu środków europejskich 9.379 tys. zł.

Wykres 7: Wydatki budżetu państwa i budżetu środków europejskich (w mld zł)

Zadanie 7.1.W Budownictwo i mieszkalnictwo

ZADANIE PRIORYTETOWE

Zadanie to obejmowało szeroki obszar działań związanych m.in. z tworzeniem i koordynacją regulacji w zakresie budownictwa, mieszkalnictwa i gospodarki nieruchomościami. Działalność państwa koncentrowała się szczególnie na rozwoju budownictwa mieszkaniowego oraz wspieraniu termomodernizacji i remontów istniejącego zasobu mieszkaniowego.

Najważniejsze działania dotyczyły:

- wsparcia mieszkalnictwa dla osób o niskich i średnich dochodach poprzez bezzwrotne, finansowe wsparcie z budżetu państwa tworzenia mieszkaniowego zasobu gminy, mieszkań na wynajem, mieszkań wspomaganych i treningowych, noclegowni, schronisk dla osób bezdomnych, ogrzewalni, tymczasowych pomieszczeń i infrastruktury towarzyszącej przedsięwzięciom o charakterze mieszkaniowym,
- wspierania społecznego budownictwa czynszowego poprzez udzielanie ze środków budżetu państwa dopłat do oprocentowania preferencyjnych kredytów w ramach prowadzonego przez Bank Gospodarstwa Krajowego programu przeznaczonego dla społecznych inicjatyw mieszkaniowych, spółdzielni mieszkaniowych i spółek gminnych,
- realizacji dopłat do czynszu dla najemców/podnajemców mieszkań budowanych we współpracy inwestora z gminą, a także mieszkań i domów wynajmowanych w ramach przedsięwzięć „lokal za grunt” oraz w ramach społecznych agencji najmu (instrument „Mieszkanie na Start”),
- realizacji programu TERMO, w ramach którego dostępne są różnorodne instrumenty wsparcia inwestycji polegających na termomodernizacji, remontach oraz montażu instalacji odnawialnych źródeł energii w budynkach – co do zasady wielorodzinnych; realizowane działania prowadzą m.in. do poprawy efektywności energetycznej budynków, obniżenia rachunków za utrzymanie nieruchomości oraz poprawy estetyki i stanu technicznego budynków,
- realizacji dopłat do rat kredytów hipotecznych w ramach bezpiecznych kredytów 2% udzielanych na zakup lub budowę pierwszego mieszkania albo domu jednorodzinnego (instrument „Bezpieczny kredyt 2%”),
- realizacji dopłat w formule spłat rodzinnych w przypadku urodzenia drugiego lub kolejnego dziecka w trakcie spłaty rodzinnego kredytu mieszkaniowego oraz gwarancji wkładu własnego udzielanych przez Bank Gospodarstwa Krajowego w celu ograniczenia bariery braku środków na wkład własny wymagany przy kredycie hipotecznym (instrument „Mieszkanie bez wkładu własnego”),
- pomocy państwa w zakresie spłaty spółdzielczych kredytów (wykup odsetek od spółdzielczych kredytów mieszkaniowych tzw. starego portfela),
- pomocy państwa w zakresie refundacji premii gwarancyjnych.

Ponadto sprawowana była kontrola nad działaniami organów administracji architektoniczno-budowlanej i nadzoru budowlanego oraz kontrola wprowadzanych do obrotu wyrobów budowlanych. Dodatkowo w zakresie zadania ujęte zostały m.in. sprawy dotyczące lokalizacji inwestycji i gospodarki nieruchomościami.

Zadanie realizowane było przez **Ministerstwo Rozwoju i Technologii**, Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej, Wojewodów, Krajowy Zasób Nieruchomości oraz Narodowe Centrum Badań i Rozwoju.

Celem określonym dla zadania było **zwiększenie dostępności mieszkań**.

Wydatki budżetu państwa i budżetu środków europejskich na **zadanie 7.1.W w 2025 r.**

Wydatki (w tys. zł)	Plan wg ustawy budżetowej na 2025 r.		Wykonanie w 2025 r.	
	BP	BŚE	BP	BŚE
	3.355.557	0	5.439.885	5.237

Do pomiaru stopnia realizacji celu zadania wykorzystywany był miernik:

Liczba nowo wybudowanych mieszkań na 1.000 mieszkańców (w szt.)

Wartości miernika	Plan wg ustawy budżetowej na 2025 r.	Wykonanie w 2025 r.
	6,0	5,6

Komentarz:

Miernik wskazuje na aktywność inwestorów budownictwa mieszkaniowego w danym roku, na którą wpływają zarówno działania regulacyjne władz publicznych (m.in. przepisy regulujące proces budowlano-inwestycyjny, przepisy dotyczące gospodarki nieruchomościami, regulacje dotyczące zarządzania zasobem mieszkaniowym i wpływające na prawa właścicieli i lokatorów) oraz bezpośrednie instrumenty finansowania budownictwa mieszkaniowego. Przyjęcie jako podstawy pomiaru liczby nowo wybudowanych mieszkań w stosunku do 1.000 mieszkańców ułatwia porównywanie międzynarodowych efektów budownictwa mieszkaniowego (eliminując efekt skali). Efekty realizowania zadań w ramach budownictwa mieszkaniowego są ściśle powiązane z procesem planowania przestrzennego, dostępnością terenów inwestycyjnych, regulacją procesu budowlanego oraz finansowym wsparciem części segmentów budownictwa mieszkaniowego. Liczba nowo wybudowanych w danym roku mieszkań jest uzależniona głównie od czynników makroekonomicznych, z uwzględnieniem inercji czasowej spowodowanej długoletnim cyklem inwestycyjnym w budownictwie mieszkaniowym. Większość decyzji jest też podejmowanych przez niezależne podmioty prywatne.

Liczba ludności uwzględniona w wyliczeniach według algorytmu miernika wynika z danych uwzględnionych w Biuletynie Statystycznym nr 1/2026 Głównego Urzędu Statystycznego (dane na koniec 2025 r. – 37.332 tys. mieszkańców). Natomiast liczba nowo wybudowanych mieszkań wynika z danych opublikowanych w informacji sygnałnej „Budownictwo w 2025 r.” Głównego Urzędu Statystycznego z 10 marca 2026 r. (208.368 mieszkań oddanych do użytkowania).

Różnica pomiędzy wartością planowaną a wykonaną miernika wynika przede wszystkim z sytuacji gospodarczej w latach 2023-2024, która przyczyniła się do spadku liczby rozpoczynanych inwestycji mieszkaniowych (stosunkowo wysoki poziom stóp procentowych, wysokie ceny energii oraz spadek zdolności kredytowej gospodarstw domowych).

W ramach zadania uruchamiano środki z rezerw celowych.

Inne jednostki sektora finansów publicznych

Zadanie realizowane/finansowane było również przez:

1. **Krajowy Zasób Nieruchomości**, który w 2025 r. w ramach zadania poniósł wydatki w wysokości 32,27 mln zł;
2. **Narodowe Centrum Badań i Rozwoju**, które w 2025 r. w ramach zadania nie poniosło żadnych wydatków.

Zadanie 7.2. Planowanie, zagospodarowanie przestrzenne, rewitalizacja oraz polityka miejska

W ramach tego zadania prowadzone były sprawy z zakresu planowania i zagospodarowania przestrzennego oraz polityki miejskiej, polegające m.in. na przygotowywaniu, realizacji, monitorowaniu wdrażania oraz aktualizacji dokumentów rządowych, w tym krajowej polityki miejskiej (np. działań służących rewitalizacji miast). Realizowana była także koordynacja spójności terytorialnej regionów granicznych, z uwzględnieniem powiązań transgranicznych. Celem zadania było m.in. usprawnienie systemu gospodarowania przestrzenią poprzez tworzenie kompleksowych regulacji dotyczących procesu inwestycyjno-budowlanego oraz wsparcie jednostek samorządu terytorialnego w zakresie planowania przestrzennego i rewitalizacji, poprzez prowadzenie np. szkoleń. Ponadto prowadzona była koordynacja działań dotyczących inicjowania, wdrażania, utrzymywania oraz propagowania rozwiązań służących cyfryzacji planowania przestrzennego.

Zadanie realizowane było przez **Ministerstwo Rozwoju i Technologii**, Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej oraz Wojewodów.

Celem określonym dla zadania było **wsparcie merytoryczne organów administracji publicznej oraz innych uczestników procesu planistycznego w prawidłowej realizacji zadań w zakresie planowania i zagospodarowania przestrzennego**.

Wydatki budżetu państwa i budżetu środków europejskich na zadanie 7.2. w 2025 r.

Wydatki (w tys. zł)	Plan wg ustawy budżetowej na 2025 r.		Wykonanie w 2025 r.	
	BP	BŚE	BP	BŚE
	1.103	0	3.672	0

Do pomiaru stopnia realizacji celu zadania wykorzystywany był miernik:

Liczba przeszkolonych osób (w tym pracowników służb planistycznych w Polsce) w zakresie planowania i zagospodarowania przestrzennego (w szt.)

Wartości miernika	Plan wg ustawy budżetowej na 2025 r.	Wykonanie w 2025 r.
	1.000	3.613
Komentarz: Miernik obrazuje efektywność podejmowanych działań w celu wsparcia merytorycznego organów administracji publicznej oraz innych uczestników procesu planistycznego poprzez przeprowadzanie szkoleń. Reforma procesu inwestycyjno-budowlanego w zakresie planowania i zagospodarowania		

przestrzennego realizowana jest poprzez zmianę ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz niektórych innych ustaw. Nowe przepisy służą usprawnieniu i skróceniu procedur planistycznych, a także sprzyjają udziałowi społeczeństwa w planowaniu przestrzennym poprzez konsultacje społeczne, przewidują udostępnienie informacji o zmianach w przestrzeni w informatycznym Rejestrze Urbanistycznym.

W związku z potrzebą wsparcia w zakresie wdrażania tej reformy w 2025 r. kontynuowano cykl szkoleń dla organów administracji publicznej oraz dla innych uczestników procesu planistycznego, organizując następujące spotkania stacjonarne:

- 1) seminarium „GeoPrawo – nowe możliwości rejestrów publicznych zawierających ustandaryzowane dane przestrzenne, na przykładzie Rejestru Urbanistycznego i planu ogólnego gminy” (23 stycznia – 60 osób),
- 2) warsztaty dla służb wojewodów, poświęcone tematyce sporządzania planu ogólnego gminy (12 czerwca – 50 osób).

Ponadto z uwagi na potrzebę dotarcia do jak największej liczby zainteresowanych, przeprowadzono cykl szkoleń online dla organów uzgadniających i opiniujących Plan Ogólny Gminy (POG). W trakcie spotkań omawiano praktyczne aspekty weryfikacji ustaleń planu ogólnego, składania wniosków oraz uzgadniania i opiniowania projektu aktu planowania przestrzennego (25 lutego – 924 osoby, 17 marca – 1.734 osoby, 18 marca – 845 osób). W efekcie, wartość miernika znacznie wzrosła w stosunku do zakładanej i wyniosła 3.613 przeszkolonych osób.

Szkolenia (w formie stacjonarnej oraz online) były wsparciem merytorycznym dla organów administracji publicznej oraz innych uczestników procesu planistycznego w prawidłowej realizacji zadań w zakresie planowania i zagospodarowania przestrzennego.

Zadanie 7.3.W Geodezja i kartografia

W ramach zadania wykonywane były działania zapewniające dostęp do aktualnej informacji geodezyjnej i kartograficznej (informacji przestrzennej), służące poprawie obsługi obywateli w tym zakresie. Głównymi rodzajami działalności w tym obszarze były: prowadzenie, gromadzenie i aktualizacja, a także udostępnianie państwowego zasobu geodezyjnego i kartograficznego w szczególności za pomocą usług sieciowych. Zapewniano budowę/tworzenie, modernizację i aktualizację systemów infrastruktury informacji przestrzennej, a także dostęp i utrzymanie tej infrastruktury. Ponadto prowadzony był nadzór i kontrola w zakresie przestrzegania i stosowania przepisów prawa w dziedzinie geodezji i kartografii.

Zadanie realizowane było przez **Ministerstwo Rozwoju i Technologii**, Wojewodów oraz Fundusz Gospodarki Zasobem Geodezyjnym i Kartograficznym.

Celami określonymi dla zadania były:

- **zapewnienie dostępu do zbiorów danych państwowego zasobu geodezyjnego i kartograficznego;**
- **zapewnienie użytkownikom dostępu do zbiorów danych i usług danych przestrzennych w ramach Infrastruktury Informacji Przestrzennej.**

Wydatki budżetu państwa i budżetu środków europejskich na zadanie 7.3.W w 2025 r.

Wydatki (w tys. zł)	Plan wg ustawy budżetowej na 2025 r.		Wykonanie w 2025 r.	
	BP	BŚE	BP	BŚE
	311.816	22.045	286.690	4.142

Do pomiaru stopnia realizacji celu zadania wykorzystywane były mierniki:

Powierzchnia kraju objęta aktualizacją danych wchodzących w skład centralnej części państwowego zasobu geodezyjnego i kartograficznego w danym roku kalendarzowym (w %)*)

Wartości miernika	Plan wg ustawy budżetowej na 2025 r.	Wykonanie w 2025 r.
	40	20

Komentarz:

Miernik pozwala na ocenę aktualności danych wchodzących w skład centralnej części państwowego zasobu geodezyjnego i kartograficznego (pzgik), do których dostęp interesariuszom zapewnia administracja publiczna. Dostarczanie danych gromadzonych w bazach danych przestrzennych wchodzących w skład pzgik jest ustawowym obowiązkiem Głównego Geodety Kraju.

Przy analizie danych dotyczących wykonania miernika, należy zwrócić uwagę na zmiany jakie zaszły w sposobie obliczania jednej z jego składowych dotyczącej bazy danych państwowego rejestru nazw geograficznych (PRNG). Zmiana ta miała wpływ na wyliczenie ostatecznej wartości miernika za 2025 r. (od 2025 r., procent powierzchni kraju objętej aktualizacją obiektów w PRNG został zastąpiony procentem zaktualizowanych obiektów w odniesieniu do wszystkich obiektów w PRNG zgromadzonych na dzień 1 stycznia danego roku sprawozdawczego).

Ponadto w zakresie aktualizacji bazy danych zobrazowań lotniczych, ortofotomapy i numerycznego modelu terenu odstąpiono w części od realizacji umów na dane fotogrametryczne z uwagi na występowanie udokumentowanych zakłóceń funkcjonowania systemów nawigacyjnych opartych na sygnałach GNSS (Global Navigation Satellite System), niekorzystne warunki pogodowe oraz brak możliwości przekroczenia granic z Ukrainą i Białorusią w celu pozyskania danych fotogrametrycznych (z powodu toczącego się konfliktu zbrojnego w Ukrainie oraz napiętej sytuacji geopolitycznej między Polską a Białorusią).

W 2025 r. prowadzono następujące działania wspierające realizację zadania:

- 1) bieżący monitoring prac realizowanych przez wykonawców prac geodezyjnych i kartograficznych (gik) zleczanych przez Główny Urząd Geodezji i Kartografii (GUGIK),
- 2) merytoryczną współpracę z wykonawcami prac gik zleczanych przez GUGIK (spotkania, wyjaśnienia, itp.).

*) Zmiana algorytmu miernika od 2025 roku.

Liczba usług sieciowych utrzymywanych przez Główny Urząd Geodezji i Kartografii*)

Wartości miernika	Plan wg ustawy budżetowej na 2025 r.	Wykonanie w 2025 r.
	180	180

Komentarz:

Miernik pozwala na monitorowanie liczby usług sieciowych utrzymywanych przez Główny Urząd Geodezji i Kartografii.

W okresie sprawozdawczym osiągnięto planowaną wartość miernika. Wartość ta odzwierciedla liczbę udostępnionych usług sieciowych, które zostały wskazane na stronie www.geoportal.gov.pl (zakładka usługi) – dla 180 usług w okresie sprawozdawczym zapewniono co najmniej 90% poziom dostępności.

Na działania mające wpływ na osiągniętą wartość miernika składały się w dużej mierze:

- działania zapobiegające awariom infrastruktury informatycznej m.in. zapewnienie wsparcia w zakresie utrzymania infrastruktury (umowa z firmą utrzymaniową),
- bieżący monitoring i wymiana zużytych elementów infrastruktury informatycznej i teletechnicznej,
- modernizacje i aktualizacje oprogramowania systemów oraz zapewnienie wsparcia w zakresie utrzymania i konserwacji systemów informatycznych (Geoportal, CAPAP (Centrum Analiz Przestrzennych Administracji Publicznej), pzgik) wykorzystywanych do publikacji danych i usług sieciowych GUGiK (umowy z producentami oprogramowania).

^{*)} Zmiana miernika od 2025 r.

Inne jednostki sektora finansów publicznych

Zadanie realizowane/finansowane było również przez **Fundusz Gospodarki Zasobem Geodezyjnym i Kartograficznym**, z którego w 2025 r. w ramach zadania poniesiono wydatki w wysokości 3,31 mln zł.

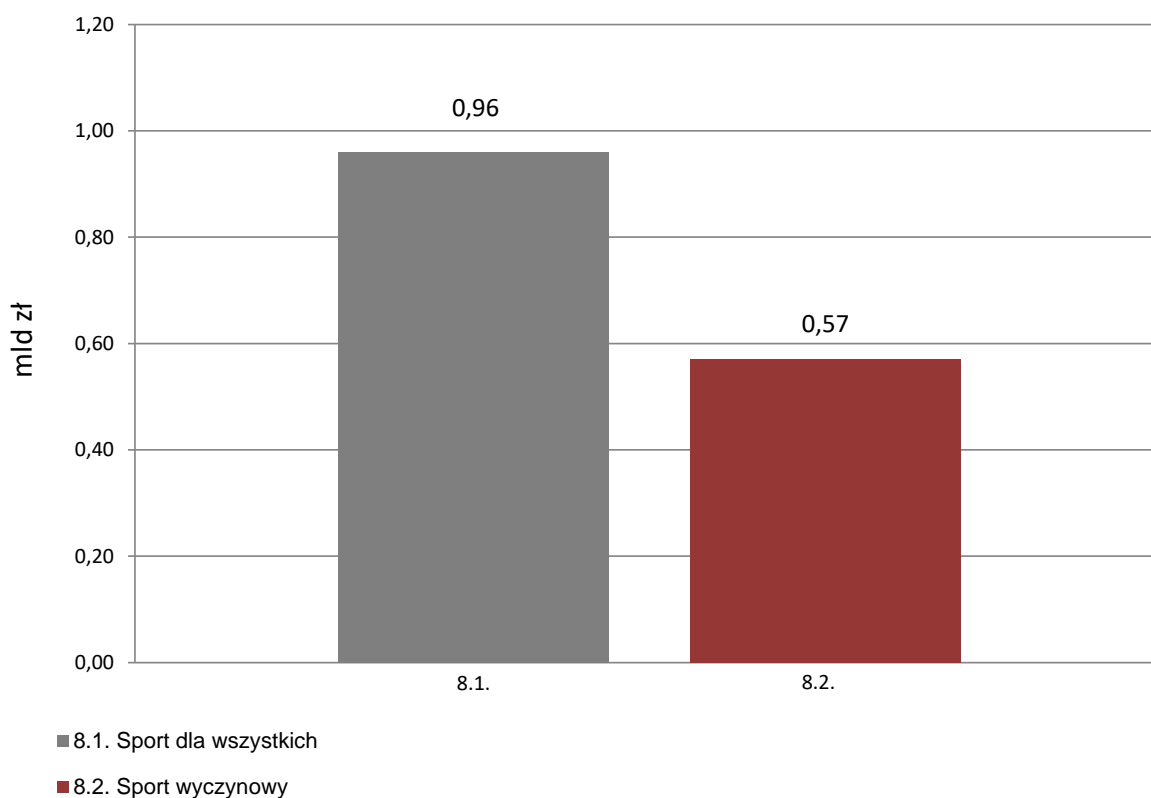
Funkcja 8.

Kultura fizyczna

Funkcja obejmowała zadania mające na celu promocję i upowszechnianie aktywności fizycznej w społeczeństwie, wspieranie sportu wyczynowego oraz rozwój infrastruktury sportowej. Realizowane w ramach funkcji przedsięwzięcia przyczyniały się także do poprawy stanu zdrowia społeczeństwa, poziomu edukacji czy zwiększenia wydajności pracy.

Na realizację zadań z zakresu funkcji 8. w 2025 r. wydatkowano środki budżetowe w wysokości **1.535.446 tys. zł.**

Wykres 8: Wydatki budżetu państwa i budżetu środków europejskich (w mld zł)

Zadanie 8.1. Sport dla wszystkich

ZADANIE PRIORYTETOWE

W ramach zadania ze środków publicznych dofinansowywane były przedsięwzięcia z zakresu upowszechniania aktywności fizycznej wśród dzieci i młodzieży, osób z niepełnosprawnościami oraz różnych grup społecznych i środowiskowych. Wykonywane były działania promujące społeczne, edukacyjne i wychowawcze wartości sportu, jak również działania kreujące politykę w zakresie sportu dla wszystkich, a ponadto obejmujące rozwój ogólnodostępnej infrastruktury sportowo-rekreacyjnej. Realizacja zadań inwestycyjnych polegała na budowie, remontach, przebudowie obiektów sportowych o wielofunkcyjnym i uniwersalnym charakterze (wpisujących się w potrzeby lokalnych społeczności), co stanowiło czynnik mobilizujący i ułatwiający uprawianie aktywności fizycznej obywateli na każdym etapie życia.

Zadanie realizowane było przez **Ministerstwo Sportu i Turystyki**, **Wojewodów**, **Fundusz Rozwoju Kultury Fizycznej** oraz **Fundusz Zajęć Sportowych dla Uczniów**.

Celami określonymi dla zadania były:

- tworzenie warunków dla rozwoju sportu dla wszystkich;
- poprawa stanu bazy sportowej w kraju poprzez dofinansowanie zadań inwestycyjnych w obszarze sportu dla wszystkich.

Wydatki budżetu państwa i budżetu środków europejskich na zadanie 8.1. w 2025 r.

Wydatki (w tys. zł)	Plan wg ustawy budżetowej na 2025 r.		Wykonanie w 2025 r.	
	BP	BŚE	BP	BŚE
	1.049.105	0	961.763	0

Do pomiaru stopnia realizacji celu zadania wykorzystywane były mierniki:

Liczba wspartych przedsięwzięć z obszaru upowszechniania sportu dla wszystkich (w szt.)

Wartości miernika	Plan wg ustawy budżetowej na 2025 r.	Wykonanie w 2025 r.
	7.600	11.130

Komentarz:

Działania prowadzone w obszarze sportu powszechnego skierowane są do ogółu społeczeństwa, bez względu na status, płeć, miejsce zamieszkania, wiek czy stan zdrowia. Szczególne znaczenie mają przedsięwzięcia organizowane dla dzieci i młodzieży oraz osób niepełnosprawnych. Zakres i natężenie podejmowanych działań wynika bezpośrednio z obserwowanych zmian cywilizacyjnych, związanych w szczególności z deficytem aktywności fizycznej (żywienie, siedzący tryb życia, zmiana zachowań społecznych).

Na wyższy w stosunku do zaplanowanego poziom realizacji miernika w 2025 r. wpływ miały takie czynniki jak:

- 1) właściwie zaadresowana oferta aktywizacyjna oraz optymalne kryteria i zasady uzyskania wsparcia, jak też szeroki zakres implementacji działań aktywizacyjnych,
- 2) poziom zainteresowania podmiotów realizacją zadań z zakresu tworzenia warunków dla rozwoju sportu dla wszystkich.

W ramach zadania uruchamiano środki z rezerw celowych.

Liczba dofinansowanych w danym roku zadań inwestycyjnych w ramach sportu dla wszystkich (w szt.)

Wartości miernika	Plan wg ustawy budżetowej na 2025 r.	Wykonanie w 2025 r.
	700	965

Komentarz:

Miernik prezentuje informacje w zakresie tworzenia warunków dla rozwoju sportu dla wszystkich, poprzez poprawę, unowocześnienie i rozwój infrastruktury sportowej.

Wspieranie inwestycji dotyczących ogólnodostępnych obiektów sportowych o wielofunkcyjnym i uniwersalnym charakterze dobrze wpisujących się w potrzeby lokalnych społeczności stanowi czynnik mobilizujący i ułatwiający uprawianie aktywności fizycznej na każdym etapie życia.

W celu poprawy stanu bazy sportowej realizowano następujące programy:

- 1) Sportowa Polska – Program rozwoju lokalnej infrastruktury sportowej – 206 zadań,
- 2) Program budowy zadaszeń boisk piłkarskich – 1 zadanie,
- 3) Tenisowa Polska – Program budowy infrastruktury tenisowej – 2 zadania,
- 4) Program modernizacji kompleksów sportowych Moje Boisko – ORLIK 2012 – 461 zadań,
- 5) Program budowy kompleksów sportowych Orlik – 22 zadania,
- 6) Program budowy lodowisk – 14 zadań,
- 7) Program rozwoju tras do narciarstwa biegowego – 2 zadania,
- 8) Program odbudowy infrastruktury sportowej – 5 zadań,
- 9) Program rozwoju infrastruktury sportowej w województwach – 26 zadań,
- 10) Program Olimpia – Program budowy przyszkolnych hal sportowych na 100-lecie pierwszych występów reprezentacji Polski na Igrzyskach Olimpijskich – 226 zadań. Szczegółowy opis realizacji Programu został przedstawiony w rozdziale 4.5. Informacja o realizacji programów wieloletnich w Omówieniu do Sprawozdania z wykonania budżetu państwa za okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2025 r.

Poziom wykonania miernika wyniósł blisko 138%. Wynik ten jest efektem sprawnej realizacji bieżących umów przez Wnioskodawców oraz zawarcia nowych umów w terminach pozwalających na realizację zadań w tym samym roku budżetowym.

Inne jednostki sektora finansów publicznych

Zadanie realizowane/finansowane było również przez:

1. **Fundusz Rozwoju Kultury Fizycznej**, z którego w 2025 r. w ramach zadania poniesiono wydatki w wysokości 833,23 mln zł;
2. **Fundusz Zajęć Sportowych dla Uczniów**, z którego w 2025 r. w ramach zadania poniesiono wydatki w wysokości 29,42 mln zł.

Zadanie 8.2. Sport wyczynowy

Realizacja zadania obejmowała kreowanie polityki państwa w zakresie sportu wyczynowego. Prowadzone były działania na rzecz wzmocnienia pozycji reprezentantów Polski we współzawodnictwie międzynarodowym. Zapewniane było funkcjonowanie systemu szkolenia w sporcie wyczynowym, w tym również w sporcie osób z niepełnosprawnościami, poprzez przygotowanie i udział kadr narodowych w międzynarodowych zawodach sportowych rangi mistrzowskiej oraz szkolenia sportowe dzieci i młodzieży. Rozwijano i utrzymywano infrastrukturę sportową na potrzeby sportu wyczynowego, organizowano także zawody sportowe rangi mistrzowskiej w Polsce. Ponadto realizowane były działania dążące do zwalczania negatywnych zjawisk w sporcie oraz mające na celu doskonalenie kadr kultury fizycznej.

Zadanie realizowane było przez **Ministerstwo Sportu i Turystyki**, Ministerstwo Zdrowia, Centralny Ośrodek Sportu, **Fundusz Rozwoju Kultury Fizycznej**, Polską Agencję Antydopingową, Polską Organizację Turystyczną oraz Polskie Laboratorium Antydopingowe.

Celami określonymi dla zadania były:

- poprawa pozycji reprezentantów Polski w światowym współzawodnictwie sportowym;
- poprawa stanu bazy sportowej w kraju poprzez dofinansowanie zadań inwestycyjnych w obszarze sportu wyczynowego.

Wydatki budżetu państwa i budżetu środków europejskich na zadanie 8.2. w 2025 r.

Wydatki (w tys. zł)	Plan wg ustawy budżetowej na 2025 r.		Wykonanie w 2025 r.	
	BP	BŚE	BP	BŚE
	565.835	0	573.684	0

Do pomiaru stopnia realizacji celu zadania wykorzystywane były mierniki:

Potencjał medalowy reprezentacji Polski w światowym współzawodnictwie sportowym (w os.)

Wartości miernika	Plan wg ustawy budżetowej na 2025 r.	Wykonanie w 2025 r.
	180	166

Komentarz:

Osiągnięta wartość miernika wskazuje na pozycję Polski w sporcie światowym, o której decyduje liczba zawodników, kobiet i mężczyzn o najwyższych predyspozycjach psychofizycznych, dających szansę osiągnięcia wyników na najwyższym poziomie międzynarodowego współzawodnictwa sportowego. Miernik określa potencjał sportu polskiego w zakresie możliwości podjęcia skutecznej walki o miejsca na najważniejszych zawodach sportowych na świecie.

Potencjał medalowy reprezentacji Polski w światowym współzawodnictwie sportowym to liczba zawodników spełniających kryteria kwalifikacji do grup szkolenia olimpijskiego, czyli reprezentowania Polski na igrzyskach olimpijskich.

Na docelową wartość osiągniętego miernika wpływają takie czynniki, jak: system szkolenia sportowego, wzrost poziomu sportowego nowych państw biorących udział w systemie światowego współzawodnictwa sportowego, kontuzje i choroby sportowców, zmniejszenie skuteczności startowej, rezygnacja zawodnika z uprawiania sportu oraz inne nieprzewidywalne czynniki eliminujące zawodnika z uprawiania sportu, tj.: doping, nieszczęśliwy wypadek, itp.

W związku z powyższymi uwarunkowaniami podjęto działania zapobiegawcze, ograniczające te ryzyka, tj.: zatrudnienie wysoko wyspecjalizowanej kadry trenerskiej oraz osób z nią współpracujących, stworzenie systemu motywacyjnego odpowiedniego dla profesjonalnego uprawiania sportu przez zawodników, m.in. zapewnienie wysokiej jakości sprzętu sportowego i specjalistycznego, bazy obiektów sportowych, zapewnienie odpowiednich badań diagnostycznych.

Nieznacznie niższa, od zaplanowanej, osiągnięta wartość miernika wynika z faktycznego stanu uzyskania kwalifikacji olimpijskich w 2025 r. i przygotowań do XXV Zimowych Igrzysk Olimpijskich Mediolan, Cortina d'Ampezzo 2026 oraz kolejnych Letnich Igrzysk Olimpijskich – Los Angeles 2028, które mają znaczny wpływ na końcową wartość potencjału medalowego reprezentacji Polski.

Liczba dofinansowanych w danym roku zadań inwestycyjnych w zakresie rozwoju infrastruktury w sporcie wyczynowym (w szt.)

Wartości miernika	Plan wg ustawy budżetowej na 2025 r.	Wykonanie w 2025 r.
	65	49

Komentarz:

Na wartość miernika składa się realizacja inwestycji sportowych w sporcie wyczynowym w ramach programów:

- 1) program inwestycji o szczególnym znaczeniu dla sportu – dofinansowano 35 zadań,
- 2) program rozwoju infrastruktury piłkarskiej – dofinansowano 14 zadań.

Wykonanie miernika na poziomie niższym od planowanego wynika z wysokiego stopnia uzależnienia od podmiotów zewnętrznych oraz z przesunięcia procesu oceny wniosków w ramach programów w zakresie rozwoju infrastruktury w sporcie wyczynowym z roku 2025 na 2026, m.in. w związku z licznymi programami ogłoszonymi w sporcie powszechnym.

Inne jednostki sektora finansów publicznych

Zadanie realizowane/finansowane było również przez:

1. **Centralny Ośrodek Sportu**, który w 2025 r. w ramach zadania poniósł wydatki w wysokości 267,75 mln zł;
2. **Fundusz Rozwoju Kultury Fizycznej**, z którego w 2025 r. w ramach zadania poniesiono wydatki w wysokości 724,58 mln zł;
3. **Polską Agencję Antydopingową**, która w 2025 r. w ramach zadania poniosła wydatki w wysokości 9,53 mln zł;
4. **Polską Organizację Turystyczną**, która w 2025 r. w ramach zadania poniosła wydatki w wysokości 7,99 mln zł;
5. **Polskie Laboratorium Antydopingowe**, które w 2025 r. w ramach zadania poniosło koszty w wysokości 15,37 mln zł.

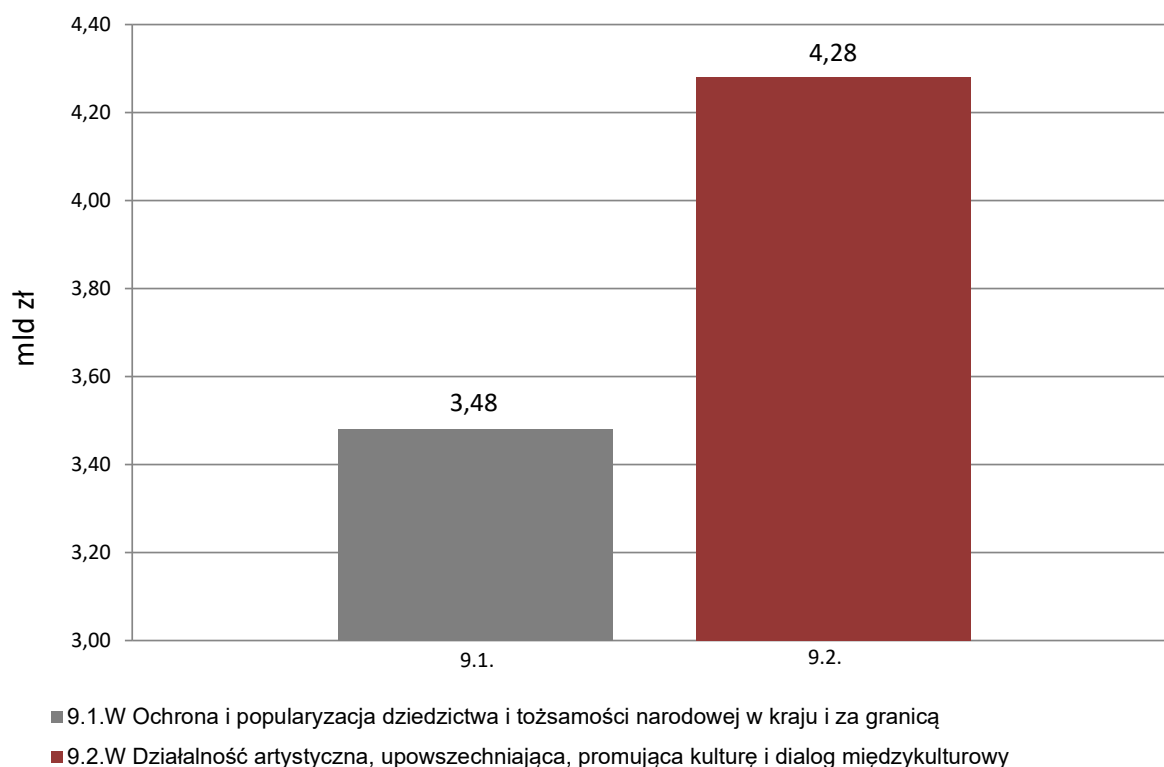
Funkcja 9.

Kultura i dziedzictwo narodowe

Funkcja ta obejmowała działalność kulturalną oraz sprawy rozwoju i opieki nad materialnym oraz niematerialnym dziedzictwem narodowym. W tym obszarze działalności państwa mieściło się podtrzymywanie i rozpowszechnianie tradycji narodowej i państwowej, w tym upamiętnianie wybitnych osób i wydarzeń historycznych związanych z polskim dziedzictwem kulturowym w kraju i za granicą, ochrona zabytków i miejsc pamięci narodowej, grobów i cmentarzy wojennych. Wspierana była działalność muzeów, działalność twórcza i artystyczna. Realizowane były przedsięwzięcia związane z zachowaniem, ochroną i rewitalizacją dziedzictwa materialnego oraz restytucji dóbr kultury. Ważnymi elementami działań były przedsięwzięcia związane z budową i modernizacją infrastruktury kultury oraz dotyczące wsparcia artystów w rozwoju zawodowym i promocji ich twórczości.

Na realizację zadań z zakresu funkcji 9. w 2025 r. wydatkowano środki budżetowe w wysokości **7.757.515 tys. zł**, w tym z budżetu środków europejskich 230.991 tys. zł.

Wykres 9: Wydatki budżetu państwa i budżetu środków europejskich (w mld zł)

Zadanie 9.1.W Ochrona i popularyzacja dziedzictwa i tożsamości narodowej w kraju i za granicą

ZADANIE PRIORYTETOWE

Zadanie obejmowało swoim zakresem działania mające służyć ochronie, poprawie oraz upowszechnianiu wiedzy na temat dziedzictwa narodowego znajdującego się w kraju i za granicą, jego gromadzeniu, wzbogacaniu oraz bezpiecznemu przechowywaniu i popularyzacji, jak również restytucji dóbr kultury polegającej na poszukiwaniu, odnajdywaniu i odzyskiwaniu obiektów utraconych w wyniku II Wojny Światowej oraz w wyniku kradzieży współczesnych. Główne rodzaje działalności podejmowanej w ramach zadania polegały na finansowaniu działalności kulturalnej podmiotów podległych, jak również na udzielaniu dotacji/dofinansowania innym podmiotom działającym w sferze kultury na zadania takie jak: gromadzenie, badanie, opracowywanie i udostępnianie dóbr kultury; popularyzacja zasobów dóbr kultury i propagowanie wiedzy o dziedzictwie kulturowym; inwentaryzacja, konserwacja, rekonstrukcja, rewaloryzacja i przechowywanie materialnych dóbr kultury; prace inwentaryzacyjne oraz dokumentacyjne poloników; sprawowanie opieki nad miejscami walk i męczeństwa oraz grobami i cmentarzami wojennymi; upamiętnianie wybitnych osób i wydarzeń historycznych związanych z polskim dziedzictwem kulturowym w kraju i za granicą; działania związane z dbałością o zachowanie, utrzymanie i zagospodarowywanie zabytków; działania dotyczące digitalizacji, dokumentacji i popularyzacji dziedzictwa narodowego oraz realizacji koncepcji utworzenia systemu muzeów wojskowych ukierunkowanych na historię poszczególnych rodzajów sił zbrojnych z wiodącą rolą Muzeum Wojska Polskiego.

Zadanie realizowane było przez **Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego**, Ministerstwo Obrony Narodowej, Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi, Ministerstwo Zdrowia, Kancelarię Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej, Instytut Pamięci Narodowej – Komisja Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu, Wojewodów, Fundusz Promocji Kultury oraz Narodowy Fundusz Ochrony Zabytków.

Celami określonymi dla zadania były:

- **kreowanie zainteresowania dziedzictwem kulturowym;**
- **ochrona i poprawa stanu zachowania dziedzictwa narodowego.**

Wydatki budżetu państwa i budżetu środków europejskich na **zadanie 9.1.W w 2025 r.**

Wydatki (w tys. zł)	Plan wg ustawy budżetowej na 2025 r.		Wykonanie w 2025 r.	
	BP	BŚE	BP	BŚE
	3.756.420	183.963	3.295.615	185.921

Do pomiaru stopnia realizacji celu zadania wykorzystywane były mierniki:

Frekwencja w jednostkach podległych i nadzorowanych na 1.000 osób w danym roku (w os.)

Wartości miernika	Plan wg ustawy budżetowej na 2025 r.	Wykonanie w 2025 r.
	2.298	3.331

Komentarz:

Wykonanie miernika na poziomie wyższym od planu jest przede wszystkim wynikiem:

- 1) działań promocyjnych i informacyjnych finansowanych ze środków w ramach udzielonych dotacji celowych bieżących i podmiotowych,
- 2) atrakcyjnej oferty wystawienniczej Muzeów – prezentacja unikatowych kolekcji muzealiów oraz wystaw tematycznych: dzieła Józefa Chełmońskiego (w Muzeum Narodowym w Warszawie, w Muzeum Narodowym w Poznaniu, a także w Muzeum Narodowym w Krakowie), wystawa czasowa „Łazienki w zachwycie”, 41. Królewska Wystawa Róż Royal Rose 2025 oraz Dzieje sceniczne „Nocy Listopadowej” Stanisława Wyspiańskiego w Muzeum Łazienki Królewskie, otwarcie nowych wystaw stałych (Wawel podziemny) w Zamku Królewskim na Wawelu, wystawy: „Wajda” w Narodowym Archiwum Filmowym w Tokio, „Sto nocnych zjaw” oraz „Shigeru Ban. Architektura i działania społeczne” realizowane przez Muzeum Manggha, wystawa czasowa „Co babie do pędzla?! Artystki polskie 1850-1950” w Muzeum Narodowym w Lublinie,
- 3) finansowania oraz organizacji i promocji wydarzeń upamiętniających ważne rocznice i wydarzenia historyczne o zasięgu ogólnopolskim, międzynarodowym, a także lokalnym, po raz pierwszy upamiętniono/świętowano Dzień Flagi 2 maja, zorganizowano Festiwal Wspólna Niepodległa 11 listopada, w styczniu 2025 r. odbyła się 80. rocznica wyzwolenia w Państwowym Muzeum Auschwitz Birkenau,
- 4) dużego zainteresowania działalnością edukacyjną i wystawienniczą (duże zainteresowanie lekcjami i warsztatami muzealnymi) – akcja „Kultura Dostępna – muzeum za 1 zł”, „Darmowy Listopad w Rezydencjach Królewskich”, wprowadzenie biletu zbiorczego łączącego ekspozycje stałe i czasowe przez Muzeum Narodowe w Lublinie oraz „wstępu wolnego” w środy (później zmiana na niedzielę) na wszystkie wystawy przez Muzeum Literatury im. Adama Mickiewicza w Warszawie, programy „Muzeum za złotówkę” (MKiDN), a także „Wyjście z klasy” (MEN) w Muzeum – Dom Rodziny Pileckich,
- 5) podejmowania inicjatyw zwiększających atrakcyjność oferty poprzez zastosowanie nowoczesnej i atrakcyjnej formy prezentacji oferty muzealnej oraz edukacyjnej,
- 6) zakupów cennych muzealiów (eksponatów) do kolekcji muzealnych (np. dla Muzeum Podlaskiego w Białymstoku, Muzeum Ziemi Międzyrzeckiej, Muzeum Powstania Wielkopolskiego 1918-1919 – w budowie),
- 7) zakupów dzieł sztuki w celu rozbudowy lub rozwoju kolekcji muzeów w Polsce – np. w ramach Programu Ministra pn. „Kolekcja Sztuki Współczesnej po 1945”, w tym na rzecz:
 - kolekcji sztuki współczesnej (Muzeum Narodowego w Krakowie, Muzeum Tatrzańskie im. Dra Tytusa Chałubińskiego w Zakopanem, Muzeum Narodowego w Gdańsku, Muzeum Narodowego we Wrocławiu, Muzeum Narodowego w Warszawie),
 - kolekcji sztuki nowoczesnej (Muzeum Sztuki Nowoczesnej w Warszawie).

Należy mieć przy tym na uwadze, iż liczba osób biorących udział w wydarzeniach organizowanych przez Instytucje podległe i nadzorowane przez MKiDN jest w dużej mierze zależna od zasięgu, sposobu promocji, komunikacji, a także warunków atmosferycznych.

Liczba zabezpieczonych (zdigitalizowanych), odrestaurowanych ruchomych, nieruchomych i archeologicznych obiektów dziedzictwa narodowego w kraju i za granicą w danym roku (w szt.)

Wartości miernika	Plan wg ustawy budżetowej na 2025 r.	Wykonanie w 2025 r.
	1.604.027	4.153.340

Komentarz:

Na realizację zadania wpływ miały w szczególności następujące działania/czynniki:

- 1) przeprowadzanie oraz kontynuacja remontów i prac konserwatorskich w obiektach zabytkowych,
- 2) posiadanie zasobu sprzętu digitalizacyjnego pozyskanego w wyniku realizacji projektów ze środków UE,
- 3) otwarcie nowych laboratoriów badawczych i pracowni konserwatorskich, co pozwala na przeprowadzenie większej ilości prac,
- 4) wyposażenie Muzeów w sprzęt i oprogramowanie do ewidencji muzealiów,
- 5) realizacja zaleceń pokontrolnych dotyczących m.in. metod konserwatorskich, bezpieczeństwa i higieny pracy.

Wyższy, niż zaplanowano w ustawie budżetowej na 2025 r., poziom miernika wynikał w szczególności z:

- 1) zwiększenia liczby konserwacji pełnych – w trakcie prowadzenia prac konserwatorskich doprecyzowano ich zakresy. Zakładana liczba konserwacji częściowych została zmniejszona na rzecz zwiększenia ilości konserwacji pełnych (dotyczy Muzeum Narodowego w Poznaniu),
- 2) wykonania z nadwyżką digitalizacji, jak i liczniejszych działań prewencyjnych w zakresie konserwacji, w związku z przewidzianym na 2026 rok otwarciem wystawy stałej (dotyczy Muzeum Historii Polski),
- 3) zwiększenia liczby obiektów prezentowanych na nowo otwartej wystawie stałej (Zbrojownia) oraz dokonanie digitalizacji i zabezpieczenia większej liczby obiektów podczas przygotowania do relokacji obiektów (dotyczy Zamku Królewskiego na Wawelu – Państwowe Zbiory Sztuki),
- 4) wyższej niż planowano liczby muzealiów objętych konserwacją zabezpieczającą, która wynikała z większej pojemności komory fumigacyjnej, co umożliwiło przeprowadzenie dezynfekcji większej liczby obiektów – butów (dotyczy Państwowego Muzeum na Majdanku),
- 5) większej niż planowano liczby odkwaszonych w konserwacji masowej arkuszy (dotyczy Biblioteki Narodowej).

Na poziom miernika wpłynęła również realizacja zadania "Wykonanie inwentaryzacji całego kompleksu pałacowo-parkowego w Muzeum-Zamek w Łańcucie oraz zespołu pałacowo-parkowego w Julinie".

Inne jednostki sektora finansów publicznych

Zadanie realizowane/finansowane było również przez:

1. **Fundusz Promocji Kultury**, z którego w 2025 r. w ramach zadania poniesiono wydatki w wysokości 60,54 mln zł;
2. **Narodowy Fundusz Ochrony Zabytków**, z którego w 2025 r. w ramach zadania poniesiono wydatki w wysokości 1,32 mln zł.

Zadanie 9.2.W Działalność artystyczna, upowszechniająca, promująca kulturę i dialog międzykulturowy

Zadanie obejmowało swoim zakresem działania służące zachęcaniu społeczeństwa do aktywnego uczestnictwa w kulturze. W ramach zadania finansowane i realizowane były liczne przedsięwzięcia promujące aktywne uczestnictwo społeczeństwa w wydarzeniach kulturalnych i upowszechniające działalność artystyczną, czytelnictwo i dialog międzykulturowy. Wsparcie obejmowało również przygotowanie i realizację premier oraz nowych przedsięwzięć programowych w instytucjach artystycznych (takich jak teatry, opery, teatry muzyczne i filharmonie), a także w innych instytucjach kultury prowadzących działalność artystyczną, wystawienniczą, wydawniczą lub edukacyjną. Finansowano działania z zakresu kinematografii oraz dofinansowywano i popularyzowano polską twórczość filmową. Poprzez pomoc finansową, działania edukacyjne, profesjonalizujące i sieciujące, wspierany był rozwój przemysłów kreatywnych oraz współpraca międzybranżowa i międzysektorowa. Ponadto środki publiczne przeznaczone były na wsparcie wydarzeń promujących kulturę polską, twórców, artystów i osoby, które przyczyniły się do promowania i kreowania pozytywnego wizerunku Polski na forum międzynarodowym. Poprzez dofinansowanie ze środków KPO (Inwestycja A2.5.1 Program wspierania działalności podmiotów sektora przemysłów kultury i kreatywnych na rzecz stymulowania ich rozwoju) wspierano sektor kultury i sektor kreatywny (wsparcie artystów w formie stypendiów oraz wsparcie podmiotów z obszaru kultury w formie grantów w segmentach: kultura ludowa i tradycyjna, muzealnictwo, muzyka, sztuki wizualne, taniec, teatr).

Zadanie realizowane było przez **Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego**, Ministerstwo Obrony Narodowej, Wojewodów, Centrum Dialogu im. Juliusza Mieroszewskiego, Fundusz Promocji Kultury oraz Polski Instytut Sztuki Filmowej.

Celami określonymi dla zadania były:

- **wzbogacanie oferty programowej placówek kulturalnych;**
- **kreowanie zainteresowania kulturą i wzrost udziału społeczeństwa w życiu kulturalnym.**

Wydatki budżetu państwa i budżetu środków europejskich na zadanie 9.2.W w 2025 r.

Wydatki (w tys. zł)	Plan wg ustawy budżetowej na 2025 r.		Wykonanie w 2025 r.	
	BP	BŚE	BP	BŚE
	1.987.182	1.577	4.230.909	45.070

Do pomiaru stopnia realizacji celu zadania wykorzystywane były mierniki:

Liczba premier i nowych przedsięwzięć organizowanych przez jednostki podległe i nadzorowane w danym roku (w szt.)

Wartości miernika	Plan wg ustawy budżetowej na 2025 r.	Wykonanie w 2025 r.
	15.420	16.153

Komentarz:

W ramach wskazanego miernika działania realizowały: Narodowe Centrum Kultury (NCK), Zakład Narodowy im. Ossolińskich, Narodowy Instytut Architektury i Urbanistyki, Państwowy Instytut Wydawniczy, Wytwórnia Filmów Dokumentalnych i Fabularnych, Wytwórnia Filmów Fabularnych we Wrocławiu, FilMOTEKA Narodowa – Instytut Audiowizualny, EC1 Łódź – Miasto Kultury, Europejskie Centrum Filmowe CAMERIMAGE, Polski Instytut Sztuki Filmowej.

Wykonanie miernika w 2025 roku zostało zrealizowane powyżej planu, na co wpływ miały m.in. wydarzenia premierowe oraz nowe przedsięwzięcia w postaci wydarzeń kulturalnych realizowane lub współrealizowane we współpracy z partnerami lokalnymi i zagranicznymi, od których w dużej mierze zależy powodzenie projektów.

Na realizację zadania wpływ miały w szczególności następujące działania/czynniki:

- 1) Narodowe Centrum Kultury przeformułowało działania merytoryczne, których celem było rozbudowanie i uatrakcyjnienie oferty kulturalnej, m.in. podjęto działania we współpracy z partnerami zewnętrznymi w ramach projektów współorganizowanych oraz w ramach organizacji programów cyklicznych, co wymiennie przełożyło się na wykonanie planu,
- 2) realizacja przez Narodowy Instytut Architektury i Urbanistyki projektu „Brzuch Miasta. Architektura krajobrazu żywieniowego” oraz projektu Common Space,
- 3) Europejskie Centrum Filmowe CAMERIMAGE – realizacja zadania pn. Kino CAMERIMAGE 2025 oraz 33. edycji Międzynarodowego Festiwalu Filmowego EnergaCAMERIMAGE 2025 (wydano karty wstępu, które uprawniały do uczestnictwa w pokazach filmowych, seminariach i spotkaniach z twórcami filmów),
- 4) uruchomienie przez Polski Instytut Sztuki Filmowej nowego programu dotyczącego stypendiów zagranicznych, co przełożyło się ostatecznie na większą liczbę składanych wniosków przez beneficjentów.

W ramach zadania uruchamiano środki z rezerw celowych.

Liczba osób uczestniczących w przedsięwzięciach kulturalnych zrealizowanych przez jednostki podległe i nadzorowane / Liczba jednostek podległych i nadzorowanych w danym roku

Wartości miernika	Plan wg ustawy budżetowej na 2025 r.	Wykonanie w 2025 r.
	1.002.936	1.850.298

Komentarz:

Miernik odzwierciedla efekty działań publicznych związanych z kreowaniem zainteresowania kulturą oraz pobudzaniem aktywnego uczestnictwa społeczeństwa w wydarzeniach kulturalnych. W sposób bezpośredni obrazuje frekwencję uczestników w organizowanych przedsięwzięciach kulturalnych.

Wykonanie miernika w 2025 roku zostało zrealizowane powyżej planu, na co wpływ miało m.in.:

- 1) zrealizowanie większej liczby przedsięwzięć kulturalnych oraz udostępnienie ich w formie online,
- 2) atrakcyjność oferty kulturalnej oraz wykorzystanie nowych technologii, a także wykorzystanie możliwości przeniesienia wydarzeń do przestrzeni, które mogą pomieścić więcej publiczności (do większej sali lub w plener),
- 3) efektywne wykorzystywanie mediów tradycyjnych – wydarzenia kulturalne w wielu przypadkach były transmitowane i relacjonowane za pośrednictwem mediów,
- 4) efektywne wykorzystywanie Internetu, w tym kanałów w serwisach społecznościowych, transmisji i publikacji materiałów w sieci,

- 5) realizacja działań mających na celu usprawnienie funkcjonowania instytucji oraz dostępności jej oferty dla widzów, wdrożenie rozwiązań organizacyjnych w obszarze obsługi widzów i sprzedaży biletów, a także prowadzenie działań informacyjnych i promocyjnych,
- 6) podejmowanie inicjatyw wspierających zwiększenie atrakcyjności projektów.

Realizację miernika ograniczały natomiast:

- 1) mniejsza niż w okresie pandemii liczba realizowanych spotkań online (po zakończeniu pandemii spadło zainteresowanie tego typu spotkaniami),
- 2) kwestie techniczne, wymuszające zmiany repertuarowe (montaże, przebudowy), a także powodujące trudności w zweryfikowaniu liczby wyświetleń oferty online oraz oferty tv,
- 3) kryzys migracyjny, który przyczynia się do zmniejszenia liczby osób odwiedzających wschodnie tereny Polski,
- 4) liczba osób biorących udział w wydarzeniach kulturalnych z udziałem partnerów zagranicznych jest uzależniona w dużej mierze od zasięgu i sposobu promocji przeprowadzanej przez partnerów.

Inne jednostki sektora finansów publicznych

Zadanie realizowane/finansowane było również przez:

1. **Centrum Dialogu im. Juliusza Mieroszewskiego**, które w 2025 r. w ramach zadania poniosło wydatki w wysokości 13,37 mln zł;
2. **Fundusz Promocji Kultury**, z którego w 2025 r. w ramach zadania poniesiono wydatki w wysokości 293,76 mln zł;
3. **Polski Instytut Sztuki Filmowej**, który w 2025 r. w ramach zadania poniósł wydatki w wysokości 394,74 mln zł.

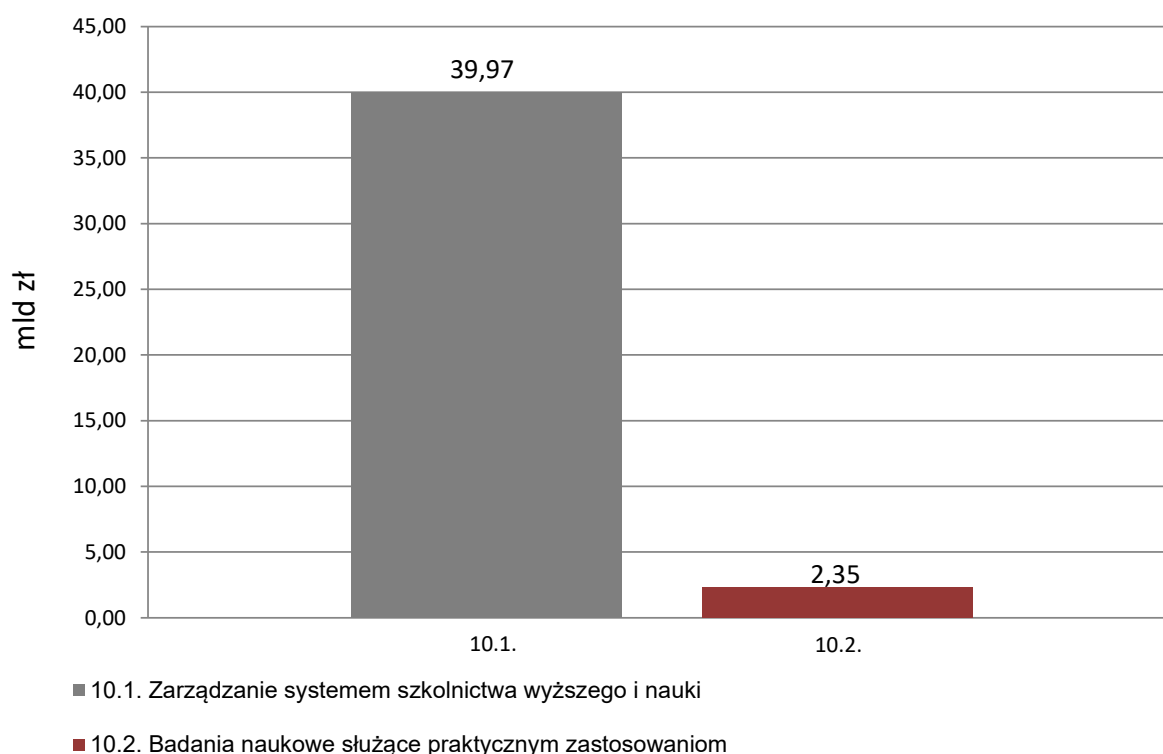
Funkcja 10.

Szkolnictwo wyższe i nauka

W ramach funkcji realizowane były cele i założenia długoterminowej polityki naukowej, naukowo-technicznej i innowacyjnej państwa, a także zadania dotyczące kształcenia na poziomie wyższym. Wydatki publiczne koncentrowały się na działaniach prorozwojowych i innowacyjnych, których celem było podniesienie poziomu i efektywności nauki w Polsce, wzmocnienie powiązań nauki z gospodarką, wzrost znaczenia i rozpoznawalności nauki polskiej na arenie międzynarodowej oraz podnoszenie jakości kształcenia na poziomie wyższym. Państwo ponadto wspierało wskazany wyżej cel poprzez wdrażanie do polskiego prawa instrumentów wsparcia działalności badawczo-rozwojowej.

Na realizację zadań z zakresu funkcji 10. w 2025 r. wydatkowano środki budżetowe w wysokości **42.311.448 tys. zł**, w tym z budżetu środków europejskich 1.027.786 tys. zł.

Wykres 10: Wydatki budżetu państwa i budżetu środków europejskich (w mld zł)

Zadanie 10.1. Zarządzanie systemem szkolnictwa wyższego i nauki

ZADANIE PRIORYTETOWE

W ramach zadania prowadzone były działania umożliwiające kształcenie studentów studiów stacjonarnych, doktorantów i kadr naukowych, dotyczące m.in. zapewnienia odpowiednich warunków i standardów kształcenia. Główne rodzaje działalności podejmowane w zakresie szkolnictwa wyższego to: finansowanie podstawowej działalności dydaktycznej (oraz innych zadań w jej zakresie) oraz utrzymanie uczelni, a także finansowanie: wzmocnienia i rozwoju potencjału dydaktycznego szkolnictwa wyższego, wydatków związanych z realizacją wymiany stypendialnej, pomocy materialnej dla studentów i doktorantów, jak również stypendiów za osiągnięcia w nauce. Ponadto realizowany był nadzór, współpraca i obsługa finansowa jednostek i organów w systemie zarządzania szkolnictwem wyższym i nauką. Ważnym aspektem realizacji zadania była także promocja kultury polskiej skierowana do cudzoziemców w polskich i zagranicznych ośrodkach akademickich, w tym możliwość wsparcia nauczania języka polskiego.

W ramach zadania finansowano i współfinansowano badania naukowe oraz prace rozwojowe, a także projekty badawcze obejmujące badania naukowe. Ponadto zapewniano finansowanie utrzymania aparatury naukowo-badawczej lub stanowiska badawczego (unikatowych w skali kraju), jak również specjalnej infrastruktury informatycznej. Realizowane były również inwestycje w zakresie kształcenia oraz działalności naukowej, które wspierały podmioty tworzące system szkolnictwa wyższego i nauki (na unowocześnianie bazy aparaturowej, infrastruktury informatycznej) oraz pozwalały na realizację inwestycji budowlanych.

Zadanie obejmowało działania mające na celu wspieranie współpracy naukowej z zagranicą (udział polskich naukowców w międzynarodowych programach badań naukowych), rozwój kadry naukowej, jak również działania zmierzające do zwiększenia zainteresowania nauką i dziedzictwem narodowym poprzez ich upowszechnianie i promocję, co przyczyniało się bezpośrednio do wzrostu innowacyjności i podnoszenia poziomu technologicznego polskiej gospodarki. Prowadzone były ponadto działania na rzecz tzw. otwartej nauki, w tym otwartego dostępu do treści naukowych.

Zadanie realizowane było przez **Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego**, Ministerstwo Infrastruktury, Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego, Ministerstwo Obrony Narodowej, Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej, Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji, Ministerstwo Zdrowia, Polską Akademię Nauk, Akademię Kopernikańską, Fundusz Promocji Kultury, Narodową Agencję Wymiany Akademickiej, Narodowe Centrum Badań i Rozwoju, Narodowe Centrum Nauki oraz Uczelnie morskie.

Celami określonymi dla zadania były:

- **zapewnienie dostępu do edukacji na poziomie wyższym;**
- **podniesienie poziomu wyników badań naukowych.**

Wydatki budżetu państwa i budżetu środków europejskich na **zadanie 10.1.** w 2025 r.

Wydatki (w tys. zł)	Plan wg ustawy budżetowej na 2025 r.		Wykonanie w 2025 r.	
	BP	BŚE	BP	BŚE
	39.540.962	399.013	39.440.881	524.447

Do pomiaru stopnia realizacji celu zadania wykorzystywane były mierniki:

Udział osób z wyższym wykształceniem w liczbie osób w społeczeństwie polskim w grupie wiekowej 25-34 lata (w %)

Wartości miernika	Plan wg ustawy budżetowej na 2025 r.	Wykonanie w 2025 r.
	42,2	45,7 ^{*)}

Komentarz:

Miernik jest jednym z mierników wykorzystywanych do monitorowania obszaru edukacji i kształcenia przez KE (coroczna publikacja Education and Training Monitor) i jest publikowany przez EUROSTAT.

Na wartość miernika wpływają uwarunkowania demograficzne oraz stopień zainteresowania ukończeniem studiów wyższych (przede wszystkim indywidualne decyzje osób dotyczące kontynuowania studiów).

Należy wskazać, że w analizowanym okresie większa niż zakładano liczba osób podjęła i ukończyła studia w grupie wiekowej 25-34 lata.

W wyniku zmian prawnych w ustawie – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce od roku akademickiego 2024/2025 wprowadzono mechanizm ustalania progu dochodu uprawniającego studenta do stypendium socjalnego w relacji do minimalnego wynagrodzenia za pracę w roku poprzednim – jako 45% tego wynagrodzenia. Tym samym urealniono kryterium dochodowe dostosowując je do zmieniających się warunków materialnych rodzin. Mogło to wpłynąć na wykonanie miernika poprzez zwiększenie dostępności oraz wzrost efektywności wsparcia finansowego dla studentów, a tym samym ograniczenie barier w dostępie do kształcenia dla osób w trudnej sytuacji materialnej.

W ramach zadania uruchamiano środki z rezerw celowych.

^{*)} Dane za 2024 r. Wartość miernika za 2025 r. będzie dostępna w III kwartale 2026 r.

Odsetek studentów – cudzoziemców studiujących na polskich uczelniach (w %)

Wartości miernika	Plan wg ustawy budżetowej na 2025 r.	Wykonanie w 2025 r.
	9,2	7,92 ^{*)}

Komentarz:

Głównymi czynnikami wpływającymi w 2025 r. na niższe od wartości planowanej wykonanie miernika było:

- 1) przyjęcie przez Rząd Strategii migracyjnej „Odzyskać kontrolę. Zapewnić bezpieczeństwo” Kompleksowa i odpowiedzialna strategia migracyjna Polski na lata 2025–2030

oraz zaostrzenie przez Ministerstwo Spraw Zagranicznych systemu wydawania wiz dla kandydatów z zagranicy na studia w Polsce,

- 2) wejście w życie (od 1 lipca 2025 r.) ustawy z dnia 4 kwietnia 2025 r. o zmianie niektórych ustaw w celu wyeliminowania nieprawidłowości w systemie wizowym Rzeczypospolitej Polskiej. Ustawa ta wprowadziła szereg zmian w zakresie szkolnictwa wyższego i nauki dotyczących m.in. zasad rekrutacji cudzoziemców na studia,
- 3) wejście w życie (od 1 sierpnia 2025 r.) rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 30 lipca 2025 r. w sprawie rodzajów dokumentów poświadczających znajomość języka, w którym odbywa się kształcenie na studiach, określającego rodzaje dokumentów poświadczających znajomość języka polskiego i rodzaje dokumentów poświadczających znajomość języka obcego, w którym odbywa się kształcenie na studiach na określonym kierunku, poziomie i profilu, na poziomie biegłości językowej nie niższym niż B2, przez cudzoziemca, niebędącego obywatelem UE w rozumieniu art. 2 pkt 3 ustawy z dnia 14 lipca 2006 r. o wjeździe na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, pobycie oraz wyjeździe z tego terytorium obywateli państw członkowskich Unii Europejskiej i członków ich rodzin, ubiegającego się o przyjęcie na te studia,
- 4) poziom zainteresowania studentów międzynarodową mobilnością akademicką.

W roku 2025 podejmowane były m.in. następujące działania/inicjatywy na rzecz wzmocnienia rezultatów zadania:

- 1) realizowanie rządowej polityki stypendialnej za pośrednictwem Narodowej Agencji Wymiany Akademickiej (NAWA) – poprzez programy indywidualne skierowane do uzdolnionej młodzieży z zagranicy („Anders NAWA”, „Banach NAWA”, „Poland my first choice NAWA”, Polonista NAWA) oraz kontynuacja wsparcia dla instytucji w zakresie budowania potencjału dot. przyjmowania i obsługi zagranicznych studentów („Welcome to Poland”),
- 2) utrzymywanie stałego kontaktu z uczelniami rekrutującymi cudzoziemców – bezpośrednio lub za pośrednictwem Konferencji Rektorów Akademickich Szkół Polskich, Konferencji Rektorów Publicznych Uczelni Zawodowych, Konferencji Rektorów Zawodowych Szkół Polskich – w celu wyjaśniania wprowadzonych i projektowanych przepisów. Publikacja na stronie podmiotowej Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego (w aktualnościach oraz w zakładce „Cudzoziemcy w polskim systemie szkolnictwa wyższego i nauki” <https://www.gov.pl/web/nauka/cudzoziemcy-w-polskim-systemie-szkolnictwa-wyzszego-i-nauki>) komunikatów i informacji wyjaśniających problematyczne kwestie. Ich celem było zapewnienie jednolitego stosowania obowiązujących przepisów przez wszystkie uczelnie oraz uniknięcie nieprawidłowej ich interpretacji, a także wsparcie kandydatów, których dotyczyły zmienione przepisy.

W ramach zadania uruchamiano środki z rezerw celowych.

*) Wstępne dane za 2025 r. na podstawie danych z Sytemu POL-on wg stanu na 6 lutego 2026 r. (aktualnie dane podlegają pracom weryfikacyjnym), GUS opublikuje dane źródłowe służące obliczeniu miernika w czerwcu 2026 r.

Liczba artykułów naukowych z polskimi afiliacjami, które zostały opublikowane w danym roku budżetowym, odnotowanych w bazie bibliograficznej Scopus (w szt.)

Wartości miernika	Plan wg ustawy budżetowej na 2025 r.	Wykonanie w 2025 r.
	43.200	49.114
Komentarz: Baza Scopus jest jedną z dwóch najbardziej uznanych baz bibliograficznych w środowisku akademickim na świecie. Czasopisma naukowe, które są indeksowane w bazie, muszą spełniać określone wymagania jakościowe, a włączenie czasopisma do bazy poprzedzone jest skrupulatną weryfikacją tych wymogów. Opublikowanie artykułu naukowego w czasopiśmie zindeksowanym		

w bazie Scopus z jednej strony zapewnia, że artykuł spełnia określone wymogi jakościowe kontrolowane przez redakcję czasopisma, a z drugiej strony włącza ten artykuł w zasoby bazy bibliograficznej, która jest powszechnie wykorzystywana na całym świecie, przyczyniając się tym samym do upowszechniania informacji o wynikach badań przedstawionych w artykule.

Wzrost liczby artykułów naukowych z polskimi afiliacjami indeksowanych w bazie Scopus odzwierciedla zatem rosnącą aktywność polskich naukowców w międzynarodowym obiegu myśli. Publikowanie przez polskich naukowców w czasopismach zindeksowanych w bazie Scopus jest miarą skuteczności realizowanej polityki naukowej w tym zakresie.

Zakładana w ustawie budżetowej na 2025 r. wartość wskaźnika została osiągnięta. Nastąpił wzrost liczby indeksowanych artykułów w 2025 r. w stosunku do roku 2024. Zmiana ta może być spowodowana ewaluacją jakości działalności naukowej za lata 2022-2025. Rok 2025 to ostatni rok objęty aktualną ewaluacją jakości działalności naukowej, a jak wynika z obserwowanych zmian aktywności publikacyjnej w Polsce, ostatni rok objęty ewaluacją charakteryzuje się wzmożoną aktywnością publikacyjną polskich naukowców.

W ramach zadania uruchamiano środki z rezerw celowych.

Inne jednostki sektora finansów publicznych

Zadanie realizowane/finansowane było również przez:

1. **Akademię Kopernikańską**, która w 2025 r. w ramach zadania poniosła wydatki w wysokości 11,12 mln zł;
2. **Fundusz Promocji Kultury**, z którego w 2025 r. w ramach zadania poniesiono wydatki w wysokości 4,18 mln zł;
3. **Narodową Agencję Wymiany Akademickiej**, która w 2025 r. w ramach zadania poniosła wydatki w wysokości 282,02 mln zł;
4. **Narodowe Centrum Badań i Rozwoju**, które w 2025 r. w ramach zadania poniosło wydatki w wysokości 620,34 mln zł;
5. **Narodowe Centrum Nauki**, które w 2025 r. w ramach zadania poniosło wydatki w wysokości 1.755,36 mln zł;
6. **Uczelnie morskie**, które w 2025 r. w ramach zadania poniosły wydatki w wysokości 386,97 mln zł.

Zadanie 10.2. Badania naukowe służące praktycznym zastosowaniom

Zadanie miało kluczowe znaczenie z punktu widzenia rozwoju nauki, wzrostu innowacyjności, a w konsekwencji konkurencyjności polskiej nauki i gospodarki na arenie międzynarodowej. Polityka państwa w tym obszarze służyła wspieraniu ze środków publicznych badań aplikacyjnych, prac rozwojowych oraz komercjalizacji wyników B+R. Zadanie obejmowało również swym zakresem działania służące wspieraniu funkcjonowania systemu zarządzania badaniami naukowymi oraz ich wynikami, a także finansowanie i współfinansowanie prac rozwojowych oraz komercjalizację ich wyników w podmiotach mających zdolność zastosowania tych wyników w praktyce. Istotnym obszarem realizacji zadania było także wspieranie badań naukowych i prac rozwojowych w zakresie obronności i bezpieczeństwa państwa. Inicjatywy podejmowane w ramach niniejszego zadania miały również na celu rozwój nowoczesnej infrastruktury badawczej sektora nauki, a także rozwój kompetencji kadr systemu B+R i wzrost świadomości roli nauki w rozwoju gospodarczym.

Zadanie realizowane było przez **Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego**, Ministerstwo Obrony Narodowej, Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej, Centrum Łukasiewicz oraz Narodowe Centrum Badań i Rozwoju.

Celem określonym dla zadania było **zwiększenie poziomu praktycznego zastosowania prac B+R**.

Wydatki budżetu państwa i budżetu środków europejskich na **zadanie 10.2 w 2025 r.**

Wydatki (w tys. zł)	Plan wg ustawy budżetowej na 2025 r.		Wykonanie w 2025 r.	
	BP	BŚE	BP	BŚE
	1.816.926	666.622	1.842.781	503.339

Do pomiaru stopnia realizacji celu zadania wykorzystywane były mierniki:

Liczba patentów międzynarodowych uzyskanych przez polskich rezydentów w Europejskim Urzędzie Patentowym (EPO) i w Urzędzie Patentów i Znaków Towarowych Stanów Zjednoczonych (USPTO) oraz liczba patentów krajowych uzyskanych przez polskich rezydentów w Urzędzie Patentowym RP (w szt.)

Wartości miernika	Plan wg ustawy budżetowej na 2025 r.	Wykonanie w 2025 r.
	1) 240 EPO 2) 420 USPTO 3) 2.400 UPRP	1) 327 EPO 2) 416 USPTO 3) 2.000 UPRP*)

Komentarz:

Miernik składa się z trzech kategorii wartości, które dotyczą patentów uzyskanych przez polskich rezydentów, udzielonych przez: 1) Europejski Urząd Patentowy (EPO); 2) Urząd Patentów i Znaków Towarowych Stanów Zjednoczonych (USPTO); 3) Urząd Patentowy RP (UPRP).

Czynnikiem sprzyjającym wykonaniu miernika ponad zaplanowaną wartość było zwiększone zainteresowanie podmiotów ochroną własności intelektualnej na rynkach międzynarodowych, w szczególności poprzez zgłoszenie i uzyskanie patentów w EPO, co sprzyjało wysokiej aktywności innowacyjnej beneficjentów oraz większej orientacji na komercjalizację wyników prac B+R.

Jednocześnie w przypadku zgłoszeń krajowych realizowanych przez UPRP wskaźnik nie został osiągnięty, co może wynikać z utrzymującego się trendu preferowania ochrony patentowej o zasięgu międzynarodowym w szczególności w EPO, jako bardziej atrakcyjnej z perspektywy potencjału komercjalizacji oraz ekspansji zagranicznej.

Należy również uwzględnić, że proces uzyskiwania patentów ma charakter wieloetapowy i długookresowy, przez co rezultaty działalności badawczo-rozwojowej realizowanej w poprzednich latach ujawniają się z opóźnieniem. Wpływ na poziom miernika mogły mieć również koszty i czasochłonność procedur patentowych.

W ramach zadania uruchamiano środki z rezerw celowych.

*) Dane za 2024 r. (w zakresie patentów przyznanych przez UPRP). Dane za rok 2025 dostępne będą w II lub III kwartale 2026 r.

Udział wydatków na B+R poniesionych przez sektor przedsiębiorstw w stosunku do całkowitych wydatków na B+R w Polsce (w %)

Wartości miernika	Plan wg ustawy budżetowej na 2025 r.	Wykonanie w 2025 r.
	64,50	63,30 ^{*)}

Komentarz:

Miernik odzwierciedla zaangażowanie przedsiębiorstw w prowadzenie prac badawczo-rozwojowych. Spadek w zakresie realizacji miernika został odnotowany we wszystkich analizowanych obszarach dotyczących:

- liczby podmiotów zaangażowanych w działalność B+R (mniej o 3,7%),
- wartości nakładów krajowych brutto na działalność B+R w przeliczeniu na 1 mieszkańca (mniej o 2,7%),
- nakładów wewnętrznych na działalność B+R w sektorze przedsiębiorstw (mniej o 5%),
- nakładów wewnętrznych na działalność B+R w sektorze szkolnictwa wyższego (mniej o 1%).

Odnotowano natomiast nieznaczny wzrost nakładów wewnętrznych na działalność B+R w sektorze rządowym (odpowiadający za ok. 2% wszystkich krajowych nakładów na B+R) – z 962 mln zł w 2023 r. do 1.076,3 mln zł w 2024 r.

Czynniki, które wpłynęły na osiągniętą wartość miernika były związane przede wszystkim z mniejszymi inwestycjami na ten cel w sektorze prywatnym, na co wpływ mogła mieć m.in. niepewna sytuacja międzynarodowa oraz wysoki poziom inflacji i związana z tym niepewność inwestorów.

Głównymi działaniami podejmowanymi w celu wzmocnienia efektów zadania była w szczególności kontynuacja starań ukierunkowanych na poprawę współpracy sektora nauki i biznesu. W kwietniu 2025 r. powołano Zespół ds. wzmocnienia transferu wyników badań naukowych, którego podstawowym celem było wypracowanie rozwiązań, które odblokują potencjał działalności naukowej dla gospodarki. Trwają także prace analityczne związane z nowelizacją przepisów dotyczących komercjalizacji wyników badań i własności intelektualnej, co powinno przyczynić się do wzrostu nakładów na B+R w Polsce.

Ponadto realizowana jest inwestycja w ramach KPO A2.4.1 Inwestycje w rozbudowę potencjału badawczego, której celem jest zapewnienie ściślejszej współpracy instytucji B+R+I między sobą oraz z sektorem przedsiębiorstw, a także zwiększenie liczby wysokiej jakości wyników prac B+R o dużym potencjale komercjalizacyjnym. Konkursy w ramach inwestycji KPO A2.4.1 zostały przeprowadzone w 2 schematach:

- Schemat A – dla przedsięwzięć znajdujących się na Polskiej Mapie Infrastruktury Badawczej. Polska Mapa Infrastruktury Badawczej (PMIB), o której mowa w ustawie Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce, skupia infrastruktury o najwyższym potencjale doskonałości naukowej, konsolidujące potencjał badawczy w dziedzinach istotnych dla rozwoju nauki oraz kraju;
- Schemat B – dla przedsięwzięć realizowanych przez podmioty działające w ramach Sieci Badawczej Łukasiewicz. Sieć Badawcza Łukasiewicz (SBŁ) konsoliduje potencjał 23 instytutów badawczych, których celem jest prowadzenie badań aplikacyjnych i prac rozwojowych istotnych z punktu widzenia polskiej gospodarki i strategii rozwoju państwa.

Alokacja na to działanie to 1.680, 34 mld zł (schemat A: 784,16 mln zł, schemat B: 896,18 mln zł).

Ośrodek Przetwarzania Informacji – Państwowy Instytut Badawczy jako Instytucja Pośrednicząca, organizuje nabory projektów do Działania 2.4 FENG BINGO (Badawcza Infrastruktura Nowoczesnej Gospodarki), w ramach którego udzielane jest wsparcie infrastruktury badawczej zarządzanej przez

organizacje badawcze, uczelnie i inne instytucje szkolnictwa wyższego i nauki (alokacja wynosi 520 mln euro).

W ramach zadania uruchamiano środki z rezerw celowych.

^{*)} Dane za 2024 r. Dane za rok 2025 zostaną opublikowane przez GUS w IV kwartale 2026 r.

Inne jednostki sektora finansów publicznych

Zadanie realizowane/finansowane było również przez:

1. **Centrum Łukasiewicz**, które w 2025 r. w ramach zadania poniosło wydatki w wysokości 77,93 mln zł;
2. **Narodowe Centrum Badań i Rozwoju**, które w 2025 r. w ramach zadania poniosło wydatki w wysokości 1.719,03 mln zł.

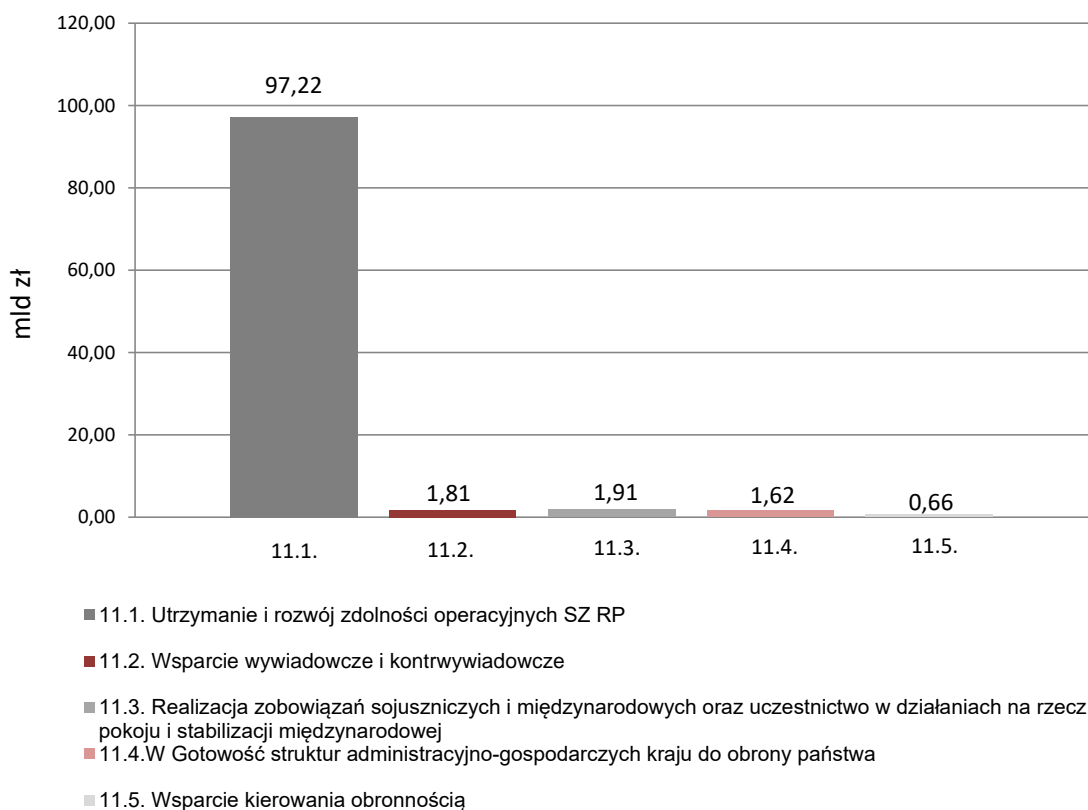
Funkcja 11.

Bezpieczeństwo zewnętrzne i nienaruszalność granic

Funkcja ma na celu zapewnienie niepodległości i nienaruszalności terytorialnej RP. Obejmuje sprawy dotyczące obronności oraz funkcjonowania i rozwoju Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej (SZ RP), w tym udziału w przedsięwzięciach wojskowych wynikających z umów międzynarodowych. Podstawowym zadaniem państwa w tym obszarze był rozwój zdolności operacyjnych sił zbrojnych dla zapewnienia skutecznej obrony i ochrony polskich granic. W ramach funkcji władze publiczne prowadziły także m.in. działania umożliwiające rozpoznawanie oraz przeciwdziałanie zagrożeniom zewnętrznym godzącym w bezpieczeństwo, obronność, niepodległość i nienaruszalność terytorium RP. W zakresie wypełniania obowiązków sojuszniczych Siły Zbrojne RP utrzymywały gotowość do uczestnictwa w operacjach NATO, UE lub w ramach doraźnych koalicji państw.

Na realizację zadań z zakresu funkcji 11. w 2025 r. wydatkowano środki budżetowe w wysokości **103.225.529 tys. zł.**

Wykres 11: Wydatki budżetu państwa i budżetu środków europejskich (w mld zł)

Zadanie 11.1. Utrzymanie i rozwój zdolności operacyjnych SZ RP

ZADANIE PRIORYTETOWE

Realizacja zadania zorientowana była na osiągnięcie odpowiedniego rozwoju zdolności strategicznych do przeciwdziałania zaskoczeniu militarnemu, zwiększenie zdolności operacyjnych SZ RP do prowadzenia samodzielnych i sojuszniczych działań obronnych, jak również na wzmocnienie potencjału bojowego (w tym jego nowoczesności). Środki publiczne przeznaczane były także m.in. na szkolenia SZ RP i utrzymanie ich gotowości bojowej. W ramach zadania realizowane były działania polegające na zabezpieczeniu zdolności operacyjnych do dowodzenia SZ RP, utrzymaniu zdolności do rozpoznania wojskowego zewnętrznych zagrożeń bezpieczeństwa państwa, a także umożliwiające skuteczne rażenie sił przeciwnika w sytuacji zagrożenia państwa. Zapewniane było zabezpieczenie logistyczne i medyczne zdolności operacyjnych, jak również zakwaterowanie SZ RP.

Zadanie realizowane było przez **Ministerstwo Obrony Narodowej** oraz Agencję Mienia Wojskowego.

Celem określonym dla zadania było **osiągnięcie wymaganego poziomu rozwoju strategicznych zdolności do przeciwdziałania zaskoczeniu militarnemu oraz wzmocnienie potencjału bojowego i zdolności operacyjnych Sił Zbrojnych RP do prowadzenia samodzielnych i sojuszniczych działań obronnych.**

Wydatki budżetu państwa i budżetu środków europejskich na **zadanie 11.1.** w 2025 r.

Wydatki (w tys. zł)	Plan wg ustawy budżetowej na 2025 r.		Wykonanie w 2025 r.	
	BP	BŚE	BP	BŚE
	101.806.329	0	97.222.240	0

Do pomiaru stopnia realizacji celu zadania wykorzystywany był miernik:

Wskaźnik osiągnięcia wymaganego poziomu dostępności sił (relacja poziomu posiadanego do wymaganego) (w %)

Wartości miernika	Plan wg ustawy budżetowej na 2025 r.	Wykonanie w 2025 r.
	informacja niejawna	informacja niejawna

Komentarz:

Zgodnie z informacją dysponenta wskazanego w „Katalogu funkcji, zadań, podzadań i działań” – właściwego do definiowania celów i mierników dla zadania budżetowego 11.1. Utrzymanie i rozwój zdolności operacyjnych SZ RP (zgodnie z § 7 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 13 lipca 2025 r. w sprawie szczegółowego sposobu i zakresu oraz trybu i terminów opracowania materiałów do projektu ustawy budżetowej) – dane w zakresie wykonania miernika są informacjami

niejawnymi, z uwagi na ochronę wrażliwych danych dotyczących obronności i bezpieczeństwa państwa.

Inne jednostki sektora finansów publicznych

Zadanie realizowane/finansowane było również przez **Agencję Mienia Wojskowego**, która w 2025 r. w ramach zadania poniosła wydatki w wysokości 3.183,34 mln zł.

Zadanie 11.2. Wsparcie wywiadowcze i kontrwywiadowcze

Zadanie dotyczyło zapewnienia wsparcia wywiadowczego i kontrwywiadowczego mającego na celu rozpoznanie zagrożeń godzących w bezpieczeństwo państwa oraz w zdolność bojową SZ RP. Prowadzone były działania związane z rozpoznawaniem i przeciwdziałaniem zagrożeniom godzącym w: bezpieczeństwo państwa; obronność i zdolności bojowe SZ RP; niepodległość i nienaruszalność terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, w tym także dotyczące rozpoznawania międzynarodowego terroryzmu, ekstremizmu oraz międzynarodowych grup przestępczości zorganizowanej. Realizowane były również działania mające na celu zapewnienie bezpieczeństwa jednostek wojskowych, jednostek organizacyjnych MON oraz żołnierzy wykonujących zadania służbowe poza granicami państwa. Realizacja tego zadania odbywała się poprzez współdziałanie z organami uprawnionymi do ścigania przestępstw, jak również współdziałanie w organizowaniu polskich przedstawicielstw wojskowych za granicą. Wiodącymi podmiotami podległymi MON w tym zakresie były: Służba Wywiadu Wojskowego i Służba Kontrwywiadu Wojskowego.

Zadanie realizowane było przez **Ministerstwo Obrony Narodowej** oraz Agencję Wywiadu.

Celem określonym dla zadania było **rozpoznanie zagrożeń godzących w bezpieczeństwo państwa oraz zdolność bojową SZ RP**.

Wydatki budżetu państwa i budżetu środków europejskich na zadanie 11.2. w 2025 r.

Wydatki (w tys. zł)	Plan wg ustawy budżetowej na 2025 r.		Wykonanie w 2025 r.	
	BP	BŚE	BP	BŚE
	1.558.132	0	1.810.030	0

Do pomiaru stopnia realizacji celu zadania wykorzystywany był miernik:

Przyjęcie sprawozdań z działalności SWW i SKW przez organ nadrzędny (wartość logiczna: tak – 1 / nie – 0)

Wartości miernika	Plan wg ustawy budżetowej na 2025 r.	Wykonanie w 2025 r.
	1	b.d.*)
Komentarz: Miernik odnosi się do realizacji zadania przez Służbę Wywiadu Wojskowego (SWW) oraz Służbę Kontrwywiadu Wojskowego (SKW) – ze względu na bezpieczeństwo państwa ma charakter		

logiczny. Osiągnięcie przewidywanej wartości miernika oznacza, iż utrzymane zostało zewnętrzne bezpieczeństwo państwa oraz misji zagranicznych (PKW) prowadzonych w rejonach zainteresowania wywiadowczego.

Zgodnie z obowiązującymi przepisami art. 7 ust. 3 ustawy z dnia 9 czerwca 2006 r. o Służbie Kontrwywiadu Wojskowego oraz Służbie Wywiadu Wojskowego, Szef Służby Wywiadu Wojskowego corocznie, w terminie do 31 marca, zobowiązany jest przedstawić Prezesowi Rady Ministrów i Ministrowi Obrony Narodowej sprawozdanie z działalności i wykonania budżetu SWW za poprzedni rok, które stanowi podstawę do ustalenia, czy miernik został wykonany. Ponadto sprawozdanie przekazane zostanie również do Kolegium do opinii Spraw Służb Specjalnych, jak też do Sejmowej Komisji do Spraw Służb Specjalnych. W oparciu o informacje zawarte w tym dokumencie oraz wyniki ewentualnej kontroli przeprowadzonej przez Najwyższą Izbę Kontroli, organy, o których mowa powyżej, dokonują oceny i wydają opinię na temat stopnia zrealizowania postawionych przed SWW zadań. Stąd też, uzyskanie informacji na temat osiągnięcia wartości miernika będzie możliwe po rozpatrzeniu sprawozdania, o którym mowa powyżej. Wykonanie miernika nie podlega też dodatkowej publikacji przez Służbę Wywiadu Wojskowego.

*) Sprawozdania z działalności SWW i SKW zostały sporządzone i przedłożone organom nadrzędnym w ustawowym terminie, a obecnie trwa procedura ich rozpatrywania.

Zadanie 11.3. Realizacja zobowiązań sojuszniczych i międzynarodowych oraz uczestnictwo w działaniach na rzecz pokoju i stabilizacji międzynarodowej

Realizowane w ramach zadania inicjatywy i przedsięwzięcia miały na celu pogłębienie współpracy międzynarodowej na rzecz wzmocnienia obronności RP. Osiągnięciu celu służył aktywny udział w misjach i operacjach NATO, UE i koalicyjnych. Zadanie dotyczyło także międzynarodowej współpracy bilateralnej i wielostronnej oraz funkcjonowania przedstawicielstw dyplomatycznych i struktur wielonarodowych w ramach NATO i UE, jak również obejmowało tworzenie i funkcjonowanie sojuszniczych i międzynarodowych struktur wojskowych na terenie RP.

Zadanie realizowane było przez **Ministerstwo Obrony Narodowej** oraz Zakład Inwestycji Organizacji Traktatu Północnoatlantyckiego.

Celem określonym dla zadania było **wzmocnienie bezpieczeństwa oraz pozycji RP na arenie międzynarodowej**.

Wydatki budżetu państwa i budżetu środków europejskich na zadanie 11.3. w 2025 r.

Wydatki (w tys. zł)	Plan wg ustawy budżetowej na 2025 r.		Wykonanie w 2025 r.	
	BP	BŚE	BP	BŚE
	2.205.901	0	1.907.930	0

Do pomiaru stopnia realizacji celu zadania wykorzystywane były mierniki:

Liczba stanowisk (w tym flagowych) w strukturach NATO i UE oraz w narodowych i międzynarodowych strukturach wojskowych w kraju i poza granicami państwa, przyjętych do obsady przez SZ RP (w szt.)

Wartości miernika	Plan wg ustawy budżetowej na 2025 r.	Wykonanie w 2025 r.
	1.350 (22)	1.335 (18)
<p>Komentarz:</p> <p>Wartość miernika osiągnięta w 2025 r. – 1.335 (18) – zawiera liczbę stanowisk (w tym flagowych) w strukturach NATO i UE oraz w narodowych i międzynarodowych strukturach wojskowych w kraju i poza granicami państwa, przyjętych do obsady przez SZ RP będących w podporządkowaniu Szefa Sztabu Generalnego Wojska Polskiego.</p> <p>Różnica pomiędzy wartością planowaną miernika a wartością osiągniętą w 2025 r. wynika z uwzględnienia w planie puli stanowisk rezerwowych przeznaczonych na potencjalne zaangażowanie SZ RP w nowe inicjatywy międzynarodowe. Wykonana wartość miernika była niższa, ponieważ w 2025 r. nie wystąpiły, w przewidywanej skali, okoliczności uzasadniające uruchomienie tych stanowisk.</p>		

Liczba sojuszniczych i międzynarodowych struktur wojskowych dyslokowanych na terenie RP (w szt.)

Wartości miernika	Plan wg ustawy budżetowej na 2025 r.	Wykonanie w 2025 r.
	19	20
<p>Komentarz:</p> <p>Zastosowany miernik i jego wartość odzwierciedla gotowość sojuszników i partnerów do dyslokowania swoich jednostek na terenie RP, a także ambicje RP w tym obszarze.</p> <p>W 2025 r. na terytorium RP dyslokowanych było 20 sojuszniczych i międzynarodowych struktur wojskowych, w tym 9 międzynarodowych struktur wojskowych na terenie Polski podległych pod Sztab Generalny WP i administrowanych przez Zespół ds. Służby w Międzynarodowych Strukturach Wojskowych oraz 11 sojuszniczych inicjatyw międzynarodowych zlokalizowanych na terenie kraju podlegających pod inne instytucje Resortu Obrony Narodowej, tj.:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Centrum Szkolenia Sił Połączonych NATO (JFTC Bydgoszcz) w Bydgoszczy, 2) 3 Batalion Łączności (3 NATO Signal Battalion) NATO w Bydgoszczy , 3) Dowództwo Wielonarodowego Korpusu Północny-Wschód (HQ MNC NE) Szczecin, 4) Dowództwo Wielonarodowej Dywizji Północny-Wschód (HQ MND NE) w Elblągu, 5) Dowództwo Litewsko-Polsko-Ukraińskiej Brygady im. Wielkiego Hetmana Konstantego Ostrogskiego (HQ LITPOLUKR-BRIG) w Lublinie, 6) Centrum Eksperckie Policji Wojskowych NATO w Bydgoszczy, (NATO MP CoE) w Bydgoszczy z Zespołem Wsparcia Teleinformatycznego (CSU Bydgoszcz), 7) Centrum Eksperckie Kontrwywiadu NATO (CI CoE) Kraków, 8) Grupa Integracji Sił NATO w Polsce (NATO Force Integration Unit Poland) w Bydgoszczy, 9) Grupa Bojowa w ramach wysuniętej obecności lądowej NATO na flance wschodniej FLF (dawniej eFP) – Bemowo Piskie, 10) Pancerna Brygadowa Grupa Bojowa ABCT, 11) Wysunięte Dowództwo Dywizji Sił Lądowych USA US Forward Division HQ Bolesławiec, 12) Komponent Wsparcia Bojowego i Logistycznego sił lądowych USA (Combat Sustainment Support Battalion) Powidz, 		

- 13) Komponent Brygady Lotnictwa Bojowego sił lądowych USA (Combat Aviation Brigade) Powidz,
- 14) Wysunięte Dowództwo V Korpusu Sił Lądowych w Poznaniu,
- 15) Baza obrony przeciwrakietowej amerykańska w Redzikowie,
- 16) Dowództwo Garnizonu Sił Lądowych USA US Army Garrison of Poland Poznań,
- 17) Kompleks magazynów i wsparcia logistycznego Long Term Equipment Storage and Maintenance Com-pac Powidz,
- 18) Połączone Dowództwo Szkoleniowe (CAT-C) dla misji EU MAM Żagań,
- 19) Połączone Centrum Analiz, Szkolenia i Edukacji NATO – Ukraina JATEC (NATO-Ukraine Joint Analysis Training and Education Centre) w Bydgoszczy,
- 20) Węzeł Wsparcia Logistycznego (LEN-P) w Rzeszowie.

Inne jednostki sektora finansów publicznych

Zadanie realizowane/finansowane było również przez **Zakład Inwestycji Organizacji Traktatu Północnoatlantyckiego**, który w 2025 r. w ramach zadania poniósł wydatki w wysokości 375,21 mln zł.

Zadanie 11.4.W Gotowość struktur administracyjno-gospodarczych kraju do obrony państwa

W ramach zadania organy administracji publicznej realizowały, w ramach swojej właściwości, różnorodne przedsięwzięcia związane z militaryzacją jednostek, na które nałożono obowiązek realizacji zadań szczególnie ważnych dla bezpieczeństwa lub obronności państwa, w tym utrzymywania mocy produkcyjnych, naprawczych lub usługowych w zakresie zabezpieczenia potrzeb SZ RP. Ponadto administracja publiczna zapewniała funkcjonowanie systemu kierowania bezpieczeństwem narodowym, realizowała szkolenia obronne, organizowała i przeprowadzała rejestrację oraz kwalifikację wojskową, a także zajmowała się tworzeniem i utrzymaniem rezerw strategicznych.

Zadanie realizowane było przez **Ministerstwo Obrony Narodowej**, Ministerstwo Rozwoju i Technologii, Ministerstwo Finansów, Ministerstwo Infrastruktury, Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego, Ministerstwo Sportu i Turystyki, Ministerstwo Aktywów Państwowych, Ministerstwo Cyfryzacji, Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego, Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej, Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi, Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej, Ministerstwo Sprawiedliwości, Ministerstwo Klimatu i Środowiska, Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji, Ministerstwo Spraw Zagranicznych, Ministerstwo Zdrowia, Ministerstwo Energii, Kancelarię Prezesa Rady Ministrów, Urząd Zamówień Publicznych, Urząd Ochrony Konkurencji i Konsumentów, Centralne Biuro Antykorupcyjne, Agencję Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Główny Urząd Statystyczny, Główny Urząd Miar, Państwową Agencję Atomistyki, Kasę Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego, Rządowe Centrum Legislacji, Urząd Komunikacji Elektronicznej, Wojewodów, Fundusz Administracyjny oraz Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie.

Celem określonym dla zadania było **utrzymywanie zdolności do realizacji zadań obronnych przez organy administracji publicznej i przedsiębiorców**.

Wydatki budżetu państwa i budżetu środków europejskich na zadanie 11.4.W w 2025 r.

Wydatki (w tys. zł)	Plan wg ustawy budżetowej na 2025 r.		Wykonanie w 2025 r.	
	BP	BŚE	BP	BŚE
	1.211.363	0	1.624.705	0

Do pomiaru stopnia realizacji celu zadania wykorzystywane były mierniki:

Stopień realizacji zadań na rzecz Sił Zbrojnych przez przedsiębiorców (w %)

Wartości miernika	Plan wg ustawy budżetowej na 2025 r.	Wykonanie w 2025 r.
	100	100

Komentarz:

Zastosowanie miernika umożliwia wymierną ocenę realizacji zadań na rzecz Sił Zbrojnych nałożonych na przedsiębiorców decyzjami administracyjnymi Ministra Obrony Narodowej.

Czynnikiem, który wpłynął na osiągniętą wartość miernika było w głównej mierze nałożenie na wszystkich przedsiębiorców ujętych w „Planie zabezpieczenia potrzeb SZ realizowanych przez przedsiębiorców na lata 2022-2026” decyzji administracyjnych Ministra Obrony Narodowej zobowiązującej ich do realizacji zadań, o których mowa w art. 648 ust. 1 pkt 1 i 2 ustawy o obronie Ojczyzny.

W ramach realizacji zadania przeprowadzono 17 kontroli realizacji przez przedsiębiorców zadań na rzecz Sił Zbrojnych. W toku prowadzonych kontroli stwierdzono, że przedsiębiorcy realizowali nałożone decyzjami administracyjnymi Ministra Obrony Narodowej zadania zgodnie z zawartymi w tym zakresie umowami, a otrzymane przez nich w 2025 roku dotacje celowe na utrzymywanie w czasie pokoju mocy produkcyjnych, naprawczych lub usługowych niezbędnych do realizacji zadań na rzecz Sił Zbrojnych, wykorzystane zostały zgodnie z obowiązującymi przepisami.

Relacja liczby zadań zrealizowanych do liczby zadań zaplanowanych w Programie Pozamilitarnych Przygotowań Obronnych (w %)

Wartości miernika	Plan wg ustawy budżetowej na 2025 r.	Wykonanie w 2025 r.
	90	92

Komentarz:

W celu utrzymywania zdolności do realizacji zadań obronnych przez organy administracji publicznej i przedsiębiorców w 2025 r. zapewniono szkolenia obronne w ramach kursów obronnych i wyższe kursy obronne (łącznie przeszkolono 9.375 osób, w tym 271 w ramach wyższych kursów obronnych).

Przeprowadzono łącznie 6 kontroli realizacji zadań obronnych, w tym: 2 kontrole wszystkich obszarów przygotowań obronnych połączone z ćwiczeniem kompleksowym oraz 3 kontrole wybranych obszarów przygotowań obronnych. Zrealizowano także jedną kontrolę nieujęłą w rocznym planie kontroli.

Inne jednostki sektora finansów publicznych

Zadanie realizowane/finansowane było również przez:

1. **Fundusz Administracyjny**, z którego w 2025 r. w ramach zadania poniesiono koszty w wysokości 0,25 mln zł;
2. **Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie**, które w 2025 r. w ramach zadania poniosło koszty w wysokości 1,08 mln zł.

Zadanie 11.5. Wsparcie kierowania obronnością

Realizacja zadania obejmowała zapewnienie funkcjonowania, ciągłości i organizacji pracy Ministerstwa Obrony Narodowej, wspierającego proces kierowania obronnością w całym dziale, umożliwiając realizację celów Ministra Obrony Narodowej w zakresie polityki obronnej.

Zadanie realizowane było przez **Ministerstwo Obrony Narodowej**.

Celem określonym dla zadania było **zapewnienie skutecznej i efektywnej obsługi organu administracji rządowej na rzecz osiągnięcia celów polityki obronnej**.

Wydatki budżetu państwa i budżetu środków europejskich na zadanie 11.5. w 2025 r.

Wydatki (w tys. zł)	Plan wg ustawy budżetowej na 2025 r.		Wykonanie w 2025 r.	
	BP	BŚE	BP	BŚE
	665.172	0	660.625	0

Do pomiaru stopnia realizacji celu zadania wykorzystywany był miernik:

Funkcjonowanie kontroli zarządczej w Ministerstwie Obrony Narodowej (tak – w stopniu wystarczającym albo ograniczonym / nie – nie funkcjonowała)

Wartości miernika	Plan wg ustawy budżetowej na 2025	Wykonanie w 2025 r.
	TAK	TAK
Komentarz: Miernik dotyczy działań na rzecz usprawnienia sposobu zarządzania jednostkami i komórkami organizacyjnymi, dla zapewnienia realizacji celów i zadań w sposób zgodny z prawem, skuteczny, efektywny, oszczędny i terminowy. Uzyskana wartość miernika dla zadania w 2025 r. była w pełni zgodna z jego zaplanowaną wartością, co oznaczało funkcjonowanie systemu usprawnienia sposobu zarządzania jednostkami i komórkami organizacyjnymi dla zapewnienia optymalnego sposobu realizacji celów i zadań w dziale administracji rządowej – obrona narodowa (tj. zgodnie z prawem, skutecznie, efektywnie, oszczędnie i terminowo) w stopniu wystarczającym lub ograniczonym.		

Funkcja 12. Środowisko

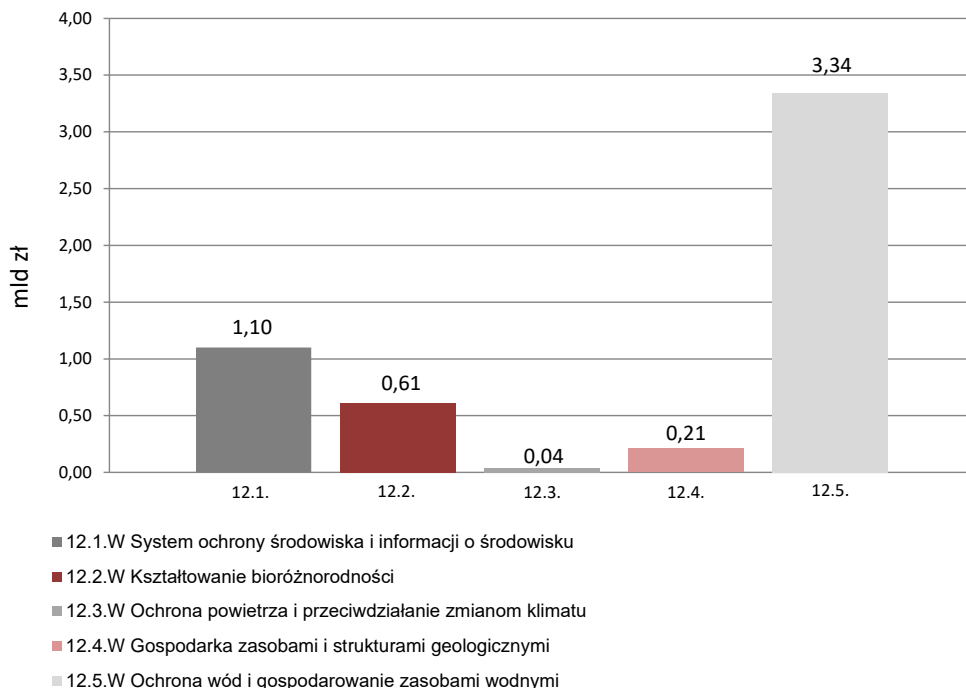
Polityka państwa w zakresie funkcji obejmowała sprawy ochrony środowiska oraz ochrony wód i gospodarowania zasobami wodnymi. W jej ramach ujęto działania dotyczące systemu gospodarowania odpadami, wycofywania z produkcji i użytkowania substancji oraz materiałów niebezpiecznych, oczyszczalni i systemów kanalizacyjnych.

Realizowane były działania mające na celu ochronę środowiska poprzez utrzymanie bądź poprawę siedlisk przyrodniczych oraz gatunków fauny i flory. Funkcja miała na celu także zaspokojenie potrzeb wodnych ludności i gospodarki narodowej oraz ograniczenie skutków powodzi i suszy, w połączeniu z utrzymaniem dobrego stanu wód i związanych z nimi ekosystemów. Zapewniano funkcjonowanie systemu ochrony środowiska i informacji o środowisku, a działania zorientowane były na kształtowanie bioróżnorodności, ochronę powietrza i przeciwdziałanie zmianom klimatu, ochronę wód, gospodarowanie zasobami wodnymi, a także ochronę przed hałasem i ochronę przed polami magnetycznymi.

Realizacja poszczególnych działań funkcji umożliwiała racjonalne i zrównoważone gospodarowanie zasobami naturalnymi, w tym w szczególności: wodnymi, leśnymi, złożami kopalin, a także – obszarów chronionych; rekultywację gleb, gospodarowanie zasobami i strukturami geologicznymi, a ponadto – ochronę radiologiczną.

Na realizację zadań z zakresu funkcji 12. w 2025 r. wydatkowano środki budżetowe w wysokości **5.291.597 tys. zł**, w tym z budżetu środków europejskich 597.267 tys. zł.

Wykres 12: Wydatki budżetu państwa i budżetu środków europejskich (w mld zł)

Zadanie 12.1.W System ochrony środowiska i informacji o środowisku

W zakresie zadania znajdowały się działania państwa tworzące szeroko pojęty system ochrony środowiska, a także informowania o stanie środowiska, co było niezbędne m.in. dla przeciwdziałania zagrożeniom środowiska i likwidacji skutków tych zagrożeń, a jednocześnie dla kształtowania świadomości proekologicznej mieszkańców. W tym celu realizowane były działania kontrolne oraz badania monitoringowe w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska oraz oceny stanu i jakości poszczególnych komponentów środowiska. Realizacja zadania polegała na tworzeniu regulacji, instrumentów i warunków niezbędnych do wykonywania polityki ekologicznej państwa, służących realizacji polityki zrównoważonego rozwoju. Wdrażane były zasady ochrony środowiska w zakresie gospodarowania odpadami, w tym zasady hierarchii sposobów postępowania z odpadami poprzez projektowanie instrumentów prawnych, ekonomicznych i organizacyjnych zapewniających funkcjonowanie systemu gospodarowania odpadami (w tym m.in. wykorzystywanie odpadów na powierzchni ziemi oraz rekultywację składowisk odpadów). Dofinansowywana była realizacja przedsięwzięć w ramach gospodarowania odpadami (w tym selektywne zbieranie odpadów, odzysk i unieszkodliwienie odpadów itd.). Zapewniana była ochrona przed skutkami zagrożeń środowiska wraz z likwidacją ich skutków. Promowano też zachowania proekologiczne i edukację środowiskową, co wymagało podejmowania odpowiednich działań edukacyjno-promocyjnych. Ponadto wykonywano nadzór nad spełnieniem warunków bezpieczeństwa jądrowego i ochrony radiologicznej w działalnościach związanych z wykorzystaniem energii atomowej oraz dokonywano oceny sytuacji radiacyjnej kraju.

Zadanie realizowane było przez **Ministerstwo Klimatu i Środowiska**, Ministerstwo Rozwoju i Technologii, Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji, Ministerstwo Energii, Państwową Agencję Atomistyki, Wojewodów, Fundusz Wsparcia Policji oraz **Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej**.

Celami określonymi dla zadania były:

- **zapewnienie informacji w zakresie ochrony i stanu środowiska;**
- **ograniczenie ilości składowanych odpadów poprzez właściwą gospodarkę odpadami;**
- **zwiększenie liczby osób objętych działaniami edukacyjnymi w zakresie ochrony środowiska.**

Wydatki budżetu państwa i budżetu środków europejskich na zadanie 12.1.W w 2025 r.

Wydatki (w tys. zł)	Plan wg ustawy budżetowej na 2025 r.		Wykonanie w 2025 r.	
	BP	BŚE	BP	BŚE
	733.293	39.263	1.041.169	59.521

Do pomiaru stopnia realizacji celu zadania wykorzystywane były mierniki:

Stopień wykonanych: badań, ocen, raportów i sprawozdań w zakresie ochrony środowiska (w %)

Wartości miernika	Plan wg ustawy budżetowej na 2025 r.	Wykonanie w 2025 r.
	100	522
<p>Komentarz:</p> <p>Miernik został wykonany zgodnie z założeniami określonymi w Programie Państwowego Monitoringu Środowiska (PPMŚ), w ramach zapewniania pełnych i wiarygodnych informacji o stanie środowiska w zakresie wszystkich jego elementów dla potrzeb zarządzania środowiskiem oraz wysokiej jakości danych porównywalnych w skali kraju i Unii Europejskiej dla potrzeb sprawozdawczości krajowej i międzynarodowej.</p> <p>Na realizację wartości miernika w 2025 r. wpłynęły m.in. następujące czynniki:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) kluczowe oceny – wchodzące w zakres wartości miernika – zostały zrealizowane w drugiej połowie roku (zgodnie z założeniami) na podstawie zweryfikowanych serii rocznych z roku 2024, 2) prace (np. szkolenia online, prace informatyczne) służące uzyskaniu wysokiej jakości efektu końcowego prowadzone w formie ocen stanu środowiska. <p>Dodatkowo w ramach zadania przygotowano i zorganizowano m.in. akcję edukacyjną popularyzującą działania inspekcji ochrony środowiska w ramach Dnia Ziemi, a także stoisko edukacyjne w ramach obchodów Dnia Dziecka w Kancelarii Prezesa Rady Ministrów (odwiedziło je ponad 60 tys. osób) oraz na Targach Pracy i Przedsiębiorczości zorganizowanych w Pałacu Kultury i Nauki. Kontynuowano również działania dotyczące popularyzacji postaw proekologicznych. Ponadto rozbudowano strony internetowe urzędu (GOV, BIP oraz intranet), trwały także dalsze prace dotyczące popularyzacji działalności GIOŚ w mediach społecznościowych.</p> <p>W ramach zadania uruchamiano środki z rezerw celowych.</p>		

Odsetek masy odpadów wytworzonych poddanych składowaniu (w %)

Wartości miernika	Plan wg ustawy budżetowej na 2025 r.	Wykonanie w 2025 r.
	19	16,21*)
<p>Komentarz:</p> <p>Podstawowym celem w zakresie gospodarowania odpadami jest ograniczenie ilości składowanych odpadów poprzez właściwą gospodarkę odpadami. Podana wartość miernika, tj. masy odpadów wytworzonych poddanych składowaniu została obliczona na podstawie danych pozyskanych z danych GUS za rok 2024.</p> <p>Wartość miernika w stosunku do lat poprzednich prezentuje efektywność podejmowanych działań w celu zmniejszenia ilości składowanych odpadów i tym samym ograniczenia ich negatywnego wpływu na środowisko. Jednocześnie należy wskazać, że monitoring i ocena systemu gospodarki odpadami jest prowadzona w sposób ciągły.</p> <p>Głównymi czynnikami, które wpłynęły na wykonanie wartości miernika były:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) rozwijanie i utrzymywanie Bazy danych o produktach i opakowaniach oraz o gospodarce odpadami (BDO), 2) upowszechnianie wiedzy na temat gospodarki odpadami, 3) udzielanie wyjaśnień w zakresie interpretacji i stosowania przepisów z zakresu gospodarki odpadami, 		

- 4) współpraca w zakresie realizacji polityki gospodarki odpadami na forum międzynarodowym, a także opracowywanie i uzgadnianie projektów aktów normatywnych dotyczących gospodarki odpadami, w tym projektów transponujących do polskiego prawa przepisy Unii Europejskiej.

W 2025 r. w ramach realizacji zadania, podejmowane były kontrole przestrzegania przepisów z zakresu gospodarki odpadami prowadzone przez inspekcję ochrony środowiska.

W ramach zadania uruchamiano środki z rezerw celowych.

*) Dane za 2024 r. Ostateczne dane za 2025 rok będą opublikowane w Roczniku Statystycznym GUS, najwcześniej w IV kwartale 2026 roku.

Zasięg zrealizowanych przedsięwzięć edukacyjno-promocyjnych oraz informacyjnych (w osobach, mln)

Wartości miernika	Plan wg ustawy budżetowej na 2025 r.	Wykonanie w 2025 r.
	153	359
<p>Komentarz:</p> <p>Miernik dotyczy działalności NFOŚiGW i służy do monitorowania wdrażania programów priorytetowych mających na celu: edukację ekologiczną i podnoszenie świadomości społeczeństwa w tym zakresie, przeciwdziałanie zagrożeniom środowiska oraz wspieranie służb Państwowego Monitoringu Środowiska, a także Ministra Klimatu i Środowiska w jego działaniach na rzecz ochrony środowiska.</p> <p>Miernik określa liczbę osób, jaka została objęta działaniami edukacyjno-promocyjnymi oraz informacyjnymi, pozwala tym samym na ocenę efektu realizacji różnorodnych działań edukacyjnych (od wydawnictw, seminariów, konferencji, konkursów, poprzez działania realizowane w Internecie, kampanie informacyjne, w tym telewizyjne i radiowe, produkcję filmów, programów radiowych i telewizyjnych, aż do wspierania rozwoju infrastruktury służącej prowadzeniu edukacji ekologicznej i kształcenia kadry).</p> <p>W NFOŚiGW finansowanie zadań odbywa się w oparciu o programy priorytetowe, które są uchwalane przez Zarząd i Radę Nadzorczą. Zakres tematyczny oraz finansowy jest cyklicznie dostosowywany do potrzeb wynikających z Polityki Ekologicznej Państwa, strategii oraz programów operacyjnych, w których NFOŚiGW jest podmiotem finansującym.</p> <p>Osiągnięta wartość miernika wynika z uzyskania efektów dotyczących umów, które zostały zakończone i rozliczone w 2025 roku. W umowach tych występował komponent z dużym udziałem działań mediowych, które charakteryzują się dużym zasięgiem, przez co ostateczna liczba odbiorców była znacząco wyższa od zaplanowanej. Ponadto w ramach wsparcia z WFOŚiGW w programie edukacji ekologicznej odnotowano znaczące zainteresowanie działaniami edukacyjnymi, przez co faktycznie osiągnięte wskaźniki okazały się dużo wyższe niż zakładano. Program z WFOŚiGW wdrażany był po raz pierwszy i wskaźniki programu zaplanowano z dużą ostrożnością, ponieważ trudno było przewidzieć poziom zainteresowania w poszczególnych regionach.</p> <p>Ponadto w zakresie zadania realizowano finansowanie pożyczkowe głównie w ramach:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) programu priorytetowego „Adaptacja do zmian klimatu oraz ograniczenie skutków zagrożeń środowiska”, 2) programu priorytetowego „Racjonalna gospodarka odpadami. Część 1) Selektywne zbieranie i zapobieganie powstawaniu odpadów, Część 2) Instalacje gospodarowania odpadami, Część 3) Wykorzystanie paliw alternatywnych na cele energetyczne”. <p>Wysokość wypłaconego wsparcia zwrotnego (pożyczki) na realizację zadania budżetowego w 2025 r. (wykonanie rozchodów) wyniosła 384.868 tys. zł.</p>		

Inne jednostki sektora finansów publicznych

Zadanie realizowane/finansowane było również przez:

1. **Fundusz Wsparcia Policji**, z którego w 2025 r. w ramach zadania poniesiono wydatki w wysokości 0,01 mln zł;
2. **Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej**, który w 2025 r. w ramach zadania poniósł wydatki w wysokości 631,52 mln zł.

Zadanie 12.2.W Kształtowanie bioróżnorodności

ZADANIE PRIORYTETOWE

W zakresie zadania realizowano działania państwa ukierunkowane na rzecz ochrony i kształtowania wartości przyrodniczych i krajobrazowych. Aktywność publiczna zmierzała do zachowania i rozwijania różnorodności biologicznej oraz odbudowy zasobów przyrody, koncentrując się głównie na przedsięwzięciach w zakresie zachowania i kształtowania procesów przyrodniczych przebiegających w ekosystemie, ochrony gatunkowej, opracowaniu planów ochrony dla rezerwatów przyrody, parków narodowych i krajobrazowych, wykonywaniu faktycznych działań naprawczych oraz przedsięwzięć w zakresie leśnictwa i łowiectwa. Prowadzone były czynności ochronne ekosystemów leśnych i gospodarowanie ich zasobami. Podejmowane były starania służące zapewnieniu warunków dla ochrony siedlisk i gatunków chronionych, jak również zadania związane z remediacją zanieczyszczonej powierzchni ziemi. W ramach zadania prowadzone było zalesianie gruntów, a także obrót leśnym materiałem rozmnożeniowym oraz ochrona zwierząt łownych. Ponadto w zadaniu ujęto regulacje, monitoring i kontrolę w zakresie organizmów genetycznie zmodyfikowanych oraz finansowanie rekompensaty szkód spowodowanych przez zwierzęta chronione.

Zadanie realizowane było przez **Ministerstwo Klimatu i Środowiska**, Wyższy Urząd Górniczy, Wojewodów, Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej oraz Parki Narodowe.

Celem określonym dla zadania była **ochrona i kształtowanie wartości przyrodniczych i krajobrazowych**.

Wydatki budżetu państwa i budżetu środków europejskich na zadanie 12.2.W w 2025 r.

Wydatki (w tys. zł)	Plan wg ustawy budżetowej na 2025 r.		Wykonanie w 2025 r.	
	BP	BŚE	BP	BŚE
	484.748	108.339	523.098	86.749

Do pomiaru stopnia realizacji celu zadania wykorzystywany był miernik:

Suma zasięgów powierzchniowych zrealizowanych działań wynikających z dokumentów planistycznych i z rocznych zadań rzeczowych (w ha)

	Plan wg ustawy budżetowej na 2025 r.	Wykonanie w 2025 r.
Wartości miernika	1) 326.087,09 (MKiŚ)	1) 475.444,40 (MKiŚ)
	2) 327.836,71 (PN)	2) 327.836,71 (PN)

Komentarz:

Miernik obejmuje wszystkie działania ochronne na terenie rezerwatów przyrody, obszarów Natura 2000 i 23 parków narodowych oraz działania związane z ochroną gatunkową roślin, zwierząt i grzybów. Działania przyczyniają się do ochrony i kształtowania wartości przyrodniczych i krajobrazowych, utrzymania różnorodności biologicznej, a także zachowania przyrodniczego dziedzictwa regionów. Ponadto miernik pozwala na odzwierciedlenie działań publicznych z zakresu aktywnej ochrony przyrody, jak również czynności wynikających z ustanowionych planów ochrony, planów zadań ochronnych lub zadań ochronnych dla obszarów chronionych oraz rocznych zadań rzeczowych, realizowanych w celu ochrony różnorodności biologicznej przez regionalne dyrekcje ochrony środowiska. Działania pozwalające na realizację miernika związane są m.in. z wykonywaniem zadań ochrony czynnej określonych w dokumentach planistycznych dla obszarów chronionych – obszarów Natura 2000 i rezerwatów przyrody (ew. w zadaniach ochronnych).

Działania ochrony czynnej, przeprowadzone w 2025 r., pozwoliły utrzymać stan zachowania przedmiotów ochrony zachowując najcenniejsze fragmenty ekosystemów przyrodniczych we właściwym stanie.

Na poziom wykonania miernika, w zakresie regionalnych dyrekcji ochrony środowiska, miały w szczególności wpływ: rozpowszechnianie informacji o ogłoszonych przetargach oraz właściwe formułowanie wymagań względem wykonawców, monitoring nad przebiegiem procesu wyboru wykonawców poszczególnych zadań projektowych w trybie zamówień publicznych, reagowanie na bieżąco w przypadku pojawienia się trudności i problemów w procedurach zamówień publicznych oraz monitoring realizacji działań ochronnych w terenie (weryfikacja postępu i poprawności ich realizacji). Ponadto w toku realizacji zadania budżetowego prowadzono m.in.: kontrole rezerwatów przyrody w celu bieżącej oceny ich stanu zachowania (a w przypadku stwierdzenia zagrożeń sporządzano doraźne zadania ochronne), a także współpracę z organizacjami pozarządowymi, jednostkami naukowymi. Pomimo osiągnięcia wartości miernika znacznie powyżej wartości planowanej, kilku zadań nie udało się wykonać w całości z uwagi na m.in. brak wyłonienia wykonawcy w ramach procedur udzielenia zamówień publicznych (brak możliwości ponownego udzielenia tych zamówień ze względu na specyfikę zamówień przyrodniczych, których termin jest zależny od pór roku, okresu wegetacyjnego czy sezonu migracyjnego). W przypadku RDOŚ w Katowicach i RDOŚ w Rzeszowie, niewykonana część działań ochrony czynnej wynikała z trudności z uzyskaniem zgody właścicieli działek na przeprowadzenie działań (ich realizacja na gruntach prywatnych wymaga zgody i podpisania porozumienia z właścicielem lub zarządcą nieruchomości). Trudności z podpisaniem takich porozumień wynikają najczęściej z konieczności identyfikacji właściciela lub właścicieli działki, bądź nieuregulowanego stanu prawnego działki (np. śmierć właściciela, brak lub nieznanie spadkobiercy).

Wartość miernika (w zakresie Parków Narodowych) przedstawia zbiorczo obszar wszystkich Parków, na którym realizowane są działania ochronne.

Najważniejszymi działaniami realizowanymi przez poszczególne Parki Narodowe w 2025 r. przyczyniającymi się do rezultatów zadania były m.in.:

- 1) zabiegi wspomagające przyspieszenie naturalnego procesu przekształcającego istniejący drzewostan we właściwy dla siedliska,
- 2) utrzymanie i zachowanie stanowisk roślin rzadkich,
- 3) ochrona rzadkich i zagrożonych gatunków zwierząt i ptaków,
- 4) realizacja zadań ochronnych w ekosystemach Parków oparta na umowach z dzierżawcami i wykonawcami usług oraz poprzez wykup gruntów prywatnych, który znacznie zmniejsza fragmentację środowiska i pozwala na prowadzenie kompleksowej walki z inwazyjnymi gatunkami roślin zielnych i drzewiastych oraz ochronę siedlisk, zapewniając konsolidację zabiegów ochrony,
- 5) realizacja projektów dotyczących systemu ochrony przeciwpożarowej oraz zabezpieczenia przeciwpożarowego lasów,
- 6) utrzymanie dróg udostępnionych, ścieżek edukacyjnych oraz miejsc postoju, a także infrastruktury hydrotechnicznej,
- 7) zaangażowanie środków zewnętrznych w ramach realizowanych projektów,
- 8) działania edukacyjne, skierowane do ogółu społeczeństwa, mające wpływ na wzrost wiedzy i świadomości ekologicznej
- 9) prowadzenie badań naukowych oraz monitoringu przyrodniczego,
- 10) pozyskanie danych przestrzennych przy użyciu nowoczesnych metod teledetekcyjnych oraz badań terenowych,
- 11) zwiększenie świadomości ekologicznej.

Na poziom wykonania miernika miały też wpływ sprzyjające warunki atmosferyczne i hydrologiczne.

W ramach zadania uruchamiano środki z rezerw celowych.

W ramach zadania w 2025 r. prowadzone było finansowanie pożyczkowe, realizowane przez NFOŚiGW. Finansowanie pożyczkowe dotyczyło realizacji programu priorytetowego „Zmniejszenie uciążliwości wynikających z wydobywania kopalin” oraz programu priorytetowego pn. „Ochrona powierzchni ziemi. Część 1) Rekultywacja terenów zdegradowanych”.

Wysokość wypłaconego wsparcia zwrotnego (pożyczki) na realizację zadania budżetowego w 2025 r. (wykonanie rozchodów) wyniosła 57 tys. zł.

Inne jednostki sektora finansów publicznych

Zadanie realizowane/finansowane było również przez:

1. **Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej**, który w 2025 r. w ramach zadania poniósł wydatki w wysokości 102,81 mln zł;
2. **23 Parki Narodowe**, które w 2025 r. w ramach zadania poniosły wydatki w wysokości 573,55 mln zł, z tego:

Nazwa parku	Wydatki (w mln zł)
Babiogórski Park Narodowy	24,04
Białowiecki Park Narodowy	21,95
Biebrzański Park Narodowy	38,30

Bieszczadzki Park Narodowy	26,60
Drawieński Park Narodowy	13,06
Gorczański Park Narodowy	11,08
Kampinoski Park Narodowy	53,01
Karkonoski Park Narodowy	40,25
Magurski Park Narodowy	22,32
Narwiański Park Narodowy	7,77
Ojcowski Park Narodowy	14,44
Park Narodowy „Bory Tucholskie”	10,32
Park Narodowy Gór Stołowych	26,42
Park Narodowy „Ujście Warty”	10,15
Pieniński Park Narodowy	18,01
Poleski Park Narodowy	15,81
Roztoczański Park Narodowy	19,02
Słowiński Park Narodowy	20,43
Świętokrzyski Park Narodowy	12,70
Tatrzański Park Narodowy	101,15
Wielkopolski Park Narodowy	18,19
Wigierski Park Narodowy	25,43
Woliński Park Narodowy	23,09

Zadanie 12.3.W Ochrona powietrza i przeciwdziałanie zmianom klimatu

ZADANIE PRIORYTETOWE

Poprawa jakości powietrza i przeciwdziałanie zmianom klimatu zależało m.in. od działań państwa na rzecz ograniczenia emisji pyłu drobnego, a także i innych substancji do powietrza oraz emisji gazów cieplarnianych w ramach systemu handlu uprawnieniami do emisji oraz w sektorach nieobjętych tym systemem. Działania mające na celu ograniczenie emisji zanieczyszczeń do powietrza, takich jak dwutlenku siarki, tlenków azotu

i pyłu drobnego odbywała się poprzez wspieranie projektów na rzecz poprawy jakości powietrza oraz skuteczne egzekwowanie prawa środowiskowego. Zmniejszenie emisji gazów cieplarnianych dokonywało się m.in. dzięki działaniom skutkującym ograniczeniem emisji gazów cieplarnianych z instalacji energetycznych, przemysłowych oraz w innych sektorach. Ponadto zapewniany był nadzór nad systemem zarządzania emisjami gazów cieplarnianych. Wspierane były projekty mające na celu ograniczanie wpływu działalności człowieka na stan powietrza oraz klimat m.in. poprzez ograniczanie emisji zanieczyszczeń powietrza oraz gazów cieplarnianych, podnoszenie efektywności energetycznej budynków i zwiększenie udziału energii ze źródeł odnawialnych.

Zadanie realizowane było przez **Ministerstwo Klimatu i Środowiska**, Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji, Prokuraturę Krajową, Wojewodów, Fundusz Wsparcia Policji oraz **Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej**.

Celami określonymi dla zadania były:

- zmniejszenie liczby stref, w których występują przekroczenia standardów jakości powietrza;
- ograniczenie emisji zanieczyszczeń do powietrza.

Wydatki budżetu państwa i budżetu środków europejskich na **zadanie 12.3.W w 2025 r.**

Wydatki (w tys. zł)	Plan wg ustawy budżetowej na 2025 r.		Wykonanie w 2025 r.	
	BP	BŚE	BP	BŚE
	22.040	0	37.031	0

Do pomiaru stopnia realizacji celu zadania wykorzystywane były mierniki:

Odsetek stref z przekroczeniami poziomów substancji w powietrzu w Polsce (w %)

Wartości miernika	Plan wg ustawy budżetowej na 2025 r.	Wykonanie w 2025 r.
	4	11*)

Komentarz:

Miernik wynika z nałożonych na Polskę, przepisami UE, wymogów dotyczących osiągnięcia standardów jakości powietrza dla niektórych substancji w powietrzu. Polska podzielona jest na 46 stref (12 aglomeracji, 18 miast powyżej 100 tys. mieszkańców oraz 16 pozostałych obszarów województw), w których dokonuje się oceny poziomów substancji w powietrzu. Miernik ten wskazuje na realny, faktyczny stan powietrza w kraju. Jakość powietrza w Polsce ma bezpośredni wpływ na zdrowie i życie ludzi oraz ogólną kondycję środowiska w Polsce.

Wartość miernika została podana na podstawie informacji przekazanej przez Główny Inspektorat Ochrony Środowiska w formie krajowego, zbiorczego raportu z wyników rocznej oceny jakości powietrza, mierzonej liczbą stref z przekroczeniami standardów jakości powietrza dla niektórych substancji w powietrzu (w zakresie pyłu zawieszonego PM₁₀). Zgodnie z art. 94 ust. 1d ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska Główny Inspektor Ochrony Środowiska, w terminie do dnia 31 października 2024 r. udostępnił na stronie internetowej Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska roczny raport z oceny jakości powietrza w kraju za 2024 r.

Na podstawie wyników tego raportu odnotowano wystąpienie przekroczeń poziomu dopuszczalnego dla pyłu PM10 w 5 strefach (11% w stosunku do wszystkich stref).

Główną przyczyną nieosiągnięcia zaplanowanej redukcji liczby stref z przekroczeniami poziomów dopuszczalnych dla pyłu zawieszonego PM10 były przede wszystkim niekorzystne warunki meteorologiczne panujące w analizowanym okresie. W szczególności odnotowano utrzymujące się epizody niekorzystnych warunków napływu i rozprzestrzeniania zanieczyszczeń, obejmujące m.in. długotrwałe okresy słabego wiatru, inwersje temperatury oraz ograniczoną wymianę mas powietrza. Zjawiska te sprzyjały kumulacji zanieczyszczeń w warstwie przyziemnej, co przełożyło się na wyższe wartości stężeń pyłu PM10 i skutkowało przekroczeniem poziomu dopuszczalnego i ograniczyło możliwości osiągnięcia zakładanego poziomu redukcji liczby stref z przekroczeniami.

Głównymi czynnikami/działaniami, które wpłynęły na wykonanie wartości miernika były:

- 1) analiza bieżących potrzeb i pojawiających się barier w realizacji skutecznych działań naprawczych wynikających z uchwał sejmików województw w sprawie programów ochrony powietrza, planów działań krótkoterminowych oraz tzw. uchwał antysmogowych, przyjmowanych odpowiednio na podstawie art. 91 oraz 96 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska,
- 2) prowadzenie współpracy z administracją samorządową oraz stroną społeczną na rzecz poprawy jakości powietrza,
- 3) inicjowanie i przygotowanie nowych narzędzi prawno-finansowych, mających na celu osiągnięcie poprawy jakości powietrza w postaci redukcji liczby stref z przekroczeniami norm jakości powietrza w zakresie pyłu zawieszonego PM10,
- 4) bieżący monitoring stanu realizacji programu priorytetowego NFOŚiGW pn. „Czyste Powietrze” oraz innych narzędzi finansowych służących dofinansowaniu przedsięwzięć proekologicznych mających na celu poprawę jakości powietrza.

W ramach zadania uruchamiano środki z rezerw celowych.

*) Dane za 2024 r. Dane za 2025 r. zostaną opublikowane, zgodnie z zasadami określonymi w art. 94 ust. 1d ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska, w terminie do 31 października 2026.

Ilość ograniczonej lub unikniętej emisji dwutlenku węgla (w Mg/rok)

Wartości miernika	Plan wg ustawy budżetowej na 2025 r.	Wykonanie w 2025 r.
	1.727.941	1.741.575

Komentarz:

Miernik określający szacowaną redukcję emisji gazów cieplarnianych, prezentuje efekt realizacji przedsięwzięć wspieranych przez NFOŚiGW. Wartość miernika opiera się na wartościach zawartych w poszczególnych programach priorytetowych realizowanych przez NFOŚiGW. Zakres tematyczny oraz finansowy jest cyklicznie dostosowywany do potrzeb wynikających z Polityki Ekologicznej Państwa, strategii oraz programów operacyjnych, w których NFOŚiGW jest podmiotem finansującym.

W 2025 r. największy wpływ na osiągniętą wartość miernika miały następujące programy priorytetowe, w ramach których uzyskano wartość unikniętej emisji dwutlenku węgla w wysokości (odpowiednio):

- 1) „Czyste powietrze” – 1.029.345 Mg/rok,
- 2) Wsparcie projektów realizowanych w ramach poddziałania 1.1.1., działań 1.2, 1.5 i 1.6 Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2014-2020 – 330.871 Mg/rok,
- 3) „Mój prąd” – 216.176 Mg/rok.

W rezultacie realizacji pozostałych programów finansowanych przez NFOŚiGW uzyskano dodatkowe 165.183 Mg/rok.

W trakcie roku dokonywane były zmiany w zakresie obsługi programów w celu sprostania zapotrzebowaniu beneficjentów i rozwinęciu możliwości finansowania o nowe elementy przyczyniające się do uzyskania lepszego efektu ekologicznego w ramach realizowanych przedsięwzięć termomodernizacyjnych i ograniczających emisję.

W ramach zadania w 2025 r. prowadzone było finansowanie pożyczkowe, realizowane przez NFOŚiGW. Finansowanie pożyczkowe dotyczyło realizacji następujących programów priorytetowych:

- 1) Energia Plus,
- 2) Innowacje dla środowiska,
- 3) Ciepłownictwo powiatowe,
- 4) Energia dla wsi.

Wysokość wypłaconego wsparcia zwrotnego (pożyczki) na realizację zadania budżetowego w 2025 r. (wykonanie rozchodów) wyniosła 807.669 tys. zł.

Inne jednostki sektora finansów publicznych

Zadanie realizowane/finansowane było również przez:

1. **Fundusz Wsparcia Policji**, z którego w 2025 r. w ramach zadania poniesiono wydatki w wysokości 3,33 mln zł;
2. **Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej**, który w 2025 r. w ramach zadania poniósł wydatki w wysokości 6.501,35 mln zł.

Zadanie 12.4.W Gospodarka zasobami i strukturami geologicznymi

W ramach zadania prowadzone były działania związane z realizacją przedsięwzięć geologicznych. Głównym celem tej działalności było rozpoznawanie budowy geologicznej kraju pod kątem możliwości zaopatrzenia ludności oraz sektorów gospodarczych w kopaliny, racjonalne gospodarowanie zasobami geologicznymi, ochrona złóż kopalin oraz zapewnienie bezpieczeństwa surowcowego i energetycznego kraju. Realizacja zadań polegała przede wszystkim na: koncesjonowaniu działalności górniczej, rozporządzaniu informacją geologiczną, prowadzeniu spraw z zakresu geologii inżynierskiej i hydrogeologii, nadzorze nad państwową służbą geologiczną oraz jednostkami podległymi, stwierdzaniu kwalifikacji geologicznych, współpracy z innymi organami administracji geologicznej, a także współpracy międzynarodowej.

Zadanie realizowane było przez **Ministerstwo Klimatu i Środowiska**, Wyższy Urząd Górniczy, Wojewodów oraz Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej.

Celem określonym dla zadania było **rozpoznawanie budowy geologicznej kraju pod kątem możliwości zaopatrzenia ludności oraz sektorów gospodarczych w kopaliny i wody podziemne wraz z ich ochroną oraz magazynowania i składowania**.

Wydatki budżetu państwa i budżetu środków europejskich na zadanie 12.4.W w 2025 r.

Wydatki (w tys. zł)	Plan wg ustawy budżetowej na 2025 r.		Wykonanie w 2025 r.	
	BP	BŚE	BP	BŚE
	195.921	0	208.058	0

Do pomiaru stopnia realizacji celu zadania wykorzystywany był miernik:

Odsetek wydanych decyzji i postanowień kończących postępowania związane z projektami robót geologicznych oraz przyjętych projektów robót geologicznych (w %)

Wartości miernika	Plan wg ustawy budżetowej na 2025 r.	Wykonanie w 2025 r.
	88	94

Komentarz:

Miernik prezentuje efektywność działań Ministra Klimatu i Środowiska w zakresie obsługi przedsiębiorców prowadzących działalność określoną w ustawie – Prawo geologiczne i górnicze. Na podstawie projektów robót geologicznych przedsiębiorcy prowadzą roboty geologiczne służące rozpoznaniu budowy geologicznej kraju. Głównymi uwarunkowaniami wpływającymi na proces realizacji zadania w 2025 r. były: duże zainteresowanie przedsiębiorców działalnością regulowaną ustawą – Prawo geologiczne i górnicze oraz czas trwania postępowań administracyjnych.

W ramach zadania uruchamiano środki z rezerw celowych.

Inne jednostki sektora finansów publicznych

Zadanie realizowane/finansowane było również przez **Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej**, który w 2025 r. w ramach zadania poniósł wydatki w wysokości 190,88 mln zł.

Zadanie 12.5.W Ochrona wód i gospodarowanie zasobami wodnymi**ZADANIE PRIORYTETOWE**

W zakresie zadania ujęto działalność państwa związaną z zapewnieniem ochrony wód i gospodarowaniem zasobami wodnymi. Zadanie umożliwiałoby zaspokojenie potrzeb wodnych ludności i gospodarki narodowej. Realizowane było m.in. poprzez zwiększenie ilości retencjonowanej wody, w połączeniu z utrzymaniem dobrego stanu wód i związanych z nimi ekosystemów. Efektem prowadzonych w ramach zadania działań było również: wzmocnienie odporności społeczeństwa, gospodarki i środowiska na zagrożenia związane ze zmianami klimatu takie jak powódzie i susze, właściwe utrzymanie majątku związanego z gospodarką wodną, a także poprawa bezpieczeństwa powodziowego i zapobieganie skutkom suszy (m.in. poprzez budowę nowej oraz modernizację i remonty istniejącej infrastruktury) oraz wyposażenie i utrzymywanie wojewódzkich magazynów przeciwpowodziowych. Zapewniano też osłonę hydrologiczną i meteorologiczną oraz prowadzono działania mające na celu usuwanie skutków powodzi w administrowanej infrastrukturze, kontynuowano wsparcie przedsięwzięć infrastrukturalnych w zakresie gospodarki wodno-ściekowej, mających na celu zwiększenie liczby ludności korzystającej z ulepszanego systemu

oczyszczania ścieków komunalnych oraz ochronę wód przed zanieczyszczeniami pochodzenia antropogenicznego. Realizowano także działania w zakresie przygotowań do transpozycji znowelizowanej dyrektywy ściekowej, która weszła w życie w styczniu 2025 r. Realizowane były działania mające na celu ochronę wód przed zanieczyszczeniami azotowymi pochodzenia rolniczego. Zadanie obejmowało także realizację współpracy międzynarodowej na wodach granicznych, opracowanie dokumentów strategicznych, planistycznych i sprawozdawczych dotyczących utrzymania dobrego stanu wód lub jego poprawy.

Zadanie realizowane było przez **Ministerstwo Infrastruktury**, Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi, Ministerstwo Klimatu i Środowiska, Wojewodów, Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej oraz Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie.

Celem określonym dla zadania było **zapewnienie zrównoważonego gospodarowania wodami**.

Wydatki budżetu państwa i budżetu środków europejskich na **zadanie 12.5.W w 2025 r.**

Wydatki (w tys. zł)	Plan wg ustawy budżetowej na 2025 r.		Wykonanie w 2025 r.	
	BP	BŚE	BP	BŚE
	1.755.162	245.359	2.884.975	450.997

Do pomiaru stopnia realizacji celu zadania wykorzystywany był miernik:

Liczba przedsięwzięć realizowanych z udziałem środków budżetu państwa (w szt.)*)

Wartości miernika	Plan wg ustawy budżetowej na 2025 r.	Wykonanie w 2025 r.
	3	7

Komentarz:

Miernik odzwierciedla zrównoważone zarządzanie zasobami wodnymi poprzez poprawę infrastruktury wodnej w celu zapewnienia bezpieczeństwa, odporności i odpowiedniej jakości wód, które służą zarówno społeczności, jak i gospodarce. Działania obejmują inwestycje w infrastrukturę, ochronę środowiska i racjonalne wykorzystanie zasobów, by sprostać wyzwaniom związanym ze zmianami klimatu i rosnącym zapotrzebowaniem na wodę.

Wartość miernika obejmuje przedsięwzięcia dotyczące:

- 1) utrzymania wód i mienia Skarbu Państwa,
- 2) inwestycji w gospodarce wodnej,
- 3) projektu pn. „Ochrona przeciwpowodziowa i osiągnięcie korzystnego bilansu wodnego w rejonie Odry Środkowej – cofka stopnia wodnego Malczyce”.

Dodatkowo wpływ na osiągnięcie wyższej od pierwotnie planowanej wartości miernika w roku 2025 miało zrealizowanie poniższych przedsięwzięć:

- 1) usuwania skutków powodzi (z 2024 r.) na ciekach i w infrastrukturze będącej w administracji PGW Wody Polskie,

- 2) podjęcia działań niezbędnych do usunięcia skutków powodzi z lipca 2025 r. na obszarze Żuław Wiślanych, dotkniętym klęską żywiołową, na ciekach i w infrastrukturze będącej w administracji PGW Wody Polskie,
- 3) wprowadzania przepisów, które umożliwiają wykup nieruchomości dotkniętych powodzią, w tym w szczególności tych zniszczonych w powodzi we wrześniu 2024 roku,
- 4) projektu pn. „Projekt Ochrony Przeciwpowodziowej w Dorzeczu Odry i Wisły”.

W ramach zadania uruchamiano środki z rezerw celowych.

^{*)} Zmiana miernika od 2025 r.

W ramach zadania w 2025 r. prowadzone było finansowanie pożyczkowe, realizowane przez NFOŚiGW. Wysokość wypłaconego wsparcia zwrotnego (pożyczki) na realizację zadania budżetowego w 2025 r. (wykonanie rozchodów) wyniosło 981 tys. zł.

Finansowanie pożyczkowe w tym zadaniu realizowane było w ramach programów priorytetowych:

- 1) Gospodarka wodno-ściekowa w aglomeracjach. Część 1) Gospodarka ściekowa w ramach Krajowego Programu Oczyszczania Ścieków Komunalnych,
- 2) Gospodarka wodno-ściekowa w aglomeracjach. Część 2) Współfinansowanie projektów Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko i Programu Fundusze Europejskie na Infrastrukturę, Klimat, Środowisko 2021-2027.

Inne jednostki sektora finansów publicznych

Zadanie realizowane/finansowane było również przez:

1. **Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej**, który w 2025 r. w ramach zadania poniósł wydatki w wysokości 17,58 mln zł;
2. **Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie**, które w 2025 r. w ramach zadania poniosło koszty w wysokości 2.852,10 mln zł.

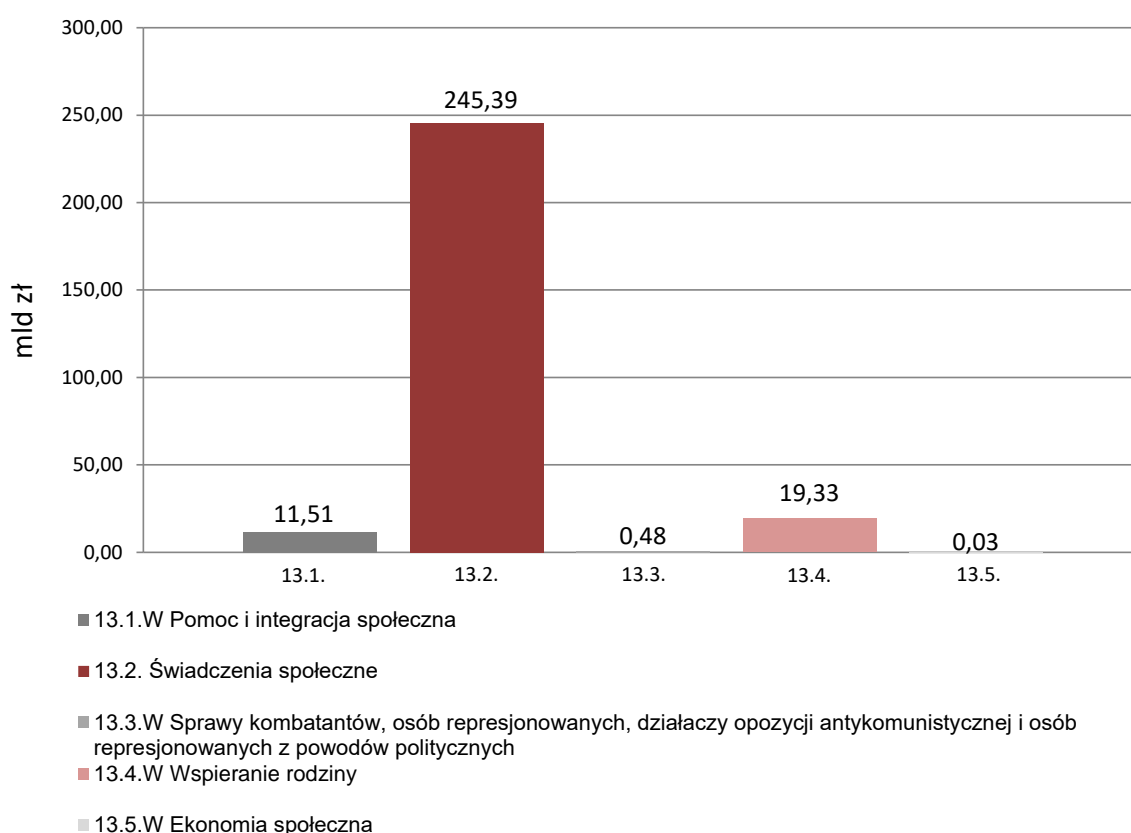
Funkcja 13.

Zabezpieczenie społeczne i wspieranie rodziny

Realizacja funkcji umożliwia obsługę ubezpieczonych i świadczeniobiorców oraz ich rodzin w ramach systemów zaopatrzenia i ubezpieczenia społecznego. W zakresie funkcji realizowane były zadania na rzecz zabezpieczenia socjalnego obywateli, wyrównywania szans osób niepełnosprawnych oraz zapewnienia kombatanom i osobom represjonowanym należytej pomocy i opieki. Państwo wspiera rodziny z dziećmi, zarówno w aspekcie materialnym, jak i poprzez usługi społeczne, takie jak m.in. instytucje opieki nad małymi dziećmi, wsparcie rodzin wielodzietnych i kobiet w ciąży, a w przypadku dzieci czasowo lub trwale pozbawionych opieki rodzicielskiej – poprzez system pieczy zastępczej oraz adopcję. Przeciwdziałano zjawisku bezdomności. Wspierane były również przedsięwzięcia na rzecz aktywnego starzenia się. Ponadto w ramach funkcji realizowane były działania z zakresu działalności pożytku publicznego, społeczeństwa obywatelskiego i gospodarki społecznej.

Na realizację zadań z zakresu funkcji 13. w 2025 r. wydatkowano środki budżetowe w wysokości **276.732.187 tys. zł**, w tym z budżetu środków europejskich 823.471 tys. zł.

Wykres 13: Wydatki budżetu państwa i budżetu środków europejskich (w mld zł)

Zadanie 13.1.W Pomoc i integracja społeczna

ZADANIE PRIORYTETOWE

Państwo udzielało finansowego wsparcia jednostkom samorządu terytorialnego w realizacji zadań z zakresu pomocy społecznej dotyczące m.in. organizowania i świadczenia usług opiekuńczych, w tym specjalistycznych dla osób z zaburzeniami psychicznymi, czy zapewnienia posiłku w szkole i w domu osobom tego wymagającym i innym podmiotom uprawnionym oraz udzielającym wsparcia osobom, które znalazły się w trudnej sytuacji życiowej i wymagały integracji społecznej, m.in. w zakresie przeciwdziałania bezdomności. Ponadto państwo finansowało działania w zakresie rehabilitacji społecznej osób niepełnosprawnych, na rzecz aktywności społecznej osób starszych, a także mające na celu zmniejszenie skali zjawiska przemocy w rodzinie. Finansowano także działania antydyskryminacyjne. W ramach udzielanego wsparcia państwa, dążono jednocześnie do zapewnienia określonych przepisami standardów w jednostkach organizacyjnych pomocy społecznej, celem zapewnienia klientom pomocy społecznej dobrej jakości usług oraz fachowej obsługi przez wykwalifikowany personel.

W obszarze integracji cudzoziemców realizowano działania w ramach projektu „MOCOWIEC – MOdel CałOściowego Wsparcia IntEgracji Cudzoziemców”, współfinansowanego z Funduszu Azylu Migracji i Integracji. W szczególności prowadzono prace dotyczące kursu kompetencyjnego dla specjalistów ds. migracji i integracji, który ma stać się bazą dla personelu pracującego w Centrach Integracji Cudzoziemców/Krajowych Biurach Integracji (CIC/KBI). Uruchomiono działanie Krajowej Sieci Integracji zrzeszającej podmioty zaangażowane w proces integracji cudzoziemców w Polsce (w tym: CIC/KBI, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, Wojewódzki Urząd Pracy, Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej, Powiatowy Urząd Pracy, NGO – organizacje pozarządowe (ang. non-governmental organization)), rozpoczęcie kursu planowane jest w II połowie 2026 roku. Przygotowywano także kursy językowe dla pracowników instytucji integracyjnych, prowadzono wizyty konsultacyjne i monitoringowe.

W zakresie zadania realizowane były również programy rządowe i resortowe określone w Rocznym Planie Działania na Rzecz Wsparcia Osób Niepełnosprawnych, o którym mowa w art. 11 ustawy z dnia 23 października 2018 r. o Funduszu Solidarnościowym.

Zadanie realizowane było przez **Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej**, Ministerstwo Finansów, Ministerstwo Obrony Narodowej, Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej, Kancelarię Prezesa Rady Ministrów, Wojewodów, Fundusz Dostępności, Fundusz Solidarnościowy oraz **Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych**.

Celami określonymi dla zadania były:

- umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężenia trudnych sytuacji życiowych;
- przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu osób niepełnosprawnych.

Wydatki budżetu państwa i budżetu środków europejskich na zadanie 13.1.W w 2025 r.

Wydatki (w tys. zł)	Plan wg ustawy budżetowej na 2025 r.		Wykonanie w 2025 r.	
	BP	BŚE	BP	BŚE
	9.153.708	347.497	11.072.266	436.492

Do pomiaru stopnia realizacji celu zadania wykorzystywane były mierniki:

Stosunek liczby osób korzystających z pomocy niepieniężnej do ogólnej liczby osób korzystających z pomocy społecznej (w %)

Wartości miernika	Plan wg ustawy budżetowej na 2025 r.	Wykonanie w 2025 r.
	48	48

Komentarz:

Miernik obrazuje stopień wykorzystania innych niż świadczenia pieniężne instrumentów służących przezwyciężaniu trudnych sytuacji życiowych osób i rodzin, podkreślając jednocześnie wagę i rolę wsparcia w formie pomocy niepieniężnej. Przykładami tego typu pomocy są: organizowane i świadczone przez gminy usługi opiekuńcze, w tym specjalistyczne, w miejscu zamieszkania, a także organizowane i świadczone usługi opiekuńcze w formie usług sąsiedzkich. Istotne wsparcie w wymiarze niepieniężnym stanowi również zapewnienie posiłku dzieciom i osobom starszym.

Wartość wykonania miernika ustalona została w oparciu o dane z rocznego sprawozdania MRPiS-03 z udzielonych świadczeń pomocy społecznej – pieniężnych, w naturze i usługach, w ramach którego gromadzone są informacje o liczbie osób i rodzin, którym przyznano pomoc w formie świadczeń pieniężnych lub niepieniężnych na podstawie przepisów ustawy o pomocy społecznej. Ponadto w sprawozdaniu zbierane są również informacje o powodach przyznania pomocy społecznej.

Osiągnięta wartość miernika na koniec 2025 r. pozostawała na poziomie wartości planowanej, jak również na poziomie wykonania w 2024 r.

W ramach zadania uruchamiano środki z rezerw celowych.

Liczba osób niepełnosprawnych korzystających z podstawowych form wspierających proces aktywizacji i integracji społecznej*)

Wartości miernika	Plan wg ustawy budżetowej na 2025 r.	Wykonanie w 2025 r.
	ok. 1.030 tys.	ok.1.021 tys.

Komentarz:

Wartość miernika dotyczy liczby udzielonych podstawowych form wsparcia osób niepełnosprawnych, które wpływają na wzmocnienie aktywności i integracji społecznej tej grupy.

W 2025 r. ok. 1.021 tys. osób niepełnosprawnych skorzystało ze wsparcia udzielanego w następujących formach:

- 1) finansowanych ze środków Funduszu Solidarnościowego, takich jak:

- programy resortowe Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej (art. 7 ust. 5 ustawy z dnia 23 października 2018 r. o Funduszu Solidarnościowym) np. Programy „Opieka wychowawcza” (dla JST i dla organizacji pozarządowych), Programy „Asystent osobisty osoby z niepełnosprawnością” (dla JST i dla organizacji pozarządowych) oraz Program „Centra opiekuńczo-mieszkalne” – 113.766 osób,
- świadczenia uzupełniające dla osób niezdolnych do samodzielnej egzystencji (art. 6b, ust. 1, pkt 1 ustawy z dnia 23 października 2018 r. o Funduszu Solidarnościowym) – 438 tys. osób,

2) finansowanych ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, takich jak:

- dofinansowanie likwidacji barier architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych na wnioski indywidualnych osób – 35.145 osób,
- dofinansowanie zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny dla osób niepełnosprawnych – 10.495 osób,
- dofinansowanie zaopatrzenia w przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze przyznawane osobom niepełnosprawnym – 210.347 osób,
- dofinansowanie turnusów rehabilitacyjnych – 89.111 osób,
- dofinansowanie sportu, kultury, rekreacji i turystyki – 123.675 osób.

Wsparcie w zakresie usługi tłumacza języka migowego oraz tłumacza – przewodnika wspierającego osobę niepełnosprawną otrzymały 73 osoby.

Osiągnięta wartość miernika uzależniona jest w głównej mierze od zapotrzebowania na poszczególne rodzaje wsparcia. W ramach działań realizowanych w celu jak największego upowszechnienia oferty kierowanej do osób z niepełnosprawnościami realizowano m.in. prowadzenie i aktualizację strony internetowej PFRON, w tym podstrony dotyczącej zwiększania dostępności dla osób z niepełnosprawnościami, udział w mediach społecznościowych, udostępnianie publikacji informacyjnych oraz badań prowadzonych przez PFRON, prowadzenie punktów informacyjnych w Oddziałach PFRON, infolinie PFRON.

Dane do wyliczenia miernika pochodzą z informacji przekazanych przez ZUS, KRUS oraz danych sprawozdawczych ze zrealizowanych Programów resortowych w danym roku, składanych przez realizatorów Programów (NGO oraz JST – za pośrednictwem wojewodów). Dane z PFRON – do wyliczenia miernika – pochodzą z informacji przekazanych przez PFRON przygotowywanych na potrzeby "Sprawozdania Zarządu PFRON z realizacji Planu Rzeczowo-Finansowego z działalności PFRON w danym roku".

W ramach zadania uruchamiano środki z rezerw celowych.

*) Zmiana miernika od 2025 r.

Inne jednostki sektora finansów publicznych

Zadanie realizowane/finansowane było również przez:

1. **Fundusz Dostępności**, z którego w 2025 r. w ramach zadania poniesiono wydatki w wysokości 84,13 mln zł;
2. **Fundusz Solidarnościowy**, z którego w 2025 r. w ramach zadania poniesiono wydatki w wysokości 3.911,21 mln zł;
3. **Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych**, z którego w 2025 r. w ramach zadania poniesiono wydatki w wysokości 4.265,30 mln zł.

Zadanie 13.2. Świadczenia społeczne

W zakresie zadania wypłacano świadczenia (m.in. emerytury, renty i zasiłki) w ramach powszechnego systemu ubezpieczeń społecznych, z ubezpieczenia społecznego rolników, z zaopatrzenia emerytalno-rentowego żołnierzy zawodowych i funkcjonariuszy służb mundurowych oraz uposażeń dla sędziów i prokuratorów w stanie spoczynku. Sprawowany był również nadzór nad systemem ubezpieczeń społecznych, a także prowadzone były prace związane z koordynacją systemów zabezpieczenia społecznego.

Zadanie realizowane było przez **Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej**, Ministerstwo Sprawiedliwości, Ministerstwo Obrony Narodowej, Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji, Sąd Najwyższy, Naczelny Sąd Administracyjny, Trybunał Konstytucyjny, Instytut Pamięci Narodowej – Komisję Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu, Kasę Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego, Zakład Ubezpieczeń Społecznych, Prokuraturę Krajową, Fundusz Administracyjny, Fundusz Emerytalno-Rentowy, Fundusz Emerytur Pomostowych, Fundusz Prewencji i Rehabilitacji, Fundusz Solidarnościowy, Fundusz Ubezpieczeń Społecznych.

Celem określonym dla zadania było **zapewnienie środków dla osób uprawnionych do korzystania ze świadczeń z systemu ubezpieczeń społecznych oraz zaopatrzenia społecznego**.

Wydatki budżetu państwa i budżetu środków europejskich na zadanie 13.2. w 2025 r.

Wydatki (w tys. zł)	Plan wg ustawy budżetowej na 2025 r.		Wykonanie w 2025 r.	
	BP	BŚE	BP	BŚE
	265.002.541	0	245.390.343	0

Do pomiaru stopnia realizacji celu zadania wykorzystywane były mierniki:

Stosunek liczby osób objętych ubezpieczeniem emerytalnym i rentowym w systemie powszechnym do liczby osób w wieku produkcyjnym (w %)

Wartości miernika	Plan wg ustawy budżetowej na 2025 r.	Wykonanie w 2025 r.
	0,74	0,75
Komentarz: Liczba ubezpieczonych w systemie powszechnym jest informacją charakteryzującą podstawowy aspekt ubezpieczeń społecznych. Określa ona podstawową kwestię dotyczącą ubezpieczeń społecznych, a mianowicie zakres objętych nim osób w relacji do całej populacji w wieku produkcyjnym. Miernik prezentuje jednocześnie wskaźnik obciążenia demograficznego, silnie determinujący sytuację finansową Funduszu Ubezpieczeń Społecznych. W przypadku tego miernika na osiągniętą wartość miernika w 2025 r. wpływ miała przede wszystkim ogólna sytuacja społeczno-gospodarcza. Rozbieżność między wartością planowaną		

a wykonaną miernika wynika przede wszystkim z przyjęcia na etapie planowania większej liczby osób w wieku produkcyjnym (o 0,4%).

Liczba osób, która skorzystała ze wsparcia w ramach Funduszu Solidarnościowego

Wartości miernika	Plan wg ustawy budżetowej na 2025 r.	Wykonanie w 2025 r.
	ok. 303 tys.	ok. 308 tys.
Komentarz: <p>Miernik odzwierciedla sumę liczby osób niepełnosprawnych korzystających z podstawowych form wsparcia finansowanych ze środków Funduszu Solidarnościowego, takich jak: renty socjalne i zasiłki pogrzebowe przy rentach socjalnych (art. 6b, ust. 1, pkt 3 ustawy z dnia 23 października 2018 r. o Funduszu Solidarnościowym).</p> <p>Wartość wykonania miernika została ustalona na podstawie danych przekazanych przez ZUS oraz KRUS.</p> <p>Wykonanie miernika wynika z wyższego, niż pierwotnie zakładano, zapotrzebowania – przedstawionego przez organy rentowe ZUS i KRUS – na środki Funduszu Solidarnościowego na realizację tego zadania.</p>		

Inne jednostki sektora finansów publicznych

Zadanie realizowane/finansowane było również przez:

1. **Fundusz Administracyjny**, z którego w 2025 r. w ramach zadania poniesiono koszty w wysokości 1.100,34 mln zł;
2. **Fundusz Emerytalno-Rentowy**, z którego w 2025 r. w ramach zadania poniesiono koszty w wysokości 27.969,89 mln zł;
3. **Fundusz Emerytur Pomostowych**, z którego w 2025 r. w ramach zadania poniesiono koszty w wysokości 2.637,73 mln zł;
4. **Fundusz Prewencji i Rehabilitacji**, z którego w 2025 r. w ramach zadania poniesiono koszty w wysokości 67,92 mln zł;
5. **Fundusz Solidarnościowy**, z którego w 2025 r. w ramach zadania poniesiono wydatki w wysokości 11.698,61 mln zł;
6. **Fundusz Ubezpieczeń Społecznych**, z którego w 2025 r. w ramach zadania poniesiono koszty w wysokości 456.227,12 mln zł.

Zadanie 13.3.W Sprawy kombatantów, osób represjonowanych, działaczy opozycji antykomunistycznej i osób represjonowanych z powodów politycznych

Realizacja zadania dotyczyła zapewnienia kombatantom i osobom represjonowanym należytej pomocy i opieki, w szczególności poprzez wypłatę świadczeń pieniężnych na podstawie ustawy z dnia 24 stycznia 1991 r. o kombatantach oraz niektórych osobach będących ofiarami represji wojennych i okresu powojennego, a także poprzez udzielanie doraźnej bądź okresowej pomocy pieniężnej kombatantom znajdującym się w szczególnie trudnej sytuacji materialnej. W ramach zadania organizowano uroczystości upamiętniające tradycje walk o niepodległość i suwerenność RP. Rozpatrywane były również wnioski

o przyznanie orderów, odznaczeń państwowych i resortowych oraz podejmowano decyzje o mianowaniu na wyższe stopnie wojskowe. Realizowane były także działania wynikające z ustawy z dnia 20 marca 2015 r. o działaczach opozycji antykomunistycznej oraz osobach represjonowanych z powodów politycznych, na podstawie której nadawany jest status działacza opozycji antykomunistycznej lub osoby represjonowanej z powodów politycznych w drodze decyzji administracyjnej oraz przyznawane i wypłacane są świadczenia i pomoc pieniężna dla osób uprawnionych. Ponadto w drodze decyzji administracyjnej przyznawane i wypłacane są świadczenia pieniężne sybirakom na podstawie ustawy z dnia 31 maja 1996 r. o osobach deportowanych do pracy przymusowej oraz osadzonych w obozach pracy przez III Rzeszę i Związek Socjalistycznych Republik Radzieckich.

Zadanie realizowane było przez **Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej**, Urząd do Spraw Kombatantów i Osób Represjonowanych oraz Wojewodów.

Celem określonym dla zadania było **zapewnienie kombatantom, osobom represjonowanym, działaczom opozycji antykomunistycznej i osobom represjonowanym z powodów politycznych należytej pomocy i opieki.**

Wydatki budżetu państwa i budżetu środków europejskich na **zadanie 13.3.W w 2025 r.**

Wydatki (w tys. zł)	Plan wg ustawy budżetowej na 2025 r.		Wykonanie w 2025 r.	
	BP	BŚE	BP	BŚE
	482.257	0	482.006	0

Do pomiaru stopnia realizacji celu zadania wykorzystywany był miernik:

Suma liczby osób pobierających dodatek kombatancki i liczby osób pobierających świadczenia pieniężne mających status działacza opozycji antykomunistycznej lub osoby represjonowanej z powodów politycznych (w tys.)

Wartości miernika	Plan wg ustawy budżetowej na 2025 r.	Wykonanie w 2025 r.
	50,1	44,5

Komentarz:

Miernik odzwierciedla wielkość grupy osób uprawnionych do tego typu świadczeń.

Na wartość miernika w 2025 r. w znacznym stopniu wpływały:

- 1) sytuacja demograficzna populacji kombatantów i osób mających status działacza opozycji antykomunistycznej lub osoby represjonowanej z powodów politycznych,
- 2) dynamika przyznawania nowych świadczeń pieniężnych osobom mającym status działacza opozycji antykomunistycznej lub osoby represjonowanej z powodów politycznych.

Zadanie 13.4.W Wspieranie rodziny

ZADANIE PRIORYTETOWE

Polityka rodzinna jest priorytetem w kontekście wyzwań demograficznych stojących przed Polską. Główne zamierzenia tej polityki to: stworzenie polskim rodzinom warunków

zachęcających do podejmowania decyzji o rodzicielstwie oraz ograniczenie ubóstwa rodzin wychowujących dzieci. Polityka rodzinna ukierunkowana na ograniczenie ubóstwa i przeciwdziałanie pogłębiającej się zapaści demograficznej to przede wszystkim inwestycja w przyszłość. Dobrze prowadzona przyczynia się do budowania kapitału ludzkiego i pełniejszego wykorzystania potencjału społeczeństwa. W ramach zadania ze środków publicznych wypłacane były świadczenia mające na celu wsparcie rodzin posiadających dzieci, jak również świadczenia z funduszu alimentacyjnego, wypłacane w zastępstwie alimentów. Rozwijany był system wsparcia rodzin w zakresie funkcji socjalnej, wychowawczej i opiekuńczej poprzez tworzenie zróżnicowanych form opieki nad dziećmi do lat 3. Realizowany był program dla rodzin wielodzietnych, którego celem było nie tylko bezpośrednie wsparcie rodzin, ale również promowanie modelu rodziny wielodzietnej. Wsparcie państwa dotyczyło także kobiet w ciąży. Prowadzono profilaktykę wraz z doskonaleniem metod pracy z rodziną, upowszechniano rodzinne formy pieczy zastępczej nad dzieckiem, jak również dążono do poprawy standardów w istniejących placówkach opiekuńczo-wychowawczych, które udzielają pomocy dzieciom pozbawionym częściowo lub całkowicie opieki rodzicielskiej. Prowadzone były również działania mające na celu wykonywanie zadań z zakresu przysposobienia krajowego, jak i międzynarodowego poprzez organizowanie i prowadzenie ośrodków adopcyjnych.

Zadanie realizowane było przez **Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej** oraz Wojewodów.

Celami określonymi dla zadania były:

- systemowe wsparcie rodzin w funkcji socjalnej, wychowawczej, opiekuńczej i edukacyjnej;
- promocja rodziny.

Wydatki budżetu państwa i budżetu środków europejskich na zadanie 13.4.W w 2025 r.

Wydatki (w tys. zł)	Plan wg ustawy budżetowej na 2025 r.		Wykonanie w 2025 r.	
	BP	BŚE	BP	BŚE
	15.143.926	386.241	18.957.356	368.391

Do pomiaru stopnia realizacji celu zadania wykorzystywane były mierniki:

Zasięg ubóstwa relatywnego wśród dzieci 0-17 (w %)*)

Wartości miernika	Plan wg ustawy budżetowej na 2025 r.	Wykonanie w 2025 r.
	13,8	b.d.**)

Komentarz:

Minister ds. rodziny realizował szereg działań skierowanych do rodzin z dziećmi, zarówno o charakterze powszechnym (program: „Rodzina 800+”, „Dobry start”), jak też działania skierowane do konkretnych grup, np.: rodzin z dziećmi w wieku do lat 3 („Aktywny Rodzic”, „Aktywny Maluch 2022-2029”), rodzin znajdujących się w trudnej sytuacji ekonomicznej (świadczenia rodzinne,

świadczenia z funduszu alimentacyjnego), rodzin z trudnościami w sferze opiekuńczej (piecza zastępcza) oraz rodzin z dziećmi niepełnosprawnymi (m.in. świadczenia pielęgnacyjne, zasiłki pielęgnacyjne).

Wszystkie te działania mają istotny wpływ na sytuację ekonomiczną rodzin z dziećmi, wspierają funkcję opiekuńczą i wychowawczą rodzin w taki sposób, aby zasięg ubóstwa relatywnego nie zwiększał się, a w miarę możliwości ulegał obniżeniu.

Realizacja świadczeń – w szczególności najistotniejszego w tym zakresie świadczenia 800+ – mających wpływ na wartość miernika monitorowana jest na bieżąco na podstawie miesięcznych raportów rzeczowo-finansowych przesyłanych przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych.

W ramach zadania uruchamiano środki z rezerw celowych.

*) Zmiana miernika od 2025 r.

**) Dane za rok 2025 zostaną opublikowane przez GUS w czerwcu 2026 r.

Wskaźnik dostępności miejsc opieki dla dzieci w wieku 12-35 miesięcy (w %)*)

Wartości miernika	Plan wg ustawy budżetowej na 2025 r.	Wykonanie w 2025 r.
	51,9	48,7**)

Komentarz:

Wartość miernika obrazuje liczbę miejsc opieki w żłobkach, klubach dziecięcych, dziennych opiekunów i u niań w stosunku do liczby wszystkich dzieci w wieku 12-35 miesięcy.

W 2025 r. kontynuowano programy zachęcające do tworzenia nowych miejsc opieki, takie jak Aktywny Maluch, Pierwszy Dzienny Opiekun w Gminie, Dofinansowanie wynagrodzeń w postaci dodatku motywacyjnego oraz kosztów składek od tych wynagrodzeń pracowników zatrudnionych w samorządowych instytucjach opieki nad dziećmi w wieku do lat 3, a także świadczenia „Aktywnie w żłobku”. Prowadzono także wiele spotkań, w celu promowania tworzenia nowych miejsc opieki.

Osiągnięta wartość miernika uzależniona jest m.in. od postaw rodziców i podmiotów tworzących miejsca opieki (samorządy, sektor prywatny) w odniesieniu do potrzeby tworzenia miejsc opieki. Rodzice dzieci w wieku 12-35 miesięcy mają wybór jednej z trzech form świadczeń w zakresie opieki nad dzieckiem, z czego jedna jest związana z wyborem opieki formalnej. Świadczenie „Aktywnie w żłobku” obniża opłatę za pobyt, zachęcając rodziców do korzystania z opieki formalnej. Wobec alternatywnych form opieki (osobista opieka, niania).

W ramach zadania uruchamiano środki z rezerw celowych.

*) Zmiana miernika od 2025 r.

**) Wstępne dane za 2025 r. Ostateczne dane będą dostępne po udostępnieniu przez GUS danych rocznych za 2025 r., dotyczących ludności wg pojedynczych roczników wieku i płci.

Liczba zrealizowanych/przeprowadzonych działań promocyjnych mających na celu promocję rodziny

Wartości miernika	Plan wg ustawy budżetowej na 2025 r.	Wykonanie w 2025 r.
	1	0

Komentarz:

Wskaźnik zdefiniowany jest jako liczba działań inicjowanych na rzecz promocji rodziny. Podejmowane działania oddziałują bezpośrednio, bądź pośrednio na opinię społeczną, podnosząc świadomość w tym zakresie.

W 2025 roku zrealizowano badanie jakościowe dotyczące postaw mężczyzn wobec rodzicielstwa. Badanie to miało na celu diagnozę barier w podejmowaniu decyzji prokreacyjnych oraz potrzeb i oczekiwań mężczyzn wobec pełnienia roli rodzica, celem przygotowania w kolejnym roku odpowiednich działań promujących rodzinę.

Zadanie 13.5.W Ekonomia społeczna

Podstawowe znaczenie w realizacji zadania miało tworzenie warunków dla wzmocnienia sektora ekonomii społecznej (w szczególności w zakresie aktywizacji oraz reintegracji społecznej i zawodowej osób zagrożonych wykluczeniem społecznym, w tym tworzenia miejsc pracy oraz zapewniania obywatelom dostępu do efektywnych i wysokiej jakości usług społecznych). Działania w tym zakresie były realizowane m.in. w ramach wdrażania ustawy z dnia 5 sierpnia 2022 r. o ekonomii społecznej, w tym w formie przewidzianych w ww. ustawie programów resortowych ukierunkowanych na wsparcie podmiotów ekonomii społecznej i przedsiębiorstw społecznych. Ponadto realizowano zapisy zaktualizowanego Krajowego Programu Rozwoju Ekonomii Społecznej do 2030 r., sprawowano nadzór nad fundacjami, a także poprzez realizację działań w zakresie przyznawania akredytacji i statusu ośrodka wsparcia ekonomii społecznej (OWES) zapewniano funkcjonowanie instytucjonalnego systemu wsparcia podmiotów ekonomii społecznej i przedsiębiorstw społecznych na poziomie regionalnym.

Zadanie realizowane było przez **Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej**, Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej oraz Wojewodów.

Celami określonymi dla zadania były:

- **zwiększenie udziału obywateli i organizacji pozarządowych w życiu publicznym;**
- **zwiększenie aktywności społecznej i zawodowej osób zagrożonych wykluczeniem społecznym poprzez instrumenty ekonomii społecznej.**

Wydatki budżetu państwa i budżetu środków europejskich na zadanie 13.5. w 2025 r.

Wydatki (w tys. zł)	Plan wg ustawy budżetowej na 2025 r.		Wykonanie w 2025 r.	
	BP	BŚE	BP	BŚE
	6.932	4.374	6.745	18.588

Do pomiaru stopnia realizacji celu zadania wykorzystywane były mierniki:

Liczba organizacji pozarządowych w Polsce (w szt.)

Wartości miernika	Plan wg ustawy budżetowej na 2025 r.	Wykonanie w 2025 r.
	180 tys.	173,1 tys.
Komentarz: Miernik pozwala określić poziom zaangażowania społecznego i pozarządowego w życie publiczne. Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej tworzy i realizuje działania mające na celu rozwój sektora ekonomii społecznej (w tym m.in. wdrażanie ustawy z dnia 5 sierpnia 2022 r. o ekonomii społecznej, aktualizacja Krajowego Programu Rozwoju Ekonomii Społecznej czy realizacja resortowych programów ukierunkowanych na wzmacnianie i zwiększanie potencjału podmiotów		

ekonomii społecznej, w tym organizacji pozarządowych), sprzyjające wzrostowi liczby organizacji pozarządowych w Polsce.

Organizacje pozarządowe, jako podmioty ekonomii społecznej, poprzez działalność gospodarczą i działalność pożytku publicznego służą integracji zawodowej i społecznej osób zagrożonych marginalizacją społeczną, tworzeniu miejsc pracy, świadczeniu usług społecznych użyteczności publicznej (na rzecz interesu ogólnego) oraz rozwojowi lokalnemu.

Według stanu na koniec 2025 r. w Krajowym Rejestrze Sądowym zarejestrowanych było 173,1 tys. organizacji pozarządowych.

Na liczbę organizacji pozarządowych w Polsce oddziałują w znacznym stopniu trudne do prognozowania czynniki tj. zmienne w czasie zapotrzebowanie na nowe organizacje pozarządowe, ale też chęć/potrzeba obywateli do formalizacji działań realizowanych przez grupy nieformalne i aktywistów społecznych. Potencjalny wpływ na liczbę powstających organizacji pozarządowych mogły mieć także uwarunkowania związane z okresem przejściowym między minioną, a bieżącą perspektywą finansową UE (rozpoczynanie w okresie sprawozdawczym wdrażania działań, zaplanowanych do realizacji w nowej perspektywie finansowej UE, a ukierunkowanych na wsparcie tworzenia m.in. podmiotów ekonomii społecznej i przedsiębiorstw społecznych, w tym organizacji pozarządowych).

Liczba miejsc pracy utworzonych przy wsparciu środków publicznych w podmiotach ekonomii społecznej (w szt.)

Wartości miernika	Plan wg ustawy budżetowej na 2025 r.	Wykonanie w 2025 r.
	2.000	3.918

Komentarz:

Miernik koresponduje z celem przyporządkowanym do zadania, pozwala określić poziom skuteczności działań realizowanych na rzecz rozwoju ekonomii społecznej, mającej na celu w szczególności aktywizację społeczną i zawodową osób zagrożonych wykluceniem społecznym – mierzoną za pomocą liczby miejsc pracy utworzonych w podmiotach ekonomii społecznej przy wsparciu środków publicznych.

Wartość planowana miernika stanowiła prognozę odnoszącą się do sumy przewidywanej liczby miejsc pracy jakie powstaną w ramach środków z EFS (Europejski Fundusz Społeczny) przy zaangażowaniu OWES, które aktywnie uczestniczą w działaniach na rzecz ekonomii społecznej na poziomie regionalnym.

W 2025 r. w podmiotach ekonomii społecznej (PES) powstało 3.918 miejsc pracy, które zostały utworzone ze środków EFS, a w powstaniu których udział miały funkcjonujące regionalnie OWES. Na osiągniętą w 2025 r. wartość miernika, która okazała się wyższa od przewidywanej, wpływ miała przede wszystkim intensyfikacja działań w nowej perspektywie finansowej UE, ukierunkowanych na wsparcie tworzenia nowych miejsc pracy w podmiotach ekonomii społecznej przy zaangażowaniu OWES.

Wiele zmiennych wpływało na osiągniętą wartość miernika – nie wszystkie czynniki można było przewidzieć na etapie planowania. Czynniki, które w 2025 r. miały wpływ na wartość miernika były m.in.:

- 1) indywidualne możliwości i plany rozwojowe PES,
- 2) uwarunkowania rozwoju i powstawania nowych PES istniejące na poziomie lokalnym (m.in. zaangażowanie i wsparcie samorządów lokalnych w tworzenie nowych PES, wspieranie działalności PES i kreowanie powstawania nowych miejsc pracy w PES poprzez aktywny udział JST w rozwoju ekonomii społecznej, np. zlecanie PES realizacji zadań publicznych).

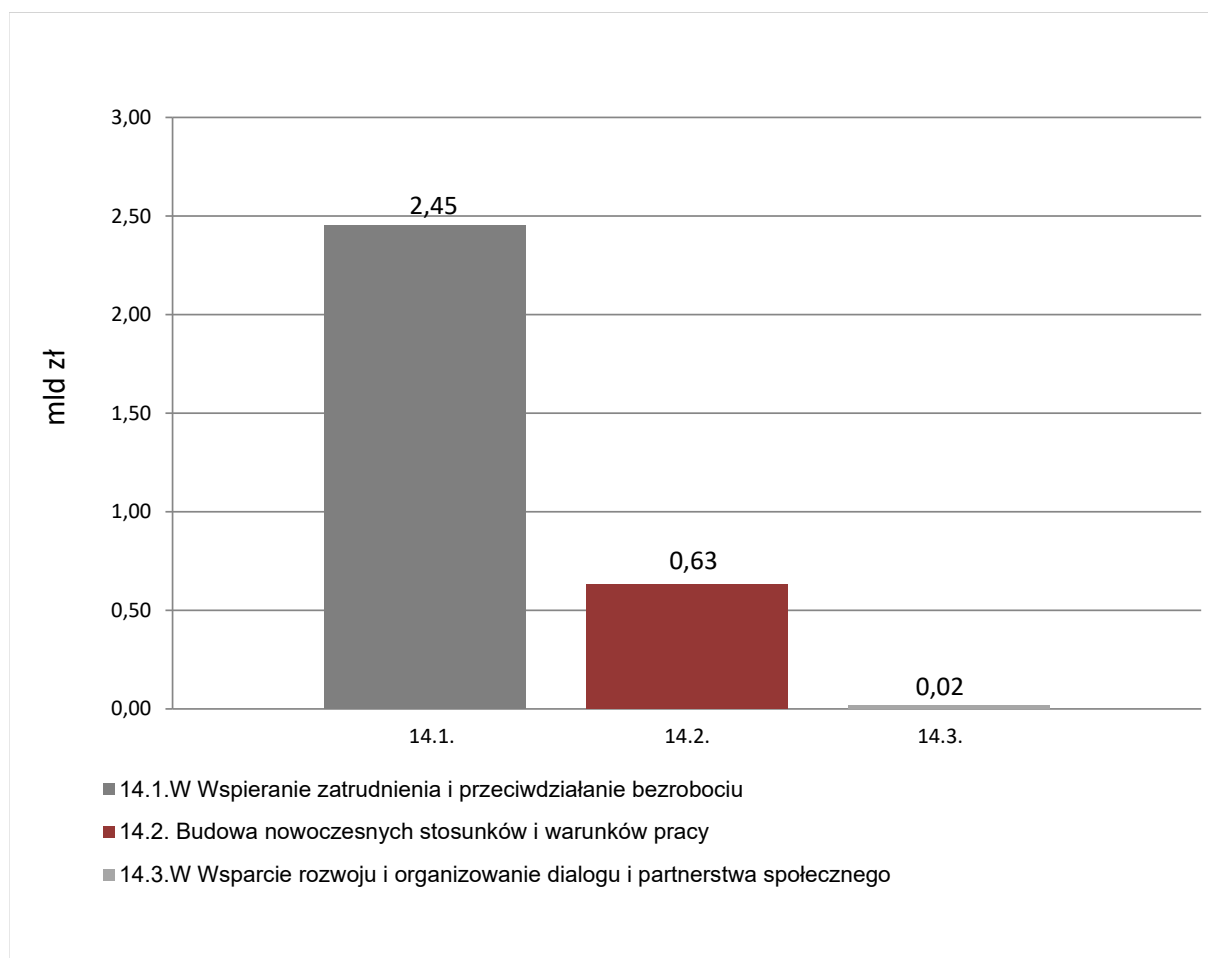
Funkcja 14.

Rynek pracy

Podstawowym zadaniem w ramach funkcji było wspieranie zatrudnienia i przeciwdziałanie bezrobociu. Celem polityki państwa było zwiększanie aktywności zawodowej – dążenie (poprzez działalność instytucji rynku pracy) do pełnego i produktywnego zatrudnienia, rozwoju zasobów ludzkich, osiągnięcia wysokiej jakości pracy, wzmacniania integracji oraz solidarności społecznej i zwiększenia mobilności, a także wyrównywania szans kobiet i mężczyzn na rynku pracy. W ramach funkcji stosowane były instrumenty z zakresu zatrudniania i rehabilitacji zawodowej osób niepełnosprawnych. Państwo prowadziło również działalność na rzecz poprawy bezpieczeństwa i higieny pracy oraz rozwoju instytucji dialogu społecznego.

Na realizację zadań z zakresu funkcji 14. w 2025 r. wydatkowano środki budżetowe w wysokości **3.095.746 tys. zł**, w tym z budżetu środków europejskich 1.160.602 tys. zł.

Wykres 14: Wydatki budżetu państwa i budżetu środków europejskich (w mld zł)

Zadanie 14.1.W Wspieranie zatrudnienia i przeciwdziałanie bezrobociu

ZADANIE PRIORYTETOWE

Zadanie miało na celu m.in. zmniejszanie zjawiska bezrobocia, w tym włączania na rynek pracy osób dotąd biernych zawodowo. Było realizowane poprzez wspieranie i modernizację (koordynację i podnoszenie jakości funkcjonowania) publicznych służb zatrudnienia, a także zapewnienie skutecznego i efektywnego nadzoru nad działalnością tych służb i przestrzeganiem standardów realizacji usług na rynku pracy. Wśród zadań o charakterze systemowym znajdowało się też m.in. tworzenie ram prawnych rynku pracy oraz opracowywanie regulacji prawnych w zakresie stosunków pracy, a także przygotowanie i realizacja programów na rzecz promocji zatrudnienia i łagodzenia skutków bezrobocia oraz aktywizacji zawodowej. Ponadto opracowywane i wdrażane były rozwiązania z zakresu zarządzania migracjami, które odpowiadały potrzebom rynku pracy. Udzielana była pomoc w powrocie i wchodzeniu na rynek pracy. W zakresie zadania ujęte zostało także finansowanie zasiłków i świadczeń dla osób bezrobotnych. Powyższy zakres działań uzupełniła realizacja założeń dotyczących przeciwdziałaniu marginalizacji i wykluczeniu społecznemu wkraczającej na rynek pracy młodzieży. Szczególna aktywność państwa w tym obszarze zorientowana była na aktywizację zawodową osób niepełnosprawnych. Realizacja tego zadania obejmowała działania ukierunkowane na wspieranie młodzieży OHP oraz młodzieży spoza OHP w planowaniu i rozwijaniu ścieżek edukacyjno-zawodowych. W szczególności działania te polegały na zapewnieniu młodym ludziom dostępu do usług poradnictwa zawodowego, pośrednictwa pracy oraz możliwości podnoszenia kwalifikacji zawodowych, adekwatnie do zmieniających się potrzeb rynku pracy i sytuacji społeczno-gospodarczej.

Zadanie realizowane było przez **Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej**, Ministerstwo Obrony Narodowej, Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej, Wojewodów, Fundusz Pracy oraz **Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych**.

Celami określonym dla zadania były:

- **zapewnienie wsparcia osobom bezrobotnym w powrocie na rynek pracy oraz osobom biernym zawodowo w wejściu lub powrocie na rynek pracy;**
- **przygotowanie młodzieży do aktywnego i skutecznego poruszania się po rynku pracy;**
- **zwiększenie zatrudnienia osób niepełnosprawnych.**

Wydatki budżetu państwa i budżetu środków europejskich na zadanie 14.1.W w 2025 r.

Wydatki (w tys. zł)	Plan wg ustawy budżetowej na 2025 r.		Wykonanie w 2025 r.	
	BP	BŚE	BP	BŚE
	1.333.792	728.291	1.287.576	1.160.602

Do pomiaru stopnia realizacji celu zadania wykorzystywane były mierniki:

Wskaźnik zatrudnienia osób w wieku produkcyjnym (w %)*)

Wartości miernika	Plan wg ustawy budżetowej na 2025 r.	Wykonanie w 2025 r.
	79,3	79,3

Komentarz:

Miernik odzwierciedla działania realizowane przez publiczne służby zatrudnienia na rzecz wsparcia osób bezrobotnych oraz osób biernych zawodowo w wejściu lub powrocie na rynek pracy poprzez objęcie ich jedną z form aktywizacji (prace subsydiowane, szkolenia, staże, przygotowanie zawodowe dorosłych). Minister właściwy ds. pracy wpływa na osiągnięcie miernika poprzez kreowanie rozwiązań prawnych, tworzenie i rekomendowanie narzędzi, metod pracy. Wartość miernika zależy również od wyboru działań aktywizacyjnych prowadzonych przez urzędy pracy oraz od struktury osób bezrobotnych zarejestrowanych w poszczególnych urzędach pracy.

Czynnikiem, który miał zasadniczy wpływ na osiągniętą wartość wskaźnika zatrudnienia w 2025 r. był wysoki wzrost gospodarczy oraz ustabilizowana inflacja. Jak podaje GUS produkt krajowy brutto (PKB) w 2025 r. był realnie wyższy o 3,6% w porównaniu z 2024 r., wobec wzrostu o 3,2% w 2024 r. (w cenach stałych w stosunku do roku poprzedniego). Z kolei w 2025 r. inflacja wyniosła 3,6%, i była na takim samym poziomie jak w 2024 r., wobec wysokich wzrostów w latach wcześniejszych.

Zakres działań o charakterze nadzorczym/kontrolnym reguluje ustawa z dnia 20 marca 2025 r. o rynku pracy i służbach zatrudnienia. Obecnie podstawowy dokument stanowi Plan Rozwoju Publicznych Służb Zatrudnienia. Jego celem jest wskazanie priorytetów polityki zatrudnienia w Polsce wynikających z aktualnej sytuacji i wyzwań na rynku pracy oraz zdefiniowanie sposobów realizacji tych priorytetów, a także zakładanych efektów działań realizowanych przez Publiczne Służby Zatrudnienia (PSZ). Zawarte w tym dokumencie priorytety stanowią odpowiedź na zidentyfikowane wyzwania zarówno zewnętrzne, jak i wewnętrzne, wobec których stoją Publiczne Służby Zatrudnienia. Do nich przyporządkowano kierunki działań do realizacji przez Publiczne Służby Zatrudnienia w latach 2025-2027.

W ramach Priorytetu I Rozwój nowoczesnych Publicznych Służb Zatrudnienia:

- 1) poprawa efektywności działania PSZ z wykorzystaniem nowych przepisów,
- 2) wzmocnienie koordynacji działań PSZ,
- 3) rozwój kadr PSZ,
- 4) cyfryzacja PSZ i wykorzystanie danych.

W ramach Priorytetu II Wspieranie bezrobotnych, pracowników, biernych zawodowo i pracodawców na zmieniającym się rynku pracy:

- 1) zwiększenie liczby zatrudnionych, w tym poprzez aktywizację osób bezrobotnych oraz biernych zawodowo,
- 2) wspieranie przedsiębiorczości oraz przedsiębiorców w zakresie tworzenia miejsc pracy wysokiej jakości i utrzymania dotychczasowych miejsc pracy,
- 3) dostosowanie kwalifikacji i umiejętności osób bezrobotnych, poszukujących pracy i pracujących do potrzeb gospodarki, w tym w związku z cyfrową i zieloną transformacją,
- 4) wspieranie bezpiecznej i odpowiedzialnej migracji zarobkowej.

W dokumencie określone zostały standardy i wartości docelowe wskaźników realizacji polityk rynku pracy przez PSZ.

*) Zmiana miernika od 2025 r.

Liczba osób w wieku 15-25 lat objętych formami wsparcia, w ramach rozwoju zawodowego, oferowanymi przez OHP

Wartości miernika	Plan wg ustawy budżetowej na 2025 r.	Wykonanie w 2025 r.
	60.000	84.984

Komentarz:

Głównym zadaniem działalności jednostek OHP na rzecz rozwoju zawodowego osób w wieku 15-25 lat jest dostarczenie kompleksowego wsparcia w zakresie funkcjonowania na rynku pracy. Doradcy zawodowi udzielali informacji o zawodach i możliwości szkolenia oraz kształcenia, jak również porad z wykorzystaniem standaryzowanych metod ułatwiających wybór zawodu i określających predyspozycje, kompetencje i uzdolnienia zawodowe. Realizacja powyższych wartości miernika – w wymiarze społecznym – polegała na zapewnieniu młodzieży OHP, jak i spoza OHP, warunków do świadomego zaplanowania kariery zawodowej, zapewnienia dostępu do ofert pracy oraz możliwości podnoszenia kwalifikacji. Działania te zmierzały do zapobiegania bezrobociu i wykluczeniu społecznemu wśród młodzieży.

Miernik pozwala na określenie liczby osób (młodzież OHP, młodzież zewnętrzna), które faktycznie skorzystały ze wsparcia OHP w obszarze rozwoju zawodowego – usług doradztwa zawodowego, pośrednictwa pracy i szkoleń zawodowych.

Osiągnięta wartość miernika uwzględnia uczestników jednostek opiekuńczo-wychowawczych, absolwentów OHP oraz młodzież spoza OHP w wieku 15-25 lat. Tej grupie młodzieży służył program wsparcia rozwoju zawodowego, który obejmował m.in.:

- poradnictwo zawodowe w trakcie rekrutacji i nauki w jednostce OHP, w tym realizację pilotażowego projektu warsztatów pt. „Godzenie ról zawodowych i rodzinnych”, których celem było wyposażenie młodzieży w umiejętności organizacji czasu własnego oraz godzenia obowiązków rodzinnych i zawodowych,
- pośrednictwo pracy obejmujące zarówno pozyskiwanie miejsca u pracodawcy na przygotowanie zawodowe dla nowo zrekrutowanych uczestników OHP, jak i poszukiwanie ofert pracy z gwarancją zatrudnienia dla uczestników kończących naukę w OHP,
- współpracę z pracodawcami oraz monitoring realizacji programu przygotowania zawodowego uczestników OHP,
- organizację szkoleń poszerzających umiejętności zawodowe i kwalifikacje pełnoletnich wychowanków OHP, w tym cykl szkoleń dla młodzieży w zakresie prowadzenia działalności gospodarczej oraz kształtowania postaw przedsiębiorczych pn. „ABC prowadzenia działalności gospodarczej”, organizację wizyt studyjnych uczestników OHP u pracodawców.

Wsparcie w ramach rozwoju zawodowego zapewniono 84.984 osobom, co stanowi 141,6% planu określonego na 2025 r. Na wykonanie miernika wpływ ma fakt stałego dostosowywania usług rozwoju zawodowego do aktualnych potrzeb młodzieży oraz bieżących możliwości organizacyjnych. W 2025 roku nadal wzrastało zainteresowanie ofertą OHP ze strony młodzieży zewnętrznej, szczególnie dotyczącej wsparcia w wyborze szkoły i zawodu, umiejętności poszukiwania pracy oraz podniesienia swoich kwalifikacji na rynku pracy.

W ramach realizacji zadania w 2025 r. uzyskano także takie rezultaty, jak:

- 1) zapewnienie wsparcia w ramach usług poradnictwa zawodowego i szkoleń zawodowych 67.139 młodym ludziom (plan wykonano w 111,9%),
- 2) objęcie umowami o refundację 138.185 młodocianych pracowników (tj. o 14,4% więcej niż zakładano). Jest to związane z większym, od szacowanego na etapie planowania, zainteresowaniem młodzieży zdobywaniem zawodu w szkołach branżowych. To z kolei

	<p>przełożyło się na większą liczbę młodocianych pracowników zatrudnionych w celu przygotowania zawodowego,</p> <p>3) podjęcie zatrudnienia za pośrednictwem OHP przez 21.209 młodych osób (plan roczny wykonano w 96,4%, natomiast w porównaniu do roku 2024 odnotowano wzrost o 2%). Na taką sytuację wpływ miały takie czynniki, jak:</p> <ul style="list-style-type: none"> – problem z pozyskaniem od pracodawców potwierdzeń zatrudnienia skierowanej do nich osoby, – oczekiwanie przez młodzież wyższego wynagrodzenia od tego, które oferują pracodawcy, – zmiana warunków zatrudnienia w stosunku do wcześniejszych deklaracji – w momencie zatrudnienia pracodawca zmienia warunki umowy, np. z pracy stałej na pracę krótkoterminową, co powoduje wycofanie się z przyjęcia oferty przez młodego człowieka, <p>4) w ramach działalności Centrum Informacyjno-Konsultacyjnego Służb Zatrudnienia "Zielona Linia" wykonanie miernika w 2025 roku przekroczyło zakładany plan o 4,9%. Wzrost liczby obsługiwanych spraw był bezpośrednio związany ze zwiększoną liczbą połączeń i zapytań wynikających z wejścia w życie nowych regulacji prawnych w obszarze rynku pracy, w szczególności ustawy o rynku pracy i służbach zatrudnienia oraz ustawy o warunkach dopuszczalności powierzania pracy cudzoziemcom na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, które istotnie zmieniły procedury i obowiązki pracodawców, generując zwiększone zapotrzebowanie na informacje i wyjaśnienia.</p>
--	--

Wskaźnik zatrudnienia osób niepełnosprawnych w wieku produkcyjnym (w %)

Wartości miernika	Plan wg ustawy budżetowej na 2025 r.	Wykonanie w 2025 r.
	32,5	32,8
<p>Komentarz:</p> <p>Miernik odnosi się do udziału pracujących osób niepełnosprawnych w wieku produkcyjnym w populacji osób niepełnosprawnych w tym wieku i obrazuje zmiany w zakresie poziomu zatrudnienia osób niepełnosprawnych w wieku produkcyjnym.</p> <p>Zadanie było realizowane ze środków budżetu Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, przeznaczonych na zadania realizowane na rzecz aktywizacji społecznej i zawodowej osób niepełnosprawnych, w tym m.in. na: dystrybucję środków dla jst, programy aktywizujące osoby niepełnosprawne, dofinansowanie do wynagrodzeń pracowników niepełnosprawnych oraz zadania zlecane.</p> <p>Zaproponowany do zadania miernik pochodzi wprost z Badania Aktywności Ekonomicznej Ludności realizowanego co kwartał przez Główny Urząd Statystyczny.</p> <p>Wskaźnik zatrudnienia danej grupy ludności, wyróżnianej ze względu na wiek, określoną kategorię lub rodzaj zbiorowości, to udział osób pracujących w tej grupie (zgodnie z metodologią Badania Aktywności Ekonomicznej Ludności realizowanego przez GUS), do ogółu ludności w tej grupie.</p> <p>Osoby niepełnosprawne są grupą szczególnie wrażliwą na wykluczenie na rynku pracy. Mimo coraz lepszej sytuacji pracowników na rynku pracy, nadal wskaźnik zatrudnienia osób niepełnosprawnych w wieku produkcyjnym jest znacząco niższy niż dla ogółu populacji w tym wieku (32,8% wobec 79,3%). Aktywna polityka prozatrudnieniowa i oferowanie szerokiego wachlarza instrumentów wsparcia na rynku pracy istotnie sprzyja eliminowaniu barier oraz zwiększaniu możliwości osób niepełnosprawnych i uwalnianiu ich potencjału na rynku pracy. W 2025 r. m.in. zwiększono kwotę dofinansowania do wynagrodzenia pracowników niepełnosprawnych – zwiększono kwotę dofinansowania dla każdego stopnia niepełnosprawności, kwotę dofinansowania w przypadku</p>		

występowania schorzeń szczególnych, uproszczono procedury oraz zwiększono wsparcie dla pracodawców zatrudniających osoby z niepełnosprawnościami. Uproszczono również procedury procesu orzeczniczego, w tym określenie ram czasowych dla zespołów orzecznich.

Inne jednostki sektora finansów publicznych

Zadanie realizowane/finansowane było również przez:

1. **Fundusz Pracy**, z którego w 2025 r. w ramach zadania poniesiono wydatki w wysokości 10.655,12 mln zł;
2. **Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych**, z którego w 2025 r. w ramach zadania poniesiono wydatki w wysokości 4.827,54 mln zł.

Zadanie 14.2. Budowa nowoczesnych stosunków i warunków pracy

Realizacja zadania dotyczyła głównie tych działań państwa, które poprawiały bezpieczeństwo i warunki pracy oraz umożliwiały ochronę praw pracowniczych. W szczególności działania te polegały na dostosowywaniu, poprzez działalność legislacyjną, regulacji i instytucji rynku pracy do zmieniających się warunków społeczno-gospodarczych oraz poprawie bezpieczeństwa i warunków pracy (w zakresie stosunków pracy, w tym wynagrodzeń, świadczeń pracowniczych i zapewnieniu bezpiecznych i higienicznych warunków pracy). Ponadto realizacja zadania umożliwiała ochronę i zaspokojenie podstawowych roszczeń pracowniczych w przypadku niemożności ich zaspokojenia przez pracodawcę z powodu jego niewypłacalności oraz ochronę praw innych osób wykonujących pracę. Zadanie obejmowało również działalność nadzorczą-kontrolną realizowaną przez Państwową Inspekcję Pracy, której celem było doprowadzenie warunków pracy w kontrolowanych zakładach do stanu zgodnego z przepisami prawa pracy oraz działalność informacyjno-promocyjną, w tym programy prewencyjne i kampanie informacyjne adresowane do osób oraz podmiotów zainteresowanych poprawą bezpieczeństwa i warunków pracy.

Zadanie realizowane było przez **Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej, Państwową Inspekcję Pracy** oraz Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych.

Celami określonymi dla zadania były:

- **zabezpieczenie wypłaty świadczeń pracowniczych;**
- **doprowadzenie warunków pracy w kontrolowanych zakładach do zgodności z przepisami prawa pracy.**

Wydatki budżetu państwa i budżetu środków europejskich na **zadanie 14.2. w 2025 r.**

Wydatki (w tys. zł)	Plan wg ustawy budżetowej na 2025 r.		Wykonanie w 2025 r.	
	BP	BŚE	BP	BŚE
	666.467	0	630.238	0

Do pomiaru stopnia realizacji celu zadania wykorzystywane były mierniki:

Liczba osób, którym wypłacono świadczenia z Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych

Wartości miernika	Plan wg ustawy budżetowej na 2025 r.	Wykonanie w 2025 r.
	8.240	11.732
Komentarz: <p>Podstawowym celem Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych (FGŚP) jest ochrona roszczeń pracowniczych w razie niemożności ich zaspokojenia przez pracodawców z powodu ich niewypłacalności.</p> <p>Z uwagi na fakt, że w maju 2026 r. wykonanie miernika wynosiło już 86%, a także w związku z dalszymi prognozami wojewódzkich urzędów pracy dotyczącymi kolejnych wypłat świadczeń pracowniczych, w trakcie roku zwiększono planowaną wartość miernika do 14.190 osób. Ostateczne wykonanie miernika jest niższe od planu po zmianach i wynika z mniejszej liczby złożonych wniosków i wykazów o wypłatę świadczeń do Wojewódzkich Urzędów Pracy (WUP).</p> <p>Wypłatą świadczeń objęte zostały wszystkie wnioski złożone do WUP, poprawne pod względem formalnym oraz spełniające przesłanki wynikające z ustawy z dnia 13 lipca 2006 r. o ochronie roszczeń pracowniczych, a także roszczenia wynikające z wyroków sądowych.</p>		

Odsetek kontroli zakończonych wydaniem nakazu (decyzji administracyjnej) w związku ze stwierdzonymi naruszeniami przepisów prawa pracy (w %)

Wartości miernika	Plan wg ustawy budżetowej na 2025 r.	Wykonanie w 2025 r.
	61,00	60,63
Komentarz: <p>Realizacja tego zadania związana była z działaniami Państwowej Inspekcji Pracy (PIP), które poprawiały poziom przestrzegania prawa pracy, w szczególności przepisów dotyczących bezpiecznych warunków pracy w skontrolowanych zakładach. Stan przestrzegania tych przepisów obrazuje miernik zadania budżetowego – odsetek kontroli zakończonych wydaniem nakazu (decyzji administracyjnej) w związku ze stwierdzonymi naruszeniami przepisów prawa pracy.</p> <p>Wykonanie miernika w 2025 roku jest nieco niższe w porównaniu do zaplanowanego poziomu wskaźnika kontroli zakończonych wydaniem nakazu (decyzji administracyjnej). Osiągnięty wskaźnik wynikał ze wzrostu skarg zgłaszanych do PIP, które dotyczyły przede wszystkim kwestii związanych z prawną ochroną pracy, w tym w szczególności: niewypłaconych wynagrodzeń (dotyczy zawierania umów cywilnoprawnych w warunkach, w których zgodnie z art. 22 § 1 Kp powinna być zawarta umowa o pracę) (wzrost o ok. 40%), mobbingu (wzrost o ok. 30%). W kontrolach skargowych decyzje administracyjne stosowane były relatywnie rzadziej (udział kontroli skargowych zwiększył się z 35% w roku 2024 do 40% w roku 2025).</p>		

Inne jednostki sektora finansów publicznych

Zadanie realizowane/finansowane było również przez Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych, z którego w 2025 r. w ramach zadania poniesiono wydatki w wysokości 275,45 mln zł.

Zadanie 14.3.W Wsparcie rozwoju i organizowanie dialogu i partnerstwa społecznego

Realizacja zadania prowadzona była poprzez wsparcie dialogu i partnerstwa społecznego, w szczególności związków zawodowych i organizacji pracodawców, a także pomocy w zakresie rozwiązywania sporów zbiorowych, mediacji oraz społecznej odpowiedzialności przedsiębiorstw. Zadanie ukierunkowane było na rozwój i promocję dialogu społecznego w różnych formach, jako jednego z najbardziej efektywnych modeli tworzenia polityk publicznych państwa, polegającego na szerokiej partycypacji społecznej. Dialog społeczny umożliwiał większą, społeczną akceptację rozwiązań, a tym samym większą stabilność stanowionego prawa. W ramach tego zadania kształtowane były również formy rozwiązań w zakresie zbiorowego prawa pracy oraz prowadzona była lista mediatorów i monitoring konfliktów społecznych.

Zadanie realizowane było przez **Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej** oraz Wojewodów.

Celem określonym dla zadania było **zwiększanie roli dialogu i partnerstwa społecznego w rozwiązywaniu problemów społeczno-gospodarczych**.

Wydatki budżetu państwa i budżetu środków europejskich na zadanie 14.3.W w 2025 r.

Wydatki (w tys. zł)	Plan wg ustawy budżetowej na 2025 r.		Wykonanie w 2025 r.	
	BP	BŚE	BP	BŚE
	17.973	0	17.331	0

Do pomiaru stopnia realizacji celu zadania wykorzystywany był miernik:

Liczba podmiotów administracji publicznej i spoza niej, w tym partnerów społeczno-gospodarczych, z którymi utrzymywana jest współpraca w obszarze rozwoju dialogu i partnerstwa społecznego (w szt.)

Wartości miernika	Plan wg ustawy budżetowej na 2025 r.	Wykonanie w 2025 r.
	420	414

Komentarz:

Współpraca wspierająca rolę dialogu społecznego przyczynia się do kształtowania sytuacji społeczno-gospodarczej w wielu aspektach, m.in. wpływając na: stosunki pracy poprzez wypracowywanie rozwiązań z zakresu prawa pracy i rynku pracy, kształtowanie właściwych relacji na linii pracodawca – pracownik (porozumienia, rady pracownicze i rozwiązywanie konfliktów), jak też zachowanie pokoju społecznego w przypadkach konfliktowych i kryzysowych.

W ramach realizacji zadania odbywała się promocja dialogu społecznego (konferencja, działania informacyjne, publikacja informatorów). Zadania te zostały wykonane zgodnie z założeniami, m.in. dzięki współpracy z właściwymi podmiotami i uczestnikami działań. Na posiedzeniach plenarnych Rady Dialogu Społecznego, Prezydium Rady oraz Zespołów Problemowych Rady prowadzony był dialog w sprawach wynagrodzeń i świadczeń społecznych oraz w innych sprawach społecznych lub gospodarczych.

Rada brała udział w pracach nad projektem ustawy budżetowej poprzez możliwość:

- 1) opiniowania przez stronę pracowników i stronę pracodawców w Radzie wybranych wielkości makroekonomicznych stanowiących podstawę do opracowania projektu budżetu państwa na kolejny rok,
- 2) przedstawienia propozycji wzrostu w następnym roku: wynagrodzeń w gospodarce narodowej, w tym w państwowej sferze budżetowej, a także minimalnego wynagrodzenia za pracę oraz emerytur i rent z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.

Organizowano też posiedzenia Trójstronnych Zespołów Branżowych, których celem było wypracowanie kierunków rozwiązań społeczno-gospodarczych w branżach i sektorach polskiej gospodarki, szczególnie objętych planami restrukturyzacyjnymi i innowacyjnymi.

Współpraca z partnerami w obszarze dialogu społecznego determinowana jest sytuacją społeczno-gospodarczą. Wzmoczone kontakty często są wynikiem nowych wyzwań. Inicjatorami spotkań są także sami partnerzy społeczni, jeżeli uznają, że tego wymaga sytuacja. Wskaźniki makroekonomiczne w 2025 roku nie implikowały napięć, szczególnie w obszarze warunków zatrudnienia, na co wpływał również utrzymujący się rynek pracobiorcy. W efekcie spadła liczba konfliktów społecznych, a także odnotowano mniej sporów zbiorowych, które wymagałyby zaangażowania resortu koordynującego obszar dialogu społecznego.

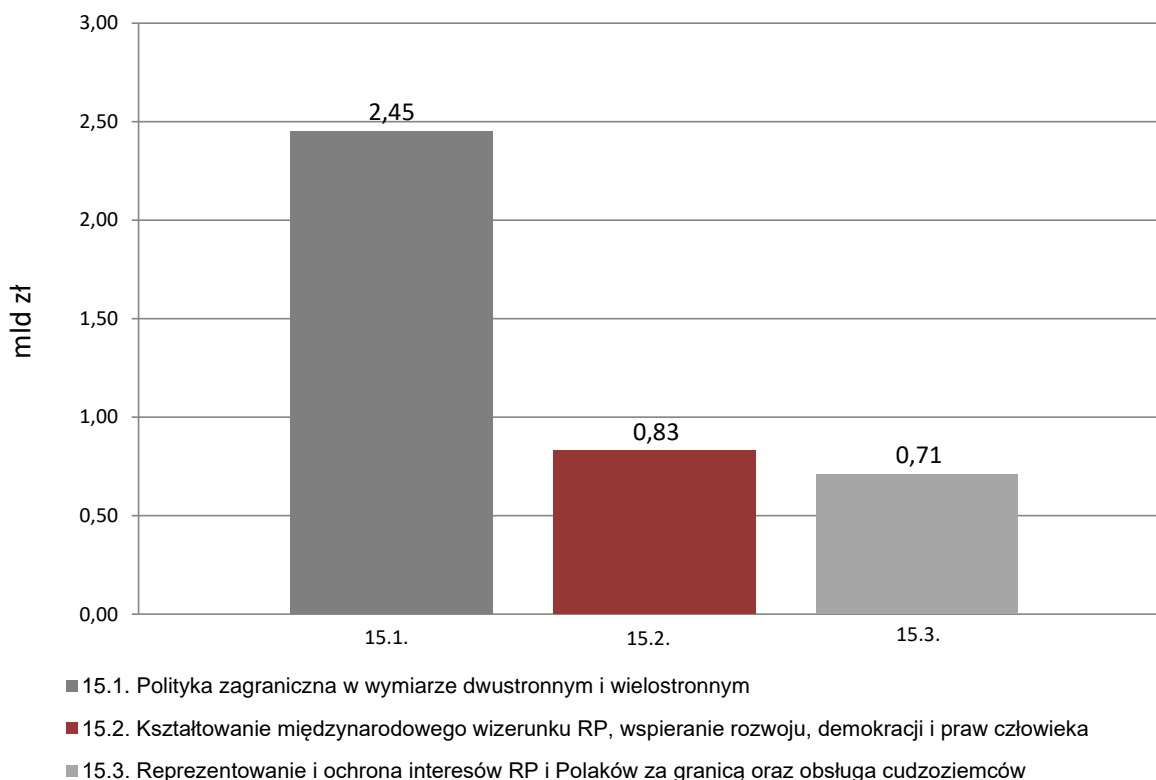
Funkcja 15.

Polityka zagraniczna

Funkcja obejmowała relacje Rzeczypospolitej Polskiej z innymi państwami oraz z organizacjami międzynarodowymi. Działalność w tym obszarze miała na celu identyfikację oraz ochronę interesów Polski w środowisku międzynarodowym. Priorytetem polskiej polityki zagranicznej było m.in. zapewnienie Rzeczypospolitej Polskiej bezpieczeństwa (z uwzględnieniem także bezpieczeństwa ekonomicznego), możliwości rozwoju oraz umacnianie znaczenia w wymiarze międzynarodowym. Funkcja obejmowała koordynację polityki zagranicznej państwa, reprezentowanie Rzeczypospolitej Polskiej w stosunkach międzynarodowych oraz ochronę polskich obywateli i osób prawnych za granicą. Istotne znaczenie miało kształtowanie pozytywnego wizerunku Polski m.in. poprzez wspieranie promocji polskiej gospodarki za granicą, promocję kultury i dziedzictwa narodowego za granicą oraz działania na rzecz rozwoju demokracji i promocji praw człowieka na świecie, a także udział Rzeczypospolitej Polskiej w międzynarodowej współpracy rozwojowej.

Na realizację zadań z zakresu funkcji 15. w 2025 r. wydatkowano środki budżetowe w wysokości **3.988.998 tys. zł.**

Wykres 15: Wydatki budżetu państwa i budżetu środków europejskich (w mld zł)

Zadanie 15.1. Polityka zagraniczna w wymiarze dwustronnym i wielostronnym

ZADANIE PRIORYTETOWE

Zadanie obejmowało działalność państwa na rzecz realizacji interesów Polski w ramach dwustronnych i wielostronnych stosunków w wymiarze politycznym, bezpieczeństwa oraz gospodarczym. Było ono realizowane poprzez współdziałanie z innymi państwami, a także poprzez udział Polski we współpracy na forum organizacji międzynarodowych, w szczególności Sojuszu Północnoatlantyckiego, kluczowego dla zagwarantowania bezpieczeństwa państwu polskiemu i jego obywatelom, Organizacji Bezpieczeństwa i Współpracy w Europie, Organizacji Narodów Zjednoczonych i organizacji wyspecjalizowanych systemu Narodów Zjednoczonych, Rady Europy, Unii Europejskiej, Organizacji Współpracy Gospodarczej i Rozwoju, międzynarodowych instytucji finansowych (np. Grupy Banku Światowego, EBI, BRRE, EBOR i MFW), a także innych działań na rzecz umiędzynarodowienia gospodarki w celu zapewnienia jej odporności na ryzyka wynikające z globalnej konkurencyjności i potencjalne zagrożenia o charakterze globalnym. Prowadzona była koordynacja działań administracji rządowej w zakresie polskiej polityki zagranicznej, zarówno w kontekście kształtowania kierunków jej rozwoju, jak też w odniesieniu do umów międzynarodowych i problematyki prawnomiędzynarodowej. Istotnymi obszarami działalności ujętymi w ramach zadania były: kształtowanie i koordynacja polityki RP w Unii Europejskiej w odniesieniu do spraw członkostwa Polski w UE (w tym koordynacja udziału Polski w procesie decyzyjnym UE, udział Polski w posiedzeniach Rady Europejskiej, Rady UE, Prezydencja Polski w Radzie UE w I połowie 2025 r., współpraca z instytucjami UE, obsługa prawna zadań wynikających z tego członkostwa, koordynacja procesu wdrażania prawa Unii Europejskiej do polskiego systemu prawa oraz udział w postępowaniach w sprawie naruszenia przez Rzeczpospolitą Polską prawa Unii Europejskiej prowadzonych przez instytucje i organy Unii Europejskiej, opiniowanie o zgodności z prawem Unii Europejskiej rządowych projektów aktów prawa powszechnie obowiązującego), umacnianie bezpieczeństwa zewnętrznego Rzeczypospolitej Polskiej (w tym bezpieczeństwa politycznego i wojskowego, jak też ekonomicznego, technologicznego, energetycznego, surowcowego oraz ekologicznego, a także zagwarantowanie bezpieczeństwa placówek zagranicznych Rzeczypospolitej Polskiej) oraz wzmacnianie ochrony własności przemysłowej w wymiarze międzynarodowym (we współpracy m.in. ze Światową Organizacją Własności Intelektualnej, Europejskim Urzędem Patentowym oraz Urzędem Unii Europejskiej ds. Własności Intelektualnej).

W zakresie zadania ujęto również działania związane ze wsparciem dwustronnej i wielostronnej współpracy gospodarczej, w tym również w kontekście dyplomacji ekonomicznej zdefiniowanej w obrębie właściwości kompetencyjnej MSZ.

Zadanie realizowane było przez **Ministerstwo Spraw Zagranicznych**, Ministerstwo Rozwoju i Technologii, Ministerstwo Finansów, Ministerstwo Infrastruktury, Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego, Ministerstwo Sportu i Turystyki, Ministerstwo Aktywów Państwowych, Ministerstwo Cyfryzacji, Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego, Ministerstwo Obrony Narodowej, Ministerstwo Edukacji Narodowej, Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej, Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi, Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej, Ministerstwo Klimatu i Środowiska, Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji, Ministerstwo Zdrowia, Ministerstwo Energii, Kancelarię Senatu, Kancelarię Prezesa Rady Ministrów, Urząd Zamówień Publicznych, Urząd Ochrony Konkurencji

i Konsumentów, Agencję Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Główny Urząd Statystyczny, Urząd Patentowy Rzeczypospolitej Polskiej, Główny Urząd Miar oraz Polski Instytut Spraw Międzynarodowych.

Celami określonymi dla zadania były:

- rozwój dwustronnych i wielostronnych stosunków politycznych i gospodarczych;
- zapewnienie adekwatnej do celów polskiej polityki zagranicznej reprezentacji dyplomatycznej na świecie;
- zapewnienie ochrony interesów Rzeczypospolitej Polskiej na forum Unii Europejskiej.

Wydatki budżetu państwa i budżetu środków europejskich na **zadanie 15.1.** w 2025 r.

Wydatki (w tys. zł)	Plan wg ustawy budżetowej na 2025 r.		Wykonanie w 2025 r.	
	BP	BŚE	BP	BŚE
	2.148.738	0	2.449.685	0

Do pomiaru stopnia realizacji celu zadania wykorzystywane były mierniki:

Liczba konsultacji politycznych i przedsięwzięć ekonomicznych organizowanych przez MSZ (w szt.)

Wartości miernika	Plan wg ustawy budżetowej na 2025	Wykonanie w 2025 r.
	68	68

Komentarz:

Planowane wartości miernika dotyczą obszaru właściwego dla spraw zagranicznych i stanowią sumę konsultacji politycznych i ekonomicznych o charakterze dwustronnym i wielostronnym zrealizowanych na szczeblu kierownictwa MSZ. Prognozy wartości miernika wynikały z planowanego kalendarza wizyt i spotkań członków kierownictwa resortu. Działania realizowane w ramach zadania wynikały z członkostwa RP w UE, NATO, ONZ i innych organizacjach międzynarodowych.

Zasadniczymi uwarunkowaniami mającymi wpływ na realizację zadania były: niestabilna sytuacja międzynarodowa spowodowana przedłużającą się agresją rosyjską na Ukrainę, a także eskalacja konfliktu na Bliskim Wschodzie, jak również nowe wyzwania o charakterze horyzontalnym związane z rozwojem technologii, zmianami klimatycznymi, nierównościami społeczno-ekonomicznymi.

Inicjatywy podejmowane w ramach zadania skoncentrowane były przede wszystkim na umacnianiu wizerunku Polski jako nowoczesnego państwa, które znalazło się w gronie największych gospodarek świata. W ramach działań skupiono się także na wzmacnianiu wizerunku i pozycji Polski na forum organizacji międzynarodowych o profilu gospodarczym (m.in. Organization for Economic Cooperation and Development – działania związane z obchodami 30-lecia członkostwa Polski w OECD w 2026 roku). Ponadto realizowano zadania wynikające z konieczności zapewnienia bezpieczeństwa gospodarczego poprzez utrzymanie dostępu do surowców oraz technologii energetycznych, jak i rozwoju nowoczesnych technologii w zakresie bezpieczeństwa cyfrowego.

Zagadnieniami newralgicznymi na agendzie międzynarodowej pozostawały:

- konieczność obrony porządku opartego na prawie międzynarodowym, promowanie i ochrona praw człowieka, a także międzynarodowego prawa humanitarnego,
- dostarczanie pomocy humanitarnej,
- ochrona klimatu i bezpieczeństwa żywnościowego,
- konieczność przyspieszenia realizacji Celów Zrównoważonego Rozwoju.

Do najważniejszych przedsięwzięć podjętych w toku realizacji zadania, w ramach reprezentacji interesów Polski i polskiego punktu widzenia podczas najważniejszych spotkań organów oraz agencji wyspecjalizowanych ONZ, należy zaliczyć:

- 1) zwołanie 12 września 2025 r., po raz pierwszy w historii na wniosek Polski, nadzwyczajnego posiedzenia Rady Bezpieczeństwa ONZ w związku z naruszeniem polskiej przestrzeni powietrznej przez rosyjskie drony,
- 2) prowadzenie wielotorowych działań w świetle rosyjskiej agresji na Ukrainę:
 - a) podtrzymywanie wysokiego priorytetu tej kwestii na forum ONZ,
 - b) skuteczne komunikowanie argumentacji RP i zwalczanie dezinformacji,
 - c) dążenie do pociągnięcia Rosji do odpowiedzialności za popełnione zbrodnie,
- 3) udział w debacie na temat reformy ONZ, w tym Rady Bezpieczeństwa ONZ i w ramach inicjatywy UN80, pozycjonując się jako rzecznik skutecznego multilateralizmu, broniącego interesów wszystkich państw członkowskich, niezależnie od ich potencjału,
- 4) zaangażowanie w problematykę operacji pokojowych – w związku ze stopniowym wygaszaniem mandatu misji UNIFIL (Tymczasowe Siły Zbrojne ONZ w Libanie) i wycofaniem z niej polskiego kontyngentu do grudnia 2027 r. – podjęto działania na rzecz wypracowania strategii nowej formy aktywności w operacjach pokojowych ONZ,
- 5) aktywność w tematyce budowania pokoju w związku z trwającym członkostwem w Komisji Budowania Pokoju (kadencja 2024-2025),
- 6) udział w 2. Światowym Szczycie Rozwoju Społecznego (Doha, listopad 2025 r.), będącym przeglądem wdrażania postulatów społecznych na przestrzeni 30 lat,
- 7) przygotowanie polskiej delegacji do udziału w debacie generalnej 80. sesji Zgromadzenia Ogólnego ONZ (ZO ONZ) w Nowym Jorku oraz w spotkaniach przy okazji tygodnia wysokiego szczebla 80. sesji ZO ONZ (22–29.09.2025 r.),
- 8) koordynacja przygotowania wizyty ministra spraw zagranicznych w Nowym Jorku w związku z trzecią rocznicą rosyjskiej agresji na Ukrainę.

Ponadto w ramach zadania:

- 1) zapewniono udział Polski w: comiesięcznych posiedzeniach Rady do Spraw Zagranicznych UE oraz w tygodniu wysokiego szczebla 80. sesji ZO ONZ,
- 2) odbyły się (z uczestnictwem Polski) konsultacje, spotkania, rozmowy, w tym związane z kwestią rosyjskiej agresji przeciwko Ukrainie, a także konferencje międzynarodowe dotyczące bezpieczeństwa i innych istotnych spraw z punktu widzenia realizacji założeń polskiej polityki zagranicznej.

Liczba przedstawicielstw dyplomatycznych RP, stałych przedstawicielstw RP przy organizacjach międzynarodowych oraz innych placówek zagranicznych niebędących urzędami konsularnymi, instytutami polskimi i ośrodkami kultury polskiej (w szt.)

Wartości miernika	Plan wg ustawy budżetowej na 2025 r.	Wykonanie w 2025 r.
	104	104

Komentarz:

Miernik odzwierciedla liczbę przedstawicielstw dyplomatycznych RP w świecie (w tym: ambasady, stałe przedstawicielstwa). Głównymi uwarunkowaniami realizacji zadania są: sytuacja geopolityczna, dynamika współpracy z innymi krajami oraz na forum organizacji międzynarodowych, w tym NATO, Unii Europejskiej, Organizacji Narodów Zjednoczonych, Organizacji Bezpieczeństwa i Współpracy w Europie czy Rady Europy, zarówno w obszarze politycznym, gospodarczym i bezpieczeństwa, a także kwestie organizacyjne, w tym kadrowe, infrastrukturalne oraz stan relacji dwustronnych z państwem przyjmującym. Wykonanie zadania wpływa na skuteczność realizacji celów polskiej polityki zagranicznej w obszarze politycznym, bezpieczeństwa i rozwoju społeczno-gospodarczego.

Wartość miernika na koniec grudnia 2025 r. wyniosła 104 przedstawicielstwa dyplomatyczne RP w świecie, na które składało się 95 ambasad, 7 stałych przedstawicielstw przy organizacjach międzynarodowych oraz 2 placówki zagraniczne niebędące urzędami konsularnymi, instytucjami polskimi i ośrodkami kultury polskiej.

W roku 2025 nie podejmowano decyzji w sprawie likwidacji lub utworzenia przedstawicielstw dyplomatycznych RP, stałych przedstawicielstw RP przy organizacjach międzynarodowych oraz innych placówek zagranicznych niebędących urzędami konsularnymi, instytucjami polskimi i ośrodkami kultury polskiej.

Liczba konsultacji politycznych i ekonomicznych organizowanych przez KPRM dotyczących agendy UE na szczeblu ministra ds. UE (w szt.)

Wartości miernika	Plan wg ustawy budżetowej na 2025 r.	Wykonanie w 2025 r.
	90	106

Komentarz:

Aktywne uczestnictwo w dyskusjach na forum UE ma kluczowe znaczenie dla ochrony interesów państwa polskiego i obywateli polskich w zakresie politycznym, gospodarczym i społecznym, a także dla zapewnienia adekwatnej pozycji Polski w Europie i na świecie.

Wykonana liczba konsultacji wynikała z kalendarza wizyt i spotkań ministra ds. UE w KPRM.

Na wykonanie wartości miernika wpływ miał wzrost aktywności dyplomatycznej Ministra ds. Unii Europejskiej, wynikający ze sprawowania przez Polskę przewodnictwa w Radzie Unii Europejskiej w pierwszym półroczu 2025 r. Pełnienie tej funkcji wygenerowało potrzebę organizacji dodatkowych spotkań dwustronnych i wielostronnych, które nie były w pełni przewidywalne na etapie planowania, natomiast stały się niezbędne dla skutecznej realizacji priorytetów prezydencji i koordynacji bieżącej agendy unijnej.

W ramach zadania uruchamiano środki z rezerw celowych.

Inne jednostki sektora finansów publicznych

Zadanie realizowane/finansowane było również przez **Polski Instytut Spraw Międzynarodowych**, który w 2025 r. w ramach zadania poniósł koszty w wysokości 13,75 mln zł.

Zadanie 15.2. Kształtowanie międzynarodowego wizerunku RP, wspieranie rozwoju, demokracji i praw człowieka

W ramach zadania państwo realizowało inicjatywy związane z kształtowaniem pozytywnego wizerunku RP za granicą jako wiarygodnego partnera, m.in. poprzez działania dyplomacji w obszarze współpracy rozwojowej, promocji gospodarki, kultury, nauki. Działania te przyczyniały się do wzmacniania rozpoznawalności Polski na świecie oraz budowania długofalowego kapitału zaufania wobec naszego kraju. Prowadziło działania na rzecz koordynacji aktywności ministerstw i instytucji im podległych w zakresie promocji kraju. Angażowało się na rzecz wspierania rozwoju społeczno-gospodarczego i odporności krajów priorytetowych programu „Polskiej pomocy”, wspierania ochrony i przestrzegania praw człowieka szczególnie w krajach europejskiego sąsiedztwa oraz w niesienie pomocy humanitarnej krajom i społecznościom dotkniętym kryzysami. W celu budowania międzynarodowego dialogu, uzyskania zrozumienia i poparcia dla polskich interesów w wymiarze regionalnym i globalnym oraz wzmocnienia potencjału społeczeństwa obywatelskiego w kraju i za granicą realizowane były inicjatywy w zakresie upowszechniania wiedzy o Polsce oraz informowania o polityce zagranicznej naszego kraju.

Zadanie realizowane było przez: **Ministerstwo Spraw Zagranicznych**, Ministerstwo Finansów, Ministerstwo Obrony Narodowej, Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej, Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji oraz Polski Instytut Spraw Międzynarodowych.

Celami określonymi dla zadania były:

- **zapewnienie udziału Polski w działaniach na rzecz zrównoważonego rozwoju społeczno-gospodarczego oraz umacniania demokracji i przestrzegania praw człowieka na świecie;**
- **kształtowanie i umocnienie pozytywnego wizerunku Polski za granicą.**

Wydatki budżetu państwa i budżetu środków europejskich na zadanie 15.2. w 2025 r.

Wydatki (w tys. zł)	Plan wg ustawy budżetowej na 2025 r.		Wykonanie w 2025 r.	
	BP	BŚE	BP	BŚE
	771.005	0	832.359	0

Do pomiaru stopnia realizacji celu zadania wykorzystywane były mierniki:

Stopień realizacji przedsięwzięć rozwojowych oraz promujących demokrację i prawa człowieka (w %)

Wartości miernika	Plan wg ustawy budżetowej na 2025 r.	Wykonanie w 2025 r.
	100	97
Komentarz: Miernik dotyczy oceny skuteczności działań MSZ w obszarze współpracy rozwojowej, promocji demokracji i praw człowieka. Podstawą działań realizowanych w ramach zadania był „Plan współpracy rozwojowej w 2025 r.”. Zadania mające wpływ na wykonanie miernika były realizowane we współpracy z organami		

administracji centralnej, organizacjami pozarządowymi i samorządami oraz Krajową Szkołą Administracji Publicznej im. Lecha Kaczyńskiego, a także placówkami zagranicznymi.

Ponadto na wykonanie wartości miernika w 2025 r. wpływ miały m.in. takie czynniki, jak:

- 1) realizacja spotkań na forach prawnoczwolowiecznych w różnym formacie (osobistym, online, bądź hybrydowym),
- 2) reagowanie ad hoc na dynamiczną sytuację międzynarodową (w tym związaną z agresją Rosji na Ukrainę),
- 3) realizacja zaplanowanych działań w odniesieniu do praw człowieka i promocji demokracji, tj. przede wszystkim koordynacja aktywności Polski w czasie sesji Rady Praw Człowieka ONZ w Genewie oraz Trzeciego Komitetu ZO ONZ w ostatnim roku.

Do najważniejszych przedsięwzięć podjętych w 2025 r., w toku realizacji zadania budżetowego należy zaliczyć m.in.:

- koordynację i zapewnienie obsługi uczestnictwa Polski w sesjach Rady Praw Człowieka ONZ wraz z uwzględnieniem polskich priorytetów merytorycznych oraz geograficznych,
- przygotowanie merytoryczne i organizacyjne udziału delegacji RP w sesjach Trzeciego Komitetu ZO ONZ oraz opracowywanie wystąpień narodowych,
- inicjowanie działań w związku z pogarszaniem się sytuacji praw człowieka w Rosji i w Białorusi,
- działania na rzecz utrzymania roli gospodarza głównych spotkań wymiaru ludzkiego OBWE, organizowanych w Warszawie przez Biuro Instytucji Demokratycznych i Praw Człowieka OBWE (ODIHR),
- podejmowanie działań w odniesieniu do praw człowieka w ramach aktywności Unii Europejskiej oraz Rady Europy,
- organizację nieformalnego posiedzenia Grupy Roboczej Rady UE ds. Praw Człowieka (COHOM) oraz podejmowanie innych aktywności w ramach prezydencji Polski w Radzie UE (w tym organizację w Brukseli konferencji z okazji 25. rocznicy Agendy ONZ „Kobiety, pokój i bezpieczeństwo”),
- przygotowanie merytoryczne i organizacyjne 13. edycji konferencji „Warszawski Dialog na Rzecz Demokracji”,
- koordynację procesu przyznania Nagrody Solidarności im. Lecha Wałęsy w 2025 r. oraz innych nagród koordynowanych przez MSZ.

W ramach zadania uruchamiano środki z rezerw celowych.

Liczba pozytywnych relacji medialnych o Polsce inspirowanych działaniami placówek zagranicznych (w szt.)

Wartości miernika	Plan wg ustawy budżetowej na 2025 r.	Wykonanie w 2025 r.
	nie mniej niż 5.500	9.379

Komentarz:

Miernik obrazuje liczbę pozytywnych komunikatów dotyczących naszego kraju odzwierciedlając tym samym efektywność i skuteczność działań w obszarze budowania i umacniania korzystnego wizerunku Polski za granicą. Wartość miernika uwzględnia pozytywne relacje medialne powstałe w efekcie dyplomatycznej, konsularnej i promocyjnej aktywności polskich placówek zagranicznych, w tym także wystąpienia/wywiady przedstawicieli placówek w mediach.

Miernik dotyczy komunikacji tj. dziedziny, w której wyjątkowo trudno precyzyjnie zaplanować efekty działań. Odchylenia w osiągnięciu miernika mogą wynikać ze specyfiki funkcjonowania mediów i uwarunkowań polityki informacyjnej poszczególnych redakcji, zmiany punktu ciężkości, jeśli chodzi

o zainteresowanie tematem odbiorców danego medium, zmiany uwarunkowań politycznych, gospodarczych i kulturowych w krajach akredytacji placówki zagranicznej, a także zmiany w sytuacji i napięcia w sytuacji geopolitycznej, często o charakterze nieprzewidywalnym.

Ostateczna wartość miernika osiągnięta na koniec 2025 r. przekroczyła znacząco planowaną minimalną wartość, była także wyższa od osiągniętej w 2024 r. (7.808 szt.). Jest ona, co do zasady, wynikiową powyższych elementów oraz większej aktywności polskich placówek zagranicznych w związku ze sprawowaniem przez Polskę Prezydencji w Radzie UE w pierwszej połowie 2025 r. (57% osiągniętej wartości miernika została wygenerowana przez działalność polskich placówek zagranicznych w tym okresie). Ponadto duże zainteresowanie mediów zagranicznych wzbudził proces wyborczy na Prezydenta RP (od kampanii wyborczej do inauguracji w sierpniu 2025 r.).

Rozwój sytuacji na scenie międzynarodowej, w tym konieczność wzmocnienia własnego potencjału obronnego Europy w obliczu trwającej agresji zbrojnej Rosji na Ukrainę oraz coraz częstszych ataków hybrydowych wymierzonych w europejską demokrację i bezpieczeństwo, wymagał od polskiego rządu prowadzenia aktywnej polityki zagranicznej. Polska w mediach była postrzegana jako kraj zabiegający o poprawę sytuacji bezpieczeństwa państwa i całej Europy.

Inne jednostki sektora finansów publicznych

Zadanie realizowane/finansowane było również przez **Polski Instytut Spraw Międzynarodowych**, który w 2025 r. w ramach zadania poniósł koszty w wysokości 8,04 mln zł.

Zadanie 15.3. Reprezentowanie i ochrona interesów RP i Polaków za granicą oraz obsługa cudzoziemców

Realizacja zadania służyła ochronie interesów obywateli polskich za granicą, obejmując jednocześnie sprawy związane z reprezentacją i ochroną interesów międzynarodowych RP. Państwo zapewniało polskim obywatelom i osobom prawnym pomoc i obsługę konsularną za granicą. Realizowało również w placówkach zagranicznych Rzeczypospolitej Polskiej czynności na rzecz cudzoziemców i zagranicznych osób prawnych. W ramach zadania zapewniano też reprezentację i ochronę interesów RP przed międzynarodowymi organami ochrony praw człowieka oraz wspierano sprawne i terminowe wykonanie orzeczeń i decyzji tych instytucji. Ponadto działalność dysponenta miała na celu utrzymanie więzi Polonii i Polaków za granicą z ojczyzną poprzez działania o charakterze kulturowym, edukacyjnym, medialnym oraz w zakresie pomocy charytatywnej, a także ochronę praw mniejszości polskich, wspieranie struktur organizacji polonijnych i pomoc w utrzymaniu wykorzystywanej przez nie infrastruktury.

Zadanie realizowane było przez **Ministerstwo Spraw Zagranicznych oraz Kancelarię Senatu**.

Celami określonymi dla zadania były:

- **zapewnienie reprezentacji RP w sprawach przed międzynarodowymi organami ochrony praw człowieka obsługiwanych przez Pełnomocnika Ministra Spraw Zagranicznych;**
- **zapewnienie dostępności usług konsularnych dla obywateli RP i cudzoziemców.**

Wydatki budżetu państwa i budżetu środków europejskich na zadanie 15.3. w 2025 r.

Wydatki (w tys. zł)	Plan wg ustawy budżetowej na 2025 r.		Wykonanie w 2025 r.	
	BP	BŚE	BP	BŚE
	678.369	0	706.954	0

Do pomiaru stopnia realizacji celu zadania wykorzystywane były mierniki:

Relacja liczby postępowań przed międzynarodowymi organami ochrony praw człowieka, w których Pełnomocnik Ministra Spraw Zagranicznych zapewnił reprezentację RP i w których podjęto działanie w imieniu Rządu RP, do liczby wszystkich postępowań przed międzynarodowymi organami ochrony praw człowieka, które leżą w kompetencji Pełnomocnika Ministra Spraw Zagranicznych (w %)

Wartości miernika	Plan wg ustawy budżetowej na 2025 r.	Wykonanie w 2025 r.
	100	100

Komentarz:

Miernik odzwierciedla zaangażowanie w reprezentowanie i zapewnienie ochrony interesów RP we wszystkich sprawach przed międzynarodowymi organami ochrony praw człowieka.

Realizacja zadania umożliwiła skuteczną i efektywną reprezentację Rzeczypospolitej Polskiej przed Europejskim Trybunałem Praw Człowieka (ETPC). Wielkość miernika w 2025 r. została w pełni zrealizowana w odniesieniu do wielkości założonej w planie.

W ramach zadania uruchamiano środki z rezerw celowych.

Liczba urzędów konsularnych RP (w szt.)

Wartości miernika	Plan wg ustawy budżetowej na 2025 r.	Wykonanie w 2025 r.
	127	125

Komentarz:

Miernik dotyczy procesu tworzenia sieci polskich urzędów konsularnych w świecie. Realizacja zadania służyła zapewnieniu usług ukierunkowanych na ochronę interesów międzynarodowych RP i obywateli polskich podczas pobytu za granicą.

W 2025 r. liczba funkcjonujących urzędów konsularnych wyniosła 125 szt. Była ona niższa od stanu w 2024 r. (129 urzędów konsularnych RP) w związku z likwidacją: Konsulatu Generalnego Rzeczypospolitej Polskiej w Chengdu, Konsulatu Generalnego Rzeczypospolitej Polskiej w Irkucku, Konsulatu Generalnego Rzeczypospolitej Polskiej w Królewcu, Konsulatu Generalnego Rzeczypospolitej Polskiej w Sankt Petersburgu.

Zakończenie działalności placówek w Federacji Rosyjskiej wynika z decyzji państwa przyjmującego.

W ramach zadania uruchamiano środki z rezerw celowych.

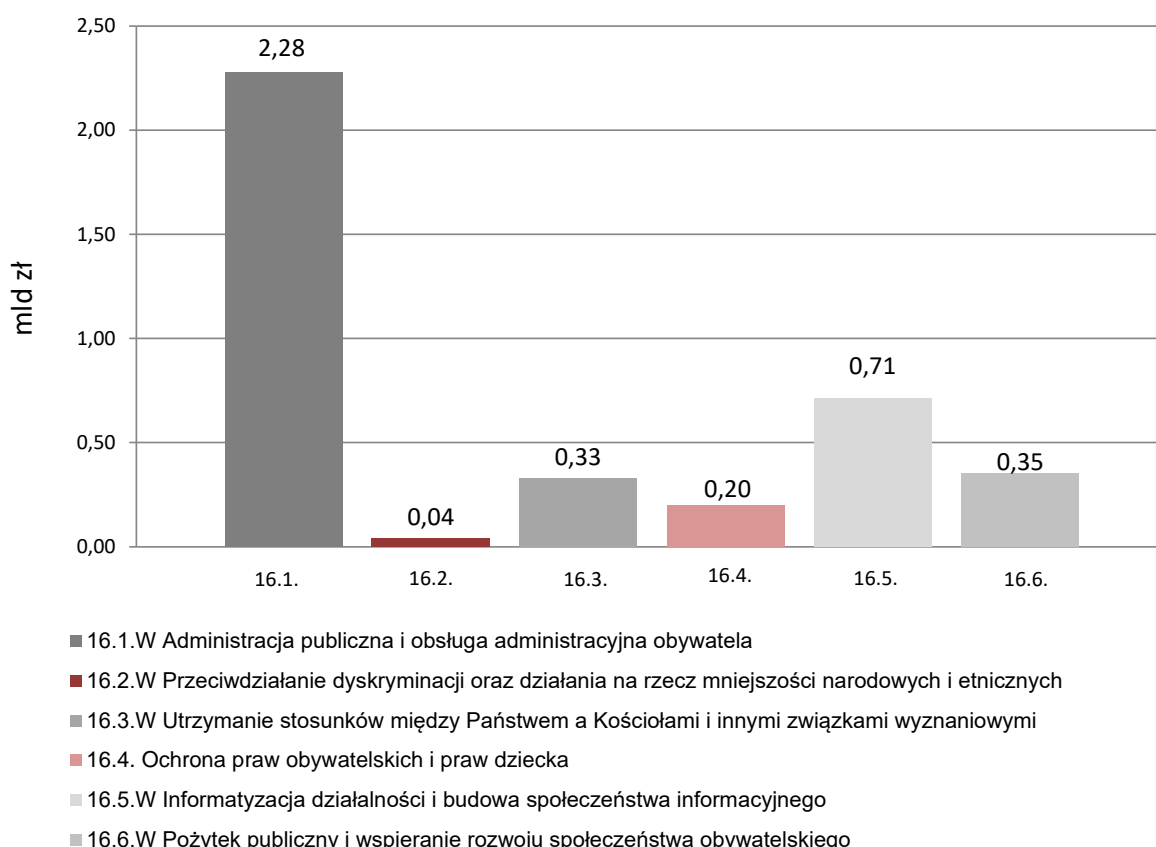
Funkcja 16.

Sprawy obywatelskie

Funkcja obejmowała obszar działalności państwa związany z organizacją urzędów administracji publicznej oraz procedur administracyjnych, obsługą administracyjną obywateli, ewidencją ludności, dowodami osobistymi i paszportami, rejestracją stanu cywilnego. W tym obszarze państwo realizowało przedsięwzięcia związane z informatyzacją działalności i budową społeczeństwa informacyjnego. Organy administracji publicznej dbały o zapewnienie ochrony przysługujących praw obywatelskich, praw dziecka oraz ochrony danych osobowych. Obszar ten obejmował również stosunki Państwa z Kościołem Katolickim, innymi kościołami i związkami wyznaniowymi oraz kwestie związane z zachowaniem i rozwojem tożsamości kulturowej mniejszości narodowych i etnicznych oraz języków regionalnych.

Na realizację zadań z zakresu funkcji 16. w 2025 r. wydatkowano środki budżetowe w wysokości **3.920.573 tys. zł**, w tym z budżetu środków europejskich 91.803 tys. zł.

Wykres 16: Wydatki budżetu państwa i budżetu środków europejskich (w mld zł)

Zadanie 16.1.W Administracja publiczna i obsługa administracyjna obywatela

ZADANIE PRIORYTETOWE

Zadanie obejmowało szeroki zakres spraw związanych z funkcjonowaniem jednostek samorządu terytorialnego, działalnością wojewodów i zespolonej administracji rządowej. W ramach zadania realizowane były działania związane z działaniem administracji publicznej oraz przedsięwzięcia stanowiące o jakości usług świadczonych przez administrację na rzecz obywateli. W szczególności w ramach zadania realizowane były sprawy dotyczące m.in. ewidencji ludności, rejestracji stanu cywilnego, zmiany imion i nazwisk, obywatelstwa polskiego, czy wydawania dowodów osobistych lub paszportów. Zapewniano funkcjonowanie centralnych systemów ewidencji państwowych. Prowadzone były też sprawy dotyczące obywatelstwa polskiego i repatriacji (w tym związanych z nabyciem obywatelstwa polskiego w trybie repatriacji oraz pomocy dla repatriantów). Realizowane były zadania na rzecz współpracy z jednostkami samorządu terytorialnego oraz jego harmonijnego rozwoju i podnoszenia standardów jego działania. Wykonywany był także nadzór prawny wojewody nad jednostkami samorządu terytorialnego oraz innymi jednostkami podlegającymi nadzorowi. Sprawowana była funkcja organu wyższego stopnia w indywidualnych sprawach z zakresu administracji publicznej należących do właściwości jednostek samorządu terytorialnego oraz orzekanie w innych sprawach na zasadach określonych w ustawach (SKO). Prowadzone były sprawy związane z działalnością wojewodów i funkcjonowaniem terenowej administracji rządowej. Finansowane były zadania z zakresu prawa humanitarnego (prowadzenie Krajowego Biura Informacji i Poszukiwań PCK).

Zadanie realizowane było przez **Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji**, **Ministerstwo Cyfryzacji**, Ministerstwo Edukacji Narodowej, Samorządowe Kolegia Odwoławcze, Wojewodów, Centralny Ośrodek Informatyki oraz Fundusz – Centralna Ewidencja Pojazdów i Kierowców.

Celami określonymi dla zadania były:

- poprawa obsługi administracyjnej obywatela;
- zwiększanie liczby bezpośrednich użytkowników korzystających z usług elektronicznych w zakresie dostępu do danych zgromadzonych w rejestrach publicznych prowadzonych przez MC w danym roku w stosunku do roku bazowego.

Wydatki budżetu państwa i budżetu środków europejskich na zadanie 16.1.W w 2025 r.

Wydatki (w tys. zł)	Plan wg ustawy budżetowej na 2025 r.		Wykonanie w 2025 r.	
	BP	BŚE	BP	BŚE
	1.896.693	50.321	2.248.462	31.600

Do pomiaru stopnia realizacji celu zadania wykorzystywane były mierniki:

Wskaźnik braku beczynności/przewlekłości prowadzenia postępowań w zakresie skarg wpływających do sądów administracyjnych (w %)

Wartości miernika	Plan wg ustawy budżetowej na 2025 r.	Wykonanie w 2025 r.
	55	59,83
Komentarz: <p>Wartość miernika odzwierciedla skuteczność działań państwa na rzecz poprawy obsługi administracyjnej obywatela i zapewnienia przysługujących praw obywatelskich. Miernik pozwala na pomiar wpływających do sądów administracyjnych skarg składanych przez obywateli niezadowolonych z szybkości prowadzonego postępowania przez urzędy na terenie całego kraju.</p> <p>Miernik uwzględnia sprawy prowadzone nie tylko przez organy administracji rządowej, ale również przez inne organy np. przez jednostki samorządu terytorialnego – taki sposób opracowania danych wynika z braku statystyk sądowych, które uwzględniałyby źródła pochodzenia skarg.</p> <p>W porównaniu do wartości planowanej na 2025 r. wskaźnik miernika wzrósł o 4,83 p.p. Wzrost wartości miernika oznacza zmniejszenie liczby zgłaszanych skarg na beczynność lub przewlekłe prowadzenie postępowania przez urzędy.</p>		

Czas personalizacji dokumentów tożsamości (w dniach)

Wartości miernika	Plan wg ustawy budżetowej na 2025 r.	Wykonanie w 2025 r.
	5	2,13
Komentarz: <p>Miernik odzwierciedla stopień realizacji wyznaczonego celu – minimalizacji czasu personalizacji dokumentu tożsamości, a tym samym poprawy obsługi administracyjnej obywatela. Miernik dotyczy następujących rodzajów dokumentów: dowód osobisty, paszport biometryczny, Karta Polaka, karta pobytu.</p> <p>Wynik czasu personalizacji pozwolił na zachowanie ustawowo określonych terminów dotyczących wydania dokumentów tożsamości. Osiągnięta wartość miernika wynika z optymalizacji procesów monitoringu wpływu dokumentów do Centrum Personalizacji Dokumentów. Działanie to zapewnia szybsze otrzymanie dokumentów, wpływając tym samym na poprawę jakości oferowanych usług oraz wzrost zaufania obywatela do administracji publicznej.</p> <p>Średni czas personalizacji dokumentów w roku 2025 (w dniach) dla poszczególnych rodzajów dokumentów wynosił:</p> <ol style="list-style-type: none">1) Dowód – 1,77 dnia,2) Paszport – 2,98 dnia,3) Karta Polaka – 1,7 dnia,4) Karta pobytu – 2,07 dnia. <p>Na korzystne wykonanie miernika względem wartości planowanej wpłynęły w 2025 r. następujące uwarunkowania:</p> <ol style="list-style-type: none">1) wykorzystanie 100% możliwości produkcyjnych dostępnego parku maszynowego,2) praca w systemie wielozmianowym,		

- 3) relokacja pracowników w zależności od zapotrzebowania.

W ramach zadania uruchamiano środki z rezerw celowych.

Relacja liczby użytkowników korzystających z usług elektronicznych w zakresie dostępu do danych zgromadzonych w rejestrach publicznych prowadzonych przez MC w danym roku N w stosunku do roku bazowego N-2 (w %)

Wartości miernika	Plan wg ustawy budżetowej na 2025 r.	Wykonanie w 2025 r.
	133	121,57

Komentarz:

Miernik pokazuje liczbę faktycznych użytkowników korzystających z dostępu do danych zgromadzonych w rejestrach publicznych. Pozwala na monitorowanie zakresu dostępności usług publicznych świadczonych drogą elektroniczną, a pośrednio stopnia nowoczesności i bezpieczeństwa funkcjonujących systemów teleinformatycznych rejestrów publicznych. Realizacja zadania uwarunkowana jest usprawnianiem i rozszerzeniem dostępu do zasobów informacyjnych sektora publicznego.

Uwarunkowaniami realizacji zadania były:

- 1) liczba udostępnianych aplikacji administracji publicznej,
- 2) stopień zainteresowania korzystaniem z przygotowanych rozwiązań przez potencjalnych użytkowników,
- 3) zakres katalogu podmiotów uprawnionych do pozyskania dostępu do danych do realizacji zadań ustawowych.

W 2025 r. odnotowano zmniejszenie wskaźnika użytkowników, ze względu na ograniczoną liczbę nowych usług i funkcjonalności uruchomionych w 2025 r. W ramach Systemu Rejestrów Państwowych (SRP) w 2025 r. przybyło 3.286 nowych użytkowników, natomiast w zakresie systemu CEPIK – 3.390 nowych użytkowników. Łącznie na dzień 31 grudnia 2025 r. było 63.209 wszystkich użytkowników w SRP i CEPIK.

Działaniami podjętymi w celu wzmocnienia realizacji miernika były w szczególności:

- 1) współpraca z podmiotami zainteresowanymi dostępem do danych z rejestrów prowadzonych przez Ministra Cyfryzacji,
- 2) realizacja wniosków o udostępnienie danych z SRP i CEPIK za pomocą urządzeń teletransmisji danych,
- 3) wydanie zgód na dostęp do Rejestru Stanu Cywilnego (RSC), Rejestru Danych Osobistych (RDO) i Rejestru danych Kontaktowych (RDK) dla sądów,
- 4) uruchomienie nowych usług w obszarze CEPIK, w tym:
 - nowej usługi (aplikacja) dla Marszałków Województw służącej do przekazywania i wglądu w dane dotyczące stacji demontażu i punktów zbierania pojazdów,
 - nowej usługi sieciowej dla przewoźników służącej do weryfikacji danych dokumentów i uprawnień do kierowania pojazdami,
 - rozszerzenia zakresu danych Krajowego Systemu Pobierania Opłat o informację czy pojazd jest bezemisyjny.

Inne jednostki sektora finansów publicznych

Zadanie realizowane/finansowane było również przez:

1. **Centralny Ośrodek Informatyki**, który w 2025 r. w ramach zadania poniósł wydatki w wysokości 178,84 mln zł;
2. **Fundusz – Centralna Ewidencja Pojazdów i Kierowców**, z którego w 2025 r. w ramach zadania poniesiono wydatki w wysokości 149,64 mln zł.

Zadanie 16.2.W Przeciwdziałanie dyskryminacji oraz działania na rzecz mniejszości narodowych i etnicznych

W ramach realizacji zadania podtrzymywana była tożsamość kulturowa mniejszości narodowych i etnicznych. Realizowane były działania na rzecz tożsamości kulturowej mniejszości narodowych i etnicznych oraz języka regionalnego. Wspierane były instytucje kulturowe, ruch artystyczny i twórczość mniejszości oraz imprezy artystyczne mające istotne znaczenie dla kultury mniejszości, a także wydawane są książki, czasopisma, periodyki w językach mniejszości lub w języku polskim, prowadzone były biblioteki, zapewniano ochronę miejsc związanych z kulturą mniejszości, propagowana była także wiedza z zakresu tej problematyki. W szczególności realizowane były działania na rzecz integracji społeczności romskiej w Polsce m.in. uruchomienie systemów stypendialnych dla uczniów i studentów romskich.

Zadanie realizowane było przez **Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji**, Ministerstwo Edukacji Narodowej oraz Wojewodów.

Celem określonym dla zadania było **zachowanie i rozwój tożsamości kulturowej mniejszości narodowych i etnicznych**.

Wydatki budżetu państwa i budżetu środków europejskich na zadanie 16.2.W w 2025 r.

Wydatki (w tys. zł)	Plan wg ustawy budżetowej na 2025 r.		Wykonanie w 2025 r.	
	BP	BŚE	BP	BŚE
	28.925	0	38.343	0

Do pomiaru stopnia realizacji celu zadania wykorzystywany był miernik:

Liczba osób będących odbiorcami zadań realizowanych na rzecz podtrzymania i rozwoju tożsamości kulturowej mniejszości narodowych i etnicznych, w stosunku do liczby osób należących do tych mniejszości (liczba)

Wartości miernika	Plan wg ustawy budżetowej na 2025 r.	Wykonanie w 2025 r.
	5,7	5,9

Komentarz:

Miernik dotyczy działań podejmowanych przez państwo na rzecz ochrony, zachowania i rozwoju tożsamości kulturowej mniejszości narodowych i etnicznych oraz zachowania i rozwoju języka regionalnego w rozumieniu ustawy z dnia 6 stycznia 2005 r. o mniejszościach narodowych i etnicznych oraz o języku regionalnym.

W ramach zadania realizowany był „Program integracji społecznej i obywatelskiej Romów w Polsce na lata 2021-2030”, którego koordynatorem jest minister właściwy do spraw wyznań religijnych

oraz mniejszości narodowych i etnicznych, natomiast za realizację poszczególnych zadań odpowiadali bezpośrednio wojewodowie. Zadania objęte Programem, pod nadzorem urzędów wojewódzkich, realizowały jednostki samorządu terytorialnego, podmioty zaliczone do sektora finansów publicznych oraz organizacje pozarządowe, w tym organizacje mniejszości romskiej. Do wartości składowej miernika zaliczają się następujące zadania systemowe realizowane w ramach tego Programu: Program stypendialny Ministra SWiA dla uczniów romskich szkół ponadpodstawowych, Program stypendialny Ministra SWiA dla studentów romskich, Program stypendialny Ministra SWiA dla uczniów romskich szczególnie uzdolnionych, Studia podyplomowe – romologia oraz Program doskonalenia asystentów edukacji romskiej (AER) i nauczycieli wspomagających edukację uczniów romskich. Szczegółowy opis realizacji Programu został przedstawiony w rozdziale 4.5. Informacja o realizacji programów wieloletnich w Omówieniu do Sprawozdania z wykonania budżetu państwa za okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2025 r.

Pomiar miernika umożliwia badanie rzeczywistego zainteresowania odbiorców zadaniami, na które przekazane zostały dotacje.

Dane (składowe) służące do wyliczenia wykonanej wartości miernika (zgodne z algorytmem określonym dla miernika) są następujące:

- 1) 2.379.510 – liczba odbiorców zadań realizowanych na rzecz podtrzymania i rozwoju tożsamości kulturowej mniejszości narodowych i etnicznych (jako liczba uczestnictw w tych działaniach),
- 2) 404.823 – liczba osób deklarujących przynależność do mniejszości.

W ramach zadania uruchamiano środki z rezerw celowych.

Zadanie 16.3.W Utrzymanie stosunków między Państwem a Kościołami i innymi związkami wyznaniowymi

W ramach zadania prowadzone jest szerokie spektrum działań zapewniających prawidłowe oraz sprawne wykonywanie ustawowych zadań wojewodów oraz ministra właściwego do spraw wyznań religijnych oraz mniejszości narodowych i etnicznych w stosunku do kościołów i związków wyznaniowych. Miały one na celu zabezpieczenie harmonijnego współdziałania państwa z kościołami i innymi związkami wyznaniowymi, w tym umożliwiające zagwarantowanie prawa do wolności sumienia i wyznania. Prowadzony przez państwo był rejestr kościołów i innych związków wyznaniowych oraz sprawy związane z osobowością prawną kościelnych jednostek organizacyjnych, a także postępowania w sprawach roszczeń majątkowych kościelnych osób prawnych, jak też sprawy legislacyjne w obszarze prawa wyznaniowego. W ramach zadania wykonywane były działania – wynikające z obowiązujących przepisów prawa – związane z obowiązkiem zapewnienia opieki duszpasterskiej (duszpasterstwa wojskowego) przez księży kapelanów żołnierzy zawodowych i księży kapelanów pracowników cywilnych wojska sprawujących posługę w strukturach Ordynariatu Polowego, Ewangelickiego Duszpasterstwa Wojskowego i Prawosławnego Ordynariatu Wojska Polskiego.

Zadanie realizowane było przez **Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji**, Ministerstwo Obrony Narodowej oraz Wojewodów.

Celem określonym dla zadania było **zagwarantowanie członkom wspólnot religijnych poszanowania wolności sumienia i wyznania**.

Wydatki budżetu państwa i budżetu środków europejskich na zadanie 16.3.W w 2025 r.

Wydatki (w tys. zł)	Plan wg ustawy budżetowej na 2025 r.		Wykonanie w 2025 r.	
	BP	BŚE	BP	BŚE
	341.314	0	332.857	0

Do pomiaru stopnia realizacji celu zadania wykorzystywany był miernik:

Procent spraw z zakresu poszanowania wolności sumienia i wyznania załatwionych w terminie krótszym niż przewidziany w Kodeksie Postępowania Administracyjnego

Wartości miernika	Plan wg ustawy budżetowej na 2025 r.	Wykonanie w 2025 r.
	70	70,24

Komentarz:

Miernik wskazuje na stopień realizacji jednego z celów działalności państwa, jakim jest właściwe, terminowe prowadzenie polityki wyznaniowej, w tym podtrzymywanie dobrych relacji pomiędzy państwem, a kościołami i innymi związkami wyznaniowymi.

W 2025 r. łącznie załatwiono 2.278 spraw (przed terminem przewidzianym w KPA załatwiono 1.600 spraw, natomiast w terminie KPA 678 spraw), na co składały się:

- 511 powiadomień załatwionych przed terminem KPA,
- 693 zaświadczenia załatwione przed terminem KPA,
- 78 wyciągów z Rejestru kościołów i innych związków wyznaniowych załatwionych przed terminem KPA,
- 341 spraw dot. Funduszu Kościelnego załatwionych w terminie KPA,
- 318 udzielanych odpowiedzi i wyjaśnień dot. przepisów prawa wyznaniowego załatwionych przed terminem KPA,
- 30 postępowań administracyjnych w sprawach majątkowych kościelnych osób prawnych załatwionych w terminie KPA,
- 83 udzielone odpowiedzi i wyjaśnienia dotyczące przepisów prawa wyznaniowego załatwionych w terminie KPA,
- 208 zaświadczeń załatwionych w terminie KPA,
- 16 decyzji Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji wydanych w terminie KPA.

W ramach zadania uruchamiano środki z rezerw celowych.

Zadanie 16.4. Ochrona praw obywatelskich i praw dziecka

Realizacja zadania polegała na ochronie wolności, praw człowieka i obywatela określonych w Konstytucji oraz innych przepisach prawa. W ramach zadania ujęta była działalność związana z badaniem ewentualnych naruszeń prawa oraz zasad współżycia i sprawiedliwości społecznej przez organy, organizacje i instytucje zobowiązane do przestrzegania i realizacji wolności człowieka i obywatela, w tym podejmowania interwencji w obronie praw i wolności konkretnej osoby, w przypadku podejrzenia istnienia naruszenia tych praw, a także działań o charakterze systemowym.

Zadanie swym zakresem obejmowało także działania interwencyjne w sytuacjach naruszenia praw dziecka (zmierzające do ochrony dziecka przed przemocą, w tym cyberprzemocą, okrucieństwem, wyzyskiem, demoralizacją, zaniedbaniem oraz innym złym traktowaniem). Interwencje dotyczyły również ochrony praw małoletnich obywateli polskich przebywających za granicą oraz praw małoletnich cudzoziemców przybywających do Polski i przebywających na jej terytorium. Zadanie obejmowało również działania informacyjne i edukacyjne w zakresie upowszechniania praw dziecka, ochronę i prewencję przed przemocą i seksualnym wykorzystaniem dzieci oraz działania mające na celu zapewnienie niezwłocznej reakcji organów państwa, w tym pociągnięcie do odpowiedzialności sprawców przemocy seksualnej na dzieciach.

Sprawowana była też kontrola nad jednostkami przetwarzającymi dane osobowe.

Zadanie realizowane było przez **Rzecznika Praw Obywatelskich, Rzecznika Praw Dziecka, Urząd Ochrony Danych Osobowych** oraz Państwową Komisję do spraw wyjaśniania przypadków czynności skierowanych przeciwko wolności seksualnej i obyczajności wobec małoletniego poniżej lat 15.

Celami określonym dla zadania były:

- przeciwdziałanie i zapobieganie naruszeniom wolności i praw człowieka i obywatela;
- przeciwdziałanie i zapobieganie naruszeniom praw dziecka;
- zwiększenie bezpieczeństwa danych osobowych.

Wydatki budżetu państwa i budżetu środków europejskich na zadanie 16.4. w 2025 r.

Wydatki (w tys. zł)	Plan wg ustawy budżetowej na 2025 r.		Wykonanie w 2025 r.	
	BP	BŚE	BP	BŚE
	212.730	0	201.605	0

Do pomiaru stopnia realizacji celu zadania wykorzystywane były mierniki:

Liczba wystąpień generalnych RPO pozytywnie zakończonych w stosunku do liczby wystąpień generalnych RPO skierowanych i zakończonych w okresie sprawozdawczym (w %)

Wartości miernika	Plan wg ustawy budżetowej na 2025 r.	Wykonanie w 2025 r.
	≥ 60	65,8

Komentarz:

Realizacja zadania służy ochronie praw i wolności oraz zwiększeniu zaufania obywateli do państwa i prawa. Miernik odnosi się do oceny działań Rzecznika Praw Obywatelskich w kontaktach z podmiotami publicznymi oraz efektywności i skuteczności Rzecznika w działaniach mających charakter systemowy. Pozwala ocenić stopień realizacji zmian systemowych proponowanych przez Rzecznika Praw Obywatelskich.

Na wysoką wartość miernika wpłynęła duża liczba spraw wskazujących na potrzebę zmian w prawie, bądź sposobie jego funkcjonowania, a także reakcja organów, do których Rzecznik kierował postulaty i propozycje zmian. Na spotkaniach kierownictwa Biura RPO, a także na okresowych spotkaniach

Rzecznika z dyrektorami zespołów, monitorowane były działania podejmowane przez Urząd, m.in. pod kątem wystąpień generalnych.

Liczba spraw zakończonych przez RPD w stosunku do ogólnej liczby spraw, które wpłynęły w danym roku budżetowym (w %)

Wartości miernika	Plan wg ustawy budżetowej na 2025 r.	Wykonanie w 2025 r.
	96	96
Komentarz: <p>Miernik dotyczy działalności realizowanej przez Rzecznika Praw Dziecka (RPD), mającej zapewnić dziecku pełny i harmonijny rozwój, z poszanowaniem jego godności i podmiotowości. Wykonanie miernika (czas trwania rozpatrywanych spraw) zależy w głównej mierze od skali trudności spraw jakie wpływają do rozpatrzenia w danym roku budżetowym.</p> <p>W 2025 r. do RPD kierowane były sprawy dotyczące problemów rodzinnych dzieci, w tym okolicznościowe, sprawy dotyczące nieprawidłowego traktowania dzieci, przemocy, cyberprzemocy, hejtu, wyzysku, demoralizacji, zaniedbania oraz innych przejawów złego traktowania. Rzecznik współpracował z organizacjami pozarządowymi, stowarzyszeniami i fundacjami działającymi na rzecz ochrony praw dziecka, a także z organami władzy publicznej. W razie potrzeby Rzecznik badał sprawę na miejscu, zlecał przeprowadzenie badań, sporządzenie ekspertyz i opinii. Ponadto wystosowywał on zapytania oraz kierował pisma do organizacji i instytucji w celu udzielenia informacji, złożenia wyjaśnień oraz udostępnienia akt i dokumentów niezbędnych do należytego rozpatrzenia spraw. W sytuacji, gdy prawa dziecka naruszane były podczas spraw sądowych Rzecznik Praw Dziecka dzięki swoim ustawowym uprawnieniom przystępował do postępowań.</p>		

Stosunek liczby wykonanych decyzji przywracających stan zgodny z prawem do liczby wydanych przez Prezesa UODO decyzji dotyczących oceny funkcjonowania systemu ochrony danych osobowych (w %)

Wartości miernika	Plan wg ustawy budżetowej na 2025 r.	Wykonanie w 2025 r.
	100	91
Komentarz: <p>Wykonanie miernika dotyczy działalności Prezesa Urzędu Ochrony Danych Osobowych (UODO) i ma istotne znaczenie w zapewnieniu odpowiedniego poziomu zastosowania środków bezpieczeństwa danych osobowych i prywatności obywateli. Ochrona tego dobra konstytucyjnego ma duży wpływ na wzmocnienie realizacji praw osób fizycznych w związku z przetwarzaniem ich danych osobowych, w szczególności w dobie nowych technologii. Jednocześnie rozwój gospodarki cyfrowej, na rynku wewnętrznym, wymaga zagwarantowania podmiotom danych osobowych realizacji ich praw do kontroli procesu przetwarzania danych oraz wzmocnienia pewności prawnej.</p> <p>W 2025 roku miernik został wykonany na niższym poziomie od planowanego, co było skutkiem następujących uwarunkowań:</p> <ol style="list-style-type: none">1) brak wykonalności wydanej decyzji w wyniku skarg na wydane decyzje składane przez zobowiązanych i prowadzone w ich następstwie postępowania administracyjne,2) w części spraw, które zostały zaskarżone do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego, sąd wydawał postanowienia o wstrzymaniu wykonalności decyzji,		

- 3) od części decyzji wydanych pod koniec roku 2025 zwrotne potwierdzenia ich odbioru przez strony wpłynęły dopiero w 2026 r.

W celu wsparcia procesu realizacji zadania w 2025 r. podejmowano następujące działania:

- 1) kierowano wezwania do podmiotów zobowiązanych – w celu zweryfikowania wykonania decyzji, jak też upomnienia w sytuacjach niewykonania decyzji,
- 2) wszczynano postępowania, w związku z nieprzestrzeganiem nakazu sformułowanego w decyzji,
- 3) wystawiano tytuły egzekucyjne w celu nałożenia grzywny, w związku z niewykonaniem nakazu o charakterze niepieniężnym lub w celu egzekucji kary pieniężnej.

Przedsięwzięcia strategiczne jakie podjął organ w roku 2025 skupiły się m.in. na bieżącej analizie obciążenia pracą poszczególnych jednostek organizacyjnych i podejmowaniu działań służących optymalizacji realizowanych zadań.

Zadanie 16.5.W Informatyzacja działalności i budowa społeczeństwa informacyjnego

W ramach zadania udostępniany był szeroki zakres usług administracji publicznej świadczonych drogą elektroniczną oraz podnoszona była efektywność administracji publicznej. Upowszechniane i wspierane było tworzenie oraz rozwój e-usług zorientowanych na użytkownika, ułatwienie dostępu do danych i usług oraz usprawnienie funkcjonowania administracji publicznej poprzez wykorzystanie systemów teleinformatycznych. Zapewniana była ciągłość i terminowość aktualizacji istniejących baz systemowych. Finansowane było również utrzymanie i eksploatacja systemów teleinformatycznych wspierających funkcjonowanie e-usług publicznych. Podnoszone były kompetencje cyfrowe w administracji i umiejętność tworzenia produktów zorientowanych na potrzeby użytkowników. Promowane było także społeczeństwo informacyjne oraz upowszechniane były umiejętności informatyczne w społeczeństwie. Ważną dziedziną działalności publicznej było ponadto kształtowanie bezpieczeństwa cyberprzestrzeni, w tym m.in. wsparcie podmiotów zobowiązanych do zapewnienia cyberbezpieczeństwa. W zakresie zadania ujęto też informatyzację systemu kierowania bezpieczeństwem narodowym.

Zadanie realizowane było przez **Ministerstwo Cyfryzacji**, Wojewodów, Centralny Ośrodek Informatyki oraz Fundusz Cyberbezpieczeństwa.

Celem określonym dla zadania było **zwiększanie liczby użytkowników korzystających z mDowodu**.

Wydatki budżetu państwa i budżetu środków europejskich na zadanie 16.5.W w 2025 r.

Wydatki (w tys. zł)	Plan wg ustawy budżetowej na 2025 r.		Wykonanie w 2025 r.	
	BP	BŚE	BP	BŚE
	926.605	46.199	691.227	23.580

Do pomiaru stopnia realizacji celu zadania wykorzystywany był miernik:

Liczba aktywnych instalacji dokumentu mObywatel (mDowód) (szt. w tys.)

Wartości miernika	Plan wg ustawy budżetowej na 2025 r.	Wykonanie w 2025 r.
	8.000	10.866

Komentarz:

Miernik określa stopień realizacji operacyjnego celu, polegającego na zwiększeniu liczby bezpośrednich użytkowników korzystających z dokumentu mobilnego mDowód. Odnosi się do liczby konkretnych działań, które są realizowane we wskazanym przedziale czasu. Określa liczbę użytkowników końcowych, czyli użytkowników, którzy na podstawie wydanych certyfikatów bezpośrednio korzystają z dostępu do danych zgromadzonych w systemie mObywatel prowadzonym przez Ministra Cyfryzacji.

Osiągnięta wartość miernika była znacznie większa od planowanej, w związku z wdrożeniem usług i dokumentów w aplikacji mObywatel, tj.:

- Wniosek o dowód osobisty dla dziecka,
- Zawieszenie/cofnięcie zawieszenia eDowodu dziecka i podopiecznego,
- Sprawdzanie danych o zameldowaniu,
- Zgłoszenie utraty lub uszkodzenia paszportu,
- Podpis eDowodem (podpis osobisty),
- Wniosek o dowód osobisty,
- Zgłoszenie utraty lub uszkodzenia dowodu osobistego,
- Zawieszenie/cofnięcie zawieszenia dowodu osobistego (sprawdź dowód),
- Twoje sprawy,
- Weryfikacja uprawnień kierowcy,
- Zawieszenie/cofnięcie zawieszenia eDowodu,
- Płatności skarbowe,
- Bon energetyczny,
- Bezpiecznie w sieci,
- Alert powodziowy,
- Legitymacja inżyniera budownictwa,
- Firma (sprawdzenie danych firmy),
- Legitymacja komornika sądowego,
- Szkolenia obronne,
- MojeIKP,
- mStłuczka,
- Legitymacja służbowa nauczyciela,
- Legitymacja ucznia – proces centralny,
- Legitymacja doradcy podatkowego,
- Legitymacja ratownika i pracownika TOPR,
- Legitymacja NSZZ Solidarność,
- Twoje sprawy,
- Olecka Karta mieszkańca,
- Bydgoska Karta Rodziny,
- Wodzisławska Karta Rodzina 3+,
- Karta Mieszkańca Gminy Michałowice,

- Legitymacja KD SA,
- Wiślańska Karta Mieszkańca,
- Karta Jastrzębianina,
- Miękińska Karta Seniora,
- Miękińska Karta Dużej Rodziny,
- Chatbot,
- Podpis kwalifikowany – pilotaż,
- Dokument UM Mazowsze – WRU,
- Jakość powietrza,
- Weryfikator na wybory,

a także wersja aplikacji mObywatel Junior – w aplikacji mObywatel dla uczniów poniżej 13. roku życia.

Różnorodność wdrożonych w 2025 r., usług i dokumentów znacząco zwiększyła dostępność i wygodę usług publicznych dla obywateli. Powyższe funkcjonalności umożliwiają obywatelom szybkie załatwianie spraw online, eliminując konieczność wizyt w urzędach. Usprawniają one procesy związane z dokumentami tożsamości, płatnościami, weryfikacją danych oraz obsługą legitymacji. Poprawiają bezpieczeństwo cyfrowe, komunikację w sytuacjach kryzysowych i dostęp do informacji zdrowotnych. Nowe narzędzia, takie jak chatbot czy podpisy elektroniczne, podniosły efektywność kontaktu z administracją oraz jakość obsługi obywatela.

W ramach zadania uruchamiano środki z rezerw celowych.

Inne jednostki sektora finansów publicznych

Zadanie realizowane/finansowane było również przez:

1. **Centralny Ośrodek Informatyki**, który w 2025 r. w ramach zadania poniósł wydatki w wysokości 476,09 zł;
2. **Fundusz Cyberbezpieczeństwa**, z którego w 2025 r. w ramach zadania poniesiono wydatki w wysokości 366,43 mln zł.

Zadanie 16.6.W Pożytek publiczny i wspieranie rozwoju społeczeństwa obywatelskiego

Podstawowe znaczenie w realizacji zadania miało tworzenie warunków dla wolontariatu oraz podmiotów prowadzących działalność pożytku publicznego, a także współpracy tych podmiotów z organami administracji publicznej oraz prowadzenie dialogu obywatelskiego. Równie istotne było wspieranie społeczeństwa obywatelskiego przez wzmacnianie zorganizowanej i dobrowolnej aktywności obywateli, jak również wsparcie mechanizmów partycypacyjnych w kreowaniu i wdrażaniu polityk publicznych.

Zadanie realizowane było przez **Kancelarię Prezesa Rady Ministrów**, Ministerstwo Obrony Narodowej, Wojewodów, Fundusz Wspierania Organizacji Pożytku Publicznego, Fundusz Wspierania Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego oraz **Narodowy Instytut Wolności – Centrum Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego**.

Celem określonym dla zadania było **wspieranie społeczeństwa obywatelskiego na drodze do wszechstronnego rozwoju poprzez wdrażanie systemowych rozwiązań służących wzmocnieniu i podnoszeniu jakości działania całego sektora pozarządowego**.

Wydatki budżetu państwa i budżetu środków europejskich na zadanie 16.6.W w 2025 r.

Wydatki (w tys. zł)	Plan wg ustawy budżetowej na 2025 r.		Wykonanie w 2025 r.	
	BP	BŚE	BP	BŚE
	260.090	31.770	316.276	36.623

Do pomiaru stopnia realizacji celu zadania wykorzystywany był miernik:

Liczba beneficjentów objętych wsparciem

Wartości miernika	Plan wg ustawy budżetowej na 2025 r.	Wykonanie w 2025 r.
	≥ 2.079	3.386

Komentarz:

Miernik odzwierciedla działania na rzecz wzmocnienia potencjału organizacji pozarządowych oraz innych zorganizowanych form społeczeństwa obywatelskiego.

Na wykonanie miernika przez Narodowy Instytut Wolności – Centrum Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego (NIW CRSO) wpływ miało w szczególności:

- 1) duże zainteresowanie organizacji pozarządowych konkursami ogłoszonymi w ramach programów realizowanych w NIW CRSO,
- 2) objęcie pomiarem działań finansowanych w ramach Priorytetu programu FERS pn. Spójność społeczna i zdrowie,
- 3) wysokość wnioskowanych przez oferentów kwot dotacji, pozwalająca na szerszą alokację środków,
- 4) przeprowadzenie na szeroką skalę działań informacyjno-promocyjnych.

Wpływ na osiągniętą wartość miernika miała realizacja: Rządowego Programu Moc Małych Społeczności, Korpusu Solidarności – Rządowego Programu Wspierania i Rozwoju Wolontariatu Systematycznego na lata 2018-2030, a także Inicjatywy „Pamięć Pogranicza” oraz konkursu „Przygotowanie do Jamboree Polska 2027”.

W ramach zadania uruchamiano środki z rezerw celowych.

Inne jednostki sektora finansów publicznych

Zadanie realizowane/finansowane było również przez:

1. **Fundusz Wspierania Organizacji Pożytku Publicznego**, z którego w 2025 r. w ramach zadania nie poniesiono żadnych wydatków;
2. **Fundusz Wspierania Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego**, z którego w 2025 r. w ramach zadania poniesiono wydatki w wysokości 54,38 mln zł;
3. **Narodowy Instytut Wolności – Centrum Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego**, który w 2025 r. w ramach zadania poniósł wydatki w wysokości 335,51 mln zł.

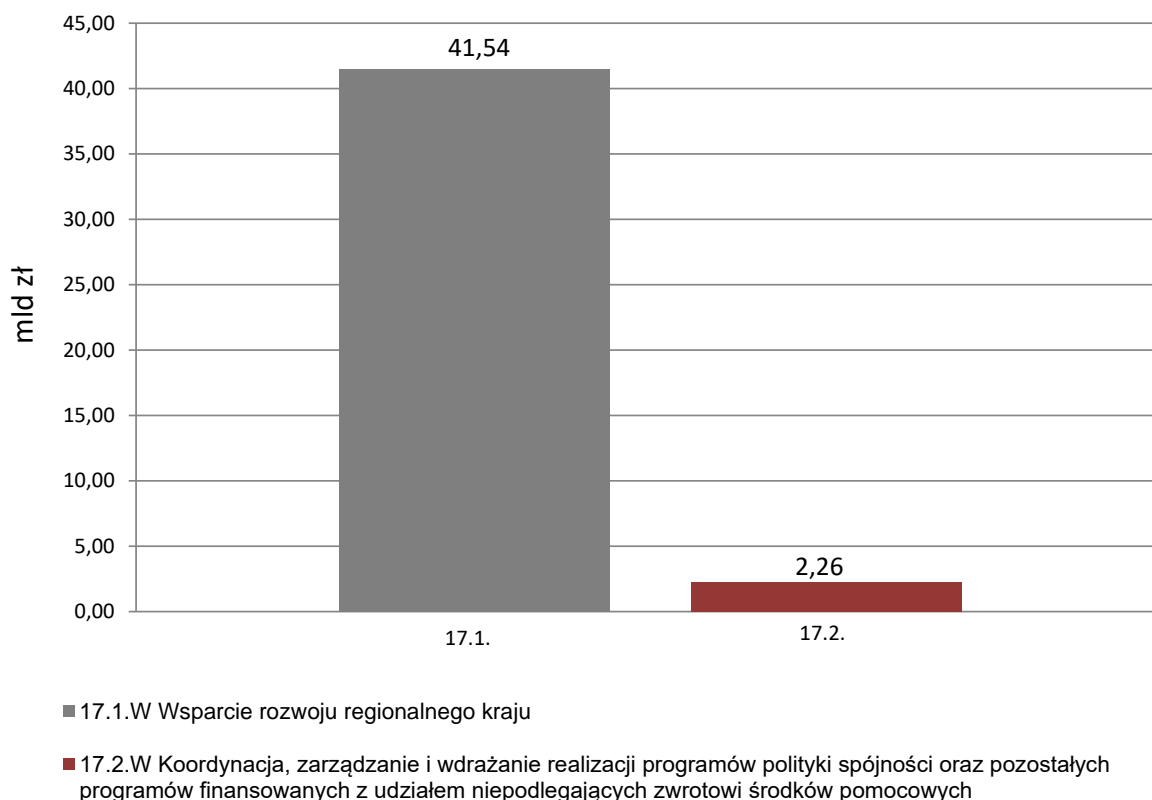
Funkcja 17.

Kształtowanie rozwoju regionalnego kraju

Funkcja wpisywała się w obszar strategicznego zarządzania polityką rozwoju, która wiązała się m.in. z opracowywaniem dokumentów strategicznych dotyczących polityki rozwoju kraju. Ponadto w obrębie funkcji realizowane były również zadania związane z zarządzaniem, koordynacją i wdrażaniem programów polityki spójności oraz pozostałych programów finansowanych z udziałem niepodlegających zwrotowi środków pomocowych.

Na realizację zadań z zakresu funkcji 17. w 2025 r. wydatkowano środki budżetowe w wysokości **43.802.381 tys. zł**, w tym z budżetu środków europejskich 40.405.462 tys. zł.

Wykres 17: Wydatki budżetu państwa i budżetu środków europejskich (w mld zł)

Zadanie 17.1.W Wsparcie rozwoju regionalnego kraju

ZADANIE PRIORYTETOWE

Zadanie obejmowało działania mające na celu poprawę spójności społecznej i terytorialnej. Powyższe działania realizowane były zarówno w skali całego kraju zwłaszcza, w ramach 16 Regionalnych Programów Operacyjnych 2014-2020 (16 RPO 2014-2020) oraz 16 Programów Regionalnych 2021-2027 (16 PR 2021-2027), jak i w odniesieniu do regionów wymagających szczególnego, zintegrowanego wsparcia państwa w ramach programów: Program Fundusze Europejskie dla Polski Wschodniej 2021-2027 (FEPW), tj. na terenie województw: warmińsko-mazurskiego, podlaskiego, podkarpackiego, lubelskiego, świętokrzyskiego, mazowieckiego (bez Warszawy i okolic). Ponadto w ramach Programu Fundusze Europejskie dla Rozwoju Społecznego 2021-2027 (FERS) realizowane były projekty dotyczące innowacji społecznych, współpracy ponadnarodowej i mobilności ponadnarodowej. Dodatkowo w ramach powyższego zadania wdrażane były: Mechanizm Finansowy Europejskiego Obszaru Gospodarczego 2014-2021 (MF EOG) i Norweski Mechanizm Finansowy 2014-2021 (NMF), w ramach których realizowane były lokalne i regionalne inicjatywy na rzecz zmniejszenia nierówności i promowania spójności społecznej oraz Szwajcarsko-Polski Program Współpracy (SPPW). Zadanie obejmowało również finansowanie części grantowej Krajowego Planu Odbudowy i Zwiększania Odporności, mającego na celu odbudowę potencjału rozwojowego gospodarki po kryzysie wywołanym COVID-19 oraz wsparcie budowy trwałej konkurencyjności gospodarki i wzrost poziomu życia społeczeństwa w dłuższym horyzoncie czasowym.

Zadanie realizowane było przez **Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej**, Wojewodów, Krajową Szkołę Administracji Publicznej im. Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej Lecha Kaczyńskiego, Krajowy Zespół Nieruchomości, Narodowe Centrum Badań i Rozwoju oraz Polską Agencję Rozwoju Przedsiębiorczości.

Celem określonym dla zadania była **poprawa spójności społecznej i terytorialnej**.

Wydatki budżetu państwa i budżetu środków europejskich na zadanie 17.1.W w 2025 r.

Wydatki (w tys. zł)	Plan wg ustawy budżetowej na 2025 r.		Wykonanie w 2025 r.	
	BP	BŚE	BP	BŚE
	2.340.260	16.441.595	2.161.742	39.378.951

Do pomiaru stopnia realizacji celu zadania wykorzystywany był miernik:

Wartość środków certyfikowanych do wartości alokacji UP 2021-2027*) na poziomie regionów (w %)

Wartości miernika	Plan wg ustawy budżetowej na 2025 r.	Wykonanie w 2025 r.
	11	14

Komentarz:

Miernik pozwala określić stopień wykorzystania w programach środków służących poprawie spójności społecznej i terytorialnej. Wartość miernika odzwierciedla tempo realizacji następujących programów: 16 PR 2021-2027, FEPW (oś priorytetowa I-V), FERS (w zakresie innowacji społecznych i współpracy ponadnarodowej). Realizacja zakładanego poziomu środków certyfikowanych pozwala ocenić na ile możliwe jest osiągnięcie celów rozwojowych założonych w programach.

Wykonanie wskazanego miernika wyniosło 14% wobec wartości planowanej na poziomie 11%, co wynika ze zrealizowanego poziomu certyfikacji na poziomie 127% planu. Szczegółowe części składowe poziomu certyfikacji przedstawiają się następująco:

- 1) w 16 PR 2021-2027 wartość środków certyfikowanych została zaplanowana na poziomie 3.673.934 tys. euro, natomiast zrealizowana w wysokości 4.726.351 tys. euro, co stanowi 129%,
- 2) w programie FERS wartość środków certyfikowanych na poziomie regionów zaplanowano na poziomie 21.456 tys. euro, natomiast zrealizowano w wysokości 21.476 tys. euro, co stanowi 100%,
- 3) w programie FEPW wartość środków certyfikowanych na poziomie regionów zaplanowano w wysokości 307.436 tys. euro, natomiast zrealizowano w wysokości 424.367 tys. euro, co stanowi 138%.

Na wyższe wykonanie wartości miernika miała wpływ intensyfikacja wdrażania projektów w 16 PR 2021-2027. Beneficjenci złożyli większą liczbę prawidłowych wniosków o płatność oraz deklarowali w nich większą wartość wydatków, co umożliwiło wyższą certyfikację wydatków.

W przypadku programu FEPW na wyższy od planowanego poziom wartości miernika wpływ miały głównie:

- bieżące kontakty z beneficjentami projektów, w tym w formie wideokonferencji lub spotkań na miejscu,
- udział w radach budowy i regularne monitoringi projektów na miejscu,
- kontakty z Urzędem Zamówień Publicznych,
- zachęcanie do przyspieszenia realizacji wybranych zadań w projekcie,
- rekomendowanie przyspieszenia wydatkowania środków unijnych poprzez: uwzględnianie w dokumentacji przetargowej zaliczek dla wykonawców, a także płatności za materiały, początkowe opłacanie faktur w 100% z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego (EFRR),
- wdrożenie monitoringu miesięcznego postępowań przetargowych i stanu realizacji kluczowych kontraktów na roboty oraz dostawy.

W toku realizacji zadania budżetowego MFiPR prowadziło bieżący monitoring wykonania planu certyfikacji środków oraz możliwości realizacji założonych celów.

W ramach zadania uruchamiano środki z rezerw celowych.

*) UP 2021-2027 – Umowa Partnerstwa 2021-2027.

Inne jednostki sektora finansów publicznych

Zadanie realizowane/finansowane było również przez:

1. **Krajową Szkołę Administracji Publicznej im. Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej Lecha Kaczyńskiego**, która w 2025 r. w ramach zadania nie poniosła żadnych kosztów;
2. **Krajowy Zasób Nieruchomości**, który w 2025 r. w ramach zadania poniósł wydatki w wysokości 1,15 mln zł;

3. **Narodowe Centrum Badań i Rozwoju**, które w 2025 r. w ramach zadania poniosło wydatki w wysokości 4,64 mln zł;
4. **Polską Agencję Rozwoju Przedsiębiorczości**, która w 2025 r. w ramach zadania poniosła wydatki w wysokości 1.297,86 mln zł.

Zadanie 17.2.W Koordynacja, zarządzanie i wdrażanie realizacji programów polityki spójności oraz pozostałych programów finansowanych z udziałem niepodlegających zwrotowi środków pomocowych

W ramach zadania prowadzone były działania mające na celu efektywne i sprawne wykorzystanie środków pochodzących z Unii Europejskiej. Działania te miały charakter systemowy – polegały one w szczególności na koordynacji, zarządzaniu lub wdrażaniu poszczególnych programów lub osi priorytetowych w ramach programów oraz Instrumentu „Łącząc Europę” (CEF) w sektorze transportu. W ramach powyższego realizowane były projekty pomocy technicznej w zakresie: wsparcia realizacji programów operacyjnych, ewaluacji, informacji i promocji, wsparcia potencjału beneficjentów. Ponadto w ramach zadania prowadzone były działania umożliwiające skuteczne i efektywne wykorzystanie środków pochodzących m.in. z MF EOG, NMF, SPPW oraz innych projektów finansowanych z bezzwrotnej pomocy zagranicznej. W tym celu realizowane były procesy zarządzania, wdrażania, monitoringu i kontroli projektów, obsługa płatności, działania informacyjne i promocyjne oraz wdrażane były projekty Funduszu Współpracy Dwustronnej na poziomie krajowym w ramach MF EOG i NMF. Dodatkowo w zadaniu finansowano zatrudnienie osób zaangażowanych we wdrażanie inwestycji i reform REPowerEU w ramach KPO.

Zadanie realizowane było przez **Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej**, Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego, Ministerstwo Cyfryzacji, Ministerstwo Edukacji Narodowej, Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej, Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi, Ministerstwo Infrastruktury, Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji, Ministerstwo Zdrowia, Ministerstwo Klimatu i Środowiska, Kancelarię Prezesa Rady Ministrów, Wojewodów, Fundusz Rozwoju Regionalnego, Krajową Szkołę Administracji Publicznej im. Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej Lecha Kaczyńskiego, Narodowe Centrum Badań i Rozwoju oraz Polską Agencję Rozwoju Przedsiębiorczości.

Celem określonym dla zadania było **zapewnienie sprawnego systemu realizacji programów**.

Wydatki budżetu państwa i budżetu środków europejskich na zadanie 17.2.W w 2025 r.

Wydatki (w tys. zł)	Plan wg ustawy budżetowej na 2025 r.		Wykonanie w 2025 r.	
	BP	BŚE	BP	BŚE
	1.344.504	1.286.520	1.235.176	1.026.512

Do pomiaru stopnia realizacji celu zadania wykorzystywane były mierniki:

Wartość środków certyfikowanych do wartości alokacji w programach krajowych UP 2021-2027 (w %)

Wartości miernika	Plan wg ustawy budżetowej na 2025 r.	Wykonanie w 2025 r.
	17	15
<p>Komentarz:</p> <p>Miernik umożliwia monitorowanie stopnia realizacji programów finansowanych z udziałem środków pomocowych w zakresie rozliczania wydatków poniesionych na finansowanie projektów, które uzyskały dofinansowanie. Wartość miernika odzwierciedla tempo realizacji następujących programów: Pomoc Techniczna dla Funduszy Europejskich na lata 2021-2027 (PTFE), Program Fundusze Europejskie dla Nowoczesnej Gospodarki 2021-2027 (FENG), Program Fundusze Europejskie na Infrastrukturę, Klimat, Środowisko 2021-2027 (FEnIKS), FERS, Program Fundusze Europejskie na Rozwój Cyfrowy 2021-2027 (FERC), FEPW, programy (zarządzane przez stronę polską) w ramach INTERREG 2021-2027, CEF w sektorze transportu (w ramach tzw. koperty narodowej), wynikających z harmonogramów realizacji poszczególnych programów i projektów. Wartość docelowa miernika określana jest m.in. z uwzględnieniem zasady n+3, osiągniętego już poziomu certyfikacji oraz wielkości środków, które pozostały do certyfikacji.</p> <p>Założony poziom certyfikacji został osiągnięty na niższym poziomie niż planowano, a na ww. miernik miały wpływ osiągnięte wartości środków certyfikowanych w następujących programach:</p> <ul style="list-style-type: none"> – FEPW – 138%, – FERC – 102%, – FEnIKS – 101%, – PTFE – 114%, – FENG – 53%, – FERS – 90%, – INTERREG 2021-2027 – 111%, – CEF – 29%. <p>Niższe wykonanie miernika odnotowano w CEF, gdzie plan dotyczący środków certyfikowanych został w trakcie roku zmniejszony z uwagi na zadeklarowanie we wnioskach o płatność wydatków niższych niż pierwotnie zakładano. Dodatkowo na osiągniętą wartość miernika wpłynęło wyznaczenie w umowach dotacyjnych zawartych z Komisją Europejską okresów sprawozdawczych z terminem realizacji późniejszym niż w dokumentacji aplikacyjnej. Okresy sprawozdawcze zostały przesunięte na 2026 rok.</p> <p>Ponadto w FENG niski poziom realizacji miernika wynikał w dużej mierze ze wstrzymania certyfikacji w działaniu 1.1 FENG, w związku z ustaleniami audytu KE oraz wystosowanym ostrzeżeniu o możliwości przerwania biegu terminu płatności ograniczonego do działania 1.1 FENG.</p> <p>W przypadku programu FERS na niższy poziom wartości miernika miały wpływ opóźnienia w realizacji projektów oraz przeniesienia części wydatków na kolejne lata.</p> <p>W toku realizacji zadania budżetowego MFIPR prowadziło bieżący monitoring wykonania planu certyfikacji środków oraz możliwości realizacji założonych celów.</p> <p>W ramach zadania uruchamiano środki z rezerw celowych.</p>		

Wartość środków zakontraktowanych do wartości alokacji w programach krajowych UP 2021-2027 (w %)

Wartości miernika	Plan wg ustawy budżetowej na 2025 r.	Wykonanie w 2025 r.
	53	63
<p>Komentarz:</p> <p>Miernik umożliwia monitorowanie stopnia realizacji programów finansowanych z udziałem środków pomocowych w zakresie podpisanych umów o dofinansowanie projektów. Wartość miernika odzwierciedla tempo realizacji następujących programów: Pomoc Techniczna dla PTFE, FENG, FEnIKS, FERS, FERC, FEPW, programy (zarządzane przez stronę polską) w ramach INTERREG 2021-2027, CEF w sektorze transportu (w ramach tzw. koperty narodowej).</p> <p>W toku realizacji zadania osiągnięto wyższy poziom realizacji miernika niż założony, na ww. miernik wpływa wartość środków zakontraktowanych w programach:</p> <ul style="list-style-type: none"> – PTFE – 102% – FENG – 97% – FEnIKS – 140% – FERS – 94% – FERC – 91% – FEPW – 140% – INTERREG 2021-2027 – 112%, – CEF – 120%. <p>Wyższy stopień realizacji miernika w FEnIKS wynikał z przyspieszenia tempa podpisywania umów o dofinansowanie. Związane było to z poprawą jakości dokumentacji aplikacyjnej przygotowywanej przez beneficjentów oraz bieżącą współpracą wszystkich instytucji. Ukierunkowano współpracę na wcześniejszą identyfikację barier i utrudnień. Wprowadzono bieżące działania wspierające sprawne przygotowanie i wdrażanie projektów.</p> <p>W programie FEPW wyższe niż pierwotnie planowano wykonanie miernika wynika z przyspieszenia pod koniec 2025 r. procesu kontraktacji oraz odzwierciedla dokonane zmiany w planie wydatków.</p> <p>W przypadku CEF na wyższą wartość kontraktacji miały wpływ podpisane umowy dotacyjne dla nowych projektów CEF, które otrzymały dofinansowanie w naborze CEF Transport 2024.</p> <p>W programie INTERREG 2021-2027 na wyższy poziom realizacji miernika miały wpływ:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Interreg Południowy Bałtyk: większa liczba projektów oraz pozytywna decyzja Komitetu Monitorującego dotycząca przyznania dofinansowania, co w konsekwencji przełożyło się na podpisanie umów o dofinansowanie o wartości przekraczającej pierwotne założenia, – Interreg Polska-Saksonia: wprowadzenie naborów ciągłych, które zastąpiły nabory zamknięte (ograniczone czasowo i kwotowo) co umożliwiło wnioskodawcom szybsze składanie projektów w dowolnym momencie oraz częstsze ich zatwierdzanie przez Komitet Monitorujący, – Interreg Polska-Słowacja: wyższy niż pierwotnie zakładano poziom wykorzystania alokacji trzech z czterech naborów na projekty standardowe, które zostały rozstrzygnięte pod koniec 2024 r., dodatkowo, pod koniec października 2025 r. Komitet Monitorujący zatwierdził projekty turystyki, co przyspieszyło tempo kontraktacji, – Interreg NEXT Polska-Ukraina: sprawny proces podpisywania umów oraz kluczowe posiedzenie Komitetu Monitorującego w Użhorodzie w październiku 2025 r. znacząco wpłynęły na poziom kontraktacji. Zatwierdzono duże projekty infrastrukturalne w priorytetach Granice oraz Dostępność, umożliwiając ich szybką realizację. 		

W toku realizacji zadania budżetowego MFiPR prowadziło bieżący monitoring wykonania planu kontraktacji środków oraz możliwości realizacji założonych celów.

W ramach zadania uruchamiano środki z rezerw celowych.

Inne jednostki sektora finansów publicznych

Zadanie realizowane/finansowane było również przez:

1. **Fundusz Rozwoju Regionalnego**, z którego w 2025 r. w ramach zadania poniesiono wydatki w wysokości 15,07 mln zł;
2. **Krajową Szkołę Administracji Publicznej im. Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej Lecha Kaczyńskiego**, która w 2025 r. w ramach zadania poniosła koszty w wysokości 1,26 mln zł;
3. **Narodowe Centrum Badań i Rozwoju**, z którego w 2025 r. w ramach zadania nie poniesiono żadnych wydatków;
4. **Polską Agencję Rozwoju Przedsiębiorczości**, która w 2025 r. w ramach zadania poniosła wydatki w wysokości 99,63 mln zł.

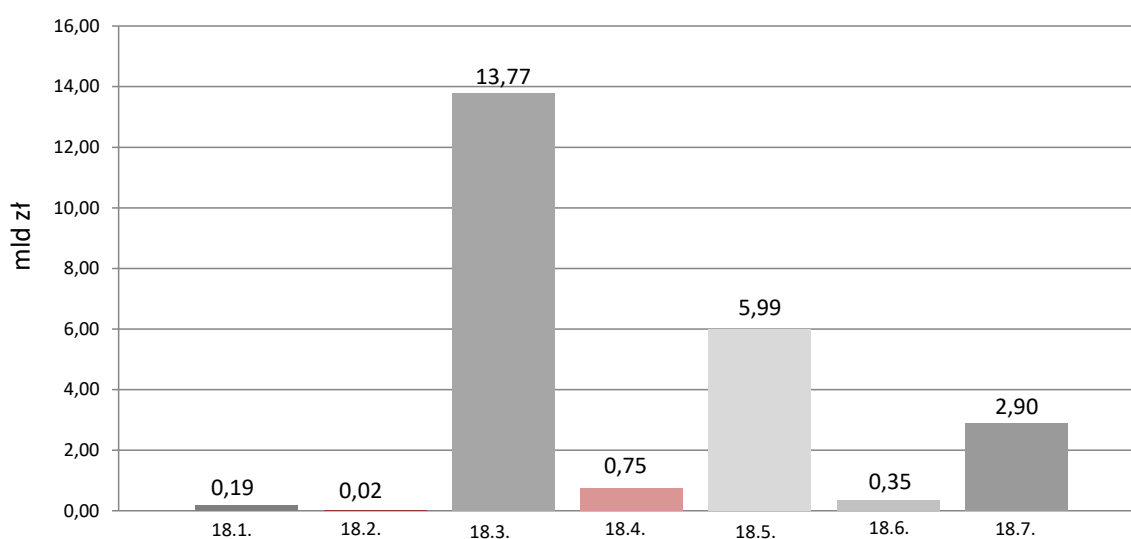
Funkcja 18.

Sprawiedliwość

Funkcja obejmowała zadania związane z zagwarantowaniem obywatelom konstytucyjnego prawa do sądu, tj. do rozpatrzenia sprawy bez nieuzasadnionej zwłoki przez właściwy, niezależny, bezstronny i niezawisły sąd w ramach systemu sądownictwa powszechnego, administracyjnego oraz wojskowego. Realizacja funkcji umożliwiała także zapewnienie bezpieczeństwa społecznego poprzez izolację osób tymczasowo aresztowanych i skazanych na karę pozbawienia wolności, resocjalizację osób pozbawionych wolności oraz przygotowanie skazanych do powrotu do życia w społeczeństwie po zakończeniu odbywania kary. Ponadto w obszarze sprawiedliwości prowadzone były działania mające na celu poprawę warunków obrotu gospodarczego.

Na realizację zadań z zakresu funkcji 18. w 2025 r. wydatkowano środki budżetowe w wysokości **23.978.461 tys. zł**, w tym z budżetu środków europejskich 36.801 tys. zł.

Wykres 18: Wydatki budżetu państwa i budżetu środków europejskich (w mld zł)

- 18.1. Sprawowanie wymiaru sprawiedliwości przez Sąd Najwyższy
- 18.2. Strzeżenie niezależności sądów i niezawisłości sędziów przez Krajową Radę Sądownictwa
- 18.3. Sprawowanie wymiaru sprawiedliwości przez sądy powszechne i wojskowe
- 18.4. Sprawowanie wymiaru sprawiedliwości przez sądy administracyjne
- 18.5. Wykonywanie kary pozbawienia wolności i tymczasowego aresztowania
- 18.6. Przeciwdziałanie demoralizacji i przestępczości wśród nieletnich i tworzenie warunków do powrotu nieletnich do normalnego życia
- 18.7. W Wsparcie wymiaru sprawiedliwości oraz obrotu gospodarczego

Zadanie 18.1. Sprawowanie wymiaru sprawiedliwości przez Sąd Najwyższy

Zadanie dotyczyło działalności Sądu Najwyższego jako organu władzy sędziowskiej, powołanego do sprawowania wymiaru sprawiedliwości przez zapewnienie w ramach nadzoru judykacyjnego zgodności z prawem oraz jednolitości orzecznictwa sądów powszechnych i sądów wojskowych (poprzez rozpoznawanie środków odwoławczych oraz podejmowanie uchwał rozstrzygających zagadnienia prawne). Sprawowanie wymiaru sprawiedliwości obejmowało również kontrolę nadzwyczajną prawomocnych orzeczeń sądowych celem zapewnienia ich zgodności z zasadą demokratycznego państwa prawnego urzeczywistniającego zasady sprawiedliwości społecznej przez rozpoznawanie skarg nadzwyczajnych. W tym zakresie realizacja zadania polegała na zapewnieniu obywatelom sprawiedliwego i jawnego rozpatrzenia sprawy bez nieuzasadnionej zwłoki przez właściwy, niezależny, bezstronny i niezawisły sąd. Dodatkowo Sąd Najwyższy, w ramach przedmiotowego zadania, opiniował projekty ustaw i innych aktów normatywnych, na podstawie których orzekają i funkcjonują sądy, a także innych projektów ustaw w zakresie, w jakim mają one wpływ na sprawy należące do właściwości Sądu Najwyższego. Prowadzona była także działalność wydawnicza, w formie serii wydawnictw ciągłych, w których podejmowane były zasadnicze problemy prawne wynikające z orzecznictwa Sądu Najwyższego. Publikowane było także bieżące orzecznictwo Sądu Najwyższego wraz z uzasadnieniami w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej Sądu Najwyższego, co przyczyniało się do jego upowszechnienia i podniesienia świadomości prawnej obywateli. Ponadto Sąd Najwyższy rozpatrywał sprawy dyscyplinarne w zakresie określonym w ustawie, zapewniając tym samym właściwe standardy w zakresie wykonywania prawniczych zawodów zaufania publicznego. Działalność Sądu Najwyższego dotyczy także rozpoznawania protestów wyborczych oraz stwierdzania o ważności wyborów do Sejmu i Senatu, wyboru Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej, wyborów do Parlamentu Europejskiego, a także rozpoznawania protestów przeciwko ważności referendum ogólnokrajowego i referendum konstytucyjnego oraz stwierdzania o ważności referendum. Sąd Najwyższy prowadził również działalność edukacyjną, naukową oraz muzealną w zakresie historii polskiego sądownictwa, ze szczególnym uwzględnieniem historii sądownictwa najwyższej instancji.

Zadanie realizowane było przez **Sąd Najwyższy**.

Celem określonym dla zadania było **zapewnienie w ramach nadzoru zgodności z prawem i jednolitości orzecznictwa**.

Wydatki budżetu państwa i budżetu środków europejskich na zadanie 18.1. w 2025 r.

Wydatki (w tys. zł)	Plan wg ustawy budżetowej na 2025 r.		Wykonanie w 2025 r.	
	BP	BŚE	BP	BŚE
	233.152	0	193.693	0

Do pomiaru stopnia realizacji celu zadania wykorzystywany był miernik:

Procentowy wskaźnik rozpatrzenia liczby spraw w danym roku (w %)

Wartości miernika	Plan wg ustawy budżetowej na 2025 r.	Wykonanie w 2025 r.
	≥ 85	98,49
<p>Komentarz:</p> <p>Miernik odnosi się do działalności orzeczniczej Sądu Najwyższego – wynika ze zobowiązań prawnych i uwzględnia standardy dotyczące szybkości postępowania, wynikające z orzecnictwa Europejskiego Trybunału Praw Człowieka. Rozpatrzenie liczby spraw w danym roku pozwala na ocenę efektywności działalności Sądu Najwyższego.</p> <p>Przyjęty miernik (stanowiący stosunek sumy jednostkowych czasów rozpatrywania spraw do liczby spraw ogółem) pozwala na ocenę poziomu realizacji prawa do sądu, w tym w aspekcie dotyczącym rozpatrywania spraw w rozsądnych terminach i niedopuszczania do roszczeń odszkodowawczych z tytułu nieuzasadnionej zwłoki.</p> <p>Na wyższe wykonanie miernika w stosunku do minimalnego poziomu przyjętego w planie na 2025 r. miały wpływ przede wszystkim:</p> <ol style="list-style-type: none">1) zwiększenie liczby spraw wpływających do Sądu Najwyższego względem roku 2024 (wpływ ponad 10,5 tysiąca spraw – obejmujących 54.645 protestów wyborczych – związanych z przeprowadzonymi w 2025 r. wyborami na Prezydenta RP, których rozpoznanie zgodnie z art. 324 §1 i 2 ustawy z dnia 5 stycznia 2011 r. Kodeks wyborczy następuje w ciągu 30 dni od dnia podania wyników wyborów do publicznej wiadomości przez Państwową Komisję Wyborczą, a Sąd Najwyższy właściwym jest do rozstrzygania protestów wyborczych),2) zmiany struktury organizacyjnej izb w latach poprzedzających oraz rozwiązania organizacyjne, które wpłynęły na bardziej efektywne zarządzanie ruchem spraw (w szczególności umożliwiły one sprawne i terminowe przeprowadzenie procesu rejestracji i rozpoznania protestów wyborczych w wyborach na Prezydenta RP).		

Zadanie 18.2. Strzeżenie niezależności sądów i niezawisłości sędziów przez Krajową Radę Sądownictwa

Zakres zadania obejmuje ustawową działalność Krajowej Rady Sądownictwa koncentrującą się na zapewnianiu odpowiedniego doboru kadr do pełnienia urzędu na stanowiskach sędziów SN, NSA, sądów powszechnych, wojewódzkich sądów administracyjnych i sądów wojskowych oraz na stanowiskach asesorów sądowych w sądach administracyjnych i powszechnych. Zakresem zadania objęte jest w związku z tym dokonywanie oceny kandydatów do pełnienia urzędu sędziowskiego i asesorskiego oraz proces nominacyjny sędziów i asesorów sądowych. Obowiązkiem KRS było stanie na straży niezależności sądów i niezawisłości sędziów (w tym zakresie występowanie do Trybunału Konstytucyjnego o zbadanie zgodności z Konstytucją aktów normatywnych). Ponadto KRS uczestniczyła w procesach legislacyjnych przez opiniowanie projektów aktów prawnych. W obszarze kompetencji KRS była także popularyzacja zagadnień związanych z ustrojową pozycją sądownictwa w kraju i za granicą

Zadanie realizowane było przez **Krajową Radę Sądownictwa**.

Celem określonym dla zadania było **zapewnienie odpowiedniego doboru kadr do pełnienia urzędu na stanowiskach sędziów SN, NSA, na stanowiskach sędziów sądów powszechnych, wojewódzkich sądów administracyjnych i sądów wojskowych oraz na stanowiskach asesorów sądowych w sądach administracyjnych i w sądach powszechnych.**

Wydatki budżetu państwa i budżetu środków europejskich na **zadanie 18.2. w 2025 r.**

Wydatki (w tys. zł)	Plan wg ustawy budżetowej na 2025 r.		Wykonanie w 2025 r.	
	BP	BŚE	BP	BŚE
	21.159	0	21.154	0

Do pomiaru stopnia realizacji celu zadania wykorzystywany był miernik:

Średni czas dokonania oceny kandydata do pełnienia urzędu sędziowskiego (w dniach)

Wartości miernika	Plan wg ustawy budżetowej na 2025 r.	Wykonanie w 2025 r.
	88	217,64

Komentarz:

Wartość miernika odzwierciedla przeprowadzanie przez Krajową Radę Sądownictwa konkursów na stanowiska sędziowskie i asesorskie oraz przedstawiania Prezydentowi RP, w możliwie krótkim czasie, wniosków o powołanie kandydatów na wolne stanowiska.

Uwarunkowaniami realizacji tego zadania budżetowego, w kontekście czasu potrzebnego na ocenę kandydata, jest m.in. liczba przeprowadzonych postępowań nominacyjnych do Sądu Najwyższego oraz Naczelnego Sądu Administracyjnego, które są objęte porządkiem obrad posiedzeń plenarnych KRS, jak również (wynikająca z regulaminu KRS) obligatoryjność wysłuchań kandydatów na pierwsze stanowisko sędziowskie przez zespół członków KRS.

Zadanie 18.3. Sprawowanie wymiaru sprawiedliwości przez sądy powszechne i wojskowe

ZADANIE PRIORYTETOWE

Realizacja zadania polegała na zapewnieniu obywatelom sprawiedliwego i jawnego rozpoznania sprawy bez nieuzasadnionej zwłoki przez właściwy, niezależny, bezstronny i niezawisły sąd. Działania w tym zakresie polegały na zapewnieniu sprawnego postępowania w sprawach rozpoznawanych przez sądy powszechne i wojskowe, wsparciu administracyjnym i logistycznym sądów powszechnych (zapewnienie odpowiedniej infrastruktury oraz warunków organizacyjno-technicznych i administracyjnych do prawidłowego i niezakłóconego funkcjonowania sądów), a także na zarządzaniu i nadzorze administracyjnym nad działalnością administracyjną sądów powszechnych i wojskowych. Równolegle do działalności orzeczniczej, w ramach prowadzonych postępowań, realizowane były zadania związane z wykonywaniem orzeczeń wydanych przez sądy, w tym w szczególności działania z zakresu właściwości kuratorskiej służby sądowej, nadzoru penitencjarnego oraz egzekucji należności sądowych. Ponadto prowadzona była działalność na rzecz ułatwiania dostępu do wymiaru sprawiedliwości.

Zadanie realizowane było przez **Ministerstwo Sprawiedliwości**, Ministerstwo Obrony Narodowej oraz Centrum Zakupów dla Sądownictwa Instytucja Gospodarki Budżetowej.

Celem określonym dla zadania było **zagwarantowanie obywatelom konstytucyjnego prawa do sądu**.

Wydatki budżetu państwa i budżetu środków europejskich na zadanie 18.3. w 2025 r.

Wydatki (w tys. zł)	Plan wg ustawy budżetowej na 2025 r.		Wykonanie w 2025 r.	
	BP	BŚE	BP	BŚE
	14.357.075	0	13.767.243	0

Do pomiaru stopnia realizacji celu zadania wykorzystywany był miernik:

Wskaźnik opanowania wpływu spraw (ogółem) (w %)

Wartości miernika	Plan wg ustawy budżetowej na 2025	Wykonanie w 2025 r.
	98,00	95,10

Komentarz:

Miernik umożliwia syntetyczne badanie poziomu wydajności sądów powszechnych w Polsce – stanowi on odzwierciedlenie relacji liczby spraw załatwionych do liczby spraw wpływających do sądów powszechnych w danym okresie sprawozdawczym. Wartość miernika na poziomie 100% oznacza opanowanie wpływu spraw w danym okresie sprawozdawczym. Wskaźnik opanowania wpływu (ang. clearance rate) został wybrany przez CEPEJ (European Commission for the Efficiency of Justice), jako jeden z podstawowych, uniwersalnych wskaźników na potrzeby monitorowania sprawności sądownictwa na poziomie europejskim.

W roku 2025 odnotowano nieznacznie niższe (o 2,9 p.p.), od założonego w planie, wykonanie wartości miernika. Czynnikiem wpływającym na jego ujemne odchylenie był wzrost wpływu spraw ogółem o 4,4% w porównaniu do roku poprzedniego, co liczbowo przekłada się na wzrost liczby spraw wpływających do sądów o 643.877 spraw, natomiast podejmowanie działań mających na celu opanowanie rosnącego wpływu spraw sądowych było istotnie utrudnione ze względu na trudną sytuację kadrową występującą w wielu sądach.

Należy również wskazać, że od 2021 r. obserwowany jest znaczący i utrzymujący się wzrost wpływu spraw dotyczących roszczeń wynikających z umów kredytów bankowych denominowanych lub indeksowanych do franka szwajcarskiego. Zjawisko to w istotny sposób oddziałuje na funkcjonowanie sądów okręgowych i apelacyjnych, wpływając nie tylko na obciążenie pionu cywilnego, ale również na organizację pracy pozostałych pionów orzecznich. W celu zapewnienia sprawnego rozpoznawania spraw z tego zakresu podejmowane są działania organizacyjne polegające m.in. na czasowym kierowaniu sędziów z innych pionów do orzekania w pionie cywilnym. W konsekwencji zwiększone obciążenie sprawami tego rodzaju pośrednio oddziałuje także na funkcjonowanie innych pionów orzecznich. Skutki zwiększonego wpływu tych spraw są odczuwalne również na poziomie sądów rejonowych, w szczególności w związku z delegowaniem sędziów sądów rejonowych do sądów okręgowych w celu wsparcia wydziałów cywilnych o najwyższym poziomie obciążenia sprawami.

Warto podkreślić, że pomimo występujących czynników, które wpływały na brak całkowitego opanowania wpływu spraw sądowych lub osiągnięcia zakładanej planowanej wartości miernika,

odnotowano wzrost liczby spraw załatwionych o 1,1% co liczbowo oznacza wzrost załatwienia o 152.166 spraw.

W zakresie głównych kategorii spraw gospodarczych, cywilnych i ubezpieczeniowych w sądach apelacyjnych stopień opanowania wpływu wyniósł, w sprawach:

- AGa – dla spraw gospodarczych przedstawionych z apelacjami od orzeczeń sądów okręgowych, a także dla spraw gospodarczych dotyczących skarg o uchylenie wyroku sądu polubownego (81,9%),
- ACa – dla spraw cywilnych przedstawionych z apelacjami od orzeczeń sądów okręgowych, a także dla spraw cywilnych dotyczących skarg o uchylenie wyroku sądu polubownego (74,9%),
- AUa – dla spraw z zakresu ubezpieczeń społecznych przedstawionych z apelacjami od orzeczeń sądów okręgowych (93,0%).

Należy wskazać, że w większości sądów apelacyjnych sprawy cywilne i gospodarcze są rozpoznawane w tych samych wydziałach, a zatem wzrost wpływu spraw ACa rzutuje również na rozpoznawanie spraw AGa.

W zakresie głównych kategorii spraw w sądach okręgowych, stopień opanowania wpływu wyniósł:

- GC – dla pozostałych spraw gospodarczych podlegających rozpoznaniu w procesie wszczętych na skutek pozwu, w tym podlegających rozpoznaniu w postępowaniu uproszczonym (97,90%),
- Ga – dla spraw gospodarczych przedstawionych z apelacjami od orzeczeń sądów rejonowych (96,00%),
- Ca – dla spraw cywilnych przedstawionych z apelacjami od orzeczeń sądów rejonowych (90,9%),
- U – dla spraw z zakresu ubezpieczeń społecznych, dotyczy to wyłącznie sądów pracy i ubezpieczeń społecznych (91,8%),
- Ua – dla spraw z zakresu ubezpieczeń społecznych przedstawionych z apelacjami od orzeczeń sądów rejonowych (91,8%).

Należy wskazać, że trudności w opanowaniu wpływu spraw w sądach okręgowych w ww. kategoriach spraw wynikają z szeregu uwarunkowań organizacyjnych i merytorycznych, w szczególności istotne znaczenie ma wysoki poziom obciążenia orzeczniczego sędziów, a także trudności związane z pozyskiwaniem oraz czasem sporządzania opinii przez biegłych sądowych. Dodatkowym czynnikiem wpływającym na tempo rozpoznawania spraw jest wzrost stopnia ich skomplikowania, co przekłada się na konieczność przeprowadzania bardziej złożonego postępowania, wpływającego na przedłużające się jego zakończenie.

W zakresie głównych kategorii spraw w sądach rejonowych, stopień opanowania wpływu wyniósł:

- GC – (103,0%),
- Ns – dla spraw cywilnych podlegających rozpoznaniu w postępowaniu nieprocesowym (97,3%),
- U – (85,7%).

Trudności w opanowaniu wpływu spraw sądowych przez pion orzeczniczy w sądach rejonowych wynikają m.in. z nieobsadzenia stanowisk sędziowskich (wakaty), absencji sędziów, delegowania sędziów do sądów wyższej instancji oraz złożoności postępowań, w tym przeprowadzenia rozbudowanego postępowania dowodowego oraz konieczność analizy obszernej dokumentacji.

W 2025 roku w sprawach cywilnych, z zakresu prawa pracy oraz gospodarczych w elektronicznym postępowaniu upominawczym (EPU) odnotowano wzrost wpływu spraw o 73.106, co stanowi wzrost o 3,8% w stosunku do roku 2024 (1.945.337 spraw). Stopień opanowania wpływu w tym

postępowaniu ukształtował się na poziomie 90,5%, odnotowując spadek o 6,1 p.p. w relacji do roku poprzedniego.

W sprawach z zakresu ksiąg wieczystych (KW) w 2025 roku stopień opanowania wpływu wyniósł 89,7%. Wpływ w tej kategorii spraw wzrósł o 652.214 spraw, tj. o 14,2% w porównaniu do roku 2024. Powyższa tendencja jest efektem znaczącego wzrostu liczby spraw inicjowanych zawiadomieniami z ewidencji gruntów i budynków.

Podejmowane w 2025 r. działania z zakresu zewnętrznego nadzoru administracyjnego obejmowały zadania wskazane w art. 37 g § 1 ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. Prawo o ustroju sądów powszechnych, tj. dokonanie oceny informacji rocznych prezesów sądów apelacyjnych o działalności sądów działających na obszarze apelacji w 2024 r., ustalenie ogólnych kierunków wewnętrznego nadzoru administracyjnego wykonywanego przez prezesów sądów apelacyjnych oraz monitorowanie wyników sądów i wystosowywanie pism nadzorczych do prezesów sądów apelacyjnych w przypadkach stwierdzenia pogorszenia wyników.

Inne jednostki sektora finansów publicznych

Realizacja zadania wspierana była również przez Centrum Zakupów dla Sądownictwa Instytucja Gospodarki Budżetowej, które w 2025 r. w ramach zadania poniosło wydatki w wysokości 11,98 mln zł.

Zadanie 18.4. Sprawowanie wymiaru sprawiedliwości przez sądy administracyjne

Realizacja zadania polegała na zapewnieniu obywatelom, zgodnie z zasadami prawa o postępowaniu przed sądami administracyjnymi, sprawiedliwego rozpatrzenia sprawy bez nieuzasadnionej zwłoki przez właściwy, niezależny, bezstronny i niezawisły sąd administracyjny. W ramach zadania sądy administracyjne realizowały przede wszystkim działalność orzeczniczą sprawowaną poprzez kontrolę działalności publicznej w zakresie zgodności z prawem. Kontrola ta obejmowała także orzekanie o zgodności z ustawami uchwał organów samorządu terytorialnego i aktów normatywnych terenowych organów administracji rządowej. Prowadzona była też działalność naukowo-publicystyczna w formie cyklicznego wydawnictwa Zeszytów Naukowych Sądownictwa Administracyjnego oraz Orzecznictwa Naczelnego Sądu Administracyjnego i Wojewódzkich Sądów Administracyjnych, w których rozstrzygane były zasadnicze problemy prawne oraz prezentowane było orzecznictwo Sądów Europejskich dotyczące kognicji sądów administracyjnych, jak również Trybunału Konstytucyjnego.

Zadanie realizowane było przez **Naczelny Sąd Administracyjny**.

Celem określonym dla zadania było **wydawanie orzeczeń w rozsądnych terminach – zagwarantowanie obywatelom konstytucyjnego prawa do sądu**.

Wydatki budżetu państwa i budżetu środków europejskich na zadanie 18.4. w 2025 r.

Wydatki (w tys. zł)	Plan wg ustawy budżetowej na 2025 r.		Wykonanie w 2025 r.	
	BP	BŚE	BP	BŚE
	827.058	0	752.048	0

Do pomiaru stopnia realizacji celu zadania wykorzystywany był miernik:

Średni czas trwania postępowania przed sądami administracyjnymi – czasookres rozpatrywania spraw przez sądy I instancji (przy rocznym wpływie do 70 tys.) (m-ce)

Wartości miernika	Plan wg ustawy budżetowej na 2025 r.	Wykonanie w 2025 r.
	do 6	4,35
<p>Komentarz:</p> <p>Zastosowany miernik, określający czas oczekiwania na rozpatrzenie sprawy, mierzony jako iloraz obrazujący stosunek liczby spraw oczekujących na rozpoznanie do średniomiesięcznej liczby spraw załatwionych, w sposób miarodajny pozwala na ocenę poziomu dostępności obywatela do sądu. Ponadto sprawowanie wymiaru sprawiedliwości przez sądownictwo administracyjne w rozsądnych terminach minimalizuje zakres i wysokość przyznawania sum pieniężnych za przewlekłość postępowania sądowo-administracyjnego.</p> <p>Wykonana w 2025 r. wartość miernika potwierdza realizację celu zadania, tj. zagwarantowanie obywatelom konstytucyjnego prawa do sądu. Na wynik miernika wpływają uwarunkowania ogólne, takie jak m.in.: ilość, struktura i stopień złożoności spraw wpływających do sądów administracyjnych, stan obsad etatowych sędziów i wyspecjalizowanego korpusu urzędniczego. Ponadto kluczowe znaczenie dla wykonania miernika ma stworzenie warunków zapewniających sprawność postępowania sądowo-administracyjnego.</p> <p>Działaniami wzmacniającymi rezultaty zadania w 2025 r. były:</p> <ol style="list-style-type: none">1) bieżące monitorowanie poziomu obciążenia sądów sprawami, sprawności orzekania oraz jednolitości orzecznictwa,2) realizacja czynności nadzorczo-wizytacyjnych w wojewódzkich sądach administracyjnych ukierunkowanych na zagadnienia sprawności orzekania i jednolitości orzecznictwa,3) utrwalanie zasady jednolitości orzecznictwa sądów administracyjnych w trybie uchwałodawczej działalności Naczelnego Sądu Administracyjnego.		

Zadanie 18.5. Wykonywanie kary pozbawienia wolności i tymczasowego aresztowania

ZADANIE PRIORYTETOWE

Realizacja zadania obejmującego wykonywanie kary pozbawienia wolności i tymczasowego aresztowania obejmowała dwa podstawowe aspekty:

- 1) zapewnienie nieuchronności wykonywania orzekanej przez wymiar sprawiedliwości kary pozbawienia wolności (m.in. poprzez tworzenie nowych miejsc dla osadzonych w zakładach karnych i aresztach śledczych oraz wykonywanie kar alternatywnych wobec kary pozbawienia wolności),
- 2) zapewnienie wykonywania kary pozbawienia wolności w warunkach zapewniających osobom skazanym i tymczasowo aresztowanym, przestrzeganie ich praw (zarówno w aspekcie odpowiedniej ilości miejsc dla osadzonych, jak również zapewnienia odpowiednich warunków bytowych osobom osadzonym w zakładach karnych i aresztach śledczych).

Głównymi rodzajami działalności realizowanymi w ramach zadania były: utrzymanie skazanych, eksploatacja systemu dozoru elektronicznego, a także poprawa dostępności świadczeń zdrowotnych w więziennych podmiotach leczniczych dla osób pozbawionych

wolności, przygotowywanie pawilonów mieszkalnych oraz infrastruktury niezbędnej do zabezpieczenia potrzeb związanych z pozyskaniem miejsc zakwaterowania, resocjalizacja skazanych przede wszystkim przez organizowanie pracy sprzyjającej zdobywaniu kwalifikacji zawodowych, nauczania, zajęć kulturalno-oświatowych, zajęć z zakresu kultury fizycznej i sportu oraz specjalistycznych oddziaływań terapeutycznych.

Zadanie realizowane było przez **Ministerstwo Sprawiedliwości**, Fundusz Aktywizacji Zawodowej Skazanych oraz Rozwoju Przywieszennych Zakładów Pracy i Fundusz Pomocy Pokrzywdzonym oraz Pomocy Postpenitencjarnej.

Celem określonym dla zadania było **zapewnienie bezpieczeństwa społecznego poprzez izolację osób tymczasowo aresztowanych i skazanych na karę pozbawienia wolności oraz resocjalizację osadzonych**.

Wydatki budżetu państwa i budżetu środków europejskich na **zadanie 18.5 w 2025 r.**

Wydatki (w tys. zł)	Plan wg ustawy budżetowej na 2025 r.		Wykonanie w 2025 r.	
	BP	BŚE	BP	BŚE
	5.822.712	24.840	5.972.969	19.378

Do pomiaru stopnia realizacji celu zadania wykorzystywane były mierniki:

Zaludnienie jednostek penitencjarnych (w %)*)

Wartości miernika	Plan wg ustawy budżetowej na 2025 r.	Wykonanie w 2025 r.
	85-95	83,10

Komentarz:

Osiągnięty wskaźnik zaludnienia jednostek penitencjarnych odzwierciedla stabilną wydolność organizacyjną systemu. Jednocześnie wartość ta pozostaje nieznacznie poniżej przyjętego przedziału optymalnego, określanego na poziomie 85-95%, co należy ocenić jako sytuację sprzyjającą stabilnemu i bezpiecznemu funkcjonowaniu jednostek.

Wykonanie niższe o 1,9 p.p. w porównaniu do wartości minimalnej zaplanowanej na rok 2025, świadczy o braku zjawiska przeludnienia w skali systemowej. Stan ten umożliwia zachowanie zgodności z obowiązującymi regulacjami prawnymi dotyczącymi minimalnych standardów powierzchni mieszkalnej przypadającej na jednego osadzonego, a także sprzyja utrzymaniu stabilności organizacyjnej i bezpieczeństwa w jednostkach penitencjarnych. Trzymanie populacji osadzonych poniżej górnego progu efektywności systemu wpływa korzystnie na poziom bezpieczeństwa funkcjonowania jednostek, ograniczając ryzyko występowania sytuacji kryzysowych oraz incydentów wynikających z nadmiernego zagęszczenia w oddziałach mieszkalnych. Sprzyja to również bardziej efektywnej realizacji oddziaływań penitencjarnych, w tym działań resocjalizacyjnych i readaptacyjnych.

Wypracowana rezerwa miejsc w jednostkach penitencjarnych stanowi istotny bufor organizacyjny, umożliwiając elastyczne reagowanie w sytuacjach wymagających czasowej relokacji osadzonych, jak również w przypadku okresowego wzrostu liczby osób kierowanych do zakładów karnych lub aresztów śledczych. Stanowi jednocześnie przejaw szerszej tendencji w zakresie dynamiki przestępczości oraz stosowania środków reakcji karnej. Tendencja ta sprzyja utrzymaniu

odpowiednich standardów bytowych oraz zwiększa możliwości racjonalnego gospodarowania przestrzenią mieszkalną przeznaczoną dla osadzonych.

Służba więzienna prowadzi bieżący monitoring danych dotyczących poziomu zaludnienia jednostek penitencjarnych, co umożliwia stałą ocenę funkcjonowania systemu oraz podejmowania działań organizacyjnych adekwatnych do aktualizacji sytuacji.

Równolegle realizowane są analizy dotyczące możliwości dalszej poprawy warunków bytowych osadzonych, w szczególności w zakresie potencjalnego zwiększenia powierzchni mieszkalnej przypadającej na jedną osobę pozbawioną wolności, przy zachowaniu obowiązujących standardów prawnych oraz możliwości infrastruktury jednostek.

*) Nowy miernik od 2025 roku.

Odsetek skazanych objętych oddziaływaniami resocjalizacyjnymi (w %)

Wartości miernika	Plan wg ustawy budżetowej na 2025 r.	Wykonanie w 2025 r.
	70	86
Komentarz: <p>Miernik obrazuje efektywność działań podejmowanych przez Służbę Więzienną w celu objęcia oddziaływaniami resocjalizacyjnymi jak największej grupy skazanych w formach uwzględnionych w algorytmie wyliczenia miernika, tj. zatrudnienia, nauczania, terapii oraz programów resocjalizacyjnych.</p> <p>W 2025 r. odnotowano pozytywne odchylenie od planowanej wartości miernika, na co największy wpływ miały następujące czynniki:</p> <ol style="list-style-type: none">1) właściwe wykorzystanie miejsc nauczania w szkołach funkcjonujących w zakładach karnych i aresztach śledczych oraz podnoszenie atrakcyjności kierunków nauczania i bazy dydaktycznej w Centrach Kształcenia Ustawicznego,2) zwiększanie dostępności do prowadzenia oddziaływań terapeutycznych poprzez zmianę organizacji funkcjonowania oddziałów terapeutycznych,3) bogata oferta dostępnych dla skazanych programów resocjalizacyjnych,4) kontynuacja działań realizowanych w ramach prowadzonych oddziaływań penitencjarnych przez pracę w celu podnoszenia odsetka osadzonych korzystających z możliwości podjęcia zatrudnienia w trakcie odbywania kary pozbawienia wolności,5) realizacja kursów zawodowych finansowanych z Funduszu Pomocy Pokrzywdzonym oraz Pomocy Postpenitencjarnej – Funduszu Sprawiedliwości,6) weryfikacja stopnia zaangażowania i wykorzystania umiejętności przeszkolonej kadry penitencjarnej w zakresie prowadzenia programów resocjalizacyjnych. <p>W ramach zadania uruchamiano środki z rezerw celowych.</p>		

Ponadto do pomiaru zadania 18.5. Ministerstwo Sprawiedliwości przyjęło miernik „Powrotność do przestępstwa skazanych opuszczających zakłady karne i areszty śledcze (w %)”. Miernik ten ma odzwierciedlać odsetek skazanych, którzy do 5 lat od opuszczenia zakładu karnego lub aresztu śledczego ponownie popełnili przestępstwo, stwierdzone prawomocnym wyrokiem sądu – w ogólnej liczbie skazanych, którzy zakończyli odbywanie kary pozbawienia wolności lub zostali warunkowo zwolnieni, opuszczających zakłady karne i areszty śledcze.

Jako źródło danych statystycznych niezbędnych do obliczenia wartości tego miernika określono bazę Krajowego Rejestru Karnego, przy czym wykorzystanie tego źródła wymaga każdorazowo wygenerowania tablic statystycznych, co realizowane było przez firmę zewnętrzną (wyłanianą w trybie zamówienia publicznego). Z uwagi na odstąpienie przez MS od umowy z wykonawcą (ze względu na nienależyte wykonanie umowy), ostatnie dostępne dane o wykonaniu miernika dotyczą 2020 r.

(39,50%). Natomiast wykonanie miernika za lata kolejne (po 2020 r.) będzie mogło być wyliczone po pozyskaniu nowego wykonawcy.

Inne jednostki sektora finansów publicznych

Zadanie realizowane/finansowane było również przez:

1. **Fundusz Aktywizacji Zawodowej Skazanych oraz Rozwoju Przywieszennych Zakładów Pracy**, z którego w 2025 r. w ramach zadania poniesiono wydatki w wysokości 219,41 mln zł;
2. **Fundusz Pomocy Pokrzywdzonym oraz Pomocy Postpenitencjarnej**, z którego w 2025 r. w ramach zadania poniesiono wydatki w wysokości 36,93 mln zł.

Zadanie 18.6. Przeciwdziałanie demoralizacji i przestępczości wśród nieletnich i tworzenie warunków do powrotu nieletnich do normalnego życia

Zadanie obejmowało przeciwdziałanie demoralizacji i przestępczości wśród nieletnich, poprzez stosowanie środków powstrzymujących proces demoralizacji. W przypadku nieletnich przebywających w zakładach dla nieletnich, którzy dopuścili się czynów zabronionych oraz wykazali znamiona nieprzystosowania społecznego stosowane były oddziaływania resocjalizacyjne i wspierające proces ich powrotu do normalnego życia. W ramach zadania realizowana była: resocjalizacja i edukacja nieletnich oraz ich kształcenie w zawodzie lub przysposobienie do pracy, zapewnienie profesjonalnej i wykwalifikowanej kadry pedagogicznej i niepedagogicznej, jak również odpowiednich warunków dla wychowanków zakładów dla nieletnich.

Zadanie realizowane było przez **Ministerstwo Sprawiedliwości**.

Celem określonym dla zadania była **skuteczna resocjalizacja wychowanków zakładów dla nieletnich**.

Wydatki budżetu państwa i budżetu środków europejskich na zadanie 18.6. w 2025 r.

Wydatki (w tys. zł)	Plan wg ustawy budżetowej na 2025 r.		Wykonanie w 2025 r.	
	BP	BŚE	BP	BŚE
	340.534	0	353.248	0

Do pomiaru stopnia realizacji celu zadania wykorzystywany był miernik:

Powrotność wychowanków zakładów dla nieletnich z urlopów i przepustek (w %)

Wartości miernika	Plan wg ustawy budżetowej na 2025 r.	Wykonanie w 2025 r.
	≥ 85	83,20

Komentarz:

Do oceny stopnia realizacji celu przyjęto algorytm stanowiący odsetek łącznej liczby przepustek i urlopów udzielonych wychowankom zakładów dla nieletnich na podstawie art. 197 ust. 1 pkt. 8, 11 i 12, art. 260 ust. 1 pkt. 8, 11 i 12 oraz art. 307 ust. 1 pkt 8, 11 – ustawy o wspieraniu i resocjalizacji

nieletnich, zakończonych powrotem nieletnich do placówek w wyznaczonym terminie lub spóźnieniem do 24 godzin. Miernik ten umożliwia ocenę skuteczności resocjalizacji w czasie pobytu nieletnich w zakładach dla nieletnich.

Wykonanie wartości miernika w 2025 r. było na poziomie niższym o 1,8 p.p. niż zakładana minimalna wartość planowana na 2025 r.

Na poziom wartości miernika wpływa szereg czynników o charakterze psychologicznym, rodzinnym oraz środowiskowym. Do najczęściej wskazywanych przyczyn niepowrotów należą w szczególności:

- uwarunkowania rodzinne – silne więzi ze środowiskiem rodzinnym, w tym poczucie lojalności wobec członków rodziny lub potrzeba sprawowania opieki nad rodzeństwem bądź rodzicem, które przeważają nad zasadami panującymi w ośrodku,
- trudności adaptacyjne – część wychowanków przejawia trudności w akceptowaniu rygorów organizacyjnych placówek resocjalizacyjnych, które wymagają funkcjonowania w określonej strukturze dnia, obejmującej obowiązki edukacyjne, wychowawcze oraz społeczne. Powrót z przepustki oznacza ponowne podjęcie tych obowiązków, co niekiedy bywa postrzegane przez nieletnich wychowanków jako ograniczenie swobody,
- wpływ środowiska rówieśniczego – oddziaływanie grup rówieśniczych, w tym subkultur, które mogą wywierać presję na pozostanie poza ośrodkiem lub powrót do wcześniejszych zachowań ryzykownych,
- ocena ryzyka powrotu – w niektórych przypadkach przepustki mogą być udzielane w sytuacji, gdy więzi wychowanka ze środowiskiem domowym nie są jeszcze w pełni ustabilizowane, co może sprzyjać podejmowaniu decyzji o niepowrocie.

W 2025 r. poziom powrotności z urlopów wyniósł (78,9%) i był niższy w porównaniu z powrotnością z przepustek krótkoterminowych (87,5%). Dłuższy czas przebywania poza ośrodkiem sprzyja osłabieniu dyscypliny wychowawczej oraz zwiększa ryzyko podejmowania zachowań niezgodnych z przyjętymi zasadami.

Najniższe wskaźniki powrotności (78,1% w przypadku urlopów oraz 84,4% w przypadku przepustek) odnotowano w okręgowych ośrodkach wychowawczych. Może to pozostawać w związku z przebywaniem w tych placówkach największej liczby nieletnich (średnio ok. 566 osób) oraz relatywnie wysoką skalą udzielanych przepustek i urlopów (ok. 92% wychowanków korzysta z tej formy oddziaływań wychowawczych). Zwiększona liczba udzielanych przepustek statystycznie podwyższa prawdopodobieństwo wystąpienia przypadków niepowrotów.

Jednocześnie należy podkreślić, że pomimo ogólnie pozytywnej oceny funkcjonowania systemu oddziaływań resocjalizacyjnych, odnotowywane przypadki niepowrotów – obejmujące łącznie kilkaset osób – mogą wskazywać na trudności w pełnej ocenie stopnia resocjalizacji wychowanków lub ich gotowości do dłuższego przebywania poza placówką.

Warto również zaznaczyć, że część przypadków (szacunkowo ok. 1,5-2,7%) wynika z przyczyn niezależnych od wychowanków, takich jak problemy zdrowotne czy inne zdarzenia losowe (w praktyce określane jako tzw. niepowroty usprawiedliwione).

W ramach zadania podejmowano działania nadzorcze mające na celu zwiększenie liczby terminowych powrotów do placówek (realizowane w ramach sprawowanego przez Ministra Sprawiedliwości nadzoru zwierzchniego oraz pedagogicznego nad zakładami dla nieletnich), w szczególności poprzez:

- kierowanie do dyrektorów placówek pism nadzorczych, nakładających na nich obowiązek dokładnego typowania nieletnich do przepustek i urlopów,
- przeprowadzanie w placówkach kontroli: planowanych i doraźnych (w 2025 r. przeprowadzono 14 kontroli),
- określenie wytycznych w zakresie zasad ich udzielania oraz wprowadzenie obowiązku raportowania wskaźników powrotności,
- podejmowanie współpracy z domem rodzinnym, policją, kuratorami.

Zadanie 18.7.W Wsparcie wymiaru sprawiedliwości oraz obrotu gospodarczego

Realizacja zadania stanowiła niezbędny warunek zwiększania sprawności działania wymiaru sprawiedliwości oraz przyczyniła się do poprawy jakości orzecznictwa sądów, przy jednoczesnym zapewnieniu, aby system ten był dostosowany do potrzeb nowoczesnej gospodarki. Zadanie dotyczyło tworzenia nowych przejrzystych przepisów prawa w zakresie właściwości Ministra Sprawiedliwości, kodyfikacji prawa karnego i prawa cywilnego, jak również działań mających na celu wzrost dostępności do usług prawniczych oraz zwiększenie dostępności do uzyskiwania informacji przez przedsiębiorców i obywateli (z rejestrów prowadzonych przez Ministra Sprawiedliwości). Jednocześnie zadanie obejmowało następujące rodzaje działalności: przygotowanie zawodowe i doskonalenie kadr sądów powszechnych i prokuratur (działalność i nadzór nad Krajową Szkołą Sądownictwa i Prokuratury), nadzór nad aplikacjami i zawodami prawniczymi, budowę strategii, a także wsparcie procesów stanowienia prawa i sprawowania wymiaru sprawiedliwości (poprzez m.in.: przygotowywanie opracowań naukowych dotyczących wymiaru sprawiedliwości, wydawanie opinii i ekspertyz na potrzeby sądów oraz prokuratury, promowanie alternatywnych metod rozwiązywania sporów). W zadaniu realizowana była też pomoc pokrzywdzonym przestępstwem i przeciwdziałanie przemocy w rodzinie. Zapewniano również prowadzenie rejestrów sądowych oraz wprowadzenie e-usług w zakresie Krajowego Rejestru Sądowego, Krajowego Rejestru Zadłużonych, Elektronicznego Postępowania Upominawczego, Rejestru Zastawów i Ksiąg Wieczystych, a także prowadzenie Krajowego Rejestru Karnego. Ponadto w zadaniu ujęto informatyzację działalności na rzecz zwiększenia sprawności wymiaru sprawiedliwości, zwiększenia dostępu do wymiaru sprawiedliwości oraz rozwoju e-usług w resorcie sprawiedliwości.

Zadanie realizowane było przez **Ministerstwo Sprawiedliwości**, Wojewodów, Fundusz Pomocy Pokrzywdzonym oraz Pomocy Postpenitencjarnej i Krajową Szkołę Sądownictwa i Prokuratury.

Celami określonymi dla zadania były:

- poprawa warunków sprawnego obrotu gospodarczego;
- poprawa stabilności i jakości orzecznictwa.

Wydatki budżetu państwa i budżetu środków europejskich na zadanie 18.7.W w 2025 r.

Wydatki (w tys. zł)	Plan wg ustawy budżetowej na 2025 r.		Wykonanie w 2025 r.	
	BP	BŚE	BP	BŚE
	2.767.402	21.969	2.881.305	17.423

Do pomiaru stopnia realizacji celów zadania wykorzystywane były mierniki:

Wskaźnik opanowania wpływu spraw gospodarczych (z wyłączeniem spraw rejestrowych Rejestru Zastawów i Krajowego Rejestru Sądowego) (w %)

Wartości miernika	Plan wg ustawy budżetowej na 2025 r.	Wykonanie w 2025 r.
	99,90	98,20
<p>Komentarz:</p> <p>Wartość miernika uzależniona jest od działalności sądów powszechnych i czynników obiektywnych, takich jak np. wzrost lub spadek wpływu spraw, czy też zmiany legislacyjne modyfikujące kognicję sądów. Miernik w sposób syntetyczny ukazuje sprawność załatwiania spraw w wydziałach gospodarczych, co może być traktowane, jako jedna z miar funkcjonowania państwa w obszarze zapewniania warunków do sprawnego obrotu gospodarczego.</p> <p>Wykonanie miernika za rok 2025 r. było niższe o 1,7 p.p. od wartości planowanej. Od 2021 r. obserwowany jest znaczący i utrzymujący się wzrost wpływu spraw dotyczących roszczeń wynikających z umów kredytów bankowych denominowanych lub indeksowanych do franka szwajcarskiego. Zjawisko to w istotny sposób oddziałuje na funkcjonowanie sądów okręgowych i apelacyjnych, w szczególności w pionie cywilnym. W celu zapewnienia sprawnego rozpoznawania spraw z tej kategorii podejmowane są działania organizacyjne polegające m.in. na czasowym kierowaniu sędziów z innych pionów orzeczniczych do rozpoznawania spraw cywilnych. Wzrost wpływu spraw z tego zakresu oddziałuje również pośrednio na funkcjonowanie sądów rejonowych, w szczególności w związku z delegowaniem sędziów sądów rejonowych do sądów okręgowych w celu wsparcia wydziałów cywilnych o najwyższym poziomie obciążenia sprawami. Na poziomie realizacji miernika w 2025 r. wpływ miał również wzrost wpływu spraw w porównaniu do roku poprzedniego w poniższych kategoriach:</p> <p>AGa – dla spraw gospodarczych oraz spraw z zakresu własności intelektualnej, w tym spraw dotyczących unijnych znaków towarowych i wzorów wspólnotowych, przedstawionych z apelacjami od orzeczeń sądów okręgowych, a także dla spraw gospodarczych dotyczących skarg o uchylenie wyroku sądu polubownego (4,4%),</p> <p>GC – dla pozostałych spraw gospodarczych podlegających rozpoznaniu w procesie wszczętych na skutek pozwu, w tym podlegających rozpoznaniu w postępowaniu uproszczonym, a także w europejskim postępowaniu w sprawie drobnych roszczeń (7,0%),</p> <p>Ga – dla spraw gospodarczych przedstawionych z apelacjami od orzeczeń sądów rejonowych (4,5%).</p> <p>W zakresie głównych kategorii spraw gospodarczych tj. w sprawach AGa (sprawy gospodarcze przedstawione z apelacjami od orzeczeń sądów okręgowych, a także sprawy gospodarcze dotyczące skarg o uchylenie wyroku sądu polubownego) opanowanie wpływu za 2025 r. ukształtowało się na poziomie 81,9%, co wynikało ze wzrostu wpływu spraw (którego początki zaobserwowano już w 2022 r.) i tym samym rosnących obciążeń sędziów w pionie cywilnym sądów apelacyjnych.</p> <p>Należy wspomnieć, że w większości sądów apelacyjnych sprawy cywilne i gospodarcze są rozpoznawane w tych samych wydziałach, a zatem wzrost wpływu spraw ACa (sprawy cywilnych przedstawionych z apelacjami od orzeczeń sądów okręgowych, a także dla spraw cywilnych dotyczących skarg o uchylenie wyroku sądu polubownego) rzutuje również na rozpoznawanie spraw AGa.</p> <p>W sądach okręgowych w zakresie spraw Ga (spraw gospodarczych przedstawionych z apelacjami od orzeczeń sądów rejonowych oraz skarg na orzeczenia Krajowej Izby Odwoławczej) stopień opanowania wpływu wyniósł 96%. Natomiast w sprawach GC (pozostałe sprawy gospodarcze</p>		

podlegające rozpoznaniu w procesie, wszczętych na skutek pozwu lub skargi o uchylenie wyroku sądu polubownego, a także rozpoznawanych w europejskim postępowaniu w sprawie drobnych roszczeń), opanowanie wpływu osiągnęło poziom 97,9% (negatywne odchylenie wynikało z trudności w zakresie przeprowadzenia opinii biegłych i rosnącego stopnia skomplikowania spraw).

W sądach rejonowych w sprawach GC wpływ opanowano na poziomie 103,0%.

Podejmowane w 2025 r. działania z zakresu zewnętrznego nadzoru administracyjnego obejmowały zadania wskazane w art. 37 g § 1 ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. Prawo o ustroju sądów powszechnych, tj. dokonanie oceny informacji rocznych prezesów sądów apelacyjnych o działalności sądów działających na obszarze apelacji w 2023 r., ustalenie ogólnych kierunków wewnętrznego nadzoru administracyjnego wykonywanego przez prezesów sądów apelacyjnych oraz monitorowanie wyników sądów i wystosowywanie pism nadzorczych do prezesów sądów apelacyjnych w przypadkach stwierdzenia pogorszenia wyników.

Wskaźnik stabilności spraw apelacyjnych (w %)

Wartości miernika	Plan wg ustawy budżetowej na 2025 r.	Wykonanie w 2025 r.
	64,20	59,50
<p>Komentarz:</p> <p>Wskaźnik stabilności spraw apelacyjnych ukazuje, jaki procent apelacji na postanowienia sądu pierwszej instancji, sąd drugiej instancji uznał za bezzasadne, czyli oddalił wnioski. Wskaźnik w sposób syntetyczny bada jakość orzecznictwa sądów w Polsce, będącą wypadkową m.in. procesu kształcenia kadr sądownictwa, nadzoru nad aplikacjami i zawodami prawniczymi, wsparcia procesów становienia prawa i sprawowania wymiaru sprawiedliwości.</p> <p>Wartość miernika zależy od działalności sądów powszechnych i czynników obiektywnych, takich jak np. zwiększenie wpływu spraw czy zmiany legislacyjne modyfikujące kognicję sądów. Ograniczanie ryzyka realizacji zadania opiera się na działaniach na rzecz poprawy kształcenia kadr i zwiększania dostępu do wiedzy dla pracowników sądownictwa, a także ukierunkowanych na podniesienie jakości i spójności становionego prawa.</p> <p>Na stabilność i jakość orzecznictwa negatywny wpływ mogło mieć m.in. duże obciążenie orzeczników (sędziów, asesorów sądowych i referendarzy).</p>		

Inne jednostki sektora finansów publicznych

Zadanie realizowane/finansowane było również przez:

1. **Fundusz Pomocy Pokrzywdzonym oraz Pomocy Postpenitencjarnej**, z którego w 2025 r. w ramach zadania poniesiono wydatki w wysokości 73,53 mln zł;
2. **Krajową Szkołę Sądownictwa i Prokuratury**, która w 2025 r. w ramach zadania poniosła koszty w wysokości 109,77 mln zł.

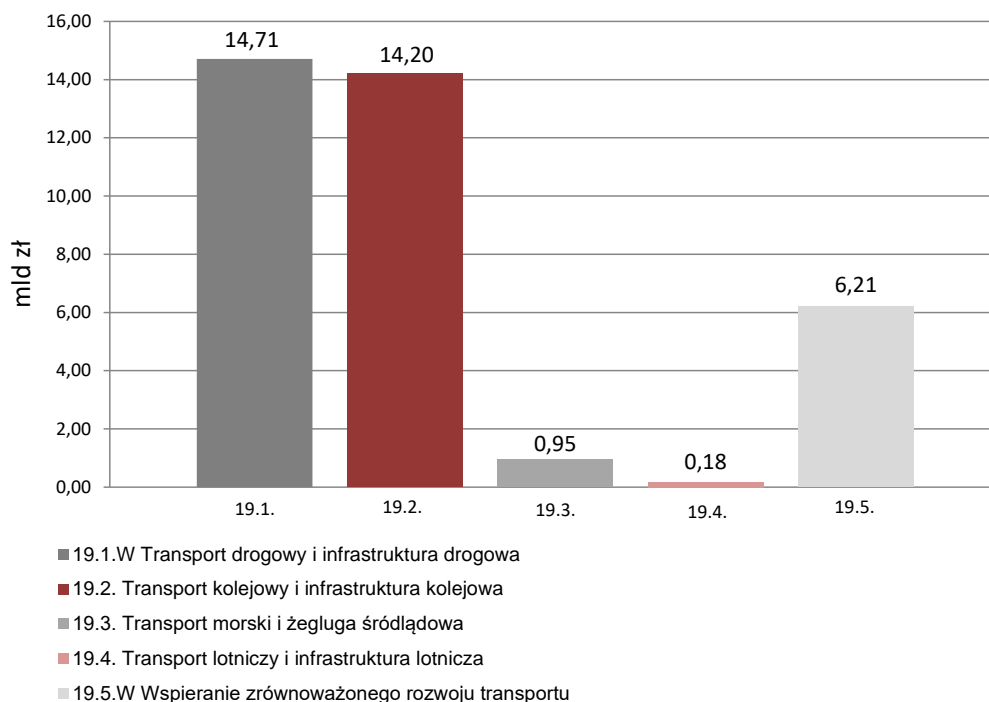
Funkcja 19.

Transport i infrastruktura transportowa

Funkcja obejmowała zadania przyczyniające się do modernizacji, budowy, przebudowy oraz utrzymania i ochrony infrastruktury transportowej, na którą składa się sieć komunikacji lądowej, w tym transport drogowy, kolejowy, transport miejski, transport lotniczy, transport morski i żegluga śródlądowa oraz transport intermodalny. Działalność ta zorientowana była na osiągnięcie poprawy dostępności komunikacyjnej/transportowej Polski oraz budowę/modernizację głównych europejskich korytarzy transportowych (sieć TEN-T) przebiegających przez terytorium państwa. Ważnym elementem polityki transportowej było również utrzymanie, a także – tam gdzie to niezbędne – podnoszenie poziomu bezpieczeństwa transportu drogowego, kolejowego, lotniczego, morskiego i wodnego śródlądowego oraz zapewnianie konkurencyjności i współdziałania całego sektora transportowego, integracja poszczególnych gałęzi multimodalnego systemu transportowego (transport morski, wodny śródlądowy, drogowy, kolejowy, lotniczy i intermodalny). Dodatkowo funkcja obejmowała zadania mające na celu wyeliminowanie zjawiska wykluczenia komunikacyjnego poprzez uzupełnienie sieci komunikacyjnej pomiędzy poszczególnymi miejscowościami, a miastami wojewódzkimi.

Na realizację zadań z zakresu funkcji 19. w 2025 r. wydatkowano środki budżetowe w wysokości **36.260.436 tys. zł**, w tym z budżetu środków europejskich 10.357.680 tys. zł.

Wykres 19: Wydatki budżetu państwa i budżetu środków europejskich (w mld zł)

Zadanie 19.1.W Transport drogowy i infrastruktura drogowa

ZADANIE PRIORYTETOWE

Cele zadania były osiąganę przez publiczne inwestycje w sektorze infrastruktury drogowej i zarządzania ruchem, w tym w odniesieniu do sieci najważniejszych dróg w Polsce.

Realizowane były działania związane z zarządzaniem siecią dróg krajowych i ich utrzymaniem, remontami, a także budową. Działalność o charakterze inwestycyjnym, ujęta w ramach zadania to m.in. przebudowa i rozbudowa dróg krajowych, budowa autostrad i dróg ekspresowych, a także budowa pozostałych dróg krajowych.

Przebudowa lub rozbudowa dróg miała na celu stworzenie spójnej, nowoczesnej i bezpiecznej sieci dróg krajowych o dużej przepustowości, zapewniającej płynny przepływ ruchu pomiędzy drogami w miastach a ciągami pozamiejskimi. Inwestycje w obszarze infrastruktury drogowej miały także za zadanie zwiększenie spójności sieci dróg krajowych dostosowanych do ruchu pojazdów o nacisku pojedynczej osi do 11,5 t oraz zapewnienie wymaganego stanu technicznego istniejącej infrastruktury i intensyfikację działań zmniejszających negatywny wpływ infrastruktury drogowej na środowisko, jak również budowę i modernizację głównych europejskich korytarzy transportowych (sieć TEN-T) przebiegających przez terytorium Polski. Budowane były obwodnice i drogi krajowe oraz trasy wylotowe, co przyczyniło się do odciążenia miast od nadmiernego ruchu i poprawy ich dostępności. Ponadto realizowane były inwestycje z zakresu bezpieczeństwa ruchu drogowego (inżynieria), działania edukacyjne i informacyjne skierowane do uczestników ruchu drogowego mające na celu poprawę stanu bezpieczeństwa ruchu drogowego w Polsce oraz dotyczące usprawnień zarządzania ruchem drogowym. W ramach zadania sprawowany był nadzór nad zarządzaniem ruchem na drogach publicznych, a także realizowane działania kontrolne, które miały realny wpływ na przestrzeganie przez przewoźników i kierowców przepisów w zakresie transportu drogowego oraz ruchu drogowego. W zadaniu ujęty został proces tworzenia prawa w zakresie transportu drogowego i ruchu drogowego, a także system kształcenia kierujących pojazdami oraz kierowców wykonujących przewóz drogowy towarów niebezpiecznych. Zadanie obejmowało także przygotowanie rozwiązań dotyczących automatyzacji transportu drogowego, a także system poboru opłat za przejazdy po drogach krajowych. Dofinansowane były zadania budowy, przebudowy, remontów dróg gminnych i powiatowych oraz budowy mostów w ciągu tych dróg, a także finansowana była budowa, przebudowa i remonty dróg lokalnych o znaczeniu obrotowym.

Zadanie realizowane było przez **Ministerstwo Infrastruktury**, Wojewodów oraz Fundusz Rozwoju Przewozów Autobusowych o Charakterze Użyteczności Publicznej.

Celami określonymi dla zadania były:

- **zapewnienie stabilnego finansowania dla utrzymania spójnej, nowoczesnej i bezpiecznej sieci dróg krajowych;**
- **zapewnienie prowadzenia skutecznych działań kontrolnych.**

Wydatki budżetu państwa i budżetu środków europejskich na **zadanie 19.1.W** w 2025 r.

Wydatki (w tys. zł)	Plan wg ustawy budżetowej na 2025 r.		Wykonanie w 2025 r.	
	BP	BŚE	BP	BŚE
	7.085.528	2.934.562	8.987.405	5.725.904

Do pomiaru stopnia realizacji celu zadania wykorzystywane były mierniki:

Długość przebudowanych dróg krajowych (w km)

Wartości miernika	Plan wg ustawy budżetowej na 2025 r.	Wykonanie w 2025 r.
	137 ^{*)}	134,54 ^{*)}

Komentarz:

Miernik stopnia realizacji celu kompleksowo prezentuje informacje o przebudowie/rozbudowie dróg krajowych (będących w zarządzie Generalnej Dyrekcji Dróg Krajowych i Autostrad – GDDKiA) w Polsce w danym roku. Ponadto zdefiniowany jest w taki sposób, aby możliwe było prezentowanie efektów wydatkowanych na jego realizację środków finansowych tj. zrealizowanych działań w ramach programu wieloletniego pn. „Program Wzmocnienia Krajowej Sieci Drogowej do 2030 roku”. Szczegółowy opis realizacji Programu został przedstawiony w rozdziale 4.5. Informacja o realizacji programów wieloletnich w Omówieniu do Sprawozdania z wykonania budżetu państwa za okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2025 r.

Na osiągnięcie nieznacznie niższej wartości miernika od zakładanej w planie wpłynęło opóźnienie terminu zakończenia robót budowlanych w przypadku sześciu zadań realizowanych przez GDDKiA. Opóźnienia te spowodowane były w szczególności: wystąpieniem nieprzewidzianych robót i kolizji, roszczeniami wykonawców m.in. w związku z niekorzystnymi warunkami atmosferycznymi, uniemożliwiającymi prawidłowe wykonanie robót budowlanych, a także wystąpieniem katastrofy budowlanej na placu budowy jednego z zadań spowodowanej powodzią z września 2024 roku.

Głównym działaniem o charakterze nadzorczym/kontrolnym lub naprawczym podjętym w 2025 r. w trakcie realizacji poszczególnych zadań było przede wszystkim mobilizowanie wykonawców do prowadzenia robót zgodnie z założonymi harmonogramami. Prowadzony był ścisły monitoring inwestycji, analizowany był harmonogram poszczególnych zadań umożliwiający zakończenie inwestycji w jak najszybszym czasie, mając jednocześnie na uwadze, aby rozwiązania te nie powodowały nadmiernych utrudnień w ruchu na istniejącej drodze.

W ramach zadania uruchamiano środki z rezerw celowych.

^{*)} Wartość planowana i wykonana miernika jest spójna z odpowiednimi wartościami miernika dla programu wieloletniego „Program Wzmocnienia Krajowej Sieci Drogowej do 2030 roku”.

Liczba przeprowadzonych kontroli drogowych w zakresie transportu drogowego (w szt.)

Wartości miernika	Plan wg ustawy budżetowej na 2025 r.	Wykonanie w 2025 r.
	203.525	225.351

Komentarz:

Miernik dotyczy działań kontrolnych Inspekcji Transportu Drogowego (ITD), które mają realny wpływ na przestrzeganie, przez przewoźników i kierowców, przepisów w zakresie transportu drogowego

oraz ruchu drogowego. W konsekwencji, przekłada się to na zwiększenie poziomu bezpieczeństwa transportu drogowego, przestrzegania przepisów w transporcie drogowym oraz bezpiecznych zachowań uczestników ruchu drogowego.

Wartość miernika ustalono w oparciu o wyniki dotyczące przeprowadzonych, przez Wojewódzkie Inspektoraty Transportu Drogowego, kontroli za cały 2025 r. Wyższa realizacja wartości miernika w stosunku do planu jest efektem intensyfikacji działań kontrolnych na drogach w okresie letnim, z uwagi na długo utrzymujące się korzystne warunki pogodowe, zwiększenie zasobów kadrowych na stanowiskach inspektorskich w poszczególnych Wojewódzkich Inspektoratach Transportu Drogowego oraz niższą, niż w latach ubiegłych, fluktuacją kadr. Na większą liczbę kontroli miały wpływ także tematyczne działania kontrolne, tj. ukierunkowane na prawidłowość wykonywania przewozów przez przewoźników z krajów trzecich czy też legalność kabotażu.

W ramach zadania uruchamiano środki z rezerw celowych.

Inne jednostki sektora finansów publicznych

Zadanie realizowane/finansowane było również przez **Fundusz Rozwoju Przewozów Autobusowych o Charakterze Użyteczności Publicznej**, z którego w 2025 r. w ramach zadania poniesiono wydatki w wysokości 964,76 mln zł.

Zadanie 19.2. Transport kolejowy i infrastruktura kolejowa

ZADANIE PRIORYTETOWE

W ramach zadania realizowane były działania mające na celu utrzymywanie i poprawę stanu infrastruktury kolejowej. Prowadzone były procesy inwestycyjne (budowa, modernizacja, remonty) wpływające na zapewnienie wysokiej jakości infrastruktury kolejowej, tj. m.in. linii kolejowych, przystanków kolejowych, multilokalizacyjnych systemów kolejowych i dworców, jak również zadania mające na celu wyeliminowanie zjawiska wykluczenia komunikacyjnego poprzez uzupełnienie infrastruktury kolejowej pomiędzy poszczególnymi miejscowościami a miastami wojewódzkimi. Działania te obejmowały budowę/modernizację linii kolejowych stanowiących główne europejskie korytarze transportowe (sieć TEN-T) przebiegające przez terytorium Polski. Prowadzona była działalność nadzorcza ze strony administracji publicznej, w tym w szczególności w zakresie bezpieczeństwa transportu kolejowego, w ramach której egzekwowane było osiągnięcie przez podmioty rynku kolejowego odpowiedniego poziomu bezpieczeństwa. Działalność nadzorcza ukierunkowana była na weryfikację poziomu dostosowania podmiotów funkcjonujących na rynku kolejowym do obowiązujących wymagań w obszarze eksploatacji i utrzymania, kompetencji personelu kolejowego, także oceny zgodności, w tym w zakresie zapewniającym interoperacyjność systemu kolei. Równocześnie w ramach zadania prowadzone były działania z zakresu regulacji rynku kolejowego, bezpieczeństwa użytkowników na obszarach kolejowych oraz przestrzegania praw pasażerów w transporcie kolejowym.

Zadanie realizowane było przez **Ministerstwo Infrastruktury**, Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji, **Urząd Transportu Kolejowego**.

Celem określonym dla zadania były:

- **wzmocnienie roli transportu kolejowego w transporcie ogółem;**
- **zwiększenie dostępności i poprawa jakości transportu kolejowego.**

Wydatki budżetu państwa i budżetu środków europejskich na zadanie 19.2. w 2025 r.

Wydatki (w tys. zł)	Plan wg ustawy budżetowej na 2025 r.		Wykonanie w 2025 r.	
	BP	BŚE	BP	BŚE
	10.565.921	1.996.476	10.826.459	3.370.738

Do pomiaru stopnia realizacji celu zadania wykorzystywany były mierniki:

Udział długości eksploatowanych linii kolejowych spełniających standardy do ogólnej długości eksploatowanych linii kolejowych (w %)

Wartości miernika	Plan wg ustawy budżetowej na 2025 r.	Wykonanie w 2025 r.
	1) $\geq 89,0^{*)}$ 2) $100^{*)}$ 3) $\geq 90,0^{*)}$ 4) $100^{*)}$	1) 93,88 ^{*)} 2) 100 ^{*)} 3) 100 ^{*)} 4) - ^{*)}

Komentarz:

Miernik umożliwia monitorowanie skuteczności polityki państwa zmierzającej do wzmacniania roli transportu kolejowego w zintegrowanym systemie transportowym kraju, a także pomiar rezultatów inwestycji w infrastrukturę kolejową, które przyczyniają się do zwiększenia dostępności połączeń, skrócenia czasu przejazdu oraz zwiększenia bezpieczeństwa podróży kolejną.

Miernik ten jest najbardziej uniwersalną miarą jakości infrastruktury kolejowej i odzwierciedla procentowy udział eksploatowanych linii kolejowych określonych wg kryterium jako spełniające standardy w zakresie wszystkich eksploatowanych linii, a więc takich, których jakość jest:

- 1) dobra, tj. linie eksploatowane są z założonymi parametrami eksploatacyjnymi i wymagają jedynie robót konserwacyjnych,
- 2) dostateczna, tj. linie eksploatowane są ze zmniejszonymi parametrami eksploatacyjnymi (obniżenie prędkości rozkładowych, wprowadzenie punktowych ograniczeń prędkości) i wymagają oprócz robót konserwacyjnych, dla utrzymania parametrów eksploatacyjnych, napraw bieżących polegających na wymianie uszkodzonych elementów toru.

Osiągnięcie docelowej wartości miernika determinowane jest przez realizację programu wieloletniego pn. „Rządowy program wsparcia zadań zarządców infrastruktury kolejowej, w tym w zakresie utrzymania i remontów, do 2028 roku”, którego założenia i cele przyczyniają się do poprawy dostępności transportowej poprzez zwiększenie efektywności działań utrzymaniowo-remontowych. Szczegółowy opis realizacji Programu został przedstawiony w rozdziale 4.5. Informacja o realizacji programów wieloletnich w Omówieniu do Sprawozdania z wykonania budżetu państwa za okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2025 r. W 2025 r. realizowana była umowa wykonawcza na realizację ww. Programu, która dotyczyła poprawy stanu infrastruktury kolejowej i zapewnienia trwałości jej parametrów technicznych.

Istotnym czynnikiem mającym wpływ na realizację zadania w 2025 r. jest m.in. kumulacja efektów prowadzonych robót mających na celu zwiększenie długości eksploatowanych linii kolejowych spełniających wymagane standardy. Tendencja pozytywnego odchylenia wykonania od planowanej wartości miernika związana jest głównie z poprawą stanu torów linii kolejowych w wyniku

ich modernizacji oraz rewitalizacji, jak również z poprawą efektywności robót utrzymaniowych przy jednoczesnym nadzorowaniu zadań celowych.

W ramach zadania uruchamiano środki z rezerw celowych.

*) Wartość planowana i wykonana miernika, spójna z odpowiednimi wartościami miernika dla programu wieloletniego „Rządowy program wsparcia zadań zarządców infrastruktury kolejowej, w tym w zakresie utrzymania i remontów, do 2028 roku”.

Objaśnienia: 1) PKP PLK S.A.; 2) SKM w Trójmieście Sp. z o.o.; 3) Dolnośląska Służba Dróg i Kolei; 4) Euroterminal Sławków Sp. z o.o. (w 2025 roku nie została podpisana umowa na realizację Programu z beneficjentem Euroterminal Sławków).

Stopień realizacji planu nadzoru Prezesa UTK (w %)

Wartości miernika	Plan wg ustawy budżetowej na 2025 r.	Wykonanie w 2025 r.
	100	100
Komentarz: <p>Miernik umożliwia ocenę skuteczności realizacji przez Prezesa UTK podstawowych zadań jako regulatora rynku kolejowego oraz krajowej władzy ds. bezpieczeństwa. W sposób bezpośredni obrazuje stopień realizacji niezbędnych działań podejmowanych w ramach realizacji zadania w kolejnych okresach sprawozdawczych.</p> <p>Miernik wyrażony jest jako procentowa wartość wykonania przez Prezesa Urzędu Transportu Kolejowego rocznego planu nadzoru i wskazuje jaka część zaplanowanych kontroli została zrealizowana w danym okresie sprawozdawczym.</p> <p>Wartość miernika osiągnęła 100%, co oznacza, że wszystkie planowane kontrole zostały zrealizowane.</p> <p>W celu odpowiedniego ukierunkowania działań nadzorczych Prezesa UTK, dokonuje się szczegółowych analiz wybranych parametrów funkcjonowania rynku kolejowego i na tej podstawie szacuje się ryzyko oraz obszary newralgiczne, które mogłyby w sposób negatywny wpływać na poziom bezpieczeństwa systemu kolejowego w Polsce. Wyniki analizy są podstawą opracowania planu nadzoru Prezesa UTK.</p> <p>Osiągnięty wynik odzwierciedla działania Prezesa UTK na rzecz zapewnienia bezpieczeństwa transportu kolejowego oraz systematycznego monitorowania zgodności działalności podmiotów rynku kolejowego z obowiązującymi przepisami.</p> <p>W ramach zadania uruchamiano środki z rezerw celowych.</p>		

Zadanie 19.3. Transport morski i żegluga śródlądowa

ZADANIE PRIORYTETOWE

W ramach zadania realizowana była działalność państwa mająca na celu zapewnienie bezpieczeństwa żeglugi m.in. na wodach śródlądowych oraz na polskich obszarach morskich, dobrego stanu infrastruktury portowej oraz infrastruktury funkcjonalnie powiązanej ze śródlądowymi drogami wodnymi. Zadanie obejmowało ochronę brzegów morskich oraz ochronę środowiska morskiego przed zanieczyszczeniami ze statków, a także rozwój funkcji transportowych śródlądowych dróg wodnych. W ramach zadania ujęto również m.in. działania zorientowane na zrównoważony rozwój transportu morskiego oraz wodnego śródlądowego i uatrakcyjnienie polskich portów, jak też optymalne zagospodarowanie przestrzenne polskich obszarów morskich. Rozbudowywana i remontowana była infrastruktura zapewniająca dostęp do portów. Sprawowany był nadzór nad bezpieczeństwem żeglugi na polskich obszarach morskich oraz na wodach

śródlądowych, jak też – nad stanem technicznym oraz parametrami torów wodnych. Ujęte w zadaniu funkcjonowanie systemu monitorowania i oznakowania zagwarantowało odpowiednie warunki dla bezpiecznej nawigacji dróg morskich i śródlądowych, w portach i przystaniach morskich oraz na wybrzeżu, do czego przyczyniła się też osłona radionawigacyjna i meteorologiczna (oraz łączność żegluga) wzdłuż polskiego wybrzeża. Zapewniane było sprawne funkcjonowanie działalności ratowniczej polegającej na poszukiwaniu i ratowaniu życia ludzkiego oraz zwalczaniu zagrożeń na morzu. Przewidziano także możliwość prowadzenia badań wypadków morskich.

Zadanie realizowane było przez **Ministerstwo Infrastruktury**.

Celami określonymi dla zadania były:

- zwiększenie dostępności portów morskich wraz z poprawą jakości transportu morskiego;
- zwiększenie możliwości transportowych śródlądowych dróg wodnych;
- zwiększenie bezpieczeństwa ruchu i postoju statków na śródlądowych drogach wodnych.

Wydatki budżetu państwa i budżetu środków europejskich na zadanie 19.3. w 2025 r.

Wydatki (w tys. zł)	Plan wg ustawy budżetowej na 2025 r.		Wykonanie w 2025 r.	
	BP	BŚE	BP	BŚE
	1.064.842	261.108	889.856	62.410

Do pomiaru stopnia realizacji celu zadania wykorzystywane były mierniki:

Udział długości infrastruktury zapewniającej dostęp do portów od strony morza, dla której podjęto działania służące zwiększeniu dostępności i poprawie jakości (budowa, przebudowa, remont) w ogólnej długości infrastruktury zapewniającej dostęp do portów od strony morza w danym roku (w mb/mb)

Wartości miernika	Plan wg ustawy budżetowej na 2025 r.	Wykonanie w 2025 r.
	3.997,35/382.581	4.490/382.581

Komentarz:

Miernik umożliwia monitorowanie przedsięwzięć inwestycyjnych oraz utrzymaniowych, polegających na budowie, przebudowie lub remontach infrastruktury zapewniającej dostęp do portów od strony morza ukierunkowanej na zwiększenie dostępności i konkurencyjności polskich portów.

Długość odcinków naprawionych w ramach prac podczyszczeniowych torów wodnych jest uzależniony od kubatury wyczerpanego urobku – koszt naprawy toru wodnego nie jest zależny od jego długości lecz od stopnia jego zamulenia.

Wartość miernika dotyczy prac czepalnych i pogłębiarskich zrealizowanych m.in. w ramach programu „Utrzymanie morskich dróg wodnych w rejonie ujścia Odry w latach 2019-2028”, remontów w małych portach, a także prac konserwacyjnych na polach refulacyjnych. Szczegółowy opis realizacji Programu został przedstawiony w rozdziale 4.5. Informacja o realizacji programów wieloletnich w Omówieniu do Sprawozdania z wykonania budżetu państwa za okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2025 r.

Główne czynniki, które w 2025 r. wpłynęły na wykonanie wartości miernika to: konieczność reagowania na zmienne warunki makro i mikroekonomiczne oraz realizacja działań interwencyjnych w niesprzyjających warunkach atmosferycznych (sztormy, długotrwałe zalodzenia, wysokie falowanie, itp.) oraz geologicznych (konieczność wydobycia materiałów potencjalnie niebezpiecznych i znalezisk archeologicznych).

Główne działania o charakterze nadzorczym/kontrolnym lub naprawczym podjęte w 2025 r. to m.in.:

- okresowe sondaże dna morskiego (badania batymetryczne) w celu wyznaczenia obszarów prac pogłębiarskich, podczyszczeniowych i refulacyjnych,
- zmiany dostawców materiałów przez wykonawców (w przypadku opóźnień w dostawach),
- planowanie remontów istniejących nabrzeży i falochronów w oparciu o okresowe przeglądy budowlanego stanu technicznego (przeglądy roczne, trzyletnie, pięcioletnie),
- planowanie budowy (koncepcja i faza projektowa) nowych nabrzeży w oparciu o strategię rozwoju poszczególnych portów,
- planowanie budowy (koncepcja i faza projektowa) infrastruktury hydrotechnicznej (falochrony, groble, wały, umocnienia brzegowe),
- planowanie budowy (koncepcja i faza projektowa) infrastruktury portowej (budynki, dźwigi, ślipy) w oparciu o zapotrzebowania użytkowników.

W ramach zadania uruchamiano środki z rezerw celowych.

Ilość ładunków przetransportowanych śródlądowymi drogami wodnymi (w tys. ton)

Wartości miernika	Plan wg ustawy budżetowej na 2025 r.	Wykonanie w 2025 r.
	1.743,37	1.674,35

Komentarz:

Miernik umożliwia ocenę stopnia realizacji działań zmierzających do poprawy i zwiększenia potencjału śródlądowych dróg wodnych o szczególnym znaczeniu transportowym na terytorium RP.

Odchylenie od planowanej wartości miernika w 2025 roku spowodowane było w szczególności:

- 1) niedostatecznymi warunkami nawigacyjnymi na drogach wodnych,
- 2) zmianami w funkcjonowaniu rynku żeglugowego mającymi wpływ na konkurencyjność przedsiębiorstw (rosnące koszty stałe wynikające z konieczności modernizacji floty statków, rosnące ceny paliw oraz problemy z ich dostępnością, a także trudności z pozyskaniem wykwalifikowanej kadry),
- 3) zmianami w strukturze popytu na usługi przewozowe w transporcie wodnym wynikającymi z obniżonego zapotrzebowania na przewóz produktów górnictwa i kopalnictwa oraz paliw (węgiel kamienny i brunatny).

Główne działania o charakterze nadzorczym/kontrolnym lub naprawczym podjęte w 2025 roku to:

- 1) bieżący monitoring projektów inwestycyjnych na drogach wodnych przez Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie,
- 2) funkcjonowanie systemu wsparcia dla modernizacji floty statków żeglugi śródlądowej w oparciu o środki finansowe Funduszu Żeglugi Śródlądowej.
- 3) bieżąca współpraca z armatorami śródlądowymi.

Działaniami podjętymi w celu wzmocnienia efektów realizacji miernika były w szczególności:

- 1) realizacja projektów inwestycyjnych w ramach Systemu Informacji Rzecznej (ang. River Information Services – RIS) i dwóch inwestycji na Odrze (działania wskazane w Krajowym Programie Żeglugowym do roku 2030),
- 2) rewizja klasyfikacji śródlądowych dróg wodnych,

- 3) prace nad wzmocnieniem efektywności funkcjonowania Funduszu Żeglugi Śródlądowej,
- 4) prowadzenie działalności promocyjno-edukacyjnej.

W ramach zadania uruchamiano środki z rezerw celowych.

Liczba statków, w których stwierdzono uchybienia w stosunku do ogólnej liczby przeprowadzonych inspekcji statków (w szt./szt.)

Wartości miernika	Plan wg ustawy budżetowej na 2025 r.	Wykonanie w 2025 r.
	510/3.400	652/3.787

Komentarz:

Miernik umożliwia ocenę stopnia zapewnienia działań służących bezpieczeństwu żeglugi śródlądowej poprzez przeprowadzanie inspekcji statków. Zapewnienie odpowiedniego poziomu bezpieczeństwa w żegludzie śródlądowej wpływa na poprawę jej jakości oraz zwiększenie atrakcyjności wykorzystania tej formy transportu. Miernik pozwala na pogłówną ocenę zarówno jakości i rzetelności przeprowadzanych inspekcji, jak i stopnia przestrzegania obowiązujących przepisów dotyczących bezpieczeństwa żeglugi przez armatorów i członków załóg statków żeglugi śródlądowej.

Główne czynniki, które wpłynęły na wykonanie wartości miernika to: utrzymanie obsady etatowej inspektorów, natężenie ruchu jednostek sportowych i turystycznych, a także intensyfikacja działań inspekcyjnych przy użyciu skuterów wodnych.

W ramach zadania uruchamiano środki z rezerw celowych.

Zadanie 19.4. Transport lotniczy i infrastruktura lotnicza

Zadanie miało zapewnić wysoki poziom bezpieczeństwa oraz ochrony ruchu lotniczego dzięki rozbudowie i modernizacji infrastruktury nawigacyjnej, dozoru i komunikacji. Ponadto zadanie ma na celu zwiększenie pojemności przestrzeni powietrznej oraz przepustowości portów lotniczych, przy równoczesnym zapewnieniu wysokiego standardu świadczonych usług dzięki budowie, rozbudowie lub modernizacji infrastruktury lotniskowej w portach lotniczych, z uwzględnieniem wymogów związanych z ochroną środowiska. Zadanie wpływa na optymalizację ruchu statków powietrznych, a przez to na poprawę efektywności zarządzania przestrzenią powietrzną. W ramach zadania prowadzona była działalność nadzorcza dotycząca systemu lotnictwa cywilnego oraz działania z zakresu regulacji rynku lotniczego. Realizowano także działalność związaną z licencjonowaniem personelu lotniczego, ochroną praw pasażerów oraz badaniem zdarzeń lotniczych. W ramach realizacji działań finansowano zapewnienie służb żeglugi powietrznej w przypadku lotów zwolnionych z opłat nawigacyjnych, udzielano dofinansowania zakupu sprzętu niezbędnego dla bezpieczeństwa działalności lotniczej. Podejmowano także działania wspierające zarządzających portami lotniczymi w zakresie pozyskania środków unijnych na realizację inwestycji na lotniskach.

Zadanie realizowane było przez **Ministerstwo Infrastruktury** oraz Polską Agencję Żeglugi Powietrznej.

Celem określonym dla zadania było **zapewnienie rozwoju transportu lotniczego**.

Wydatki budżetu państwa i budżetu środków europejskich na **zadanie 19.4.** w 2025 r.

Wydatki (w tys. zł)	Plan wg ustawy budżetowej na 2025 r.		Wykonanie w 2025 r.	
	BP	BŚE	BP	BŚE
	173.293	0	162.032	22.489

Do pomiaru stopnia realizacji celu zadania wykorzystywany był miernik:

Operacje lotnicze IFR w polskiej przestrzeni powietrznej (liczba operacji)

Wartości miernika	Plan wg ustawy budżetowej na 2025 r.	Wykonanie w 2025 r.
	794.000	799.744

Komentarz:

Miernik wskazuje na tempo rozwoju transportu lotniczego w Polsce, w tym dostępność infrastruktury lotniskowej oraz pojemność polskiej przestrzeni powietrznej, w której zapewniona jest służba informacji powietrznej tj. FIR Warszawa (Flight Information Region).

Liczba operacji lotniczych IFR (Instrument Flight Rules) odnosi się do operacji zarejestrowanych w polskiej przestrzeni powietrznej, obejmuje przeloty tranzytowe oraz ruch krajowy i międzynarodowy z/do polskich lotnisk. IFR to loty wykonywane zgodnie z przepisami wykonywania lotów według wskazań przyrządów.

Osiągnięta wartość miernika jest wyższa od wartości zaplanowanej o 0,7% (tj. 5.744 operacji). Wykonane operacje lotnicze IFR w 2025 r. wzrosły o 5% w stosunku do liczby operacji zarejestrowanych w roku 2024, są wyższe o 15% w stosunku do roku 2023 oraz stanowią 88% operacji z 2019 r. (przed pandemią). Głównym czynnikiem wzrostu ruchu lotniczego jest rosnący popyt na podróże lotnicze, pomimo ograniczeń cywilnego ruchu lotniczego w polskiej przestrzeni powietrznej, które związane są z wojną w Ukrainie. Należy zaznaczyć, że trwająca wojna w Ukrainie ma negatywny wpływ na wykonywanie operacji lotniczych – ogranicza cywilny ruch lotniczy w polskiej przestrzeni powietrznej (w tym obniża ruch tranzytowy).

W ramach zadania uruchamiano środki z rezerw celowych.

Inne jednostki sektora finansów publicznych

Zadanie realizowane/finansowane było również przez **Polską Agencję Żeglugi Powietrznej**, która w 2025 r. w ramach zadania poniosła koszty w wysokości 1.548,52 mln zł.

Zadanie 19.5.W Wspieranie zrównoważonego rozwoju transportu

W ramach zadania prowadzone były sprawy z zakresu kreowania i realizacji polityki transportowej, polegające m.in. na przygotowaniu, realizacji i monitorowaniu wdrażania oraz aktualizacji dokumentów i działań rządowych w celu wspierania rozwoju i modernizacji poszczególnych gałęzi transportu, tj. lądowego, lotniczego, miejskiego, morskiego, wodnego, śródlądowego i intermodalnego. Realizowane były projekty, których zakres obejmował głównie: szeroko rozumiane działania operacyjne i inwestycje infrastrukturalne służące m.in. unowocześnianiu funkcjonowania obsługi niskoemisyjnego transportu publicznego i obsługi pasażerów, a także zmniejszeniu zatłoczenia motoryzacyjnego w miastach, jak też poprawie płynności ruchu oraz bezpieczeństwa. Przedsięwzięcia te dotyczyły

adaptacji, budowy, przebudowy i rozbudowy sieci transportu miejskiego, zakupu i modernizacji jednostek taboru szynowego, trolejbusowego i autobusowego wraz z infrastrukturą służącą do jego utrzymania, a także inwestycji taborowych w kolejach. Duży nacisk kładziono na realizację inwestycji i rozwiązań transportowych przyjaznych środowisku naturalnemu i rozwój połączeń multimodalnych, m.in. poprzez wdrażanie inteligentnych systemów transportowych (ITS) oraz promowanie działań mających na celu zmiany w indywidualnej i zbiorowej mobilności. Zapewniane było także dofinansowanie kolejowych pasażerskich przewozów międzywojewódzkich i międzynarodowych.

Prowadzone były czynności w zakresie bezpiecznej eksploatacji urządzeń technicznych oraz pojazdów uczestniczących w ruchu drogowym, rzetelnej kontroli pojazdów oraz homologacji typów pojazdów bądź przedmiotów ich wyposażenia, a także transformacji transportu w kierunku niskoemisyjnego.

Wsparcie służyło również wdrażaniu nowoczesnych rozwiązań w transporcie towarów, w tym rozwojowi transportu intermodalnego poprzez budowę oraz modernizację infrastruktury transportu intermodalnego (wykorzystującego różne rodzaje środków transportu) w Polsce, a także umożliwiło zakup taboru kolejowego, specjalistycznego sprzętu i oprogramowania wykorzystywanego w przewozach intermodalnych.

Zadanie realizowane było przez **Ministerstwo Infrastruktury**, Wojewodów oraz **Transportowy Dozór Techniczny**.

Celami określonymi dla zadania były:

- **zwiększenie wykorzystania niskoemisyjnego transportu miejskiego;**
- **utrzymanie wysokiego poziomu bezpieczeństwa urządzeń technicznych w transporcie drogowym, kolejowym i śródlądowym.**

Wydatki budżetu państwa i budżetu środków europejskich na **zadanie 19.5.W w 2025 r.**

Wydatki (w tys. zł)	Plan wg ustawy budżetowej na 2025 r.		Wykonanie w 2025 r.	
	BP	BŚE	BP	BŚE
	4.273.034	290.170	5.037.004	1.176.140

Do pomiaru stopnia realizacji celu zadania wykorzystywane były mierniki:

Stopień wykonania prognozy płatności zatwierdzonej przez IKPKW dla FEniKS 2021-2027 (dla projektów transportu miejskiego na dany rok) (w %)

Wartości miernika	Plan wg ustawy budżetowej na 2025 r.	Wykonanie w 2025 r.
	100	114
Komentarz: Miernik dotyczy wartości certyfikowanych środków i jest jednym z najważniejszych mierników wykorzystywanych przez KE do pomiaru stopnia realizacji zobowiązań wynikających z Umowy Partnerstwa dotyczących projektów transportu miejskiego realizowanych w ramach programu pn. Fundusze Europejskie na Infrastrukturę, Klimat i Środowisko 2021-2027. Prognoza płatności dla danego roku jest uzgadniana z IZ i zatwierdzana przez IKPKW na początku każdego roku,		

natomiast wykonanie zatwierdzonej prognozy płatności umożliwia realizację celów wyznaczonych przez KE.

Wpływ na osiągniętą wartość miernika miało ocenianie i poświadczanie wniosków o płatność (WoP) w dużo krótszym terminie niż okres przewidziany na ich ocenę. Podejmowano działania, aby ocena wniosków o dofinansowanie, zawieranie umów, zatwierdzanie wniosków o płatność, wypłata środków i certyfikacja wydatków przebiegały poprawnie i bez opóźnień. Prowadzona była również bieżąca współpraca z beneficjentami oraz monitoring wdrażanych projektów w celu rozwiązywania wszelkich pojawiających się problemów.

Dodatkowo, do monitorowania tego zadania w zakresie realizacji działań dotyczących transportu miejskiego – po raz ostatni w 2025 r. – zastosowano miernik: Liczba zrealizowanych projektów w zakresie publicznego transportu zbiorowego w miastach w ramach POIiŚ 2014-2020 (narastająco w szt.). Wartość miernika została osiągnięta w pełnej wartości zaplanowanej na 2025 rok (96 szt.). Z uwagi na kończącą się perspektywę Program Infrastruktura i Środowisko 2014-2020 (następcą tego programu jest Program FEnKS 2021-2027) pomiar tego miernika nie będzie już kontynuowany w latach następnych.

W ramach zadania uruchomiono środki z rezerw celowych.

Liczba przeprowadzonych działań technicznych obejmująca liczbę przeprowadzonych badań technicznych i przeegzaminowanych osób (w szt.)

Wartości miernika	Plan wg ustawy budżetowej na 2025 r.	Wykonanie w 2025 r.
	629.930	710.142

Komentarz:

Realizowany, przez Transportowy Dozór Techniczny, miernik dotyczy zapewnienia bezpieczeństwa urządzeń technicznych w transporcie drogowym, kolejowym i śródlądowym, a także pozwala na utrzymanie wiedzy i kompetencji kadry odpowiedzialnej za bezpieczne funkcjonowanie urządzeń technicznych, które mogą stwarzać zagrożenie życia lub zdrowia ludzkiego, mienia i środowiska.

Głównymi działaniami mającymi wpływ na realizację miernika w 2025 r. były:

- 1) przeprowadzenie badań technicznych u użytkowników urządzeń technicznych,
- 2) przeprowadzenie egzaminów sprawdzających kwalifikacje kadry odpowiedzialnej za bezpieczne funkcjonowanie urządzeń technicznych,
- 3) wydawanie decyzji w zakresie homologacji,
- 4) wydawanie decyzji i przeprowadzanie kontroli w ramach Wydziału Stacji Kontroli Pojazdów (SKP) oraz przeprowadzanie egzaminów diagnostów i doradców ds. bezpieczeństwa w zakresie towarów niebezpiecznych,
- 5) wydawanie świadectwa ADR (świadectwo dopuszczenia pojazdów do przewozu niektórych towarów niebezpiecznych).

Wzrost osiągniętej w roku 2025 wartości miernika w stosunku do wartości planowanej wynika przede wszystkim z wykonania większej, niż planowano, liczby czynności w zakresie dozoru technicznego. Wzrost wartości miernika wynikał również z większej, niż planowano, liczby wydanych decyzji w zakresie homologacji typu pojazdu, indywidualnego dopuszczenia pojazdu, przedmiotu wyposażenia lub części pojazdu. W roku 2025 wydano o 2.571 decyzji więcej, niż w roku ubiegłym, głównie w zakresie wydania unijnego lub krajowego dopuszczenia indywidualnego pojazdu oraz świadectwa homologacji typu ONZ przedmiotu wyposażenia i/lub części pojazdu.

Wpływ na wzrost liczby wydanych decyzji w zakresie wydania unijnego lub krajowego dopuszczenia indywidualnego pojazdu ma przede wszystkim wzrost zainteresowania producentów z Chin rynkiem

europejskim, natomiast wzrost w zakresie wydania świadectwa homologacji typu ONZ zależy jest głównie od możliwości finansowych producentów i nabywców pojazdów, dostępności materiałów do produkcji oraz uwarunkowań polityczno-gospodarczych.
 W zakresie działań w obszarze SKP, egzaminowania diagnostów i doradców oraz w zakresie świadectw ADR wykonana wartość miernika jest niższa niż wartość zaplanowana, jest przy tym nieco wyższa niż w roku ubiegłym (TDT nie ma bezpośredniego wpływu na liczbę zgłoszonych do wykonania w tym zakresie czynności).

Inne jednostki sektora finansów publicznych

Zadanie realizowane/finansowane było również przez **Transportowy Dozór Techniczny**, który w 2025 r. w ramach zadania poniósł koszty w wysokości 88,80 mln zł.

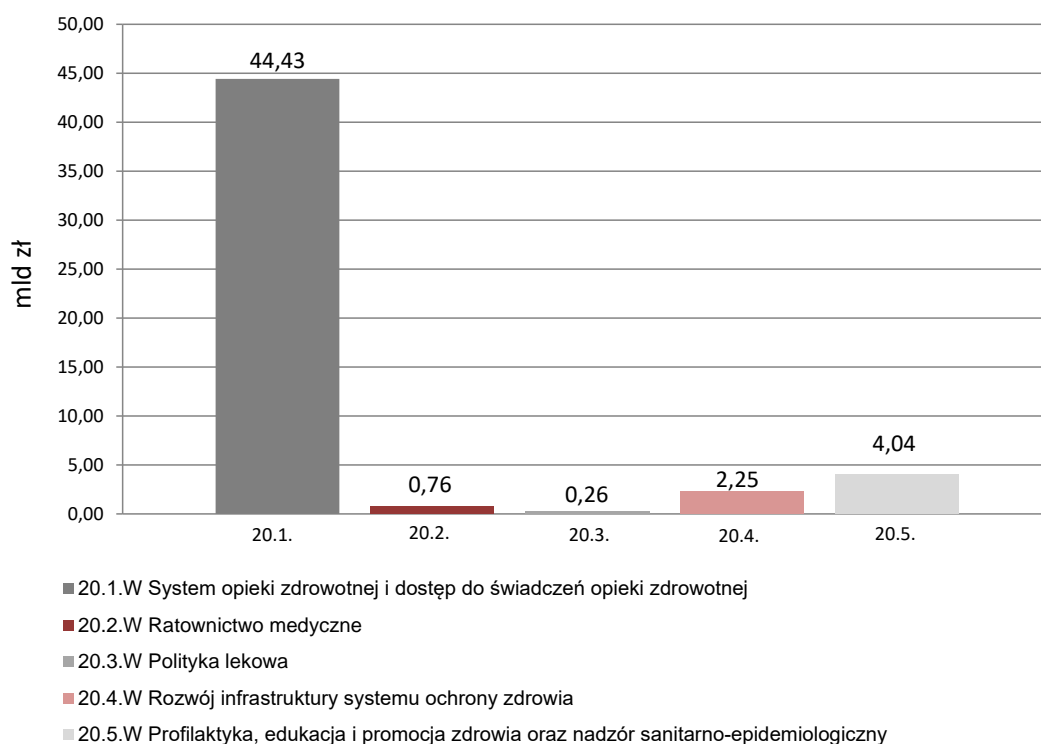
Funkcja 20.

Zdrowie

Funkcja umożliwiała realizację polityki zdrowotnej państwa w zakresie finansowanym ze środków budżetowych. Celem działań realizowanych w tym obszarze było zwiększanie bezpieczeństwa zdrowotnego społeczeństwa poprzez zapewnienie trwałego dostępu do świadczeń opieki zdrowotnej, ze szczególnym uwzględnieniem świadczeń ratujących życie. W ramach funkcji państwo zapewniało funkcjonowanie ratownictwa medycznego oraz wieloletnich programów rządowych związanych z rozwojem medycyny transplantacyjnej czy zwalczaniem chorób nowotworowych lub chorób układu krążenia. Ponadto państwo wspierało zadania dotyczące rozwoju infrastruktury ochrony zdrowia, realizowało politykę lekową oraz zapewniało bezpieczeństwo sanitarne i farmaceutyczne. Zapewniane były badania profilaktyczne oraz promocja zdrowia. W ramach funkcji sprawowany był także nadzór nad systemem opieki zdrowotnej, realizowano kształcenie i podnoszenie kwalifikacji przez osoby wykonujące zawód medyczny oraz podejmowane były działania na rzecz ochrony praw pacjenta. Ponadto prowadzone były przedsięwzięcia służące poprawie zdrowia i jakości życia obywateli realizowane w ramach Funduszu Medycznego.

Na realizację zadań z zakresu funkcji 20. w 2025 r. wydatkowano środki budżetowe w wysokości **51.741.317 tys. zł**, w tym z budżetu środków europejskich 524.472 tys. zł.

Wykres 20: Wydatki budżetu państwa i budżetu środków europejskich (w mld zł)

Zadanie 20.1.W System opieki zdrowotnej i dostęp do świadczeń opieki zdrowotnej

ZADANIE PRIORYTETOWE

W ramach zadania tworzone były warunki funkcjonowania systemu ochrony zdrowia oraz oceniane były potrzeby zdrowotne obywateli. Finansowane były programy z zakresu polityki zdrowotnej ważne dla zdrowia społeczeństwa oraz dostęp do: innowacyjnych technologii medycznych, a także leków nowej generacji. W zadaniu ujęte było również funkcjonowanie publicznej służby krwi. Szczególne znaczenie dla zadania miały programy polityki zdrowotnej dotyczące: profilaktyki zdrowia, wykrywania i realizowania określonych potrzeb zdrowotnych, poprawy stanu zdrowia określonej grupy świadczeniobiorców, a także zwiększania dostępności do świadczeń opieki zdrowotnej oraz wdrożenia nowych procedur medycznych, czy też zapewnienia samowystarczalności w krew i jej składniki. Realizowane w ramach zadania programy obejmowały w szczególności leczenie antyretrowirusowe osób żyjących z wirusem HIV, chorych na hemofilię i pokrewne skazy krwotoczne, zwalczanie chorób nowotworowych i chorób układu sercowo-naczyniowego. W zadaniu ujęte były także działania w zakresie rozwoju medycyny transplantacyjnej, leczenie niepłodności obejmujące procedury medycznie wspomaganej prokreacji oraz programy dotyczące diagnostyki i terapii wad rozwojowych dziecka nienarodzonego i noworodków. Objęto również opieką medyczną zawodników zakwalifikowanych do kadry narodowej: w sportach olimpijskich, paralimpijskich i igrzysk głuchych. Ponadto prowadzony był nadzór nad Narodowym Funduszem Zdrowia oraz ocena świadczeń opieki medycznej i technologii medycznych. W ramach zadania realizowano także kształcenie i podnoszenie kwalifikacji przez osoby wykonujące zawód medyczny. Ponadto prowadzone były przedsięwzięcia służące poprawie dostępu, podniesienia jakości i bezpieczeństwa świadczonych usług zdrowotnych realizowane w ramach Funduszu Medycznego.

Zadanie realizowane było przez **Ministerstwo Zdrowia**, Ministerstwo Obrony Narodowej, Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji, Rzecznik Praw Pacjenta, Kasa Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego, Zakład Ubezpieczeń Społecznych, Wojewodów, Agencję Badań Medycznych, Agencję Oceny Technologii Medycznych i Taryfikacji, Fundusz Administracyjny, Fundusz Emerytalno-Rentowy, Fundusz Kompensacyjny Badań Klinicznych, Fundusz Kompensacyjny Szczepień Ochronnych, Fundusz Kompensacyjny Zdarzeń Medycznych oraz Fundusz Medyczny.

Celami określonymi dla zadania były:

- **rozwój medycyny transplantacyjnej;**
- **rozwój kompetencji zawodowych i kwalifikacji kadr medycznych celem poprawienia dostępności do lekarza lub lekarza dentysty ze specjalizacją.**

Wydatki budżetu państwa i budżetu środków europejskich na zadanie 20.1.W w 2025 r.

Wydatki (w tys. zł)	Plan wg ustawy budżetowej na 2025 r.		Wykonanie w 2025 r.	
	BP	BŚE	BP	BŚE
	33.818.599	484.721	44.266.412	163.188

Do pomiaru stopnia realizacji celu zadania wykorzystywane były mierniki:

Liczba przeszczepień narządów na 1 mln mieszkańców (w szt.)

Wartości miernika	Plan wg ustawy budżetowej na 2025 r.	Wykonanie w 2025 r.
	60	64*)
Komentarz: <p>Od 2022 r. sytuacja przeszczepiania narządów w Polsce ulega znacznej poprawie. Liczba przeszczepień narządowych od żywych i zmarłych dawców na 1 mln mieszkańców wyniosła w 2022 r. – 39,45 szt., w 2023 r. – 50,65 szt., w 2024 – 60,08 szt.</p> <p>Możliwość wykonania przeszczepu jest ściśle związana z określeniem zgodności tkankowej dawcy i biorcy, jak również z pozyskaniem dawcy oraz czasem, który upływa pomiędzy pobraniem narządu, a przeszczepieniem oraz kwalifikacją medyczną pozyskanego narządu (nie każdy pobrany narząd zostaje zakwalifikowany do przeszczepienia).</p> <p>Niezależnie od powyższych uwarunkowań, Ministerstwo Zdrowia realizuje działania ukierunkowane na wzmocnienie aktywności donacyjnej. Wykonanie miernika wskazuje na odbudowę potencjału transplantacyjnego w Polsce. Liczba i jakość świadczeń z zakresu medycyny transplantacyjnej przekroczyły poziom sprzed pandemii COVID-19 (w 2019 r. osiągnięto wartość miernika na poziomie 40,35 szt.).</p> <p>Miernik związany jest z realizacją programu wieloletniego pn. Narodowy Program Transplantacyjny, którego głównym celem jest wzrost liczby przeszczepów w Polsce. Szczegółowy opis realizacji Programu został przedstawiony w rozdziale 4.5. Informacja o realizacji programów wieloletnich w Omówieniu do Sprawozdania z wykonania budżetu państwa za okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2025 r.</p>		

*) Wstępne dane za 2025 r. Ostateczna wartość zostanie zamieszczona w Biuletynie Centrum Organizacyjno-Koordynacyjnego ds. Transplantacji „Poltransplant” (planowana publikacja – czerwiec 2026 r.).

Liczba lekarzy i lekarzy dentystów odbywających specjalizację w trybie rezydentury

Wartości miernika	Plan wg ustawy budżetowej na 2025 r.	Wykonanie w 2025 r.
	30.800	28.264
Komentarz: <p>Miernik daje możliwość bieżącego monitoringu liczby lekarzy i lekarzy dentystów odbywających specjalizację w trybie rezydentury.</p> <p>Realizacja zadania uwarunkowana jest wieloma czynnikami, w tym również takimi, które są niezależne od Ministra Zdrowia. Chodzi zarówno o zdarzenia absencyjne zaistniałe w czasie odbywania specjalizacji, które przedłużają czas jej trwania i wpływają na zwiększenie wartości miernika, jak i oddziałujące w przeciwnym kierunku, np.: niepodjęcie, skrócenie, rezygnacja ze specjalizacji, czy też opóźnione rejestrowanie rezydentury w Systemie Informatycznym Rezydentur przez jednostki akredytowane prowadzące szkolenie.</p> <p>Głównymi czynnikami kształtującymi wartość miernika są jednak przyznawane nowe miejsca rezydenckie na kolejne postępowania kwalifikacyjne i gotowość lekarzy do podejmowania specjalizacji. Prognozując miernik, zakładane było przyznanie 3.000 rezydentur w postępowaniu kwalifikacyjnym prowadzonym wiosną 2025 r., a w rzeczywistości zainteresowanie było znacznie niższe, przyznano ich jedynie 1.887. Natomiast dla postępowania jesienno plan zakładał podjęcie</p>		

szkolenia przez 945 lekarzy jeszcze w roku 2025, natomiast rzeczywiście zgłoszono 660 rezydentów z rozdysponowanych ogółem 4.277 rezydentur (wobec planowanych 6.300 rezydentur ogółem).

Inne jednostki sektora finansów publicznych

Zadanie realizowane/finansowane było również przez:

1. **Agencję Badań Medycznych**, która w 2025 r. w ramach zadania poniosła koszty w wysokości 464,34 mln zł;
2. **Agencję Oceny Technologii Medycznych i Taryfikacji**, która w 2025 r. w ramach zadania poniosła koszty w wysokości 66,22 mln zł;
3. **Fundusz Administracyjny**, z którego w 2025 r. w ramach zadania poniesiono koszty w wysokości 106,11 mln zł;
4. **Fundusz Emerytalno-Rentowy**, z którego w 2025 r. w ramach zadania poniesiono koszty w wysokości 1.773,93 mln zł;
5. **Fundusz Kompensacyjny Badań Klinicznych**, z którego w 2025 r. w ramach zadania poniesiono wydatki w wysokości 0,04 mln zł;
6. **Fundusz Kompensacyjny Szczepień Ochronnych**, z którego w 2025 r. w ramach zadania poniesiono wydatki w wysokości 0,73 mln zł;
7. **Fundusz Kompensacyjny Zdarzeń Medycznych**, z którego w 2025 r. w ramach zadania poniesiono wydatki w wysokości 33,57 mln zł;
8. **Fundusz Medyczny**, z którego w 2025 r. w ramach zadania poniesiono wydatki w wysokości 5.051,43 mln zł.

Zadanie 20.2.W Ratownictwo medyczne

Realizacja zadania dotyczyła zapewnienia pomocy każdej osobie znajdującej się w stanie nagłego zagrożenia zdrowotnego. Zadaniem objęta była działalność zespołów ratownictwa medycznego, dyspozytorni medycznych, a także finansowanie „Programu wymiany 48 silników i 19 przekładni głównych w latach 2021-2025 w śmigłowcach Śmigłowcowej Służby Ratownictwa Medycznego (HEMS) w Lotniczym Pogotowiu Ratunkowym”. W ramach zadania realizowano inwestycje infrastrukturalne i doposażenie dyspozytorni medycznych w tym rozwój infrastruktury łączności (wsparciem w tym zakresie objęto 21 dyspozytorni medycznych) oraz zakup i instalację pełnego symulatora lotów wraz z wybudowaniem zaplecza szkoleniowego dla kadry Lotniczego Pogotowia Ratunkowego (LPR) w ramach FEnIKS na lata 2021-2027.

Zadanie realizowane było przez **Ministerstwo Zdrowia** i Wojewodów.

Celem określonym dla zadania były:

- **zapewnienie dostępności do świadczeń opieki zdrowotnej realizowanych przez lotnicze zespoły ratownictwa medycznego oraz lotnicze zespoły transportu sanitarnego;**
- **poprawa funkcjonalności łączności i komunikacji w obrębie systemu Państwowe Ratownictwo Medyczne poprzez wsparcie inwestycji w infrastrukturę i doposażenie dyspozytorni medycznych, w tym rozwój infrastruktury łączności w ramach FEnIKS na lata 2021-2027.**

Wydatki budżetu państwa i budżetu środków europejskich na zadanie 20.2.W w 2025 r.

Wydatki (w tys. zł)	Plan wg ustawy budżetowej na 2025 r.		Wykonanie w 2025 r.	
	BP	BŚE	BP	BŚE
	762.385	10.750	719.644	40.810

Do pomiaru stopnia realizacji celu zadania wykorzystywane były mierniki:

Stopień realizacji świadczeń zakontraktowanych z Lotniczym Pogotowiem Ratunkowym (w %)

Wartości miernika	Plan wg ustawy budżetowej na 2025 r.	Wykonanie w 2025 r.
	100,00	100,36

Komentarz:

Miernik umożliwia monitorowanie stopnia wykonania zadania, w stosunku do całości zadań zakontraktowanych na cały rok. Uwarunkowaniami realizacji zadania było m.in. równomierne rozmieszczenie baz HEMS na terenie całego kraju, jak też utrzymywanie statków powietrznych Lotniczego Pogotowia Ratunkowego (LPR) w ciągłej gotowości do wykonywania operacji lotniczych. Utrzymano stabilność funkcjonowania Śmigłowcowej Służby Ratownictwa Medycznego (HEMS), a tym samym zapewniono należyty dostęp do świadczeń ratowniczych realizowanych przez lotnicze zespoły ratownictwa medycznego oraz lotnicze zespoły lotnictwa sanitarnego.

Miernik zależny jest od stopnia realizacji podzadań i działań LPR – jest ściśle powiązany z osiągniętymi wartościami mierników cząstkowych w zakresie działań dotyczących HEMS, świadczeń opieki Lotniczych Zespołów Ratownictwa Medycznego i Lotniczych Zespołów Transportu Sanitarnego.

Wartość miernika stopnia realizacji świadczeń zakontraktowanych z Lotniczym Pogotowiem Ratunkowym osiągnięta w okresie sprawozdawczym przewyższyła wartość planowaną.

Głównym czynnikiem, który wpłynął na wykonanie wartości miernika w 2025 r. było przekroczenie godzin dyżurowania Lotniczych Zespołów Ratownictwa Medycznego (LZRM). Przekroczenie planu miernika, związane jest z przekroczeniami planowanego czasu dyżurowania załóg, do których dochodzi, gdy misja rozpoczyna się przed zakończeniem dyżuru, ale działania związane z misją i powrót do bazy generuje przekroczenie planowanego czasu dyżuru.

Do realizacji zadania przyczyniła się również działalność Krajowego Centrum Monitorowania Ratownictwa Medycznego, które zapewniło utrzymanie Systemu Wspomagania Dowodzenia Państwowego Ratownictwa Medycznego na odpowiednim poziomie dostępności dla użytkowników, prowadziło prace konfiguracyjne w obszarze bezpieczeństwa systemu i przetwarzanych w nim danych oraz zapewniło wsparcie dla urządzeń pracujących na rzecz systemu.

W ramach zadania uruchomiono środki z rezerw celowych.

Liczba zawartych umów o dofinansowanie z podmiotami w zakresie wsparcia obszaru ratownictwo medyczne w ramach instrumentu finansowego FEnIKS na lata 2021-2027

Wartości miernika	Plan wg ustawy budżetowej na 2024 r.	Wykonanie w 2024 r.
	12	8

Komentarz:

Miernik w sposób bezpośredni odzwierciedla zadania realizowane przez MZ związane z identyfikacją, oceną, wyborem do dofinansowania oraz podpisywaniem umów o dofinansowanie w ramach instrumentu finansowego FEnIKS na lata 2021-2027. z podmiotami z obszaru ratownictwa medycznego.

Wartość miernika stanowi liczba zawartych umów o dofinansowanie z podmiotami w zakresie wsparcia ratownictwa medycznego.

W 2025 r. kontynuowano proces oceny złożonych wniosków oraz planowano otwarcie naboru dla jednego z wnioskodawców – Dolnośląskiego Urzędu Wojewódzkiego we Wrocławiu u którego zidentyfikowano konieczność aktualizacji założeń fiszki projektowej. Ostatecznie w wyniku oceny wniosków do końca 2025 r. podpisano 8 z 12 planowanych umów.

Niższa w stosunku do zaplanowanej na 2025 r. wartość miernika wynikała z:

- przedłużającego się procesu pozyskiwania przez wnioskodawców dokumentów dotyczących prawa do dysponowania nieruchomością, niezbędnych do oceny obligatoryjnego kryterium dotyczącego gotowości technicznej projektu do realizacji,
- przedłużających się postępowań przetargowych dotyczących wyłaniania wykonawców odpowiedzialnych za opracowanie lub poprawę kluczowych/niezbędnych załączników do wniosku o dofinansowanie,
- jakości dokumentacji aplikacyjnej, która wpłynęła na znaczne wydłużenie procesu oceny dokumentacji aplikacyjnych, a co za tym idzie również wyboru projektów oraz podpisywania umów o dofinansowanie.

Głównym działaniem o charakterze nadzorczym/kontrolnym lub naprawczym podjętym w 2025 r. było przeprowadzenie spotkań informacyjno-szkoleniowych, których przedmiotem były przede wszystkim kluczowe kwestie dotyczące odpowiedniego przygotowania przez wnioskodawców dokumentacji aplikacyjnej (w ramach poprawy/uzupełnienia wniosków o dofinansowanie na etapie oceny).

Planuje się, iż osiągnięcie niezrealizowanej w 2025 r. wartości docelowej miernika w odniesieniu do 4 umów o dofinansowanie nastąpi w 2026 r.

Zadanie 20.3.W Polityka lekowa

W ramach zadania prowadzona była rejestracja produktów leczniczych i biobójczych oraz sprawowany był nadzór farmaceutyczny nad jakością i obrotem tych produktów. Działania w obrębie zadania związane były również z oceną dokumentacji złożonej w postępowaniach rejestracyjnych oraz z monitorowaniem działań niepożądanych, wywoływanych przez produkty lecznicze przeznaczone dla ludzi lub zwierząt, a także ze zwalczaniem nielegalnego obrotu produktami leczniczymi. Zabezpieczany był dostęp do leków i wyrobów medycznych oraz oceniane były świadczenia medyczne, leki i wyroby medyczne.

Zadanie realizowane było przez **Ministerstwo Zdrowia**, Wojewodów, Agencję Oceny Technologii Medycznych i Taryfikacji oraz Fundusz Medyczny.

Celem określonym dla zadania było **ograniczenie nieprawidłowości produktowych i procesowych w obszarze jakości produktów leczniczych**.

Wydatki budżetu państwa i budżetu środków europejskich na zadanie 20.3.W w 2025 r.

Wydatki (w tys. zł)	Plan wg ustawy budżetowej na 2025 r.		Wykonanie w 2025 r.	
	BP	BŚE	BP	BŚE
	252.761	0	260.941	0

Do pomiaru stopnia realizacji celu zadania wykorzystywany był miernik:

Stosunek liczby działań, w wyniku których wykryto nieprawidłowości do liczby podjętych działań w zakresie nadzoru nad jakością i obrotem produktów leczniczych (w %)*)

Wartości miernika	Plan wg ustawy budżetowej na 2025 r.	Wykonanie w 2025 r.
	100,00	98,71

Komentarz:

Miernik dotyczy skali działań Głównego Inspektoratu Farmaceutycznego w zakresie:

- 1) inspekcji u wytwórców lub importerów produktów leczniczych; inspekcji u wytwórców, importerów lub dystrybutorów substancji czynnych, a także inspekcji w zakresie obrotu hurtowego. W przypadku stwierdzenia podczas tych inspekcji (prowadzonych planowo, doraźnie lub na wniosek) niespełnienia wymagań wydawane są decyzje administracyjne nakazujące unieruchomienie wytwórni, a w przypadku braku akceptacji harmonogramu działań naprawczych – decyzje o wstrzymaniu wytwarzania produktów leczniczych/dystrybucji substancji czynnych.
- 2) postępowań wyjaśniających w następstwie zgłoszeń podejrzeń wad jakościowych produktów leczniczych, w ramach działań ukierunkowanych na ograniczenie nieprawidłowości produktowych i procesowych w obszarze jakości produktów leczniczych.

Algorytm miernika stanowi suma liczby rozpatrzonych Harmonogramów Działania Naprawczego (HDN) oraz liczby postępowań wyjaśniających w stosunku do sumy liczby inspekcji w okresie rozliczeniowym i liczby zgłoszeń o podejrzeniu wady jakościowej.

Na wykonanie wartości miernika w 2025 r. wpływ miały następujące uwarunkowania:

- stopień dostosowania się do wymagań w obszarze obrotu hurtowego produktami leczniczymi przez podmioty prowadzące hurtownie farmaceutyczne,
- stwierdzanie prawie we wszystkich przeprowadzanych inspekcjach niezgodności, których usunięcie jest zapewnione poprzez opracowanie i realizację HDN,
- liczba inspektorów oraz ich odpowiednie przeszkolenie.

W ramach zadania kontynuowane są czynności zmierzające do optymalizacji poziomu wymagań egzekwowanych przez inspektorów ds. obrotu hurtowego (w związku z dostosowaniem od 2024 r. inspekcji obrotu hurtowego do wymagań procedur dotyczących inspekcji i wymiany informacji stosowanych przez inspektoraty farmaceutyczne w UE). Zmiany co do zasad wydawania certyfikatów Dobrej Praktyki Dystrybucyjnej (DPD) zostały ujęte w odpowiedniej procedurze systemu jakości Głównego Inspektoratu Farmaceutycznego.

W ramach zadania uruchomiono środki z rezerw celowych.

*) Zmiana algorytmu miernika od 2025 roku.

Inne jednostki sektora finansów publicznych

Zadanie realizowane/finansowane było również przez:

1. **Agencja Oceny Technologii Medycznych i Taryfikacji**, która w 2025 r. w ramach zadania poniosła koszty w wysokości 9,51 mln zł;
2. **Fundusz Medyczny**, z którego w 2025 r. w ramach zadania poniesiono wydatki w wysokości 266,51 mln zł;

Zadanie 20.4.W Rozwój infrastruktury systemu ochrony zdrowia

Zadanie dotyczyło w szczególności inwestycji budowlanych, w tym m.in. budowy, przebudowy, rozbudowy i wyposażenia oraz zakupów inwestycyjnych (zakupów gotowych dóbr inwestycyjnych), w tym wymiany i modernizacji sprzętu w zakresie programów polityki zdrowotnej oraz programów wieloletnich w szpitalach ogólnych, klinicznych i innych podmiotach leczniczych. Ponadto realizowane są zadania finansowane z Funduszu Medycznego w zakresie inwestycji w infrastrukturę ochrony zdrowia celem poprawy jakości i dostępności świadczeń opieki zdrowotnej oraz bezpieczeństwa udzielania świadczeń opieki zdrowotnej.

Zadanie realizowane było przez **Ministerstwo Zdrowia**, Ministerstwo Obrony Narodowej, Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji, Wojewodów oraz Fundusz Medyczny.

Celami określonymi dla zadania były:

- poprawa jakości i efektywności funkcjonowania jednostek ochrony zdrowia;
- poprawa dostępności, jakości i efektywności leczenia specjalistycznego w kraju.

Wydatki budżetu państwa i budżetu środków europejskich na zadanie 20.4.W w 2025 r.

Wydatki (w tys. zł)	Plan wg ustawy budżetowej na 2025 r.		Wykonanie w 2025 r.	
	BP	BŚE	BP	BŚE
	2.756.831	348.544	1.932.681	313.447

Do pomiaru stopnia realizacji celu zadania wykorzystywane były mierniki:

1) Liczba zrealizowanych inwestycyjnych zadań budowlanych w jednostkach podległych i nadzorowanych przez Ministra Zdrowia w ramach środków budżetu państwa

2) Procentowy wskaźnik liczby świadczeniodawców doposażonych i modernizowanych w ciągu roku w ramach programów polityki zdrowotnej oraz programów wieloletnich w odniesieniu do ogólnej liczby świadczeniodawców posiadających kontrakty NFZ w zakresie leczenia szpitalnego

Wartości miernika	Plan wg ustawy budżetowej na 2025 r.	Wykonanie w 2025 r.
	1) 11 2) 23,00	1) 6 2) 15,20

Komentarz:

Pierwszy miernik odnosi się do inwestycji budowlanych finansowanych z budżetu państwa w części budżetowej 46 – Zdrowie, a jego planowane wartości ustalono w oparciu o harmonogram rzeczowo-finansowy zadań. Odzwierciedla uzyskanie efektu rzeczowego w postaci zrealizowanych inwestycji budowlanych, w celu poprawy jakości i efektywności funkcjonowania jednostek ochrony zdrowia.

Zgodnie z zatwierdzonymi harmonogramami rzeczowo-finansowymi zrealizowane zostały następujące budowlane zadania inwestycyjne:

- 1) Kompleksowa modernizacja Kliniki Kardiologii CSK UCK WUM poprzez unowocześnienie bazy lokalowej i sprzętowej realizowane przez Uniwersyteckie Centrum Kliniczne Warszawskiego Uniwersytetu Medycznego w Warszawie,
- 2) Utworzenie apteki wraz z pracownią cytostatyczną wyposażonej w innowacyjne rozwiązania techniczne i sprzętowe realizowane przez Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej Centralny Szpital Kliniczny Uniwersytetu Medycznego w Łodzi,
- 3) Modernizacja, przebudowa i doposażenie Ośrodka Podstawowej Opieki Zdrowotnej oraz Ambulatoryjnej Opieki Specjalistycznej realizowane przez Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej Uniwersytecki Szpital Kliniczny nr 2 Uniwersytetu Medycznego w Łodzi,
- 4) Modernizacja Kliniki Gastroenterologii i Chorób Wewnętrznych CSK UCK WUM celem dostosowania do obecnych standardów i potrzeb zdrowotnych pacjentów realizowane przez Uniwersyteckie Centrum Kliniczne Warszawskiego Uniwersytetu Medycznego w Warszawie,
- 5) Doposażenie Zakładu Medycyny Nuklearnej w PET-CT wraz z przebudową pomieszczeń realizowane przez Uniwersytecki Szpital Kliniczny nr 1 im. prof. Tadeusza Sokołowskiego PUM w Szczecinie,
- 6) Utrzymanie możliwości świadczenia usług oraz zapewnienie ustawowego bezpieczeństwa dla pacjentów ICZMP poprzez dostosowanie Instytutu do wymogów ochrony przeciwpożarowej realizowane przez Instytut „Centrum Zdrowia Matki Polki” w Łodzi.

Natomiast poniższe zadania były realizowane, ale nie zostały zakończone w 2025 r., tj.:

- 1) Wieloletni program medyczny – rozbudowa i modernizacja Szpitala Uniwersyteckiego nr 2 im. dr Jana Bizuela w Bydgoszczy realizowany przez Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu, Collegium Medicum im. Ludwika Rydygiera w Bydgoszczy i Szpital Uniwersytecki nr 2 im. dr Jana Bizuela w Bydgoszczy,
- 2) Utworzenie Europejskiego Centrum Innowacyjnej Terapii Chorób Płamki Żółtej realizowane przez Uniwersytecki Szpital Kliniczny Nr 1 w Lublinie,
- 3) Rozbudowa i dostosowanie budynków Ortopedyczno-Rehabilitacyjnego Szpitala Klinicznego im. Wiktora Degi w Poznaniu realizowane przez Ortopedyczno-Rehabilitacyjny Szpital Kliniczny im. Wiktora Degi Uniwersytetu Medycznego im. Karola Marcinkowskiego w Poznaniu,
- 4) Budowa Śląskiego Centrum Onkologii i Hematologii Dziecięcej realizowane przez Samodzielny Publiczny Szpital Kliniczny Nr 1 im. Prof. Stanisława Szyszko Śląskiego Uniwersytetu Medycznego w Katowicach,
- 5) Modernizacja dróg, parkingów, instalacji wodnej, sanitarnej oraz deszczowej na terenie kompleksu Narodowego Instytutu Geriatrii, Reumatologii i Rehabilitacji realizowane przez Narodowy Instytut Geriatrii, Reumatologii i Rehabilitacji im. prof.dr hab. med. Eleonory Reicher w Warszawie.

Realizacja zadań została wydłużona w związku z wnioskami jednostek realizujących powyższe przedsięwzięcia.

Główne powody wydłużenia realizacji tych inwestycji, stanowiące jednocześnie czynniki, które wpłynęły ostatecznie na niższe wykonanie wartości miernika, to:

- 1) wystąpienie niemożliwych do przewidzenia na etapie rozpoczęcia realizacji inwestycji okoliczności powodujących opóźnienia w realizacji inwestycji względem założonych harmonogramów,
- 2) trudności w wyłonieniu wykonawców, konieczność kilkukrotnego ogłaszania postępowań o udzielenie zamówień publicznych,
- 3) konieczność wprowadzenia zmian w zakresie rzeczowym związanych z robotami dodatkowymi wynikłymi w trakcie realizacji zadań.

Drugi miernik przedstawia procentowy wskaźnik objęcia działaniami inwestycyjnymi realizowanymi w ramach programów polityki zdrowotnej oraz programów wieloletnich, w podmiotach świadczeniodawców, posiadających kontrakty NFZ dotyczące leczenia szpitalnego.

Uwarunkowaniami realizacji tego zadania były: liczba świadczeniodawców posiadających kontrakty NFZ w zakresie leczenia szpitalnego, liczba podmiotów biorących udział w konkursach organizowanych przez MZ oraz liczba podmiotów wyłonionych w konkursach MZ i realizujących zadania.

W 2025 r. miernik zadania budżetowego nie został zrealizowany (15,2% wobec planowanych 23%) z powodu odstąpienia od ogłaszania postępowań konkursowych dotyczących doposażenia lub modernizacji podmiotów leczniczych w ramach programu wieloletniego pn. Narodowy Program Chorób Układu Krążenia na lata 2022-2032 (NPChUK).

Rozstrzygnięcie naboru KPO dla obszaru kardiologii nastąpiło w IV kwartale 2025 r., co uniemożliwiło wcześniejsze określenie faktycznych potrzeb inwestycyjnych podmiotów leczniczych (ryzyko dublowania finansowania – na tym etapie nie było możliwe racjonalne zaplanowanie wydatków inwestycyjnych w NPChUK bez ryzyka powielenia zakupów sprzętu lub finansowania tych samych zakresów modernizacji). W związku z tym konkursy NPChUK przesunięto na kolejny okres, co spowodowało brak wykonania miernika w 2025 r. Odchylenie ma charakter incydentalny i wynika wyłącznie z konieczności skoordynowania dużych projektów infrastrukturalnych finansowanych ze środków KPO z działaniami w ramach NPChUK. Szczegółowy opis realizacji Programu został przedstawiony w rozdziale 4.5. Informacja o realizacji programów wieloletnich w Omówieniu do Sprawozdania z wykonania budżetu państwa za okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2025 r.

Realizację zadania wspierała:

- 1) analiza potrzeb w zakresie doposażenia i modernizacji podmiotów leczniczych przy współpracy konsultantów krajowych odpowiednich dziedzin medycyny,
- 2) bieżący monitoring przebiegu procedur przetargowych realizowanych dla potrzeb zakupu sprzętu specjalistycznego w ramach programów polityki zdrowotnej (PPZ) / programów wieloletnich.

Inne jednostki sektora finansów publicznych

Zadanie realizowane/finansowane było również przez **Fundusz Medyczny**, z którego w 2025 r. w ramach zadania poniesiono wydatki w wysokości 949,34 mln zł.

Zadanie 20.5.W Profilaktyka, edukacja i promocja zdrowia oraz nadzór sanitarno-epidemiologiczny

W zakresie zadania ujęta była działalność państwa polegająca na: sprawowaniu nadzoru sanitarnego, prowadzeniu działalności zapobiegawczej i przeciwepidemicznej na lotniczych przejściach granicznych, granicy państwa i Unii Europejskiej oraz działalności kontrolno-inspekcyjnej. Realizowane były działania polegające na bieżącym i zapobiegawczym nadzorze sanitarnym oraz na zabezpieczeniu sanitarno-epidemiologicznym granic państwa

(przed napływem środków spożywczych o niewłaściwej jakości oraz przeciwdziałających szerzeniu się chorób zakaźnych). Zapewniano też zapobieganie i zwalczanie chorób zakaźnych, a także monitorowanie zdarzeń stanowiących zagrożenie dla zdrowia publicznego (w tym obszarze znajdowały się takie rodzaje działalności jak: monitorowanie stanu ochrony radiologicznej, ochrona przed szkodliwym wpływem substancji chemicznych na zdrowie człowieka i na środowisko, a także prewencja zagrożeń zdrowia wynikających z wpływu niekorzystnych warunków środowiska pracy i sposobu jej wykonywania, a ponadto badania wody, żywności, materiałów i wyrobów do kontaktu z żywnością, kosmetyków i innych czynników mających wpływ na zdrowie ludzi). W ramach zadania finansowany był zakup szczepionek, jak też zabezpieczano utrzymywanie stałej rezerwy państwowej i dystrybucji środków medycznych, antyseptycznych oraz szczepionek. Ważną dziedziną była także profilaktyka, edukacja i promocja zdrowia prowadzona m.in. w ramach programów polityki zdrowotnej oraz zadań Narodowego Programu Zdrowia. Zwalczane były również wszelkie uzależnienia: alkoholowe, narkotykowe, hazardowe, itp.

Zadanie realizowane było przez **Ministerstwo Zdrowia**, Ministerstwo Sprawiedliwości, Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji, Wojewodów, Fundusz Medyczny, Fundusz Rozwiązywania Problemów Hazardowych oraz Profilaktyczny Dom Zdrowia w Juracie.

Celami określonymi dla zadania były:

- **zapewnienie właściwego nadzoru sanitarno-epidemiologicznego na terenie Polski;**
- **poprawa dostępności do profilaktycznych świadczeń zdrowotnych realizowanych w ramach programów polityki zdrowotnej.**

Wydatki budżetu państwa i budżetu środków europejskich na **zadanie 20.5.W w 2025 r.**

Wydatki (w tys. zł)	Plan wg ustawy budżetowej na 2025 r.		Wykonanie w 2025 r.	
	BP	BŚE	BP	BŚE
	4.099.719	4.073	4.037.168	7.027

Do pomiaru stopnia realizacji celu zadania wykorzystywane były mierniki:

Stosunek liczby wymierzonych mandatów na skutek wykrytych nieprawidłowości do liczby przeprowadzonych kontroli w zakresie nadzoru sanitarno-epidemiologicznego (w %)

Wartości miernika	Plan wg ustawy budżetowej na 2025 r.	Wykonanie w 2025 r.
	4,20	3,52

Komentarz:

Miernik monitoruje sprawowanie właściwego nadzoru sanitarno-epidemiologicznego, w szczególności nad:

- 1) warunkami higieny: środowiska, pracy w zakładach pracy, radiacyjnej, procesów nauczania i wychowania, wypoczynku i rekreacji,
- 2) warunkami zdrowotnymi żywności, żywienia i produktów kosmetycznych,

- 3) warunkami higieniczno-sanitarnymi, jakie powinien spełniać personel medyczny, sprzęt oraz pomieszczenia, w których są udzielane świadczenia zdrowotne – w celu ochrony zdrowia ludzkiego przed niekorzystnym wpływem szkodliwości i uciążliwości środowiskowych, zapobiegania powstawaniu chorób, w tym chorób zakaźnych i zawodowych.

Czynniki, które mają wpływ na poziom miernika, to przede wszystkim nieprawidłowości wykryte w toku działań kontrolnych organów Państwowej Inspekcji Sanitarnej oraz liczba przeprowadzonych kontroli, uzależniona od bieżącej oceny stanu sanitarno-epidemiologicznego kraju, jak też przyjętych do realizacji rocznych planów kontroli i realizowanych na bieżąco kontroli interwencyjnych. Wpływ na wartość miernika mogło mieć zwiększenie liczby przeprowadzanych kontroli, wynikające z wystąpienia trudnych do przewidzenia zdarzeń stanowiących zagrożenie dla zdrowia publicznego.

Liczba noworodków objętych profilaktycznymi badaniami przesiewowymi realizowanymi w ramach programów polityki zdrowotnej

	Plan wg ustawy budżetowej na 2025 r.	Wykonanie w 2025 r.
Wartości miernika	251.000	237.828

Komentarz:

Miernik przedstawia liczbę noworodków objętych profilaktycznymi badaniami realizowanymi w ramach programu polityki zdrowotnej. Program przesiewowy umożliwia wykrycie 30 chorób wrodzonych przed wystąpieniem objawów klinicznych (wrodzonej niedoczynności tarczycy, fenyloketonurii, mukowiscydozy, rzadkich wad metabolizmu (grupa 24 chorób), wrodzonego przerostu nadnerczy, deficytu biotynidazy, rdzeniowego zaniku mięśni).

Badaniami objęta jest cała populacja noworodków w Polsce. W 2025 r. spadek liczby urodzeń, tak jak w roku poprzednim, wpłynął ograniczająco na wykonanie wartości miernika.

Od września 2025 r. w ramach pilotażu wykonywane są również badania w kierunku wrodzonego niedoboru odporności, galaktozemii, grupy 4 lizosomalnych chorób spichrzeniowych (choroby Pompe'go, Fabry'ego, Gaucher'a oraz mukopolisacharydozy typu I).

Inne jednostki sektora finansów publicznych

Zadanie realizowane/finansowane było również przez:

1. **Fundusz Medyczny**, z którego w 2025 r. w ramach zadania poniesiono wydatki w wysokości 257,27 mln zł;
2. **Fundusz Rozwiązywania Problemów Hazardowych**, z którego w 2025 r. w ramach zadania poniesiono wydatki w wysokości 31,88 mln zł;
3. **Profilaktyczny Dom Zdrowia w Juracie**, który w 2025 r. w ramach zadania poniósł koszty w wysokości 2,71 mln zł.

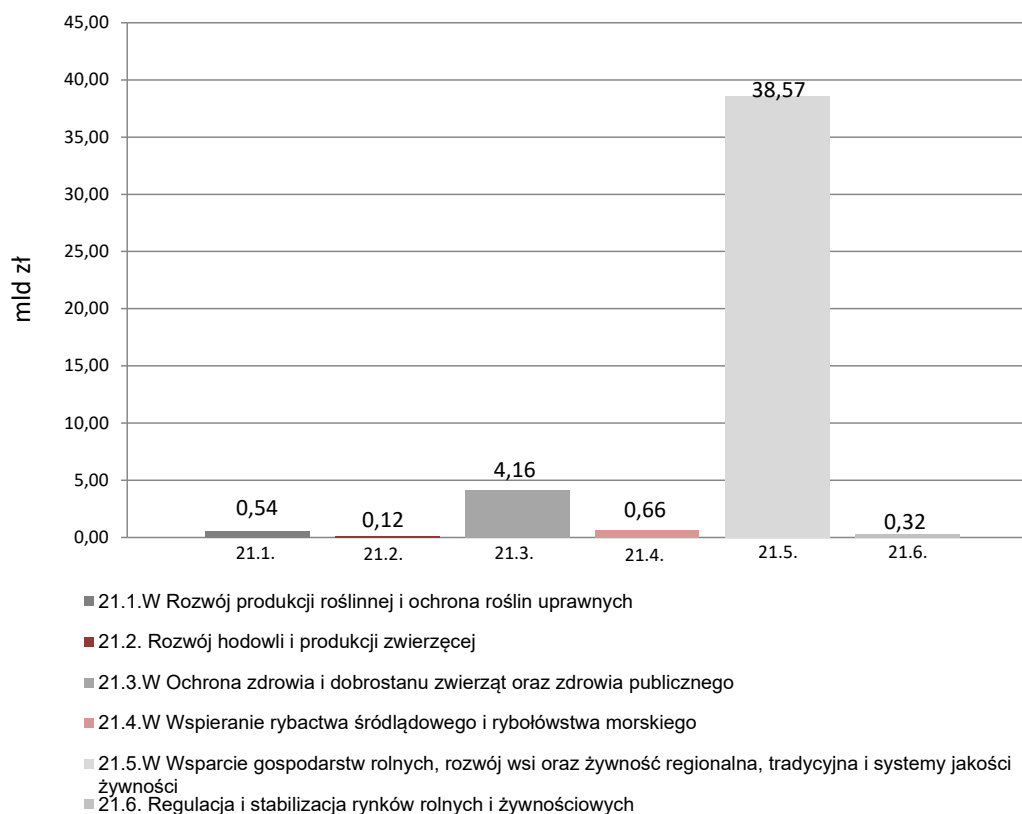
Funkcja 21.

Polityka rolna i rybacka

W ramach funkcji realizowane były zadania związane z rolnictwem, regulacją i stabilizacją rynków rolnych i żywnościowych, rozwojem obszarów wiejskich oraz rybołówstwem. Celami funkcji były poprawa i stabilizacja warunków ekonomicznych rolnictwa, rozwój obszarów wiejskich oraz zwiększenie konkurencyjności gospodarki rolno-żywnościowej, a także tworzenie i utrzymanie konkurencyjnego, nowoczesnego i dynamicznego sektora rybackiego. Działania państwa w tym obszarze obejmowały zagadnienia dotyczące produkcji roślinnej i ochrony roślin uprawnych, nasiennictwa, roślin genetycznie zmodyfikowanych, hodowli i produkcji zwierzęcej, ochrony zdrowia zwierząt, weterynaryjnej ochrony zdrowia publicznego oraz nadzoru nad zdrowotną jakością środków spożywczych pochodzenia zwierzęcego oraz wpływu zmian klimatu na sektor rolnictwa. Państwo odpowiadało również za wspieranie gospodarstw rolnych, kształtowanie ustroju rolnego i gospodarki żywnościowej oraz infrastruktury wsi, a także wspieranie promocji produktów rolno-spożywczych. Ponadto realizowano działania z zakresu rybactwa śródlądowego i rybołówstwa morskiego.

Na realizację zadań z zakresu funkcji 21. w 2025 r. wydatkowano środki budżetowe w wysokości **44.378.503 tys. zł**, w tym z budżetu środków europejskich 26.274.746 tys. zł.

Wykres 21: Wydatki budżetu państwa i budżetu środków europejskich (w mld zł)

Zadanie 21.1.W Rozwój produkcji roślinnej i ochrona roślin uprawnych

Zadaniem objęty był szereg działań zmierzających do utrzymania stabilnej i dostosowanej do wymagań rynkowych produkcji roślinnej, zgodnej z zasadami dobrej kultury rolnej oraz z uwzględnieniem ochrony środowiska, zdrowia ludzi i zwierząt. Realizacja zadania była bezpośrednio związana z produkcją i bezpieczeństwem żywności, konkurencyjnością i dochodowością gospodarstw rolnych. Realizowane były badania na rzecz postępu biologicznego w produkcji roślinnej, badania obejmujące hodowlę roślin, ochronę zasobów genowych, nawożenie, a także działania dotyczące badania, rejestracji i ochrony prawnej odmian roślin, badania i rejestracji nawozów i środków wspomagających uprawę roślin. Przeprowadzane były doświadczenia odmianowe oraz ocena tożsamości i czystości odmianowej. Wykonywany był nadzór nad zdrowiem roślin, obrotem i stosowaniem środków ochrony roślin, obrotem nawozami i środkami wspomagającymi uprawę roślin oraz produktami nawozowymi UE, a także wytwarzaniem, oceną, obrotem i stosowaniem materiału siewnego. Ograniczane było ryzyko związane ze stosowaniem środków ochrony roślin w produkcji roślinnej. Prowadzona była również kontrola przestrzegania zakazu stosowania roślin genetycznie zmodyfikowanych (gmo) w uprawach oraz monitoring azotu mineralnego i agrochemiczna obsługa rolnictwa w kraju. W ramach zadania gromadzono i upowszechniano wiedzę i dobre praktyki służące osiągnięciu założonych celów.

Zadanie realizowane było przez **Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi**, Wojewodów oraz Centralny Ośrodek Badania Odmian Roślin Uprawnych.

Celem określonym dla zadania było **zapewnienie warunków do prowadzenia produkcji rolnej zgodnej z zasadami dobrej kultury rolnej**.

Wydatki budżetu państwa i budżetu środków europejskich na zadanie 21.1.W w 2025 r.

Wydatki (w tys. zł)	Plan wg ustawy budżetowej na 2025 r.		Wykonanie w 2025 r.	
	BP	BŚE	BP	BŚE
	530.024	2.193	544.592	0

Do pomiaru stopnia realizacji celu zadania wykorzystywany był miernik:

Przekroczenia NDP (najwyższe dopuszczalne pozostałości) środków ochrony roślin w płodach rolnych (w %)

Wartości miernika	Plan wg ustawy budżetowej na 2025 r.	Wykonanie w 2025 r.
	< 2,5	2,32

Komentarz:

Miernik dotyczy działalności na rzecz zapewnienia właściwych warunków do prowadzenia prawidłowej produkcji rolnej – zgodnej z zasadami dobrej kultury rolnej. Pomiar pozwala na ocenę działań podejmowanych na rzecz zrównoważonego stosowania środków ochrony roślin, w tym prowadzonych przez służby kontrolne. W ramach zadania stale rozwijana jest baza laboratoryjna, co pozwala na wykrywanie coraz większej liczby substancji, przy coraz niższych ich poziomach.

Osiągnięcie docelowej wartości miernika poniżej 2,5% jest wartością bezpieczną, świadczącą o braku zagrożeń związanych ze stosowaniem środków ochrony roślin i dostosowaniem produkcji rolnej do wymogów konsumenta, a jednocześnie pozwalającą na utrzymanie dobrej pozycji produktów rolno-spożywczych na rynku unijnym i światowym. Ponadto osiągnięcie założonej wartości miernika jest związane z celem określonym w dyrektywie 2009/128/WE ustanawiającej ramy wspólnotowego działania na rzecz zrównoważonego stosowania pestycydów.

W 2025 r. uzyskano korzystny wynik miernika, tj. poniżej poziomu 2,5%, do czego przyczyniły się takie czynniki jak:

- 1) zapewnienie ciągłości kontroli w zakresie prawidłowości obrotu i stosowania środków ochrony roślin, kontroli i stosowania materiału siewnego wraz z prowadzeniem nadzoru fitosanitarnego,
- 2) upowszechnianie postępu biologicznego w produkcji roślinnej oraz zapewnienie stabilnych warunków do realizacji tematów badawczych wspomagających ten postęp,
- 3) wspieranie rozwoju zrównoważonych metod produkcji roślinnej.

W 2025 r., w ramach „Krajowego planu działania na rzecz ograniczenia ryzyka związanego ze stosowaniem środków ochrony roślin” kontynuowano realizację zadań mających na celu zapewnienie maksymalnej efektywności oraz wzmocnienie i rozwinięcie dotychczas osiągniętych efektów. W szczególności, wypełnianie celu oparte było o prowadzenie takich działań, jak:

- 1) zapewnianie przestrzegania zasad integrowanej ochrony roślin przez użytkowników profesjonalnych,
- 2) upowszechnianie stosowania metod niechemicznych oraz ograniczania zależności produkcji roślinnej od stosowania chemicznych środków ochrony roślin,
- 3) upowszechnianie wiedzy dotyczącej bezpiecznego stosowania środków ochrony roślin,
- 4) ochrona terytorium kraju przed introdukcją nowych organizmów szkodliwych dla roślin,
- 5) optymalizacja efektywnych i bezpiecznych dla środowiska i konsumentów metod ochrony roślin oraz zapewnienie wysokiej jakości materiału siewnego.

Inne jednostki sektora finansów publicznych

Zadanie realizowane/finansowane było również przez **Centralny Ośrodek Badania Odmian Roślin Uprawnych**, który w 2025 r. w ramach zadania poniósł wydatki w wysokości 135,28 mln zł.

Zadanie 21.2. Rozwój hodowli i produkcji zwierzęcej

Realizacja zadania dotyczyła wspierania postępu biologicznego w produkcji zwierzęcej (realizacji określonych celów hodowlanych, służących stworzeniu hodowcom możliwości wykorzystania w gospodarstwach rolnych najnowszych osiągnięć genetyki i hodowli). Działania te były ukierunkowane na stworzenie odpowiednich warunków do produkcji elitarnego materiału hodowlanego, a także na wspieranie działań pozwalających na podejmowanie przez hodowców właściwych decyzji hodowlanych. Zapewniana była ochrona różnorodności genetycznej zwierząt gospodarskich. Zadanie obejmowało także czynności związane z oceną wartości użytkowej i oceną genetyczną zwierząt (bydła, koni, świń, owiec, kóz, alpaki i drobiu) oraz z ochroną zasobów genetycznych zwierząt gospodarskich. Prowadzono księgi, a także organizowano wystawy i pokazy zwierząt hodowlanych. Wykonywane były badania w zakresie postępu biologicznego w produkcji zwierzęcej. Ponadto utrzymywana była kontrola w zakresie organizacji hodowli i rozrodu zwierząt gospodarskich, jak też działania na rzecz umacniania i doskonalenia hodowli koni ras czystych i półkrwi.

Zadanie realizowane było przez **Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi** oraz Polski Klub Wyścigów Konnych.

Celem określonym dla zadania było **zapewnienie stabilnych warunków do realizacji programów hodowlanych i działań wspomagających postęp biologiczny w produkcji zwierzęcej.**

Wydatki budżetu państwa i budżetu środków europejskich na **zadanie 21.2. w 2025 r.**

Wydatki (w tys. zł)	Plan wg ustawy budżetowej na 2025 r.		Wykonanie w 2025 r.	
	BP	BŚE	BP	BŚE
	124.702	0	121.510	0

Do pomiaru stopnia realizacji celu zadania wykorzystywane były mierniki:

1) Liczba programów hodowlanych, o których mowa w przepisach o organizacji hodowli i rozrodzie zwierząt gospodarskich, realizowanych dla zwierząt hodowlanych czystorasowych z gatunku bydła, koni, świń, owiec, kóz, alpак oraz dla drobiu (w szt.)

2) Liczba zwierząt wpisanych do ksiąg hodowlanych w stosunku do pogłowia zwierząt ogółem na przykładzie krów ras mlecznych (w %)

Wartości miernika	Plan wg ustawy budżetowej na 2025 r.		Wykonanie w 2025 r.	
	1) 149		1) 149	
	2) 21		2) 36,75	

Komentarz:

Stosowane mierniki pozwalają na ocenę czy rozwój hodowli i produkcji zwierzęcej jest zrównoważony i nie następuje zagrożenie odnośnie do likwidacji elitarnego pogłowia zwierząt hodowlanych, co wpływałoby negatywnie na poziom efektywności rolnictwa i dostosowanie produkcji do wymogów konsumenta oraz na utrzymanie dobrej pozycji produktów rolno-spożywczych na rynku unijnym i światowym.

Pierwszy z mierników dotyczy monitorowania sytuacji dotyczącej elitarnego pogłowia zwierząt hodowlanych czystorasowych z gatunku bydła, koni, świń, owiec, kóz, alpак oraz dla drobiu.

Osiągnięcie wartości miernika zgodnej z wartością planowaną jest związane z utrzymaniem liczby realizowanych programów hodowlanych.

Drugi z mierników dotyczy hodowli i produkcji zwierzęcej w zakresie krów ras mlecznych. Pozwala ocenić, czy rozwój hodowli i produkcji zwierzęcej jest zrównoważony i czy następuje zagrożenie odnośnie likwidacji elitarnego pogłowia zwierząt hodowlanych. Ponadto pozwala ocenić, czy nie występuje zagrożenie dla posiadanych zasobów genetycznych zwierząt gospodarskich. Osiągnięta wartość miernika na poziomie 36,75% jest wyższa od zaplanowanej, co jest zjawiskiem pozytywnym – obecnie nie występuje w Polsce zagrożenie likwidacji populacji aktywnej w zakresie tego gatunku.

Inne jednostki sektora finansów publicznych

Zadanie realizowane/finansowane było również przez **Polski Klub Wyścigów Konnych**, który w 2025 r. w ramach zadania poniósł wydatki w wysokości 9,30 mln zł.

Zadanie 21.3.W Ochrona zdrowia i dobrostanu zwierząt oraz zdrowia publicznego

W ramach zadania realizowane były działania związane ze zwalczaniem chorób zakaźnych w celu zapewnienia zdrowia publicznego w zakresie weterynarii oraz dobrostanu zwierząt. Inspekcja weterynaryjna koordynowała i nadzorowała procedury w zakresie ochrony zdrowia i dobrostanu zwierząt oraz prowadziła czynności umożliwiające rozpoznawanie i zwalczanie chorób zakaźnych zwierząt. Realizowane były badania dotyczące ochrony zdrowia zwierząt i zdrowia publicznego. Zapewniane było bezpieczeństwo żywności pochodzenia zwierzęcego, produktów ubocznych pochodzenia zwierzęcego, produktów pochodnych i pasz w miejscach ich pozyskiwania, wytwarzania, przetwarzania i składowania oraz transportu. W szczególności kontrolowane były warunki weterynaryjne dla produktów pochodzenia zwierzęcego i pasz. Prowadzona była też graniczna kontrola weterynaryjna zwierząt, produktów pochodzenia zwierzęcego i pasz. Ponadto finansowana była diagnostyka laboratoryjna chorób zwierząt, a także skażeń żywności i pasz.

Zadanie realizowane było przez **Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi**, Wojewodów oraz **Agencję Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa**.

Celem określonym dla zadania było **zapewnienie bezpieczeństwa epizootycznego i zdrowia publicznego w kraju w zakresie weterynarii**.

Wydatki budżetu państwa i budżetu środków europejskich na zadanie 21.3.W w 2025 r.

Wydatki (w tys. zł)	Plan wg ustawy budżetowej na 2025 r.		Wykonanie w 2025 r.	
	BP	BŚE	BP	BŚE
	2.255.081	0	4.159.651	0

Do pomiaru stopnia realizacji celu zadania wykorzystywane były mierniki:

Liczba uzgodnionych świadectw zdrowia na towary wysyłane do krajów trzecich w stosunku do ogólnej liczby intencji eksportowych zgłaszanych przez polskich przedsiębiorców (w %)

Wartości miernika	Plan wg ustawy budżetowej na 2025 r.	Wykonanie w 2025 r.
	25	33,33
Komentarz: Miernik odzwierciedla stan bezpieczeństwa epizootycznego i nadzoru weterynaryjnego w Polsce. Wykonanie miernika może świadczyć o uznaniu polskiego systemu za bezpieczny i niestwarzający		

zagrożeń epizootycznych. Uzgadnianie weterynaryjne świadectwa zdrowia umożliwiają polskim przedsiębiorcom eksport zwierząt i produktów pochodzenia zwierzęcego do państw trzecich.

Osiągnięcie w 2025 r. wyższej (o ponad 8 p.p.), niż planowana, wartości miernika spowodowane jest uzgodnieniem większej, niż zakładano, liczby bilateralnych świadectw zdrowia na zwierzęta oraz produkty pochodzenia zwierzęcego i pasze.

W ramach realizacji zadania w 2025 r. prowadzono działania mające na celu uzgodnienie eksportowych świadectw zdrowia z państwami trzecimi, tj.: negocjacje korespondencyjne, konsultacje online, aktywna postawa podczas obrad grup roboczych oraz podczas wizyt w państwach trzecich, a także organizacja audytów państw trzecich w Polsce. Zmiany struktury międzynarodowych łańcuchów dostaw oraz sytuacji epizootycznej w zakresie chorób zwierząt, tak w Polsce, jak i na świecie, stały się szansą dla Polski na szybsze zakończenie procedur w dostępie do niektórych rynków państw trzecich.

W ramach zadania uruchamiano środki z rezerw celowych.

Wskaźniki spójności danych w systemie Identyfikacji i Rejestracji Zwierząt dla zwierząt z gatunków: bydło, owce, kozy, świnie (w %)

	Plan wg ustawy budżetowej na 2025 r.	Wykonanie w 2025 r.
Wartości miernika	bydło 90	bydło 95,20
	owce 90	owce 95,56
	kozy 85	kozy 92,61
	świnie 95	świnie 98,68

Komentarz:

Wskaźnik obejmuje zwierzęta ze spójną historią ruchu i opisuje procentowy udział spójnych zwierząt w całym pogłowie żyjących zwierząt danego gatunku. Za spójne uważa się zwierzęta, których historia zdarzeń jest kompletna – istnieją wszystkie zdarzenia komplementarne (np. kupno-sprzedaż, sprzedaż-ubój w rzeźni) oraz zdarzenia poprawne merytorycznie (nie zawierają błędów). Wskaźniki pozwalają na precyzyjne opisanie jakości bazy danych Identyfikacji i Rejestracji Zwierząt (IRZ), od której zależy m.in. zapewnienie bezpieczeństwa produktów pochodzenia zwierzęcego i pasz. W przypadku wystąpienia nieprawidłowości w bazie danych prowadzone jest postępowanie wyjaśniające w celu uzyskania brakujących zgłoszeń/korekt zgłoszeń oraz zapewnienia zgodności danych w rejestrze ze stanem faktycznym.

W 2025 r. wartość miernika została zrealizowana powyżej planu dotyczącego wszystkich wartości składowych (bydło, owce, kozy, świnie). Wykonanie miernika na takich poziomach możliwe było m.in. dzięki:

- 1) możliwości składania informacji o zdarzeniach zwierzęcych bezpośrednio poprzez aplikację IRZplus,
- 2) bieżącemu monitoringowi i wyjaśnianiu niespójności w „zgłoszeniach zwierzęcych”,
- 3) poprawie terminowości zgłoszeń składanych przez posiadaczy zwierząt,
- 4) zapewnieniu efektywności kontroli na miejscu siedzib stad.

Inne jednostki sektora finansów publicznych

Zadanie realizowane/finansowane było również przez **Agencję Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa**, która w 2025 r. w ramach zadania poniosła wydatki w wysokości 325,07 mln zł.

Zadanie 21.4.W Wspieranie rybactwa śródlądowego i rybołówstwa morskiego

ZADANIE PRIORYTETOWE

Zadanie dotyczyło działań finansowanych ze środków publicznych związanych z zapewnieniem tworzenia warunków dla wspierania rybactwa śródlądowego i rybołówstwa morskiego, jak również zrównoważonego i racjonalnego zarządzania zasobami wód i ich ochrony. Wsparcie w tym obszarze dotyczyło m.in. zarybiania polskich obszarów morskich rybami dwuśrodowiskowymi, a także przeciwdziałania kłusownictwu na wodach śródlądowych, jak też funkcjonowania nadzoru i kontroli wykonywania rybołówstwa morskiego. W ramach zadania realizowano Program Operacyjny „Rybactwo i Morze” na lata 2014-2020 oraz program Fundusze Europejskie dla Rybactwa na lata 2021-2027. Jednocześnie prowadzone były działania na rzecz przetwórstwa i obrotu produktami rybołówstwa i akwakultury (wspieranie organizacji producenckich).

Zadanie realizowane było przez **Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi**, Wojewodów oraz Agencję Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa.

Celem określonym dla zadania było **tworzenie konkurencyjnego, nowoczesnego i dynamicznego sektora rybackiego**.

Wydatki budżetu państwa i budżetu środków europejskich na zadanie 21.4.W w 2025 r.

Wydatki (w tys. zł)	Plan wg ustawy budżetowej na 2025 r.		Wykonanie w 2025 r.	
	BP	BŚE	BP	BŚE
	219.888	117.689	319.218	342.185

Do pomiaru stopnia realizacji celu zadania wykorzystywany był miernik:

Udział eksportu ryb i bezkręgowców wodnych w eksporcie zwierząt żywych i produktów pochodzenia zwierzęcego ogółem (w %)

Wartości miernika	Plan wg ustawy budżetowej na 2025 r.	Wykonanie w 2025 r.
	16,2	15,54

Komentarz:

Realizacja zadania przyczynia się do rozwoju wszystkich podmiotów sektora rybackiego, umożliwiając osiąganie dochodów przez te podmioty oraz osoby pracujące w tym sektorze, a także zwiększenie zatrudnienia w gospodarstwach rybackich, zakładach przetwórczych, organizacjach rybackich.

Miernik wykorzystywany jest do badania stanu konkurencyjności sektora rybackiego poprzez porównanie procentowe eksportu sektora rybackiego na tle eksportu produktów zwierzęcych ogółem. Miernik w dużej mierze uzależniony jest od aktualnej sytuacji ekonomicznej przedsiębiorstw eksportujących produkty rybne, zwiększonego popytu zagranicznego i konkurencyjnych cen.

Należy wskazać, że o ile eksport produktów rybołówstwa i akwakultury sukcesywnie rośnie rok do roku, to eksport zwierząt żywych oraz produktów pochodzenia zwierzęcego rośnie szybciej (miernik wyniósł 15,54% w stosunku do 16,5% w roku 2024).

Na niższe w stosunku do planu wykonanie wartości miernika wpływ miały także takie czynniki jak:

- 1) zaprzestanie operacji przez część flot ze względu na zmniejszenie rentowności z uwagi na wzrost cen paliw i energii,
- 2) sytuacja gospodarcza w związku z konsekwencjami konfliktu zbrojnego w Ukrainie, skutkującymi utrudnieniami dostaw zbóż i olejów roślinnych stanowiących paszę dla zwierząt hodowlanych, w tym ryb,
- 3) niedobory surowców do przetwarzania (Rosja była jednym z kluczowych dostawców ryb na światowym rynku).

W celu zniwelowania skutków wskazanych wyżej czynników ogłoszono nabór wniosków o dofinansowanie w ramach działania „Świadomy konsument”, wspierające konkurencyjność krajowych produktów rybołówstwa i akwakultury na rynku krajowym i zagranicznym.

W ramach zadania uruchamiano środki z rezerw celowych.

Inne jednostki sektora finansów publicznych

Zadanie realizowane/finansowane było również przez **Agencję Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa**, która w 2025 r. w ramach zadania poniosła wydatki w wysokości 58,38 mln zł.

Zadanie 21.5.W Wsparcie gospodarstw rolnych, rozwój wsi oraz żywność regionalna, tradycyjna i systemy jakości żywności

ZADANIE PRIORYTETOWE

W zadaniu ujęto bardzo szerokie spektrum działań finansowanych ze środków publicznych, zorientowanych na tworzenie konkurencyjnego, nowoczesnego i dynamicznego sektora rolnego, a także na wspieranie i stabilizację dochodów uzyskiwanych z produkcji rolnej, przy jednoczesnym upowszechnianiu i promowaniu zasad dobrej kultury rolnej. Realizowane było wsparcie w ramach Wspólnej Polityki Rolnej, w szczególności dofinansowywano przedsięwzięcia objęte Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020 (PROW 2014-2020) i Planem Strategicznym dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023-2027 (PS WPR), w tym także wspierane były dochody rolników z wypłacanych dopłat bezpośrednich. Wspierany był też transfer wiedzy i innowacji w rolnictwie, leśnictwie i na obszarach wiejskich, jak też konkurencyjność wszystkich sektorów rolnictwa i zwiększenie rentowności gospodarstw rolnych. Podejmowane były przedsięwzięcia na rzecz organizacji łańcucha żywnościowego i promowania zarządzania ryzykiem w rolnictwie. Odtwarzano, chroniono i wzmacniano ekosystemy zależne od rolnictwa i leśnictwa. Wspierane było efektywne gospodarowanie zasobami oraz przechodzenie na gospodarkę niskoemisyjną i odporną na zmianę klimatu w sektorach rolnym, spożywczym i leśnym. Ważną częścią zadania były działania na rzecz włączenia społecznego i ograniczania ubóstwa oraz promowanie rozwoju gospodarczego na terenach wiejskich. Zabezpieczana była też pomoc techniczna dla PROW 2014-2020, a także dla PS WPR. Realizowana była także pomoc krajowa i unijna inna niż WPR (w tym m.in. dotacje na dopłaty do oprocentowania kredytów na realizację inwestycji w gospodarstwach rolnych i wznowienie produkcji rolniczej po wystąpieniu niekorzystnych zjawisk atmosferycznych, zwrot podatku akcyzowego, dopłaty do materiału siewnego, dopłaty do składek

ubezpieczenia upraw rolnych i zwierząt gospodarskich od negatywnych skutków spowodowanych niekorzystnymi zjawiskami atmosferycznymi, rekompensaty dla producentów rolnych, którzy nie otrzymali zapłaty za produkty rolne zbyte podmiotom skupującym, które stały się niewypłacalne), jak też nadzór i kontrola jednostek samorządu terytorialnego w zakresie realizacji zadań w rolnictwie. Zapewniane było wsparcie instytucjonalne w ramach programów finansowanych z budżetu UE. Następował zwrot gminom (poprzez dotacje) części wydatków w ramach funduszu sołeckiego. W ramach zadania realizowane były działania na rzecz odnawialnych źródeł energii oraz działań innowacyjnych i rozwojowych w sektorze rolno-spożywczym. Zadanie obejmowało także doradztwo rolnicze, w tym: doskonalenie kadr rolniczych, funkcjonowanie działalności doradczej w rolnictwie, a także organizację działań o charakterze informacyjnym i upowszechnieniowym. W ramach zadania, finansowano badania w zakresie gospodarki żywnościowej, a także w zakresie kształtowania środowiska rolniczego i zrównoważonego rozwoju produkcji rolniczej w Polsce. Prowadzone były działania informacyjne, edukacyjne oraz promocyjne w zakresie rolnictwa, rozwoju wsi oraz rynków rolnych. Wspierano rozwój współpracy handlowej sektora rolno-spożywczego z zagranicą oraz promowano w kraju i za granicą produkty rolno-spożywcze w celu zwiększenia ich spożycia, eksportu i konkurencyjności, w tym: systemy jakości żywności, żywność ekologiczna, regionalna i tradycyjna. Upowszechniana była także wiedza, badania i dobre praktyki pomocne w wytwarzaniu żywności oraz zapewniane było doradztwo w zakresie rolnictwa ekologicznego. W zadaniu zawarto jednocześnie działalność służącą wsparciu infrastruktury wsi (m.in. prace geodezyjno-urzędzeniowe na potrzeby rolnictwa, w tym scalanie i wymianę gruntów, budowę oraz utrzymanie melioracji wodnych i wód istotnych dla utrzymania stosunków wodnych na potrzeby rolnictwa). Ponadto prowadzone były prace związane ze zbieraniem i wykorzystywaniem danych rachunkowych, społecznych i środowiskowych z gospodarstw rolnych na potrzeby unijnej sieci danych dotyczących poziomu zrównoważenia gospodarstw rolnych (FSDN), w którą została przekształcona unijna sieć danych rachunkowych gospodarstw rolnych (FADN). Realizowane były także zadania MRiRW wynikające ze zobowiązań krajowych i międzynarodowych powierzonych Państwowym Instytutom Badawczym nadzorowanym przez MRiRW w celu dostarczenia nowej wiedzy dotyczącej rolnictwa. W ramach zadania realizowane były również działania związane z promowaniem i wspieraniem kół gospodyń wiejskich oraz ich związków, a także działania w zakresie podejmowania i realizacji lokalnych inicjatyw społecznych na rzecz aktywizacji wspólnot i społeczności lokalnych.

Zadanie realizowane było przez **Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi**, Wojewodów, **Agencję Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa**, Centrum Doradztwa Rolniczego w Brwinowie, **Krajowy Ośrodek Wsparcia Rolnictwa** oraz Wojewódzkie Ośrodki Doradztwa Rolniczego.

Celami określonymi dla zadania były:

- objęcie ochroną ubezpieczeniową produkcji rolniczej;
- wsparcie i stabilizacja dochodów rolniczych zapewniająca warunki do prowadzenia produkcji rolnej zgodnej z zasadami dobrej kultury rolnej;
- tworzenie konkurencyjnego, nowoczesnego i dynamicznego sektora rolnego.

Wydatki budżetu państwa i budżetu środków europejskich na zadanie 21.5.W w 2025 r.

Wydatki (w tys. zł)	Plan wg ustawy budżetowej na 2025 r.		Wykonanie w 2025 r.	
	BP	BŚE	BP	BŚE
	7.752.758	16.424.245	12.794.500	25.776.386

Do pomiaru stopnia realizacji celu zadania wykorzystywane były mierniki:

Powierzchnia ubezpieczonych upraw w stosunku do powierzchni gruntów ornych (w %)

Wartości miernika	Plan wg ustawy budżetowej na 2025 r.	Wykonanie w 2025 r.
	28	29,24

Komentarz:

W celu zwiększenia zainteresowania producentów rolnych ubezpieczeniami upraw od 1 stycznia 2025 roku rozszerzono katalog upraw rolnych, do których stosuje się dopłaty z budżetu państwa o słonecznik, facelię, len, konopie włókniste, bobowate drobnonasienne, rośliny zielarskie i gorczycę. Ponadto wprowadzono zmiany w przepisach, które zwiększyły dostępność ubezpieczenia upraw drzew i krzewów owocowych oraz truskawek. Powyższe zmiany miały wpływ na zwiększenie powierzchni ubezpieczonych w 2025 roku upraw rolnych w porównaniu do roku poprzedniego o ok. 1 p.p.

W ramach zadania uruchamiano środki z rezerw celowych.

Liczba beneficjentów, dla których zrealizowano płatności w danym roku kalendarzowym (w os.)

Wartości miernika	Plan wg ustawy budżetowej na 2025 r.	Wykonanie w 2025 r.
	1.230.000	1.325.598

Komentarz:

Do wyliczenia miernika przyjęto określony w przepisach prawa UE termin realizacji płatności w ramach systemów wsparcia bezpośredniego (wszystkie instrumenty pomocy). Płatności końcowe dla danej kampanii w ramach systemów wsparcia bezpośredniego są przekazywane w okresie od 1 grudnia do 30 czerwca następnego roku kalendarzowego. Wartość miernika określa liczbę beneficjentów (w os.), dla których zrealizowano płatności końcowe w danym roku kalendarzowym.

Liczba beneficjentów, dla których zrealizowano płatności w danym roku kalendarzowym jest zależna od kwoty środków udostępnionych ARiMR na wypłatę płatności końcowych w grudniu.

Po zsumowaniu realizacji płatności dokonanych w roku kalendarzowym 2025, w ramach kampanii 2024 roku oraz 2025 roku, ostateczna osiągnięta wartość miernika wynosi 1.325.598, z czego 1.086.276 zrealizowanych w 2025 roku płatności, dotyczyło wniosków z kampanii 2024 roku. Realizację pozostałych wypłat (tj. 239.322 w ramach kampanii 2025 roku) w zakresie płatności bezpośrednich, zgodnie z obowiązującymi przepisami, przesunięto na 2026 rok. Termin realizacji tych płatności, wynikający z przepisów, to 30.06.2026 r.

W ramach zadania uruchamiano środki z rezerw celowych.

Udział eksportu produktów rolno-spożywczych w eksporcie ogółem (w %)

Wartości miernika	Plan wg ustawy budżetowej na 2025 r.	Wykonanie w 2025 r.
	14,5	15,9 ^{*)}

Komentarz:

W celu oszacowania wartości miernika obliczany jest udział wartości eksportu produktów rolno-spożywczych w wartości polskiego eksportu ogółem. Źródłami pochodzenia danych do wyliczenia miernika są informacje GUS i Ministerstwa Finansów oraz obliczenia Krajowego Ośrodka Wsparcia Rolnictwa (KOWR). Wykonanie miernika oszacowano wykorzystując wstępne dane za 11 miesięcy 2025 r. w zakresie eksportu produktów rolno-spożywczych. Do wykonania miernika przyjęto antycypację dotyczącą wartości polskiego eksportu ogółem na podstawie dostępnych danych GUS za 11 miesięcy 2025 r. oraz na podstawie wstępnych danych MF dotyczących eksportu produktów rolno-spożywczych w 2025 r. Ostateczne dane GUS i MF dotyczące wyników handlu zagranicznego w 2025 r. będą znane na przełomie lipca-sierpnia 2026 r.

Głównymi czynnikami, które wpłynęły na pozytywne przekroczenie zaplanowanej wartości miernika w 2025 r. były:

- 1) utrzymanie konkurencyjności cenowej większości krajowych artykułów rolno-spożywczych na rynku Unii Europejskiej,
- 2) odbudowujący się popyt konsumpcyjny na rynku unijnym,
- 3) dalszy wzrost wartości eksportu produktów rolno-spożywczych na rynki pozaunijne, pomimo mniej korzystnego dla eksporterów niż w 2024 r. kursu wymiany złotego względem dolara amerykańskiego,
- 4) utrzymanie przez krajowych przedsiębiorców branży rolno-spożywczej silnej pozycji w dotychczasowych łańcuchach dostaw,
- 5) aktywne wsparcie promocji polskiej żywności w kraju i na rynkach zagranicznych w celu poprawy konkurencyjności eksportowanych krajowych produktów rolno-spożywczych oraz w celu dalszej dywersyfikacji pozaunijnych rynków zbytu dla tych produktów (w tym przez Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi oraz KOWR).

Według wstępnych danych Ministerstwa Finansów w 2025 r. wartość polskiego eksportu towarów rolno-spożywczych wyniosła 58,4 mld EUR (248 mld zł) i była o 8,6% (4,6 mld EUR) wyższa w stosunku do 2024 r. Szacowany udział eksportu rolno-spożywczego w wartości całego polskiego eksportu wyniósł około 15,9% wobec 15,2% w roku 2024. W 2025 r. udział rynku UE w wartości polskiego eksportu rolno-spożywczego wyniósł 75%. Do UE wyeksportowano towary rolno-spożywcze o wartości 43,9 mld EUR (186 mld zł), o 10% większej niż w 2024 r. Do krajów pozaunijnych wyeksportowano ww. produkty o wartości 14,5 mld EUR (blisko 62 mld zł) – wzrost wartości eksportu o 3% r/r. Pomimo trudnych uwarunkowań w handlu międzynarodowym, w 2025 r. eksport żywności z Polski wzrósł u czterech, spośród pierwszych pięciu, największych partnerów handlowych naszego kraju na rynku rolno-żywnościowym (tj. do: Niemiec, Francji, Niderlandów i Włoch), a w przypadku Wielkiej Brytanii utrzymał się na poziomie z 2024 r. Sprzedaż artykułów rolno-spożywczych do tych krajów wygenerowała około 50% przychodów uzyskanych z eksportu ogółem.

Głównymi działaniami o charakterze nadzorczym/kontrolnym lub naprawczym podjętymi w 2025 r., aby wzmocnić rezultaty realizacji zadania budżetowego, były:

- 1) prowadzenie działań promocyjno-informacyjnych w kraju i za granicą – w 2025 r. KOWR zrealizował 223 przedsięwzięcia mające na celu wspieranie rozwoju współpracy handlowej sektora rolno-spożywczego z zagranicą, w tym:
 - a) kompleksowe działania powiązane z organizacją stoisk narodowych (w tym pokazy kulinarne i degustacje polskiej żywności) podczas zagranicznych wydarzeń targowych w 20 krajach na 5 kontynentach, tj.: w Niemczech, Japonii, Wielkiej Brytanii, Zjednoczonych Emiratach Arabskich, Singapurze, Grecji, Włoszech,

- Chinach, Niderlandach, Tajlandii, RPA, Korei Południowej, Malezji, Wietnamie, Australii, Arabii Saudyjskiej, Chile, Kazachstanie, USA i Egipcie,
- b) rozmowy b2b (stacjonarnie i online) dla polskich przedsiębiorców z potencjalnymi kontrahentami zagranicznymi,
 - c) misje przyjazdowe zagranicznych przedsiębiorców do Polski,
 - d) działania promocyjne w Internecie przez administrowanie stroną www.polandtastesgood.pl oraz profilem Poland Tastes Good na portalach społecznościowych,
 - e) działania promocyjne w zagranicznych mediach branżowych oraz współpraca z zagranicznymi influencerami w obszarach związanych z promocją żywności,
 - f) webinaria informacyjne na temat możliwości współpracy handlowej na rynkach zagranicznych,
 - g) obsługę mechanizmu Wspólnej Polityki Rolnej w ramach unijnej polityki promocji (tj. 16 programów branżowych o łącznym budżecie 40,9 mln EUR realizowanych na 5 kontynentach),
 - h) kontynuację wdrażania sektorowego programu promocji sektora spożywczego w latach 2024-2029. KOWR zorganizował misję przyjazdową do Polski importerów z Malezji, Filipin i Uzbekistanu oraz stoisko informacyjno-promocyjne podczas targów Foodex Japan i Anuga w Niemczech,
 - i) zawarcie umowy (wrzesień 2025 r.) pomiędzy KOWR oraz Polską Agencją Inwestycji i Handlu (PAIH) w sprawie wieloletniego projektu rozwoju współpracy handlowej sektora rolno-spożywczego z zagranicą w latach 2025-2028,
 - j) kontynuację obsługi 10 funduszy promocji produktów rolno-spożywczych, ze środków których organizacje branżowe mogą finansować tzw. wkład własny kampanii promocyjnych i/lub informacyjnych (programów prostych) współfinansowanych ze środków UE.

We wszystkich działaniach promocyjnych KOWR w 2025 r., mających na celu rozwój współpracy handlowej sektora rolno-spożywczego, wzięło udział ponad 500 polskich firm,

- 2) dostosowywanie oferty eksportowej do sytuacji podażowej na rynkach zagranicznych,
- 3) otwieranie nowych rynków zbytu na krajowe produkty,
- 4) monitorowanie koniunktury oraz sytuacji podażowo-popytowej i cenowej na rynkach rolnych oraz wyników polskiego handlu zagranicznego towarami rolno-spożywczymi,
- 5) opracowywanie i upowszechnianie informacji związanych z realizacją mechanizmów aktywnej polityki rolnej na rynkach produktów rolnych i żywnościowych, w celu zwiększenia zainteresowania udziałem w działaniach wspierających rozwój współpracy handlowej sektora rolno-spożywczego z zagranicą przez przedsiębiorców,
- 6) transfer wiedzy (gromadzenie, analiza i udostępnianie informacji) dotyczącej rynków produktów rolnych i żywnościowych w celu podejmowania właściwych decyzji gospodarczych,
- 7) monitoring prawodawstwa krajowego i unijnego na rynku rolno-żywnościowym,
- 8) tworzenie, aktualizacja i realizacja wewnętrznych procedur oraz zarządzeń, a także warunków udziału beneficjentów w mechanizmach.

*) Wykonanie oszacowano wg dostępnych wstępnych danych za 11 miesięcy 2025 r. Ostateczne dane dotyczące wyników handlu zagranicznego w 2025 r. będą dostępne na przełomie lipca-sierpnia 2026 r.

Inne jednostki sektora finansów publicznych

Zadanie realizowane/finansowane było również przez:

1. **Agencję Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa**, która w 2025 r. w ramach zadania poniosła wydatki w wysokości 4.452,32 mln zł;
2. **Centrum Doradztwa Rolniczego w Brwinowie**, które w 2025 r. w ramach zadania poniosło wydatki w wysokości 47,66 mln zł;

3. **Krajowy Ośrodek Wsparcia Rolnictwa**, który w 2025 r. w ramach zadania poniósł wydatki w wysokości 141,44 mln zł;
4. **16 Wojewódzkich Ośrodków Doradztwa Rolniczego**, które w 2025 r. w ramach zadania poniosły wydatki w wysokości 722,44 mln zł, z tego:

Nazwa WODR	Wydatki (w mln zł)
Dolnośląski Ośrodek Doradztwa Rolniczego	37,58
Kujawsko-Pomorski Ośrodek Doradztwa Rolniczego	47,74
Lubelski Ośrodek Doradztwa Rolniczego	74,01
Lubuski Ośrodek Doradztwa Rolniczego	22,26
Łódzki Ośrodek Doradztwa Rolniczego	48,52
Małopolski Ośrodek Doradztwa Rolniczego	41,07
Mazowiecki Ośrodek Doradztwa Rolniczego	82,26
Opolski Ośrodek Doradztwa Rolniczego	20,87
Podkarpacki Ośrodek Doradztwa Rolniczego	55,64
Podlaski Ośrodek Doradztwa Rolniczego	46,47
Pomorski Ośrodek Doradztwa Rolniczego	40,00
Śląski Ośrodek Doradztwa Rolniczego	30,84
Świętokrzyski Ośrodek Doradztwa Rolniczego	41,48
Warmińsko-Mazurski Ośrodek Doradztwa Rolniczego	35,71
Wielkopolski Ośrodek Doradztwa Rolniczego	64,42
Zachodniopomorski Ośrodek Doradztwa Rolniczego	33,61

Zadanie 21.6. Regulacja i stabilizacja rynków rolnych i żywnościowych

W tym obszarze realizowane były działania państwa wzmacniające konkurencyjność, wspomagające rozwój produkcji i przetwórstwa artykułów rolno-spożywczych oraz stabilizujące sytuację na rynkach produktów rolnych i żywnościowych.

Działania były realizowane głównie w ramach instrumentów wspólnej organizacji rynków rolnych WPR oraz interwencji sektorowych ujętych w PS WPR (sektor owoców i warzyw

oraz pszczelarski). Wsparcie dla sektora rolno-spożywczego w ramach wspólnej organizacji rynków rolnych było realizowane m.in. poprzez administrowanie obrotem towarowym z krajami spoza Unii Europejskiej, interwencyjne zakupy produktów rolnych na zapasy publiczne oraz sprzedaż tych zapasów, dopłaty do prywatnego przechowywania towarów rolno-spożywczych i inne działania uruchamiane w sytuacjach nadzwyczajnych i kryzysowych oraz monitorowanie produkcji na wybranych rynkach rolnych. Wspierane i nadzorowane były także działania WPR mające na celu stymulowanie popytu na produkty rolne, w tym takie jak: „Program dla szkół” i działania promujące żywność oraz wzmacniające pozycję konkurencyjną producentów rolnych m.in.: związane z uznawaniem i funkcjonowaniem grup producentów i ich związków oraz organizacji producentów i ich zrzeszeń oraz dotyczące obowiązku zawierania umów na dostarczanie produktów rolnych.

Zadanie realizowane było przez **Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi, Agencję Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa** oraz Krajowy Ośrodek Wsparcia Rolnictwa.

Celem określonym dla zadania było **stabilizacja rynków i wspieranie konkurencyjności produktów rolno-spożywczych**.

Wydatki budżetu państwa i budżetu środków europejskich na **zadanie 21.6 w 2025 r.**

Wydatki (w tys. zł)	Plan wg ustawy budżetowej na 2025 r.		Wykonanie w 2025 r.	
	BP	BŚE	BP	BŚE
	226.001	299.669	164.285	156.175

Do pomiaru stopnia realizacji celu zadania wykorzystywany był miernik:

Liczba wydanych decyzji w zakresie administrowanych mechanizmów (w szt.)

Wartości miernika	Plan wg ustawy budżetowej na 2025 r.	Wykonanie w 2025 r.
	20.350	7.158

Komentarz:

Zadanie obejmuje zarówno stałe działania wpływające na popyt lub podaż wybranych produktów, doraźne działania wspierające rolników w przypadkach kryzysowych oraz poprzez wspieranie działania grup i organizacji producentów. Wartość miernika została określona na podstawie liczby beneficjentów uczestniczących w działaniach wchodzących w zakres zadania oraz związanej z ich obsługą przewidywanej liczby decyzji.

Niższa od planowanej wartość wykonania miernika wynikała przede wszystkim z następujących przyczyn:

- 1) uruchomienie w 2025 roku przez Komisję Europejską tylko jednego mechanizmu dotyczącego wsparcia rynku drobiarskiego pn. „Nadzwyczajne środki wspierania rynku w sektorze jaj i mięsa drobiowego” oraz mniejszego niż planowano zainteresowania wnioskodawców tego rodzaju pomocą,
- 2) złożenie przez wnioskodawców w interwencjach pszczelarskich mniej wniosków o płatność wynikających z realizacji operacji, niż wynikało to ze złożonych wniosków o przyznanie pomocy i podpisanych umów o przyznaniu pomocy finansowej w interwencjach w sektorze pszczelarskim.

Ponadto niższą od planowanej wartość miernika osiągnięto na skutek wydania mniejszej liczby decyzji i innych rozstrzygnięć z następujących powodów:

- 1) specyfiki mechanizmów interwencji rynkowej WPR, jakimi są m.in. interwencyjne/publiczne zakupy i sprzedaż masła, odtłuszczonego mleka w proszku (OMP) i pszenicy zwyczajnej oraz dopłaty do prywatnego przechowywania towarów rolno-spożywczych – decydujący wpływ na ich realizację ma trudna do przewidzenia sytuacja rynkowa, zarówno na rynku unijnym, jak i światowym,
- 2) braku zainteresowania potencjalnych wnioskodawców zakupami interwencyjnymi, ze względu na poziom cen produktów rolnych,
- 3) nieuruchomienia przez Komisję Europejską w ramach WPR dopłat do prywatnego przechowywania towarów rolno-spożywczych,
- 4) mniejszej liczby wniosków o pomoc złożonych przez beneficjentów w ramach „Programu dla szkół” – złożono mniej wniosków obejmujących dwa tygodnie udostępniania owoców i warzyw lub mleka i przetworów mlecznych, natomiast więcej wniosków obejmujących większą liczbę tygodni takiego udostępniania lub większą liczbę szkół w pojedynczym wniosku (rozporządzenie MRiRW dopuszcza możliwość składania jednego wniosku o pomoc obejmującego cały okres udostępniania lub kilka częściowych wniosków o pomoc, ale obejmujących co najmniej dwa tygodnie udostępniania).

Głównymi działaniami podjętymi w celu wzmocnienia efektów działania były m.in.:

- 1) monitorowanie prawodawstwa krajowego i unijnego,
- 2) tworzenie, aktualizacja i realizacja wewnętrznych procedur oraz zarządzeń, a także warunków udziału beneficjentów w powyższych mechanizmach,
- 3) monitorowanie koniunktury oraz sytuacji podaży-popytu i cenowej na rynkach rolnych,
- 4) monitorowanie postępów prac nad wnioskami i bieżące rozwiązywanie problemów związanych z ich rozpatrywaniem.

W ramach zadania uruchamiano środki z rezerw celowych.

Inne jednostki sektora finansów publicznych

Zadanie realizowane/finansowane było również przez:

1. **Agencję Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa**, która w 2025 r. w ramach zadania poniosła wydatki w wysokości 23,22 mln zł;
2. **Krajowy Ośrodek Wsparcia Rolnictwa**, który w 2025 r. w ramach zadania poniósł wydatki w wysokości 49,36 mln zł.

Funkcja 22.

Koordynacja działalności oraz obsługa administracyjna i techniczna

Zadanie 22.1.W Koordynacja działalności oraz obsługa administracyjna i techniczna

Funkcja 22. miała charakter uzupełniający i mogła być wykorzystywana przez dysponentów w szczególnie uzasadnionych przypadkach do klasyfikowania wydatków związanych z koordynacją działalności oraz obsługą administracyjną i techniczną w tym zakresie. Zgodnie z zasadami planowania wydatków w układzie zadaniowym, określonymi w ust. 60 załącznika nr 41 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 13 lipca 2025 r. w sprawie szczegółowego sposobu i zakresu oraz trybu i terminów opracowania materiałów do projektu ustawy budżetowej, dysponenti powinni dążyć do przypisywania wydatków do działań w funkcjach 1-21, natomiast wydatki nieprzypisane bezpośrednio do działań w tych funkcjach, rozliczać na te działania w sposób określony przez jednostkę. Wdrożenie takich rozwiązań planistycznych wymagało jednak odpowiedniego dostosowania przyjętych przez dysponentów kluczy alokacyjnych i stosowanych systemów finansowo-księgowych. Z tych względów, w szczególnie uzasadnionych przypadkach w ramach funkcji 22. mogły być ujmowane wydatki nieprzypisane bezpośrednio do działań w funkcjach 1-21, związane w szczególności z koordynacją działalności urzędów obsługujących ministrów, wojewodów oraz centralne organy administracji rządowej i organy administracji państwowej. W ramach funkcji wyodrębniono wyłącznie jedno zadanie budżetowe, którego zakres przedmiotowy był tożsamy z zakresem przedmiotowym funkcji.

Wydatki budżetu państwa i budżetu środków europejskich na zadanie 22.1.W w 2025 r.

Wydatki (w tys. zł)	Plan wg ustawy budżetowej na 2025 r.		Wykonanie w 2025 r.	
	BP	BŚE	BP	BŚE
	2.478.084	17.857	2.384.207	5.347

Szczegółowy wykaz dysponentów części budżetowych, którzy realizowali zadanie 22.1.W, zamieszczono w Aneksie tabelarycznym.

Aneksy tabelaryczne